

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**11 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NİN
(H.978-986/1570-1578) TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

KENAN KAYA

İSTANBUL, 2019

T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

11 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NİN
(H.978-979/1570-1578) TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

KENAN KAYA

Tez Danışmanı: DOÇ. DR. FİKRET YILMAZ

İSTANBUL, 2019

T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH YÜKSEK LİSANS

Tezin Adı: 11 Numaralı Mühimme Defteri'nin (978-986/1570-1578)
Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi
Öğrencinin Adı Soyadı: Kenan Kaya
Tez Savunma Tarihi: 4 Kasım 2019

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu
_____ Enstitüsü tarafından onaylanmıştır.

Doç. Dr. Burak KÜNTAY
Enstitü Müdürü
İmza

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğunu
onaylarım.

Prof. Dr. Heath W. LOWRY
Program Koordinatörü
İmza

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi
olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

_____ Jüri Üyeleri

_____ İmzalar

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Fikret YILMAZ

Üye
Prof. Dr. Heath W. LOWRY

Üye
Dr. Mehmet KURU

ÖNSÖZ

Osmanlı tarihinin kaynakları arasında önemli bir yere sahip olan mühimme defterleri, Divân-ı Hümâyün'da karara bağlanan hususların padişahın onayından geçmesinden sonra muhataplarına gönderilmek üzere hazırlanan ferman, ahidname veya berat gibi belgelerin özet ve suretlerinin kaydedilmesinden meydana gelmektedir. Mühimme defterlerinin yayını ilk defa Başbakanlık Osmanlı Arşivi tarafından gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bunları takip eden çalışmalar ise genellikle yüksek lisans tezi olmak üzere, Türkiye'deki üniversitelerde yapılmaya başlanmış ve halen devam etmektedir. Bu tezlerde yazılan girişlerde mühimme defterlerinin ne olduğu, ne işe yaradığı, incelenen defterin fiziki yapısı, içerikleri ve diğer özellikleri açıklandıktan sonra, kayıtların transkripsiyonları, özetleri ve dizinleri yer almaktadır. Bazı tezlerde belgelerin görüntüleri de bulunabilmektedir.

Yüksek lisans tez konumu seçerken, yukarıda belirtilen forma uygun çalışma yapmanın beni geliştireceğini düşündüğümden dolayı, bir mühimme defteri üzerinde çalışmaya karar verdim. Taramalarım sonucunda 11 numaralı mühimme defterinin henüz tez konusu olarak ele alınmadığını fark ettim. Bu defter, 1570-1571'de Kıbrıs seferi münasebetiyle tutulduğundan, ağırlıklı olarak tımar ve zeamet dağıtımına dair kayıtların bulunduğu bir sefer mühimmesidir. Sefer mühimmeleri, sefer divanlarında alınan kararlara dayanılarak, kaydı tutulmuş ferman, berat gibi belge özet ve suretlerinin yer aldığı defterlerdir.

Şimdiki haliyle elinizdeki tez, 11 numaralı defterinin transkripsiyonunu, tımar, zeamet ve gedik tevcihlerini, terakkileri, mazuliyet ve terakki sebeplerini, dirliğinden feragat edenleri, noksan dirliklerin tamamlanmasını ve Kıbrıs'ta kurulan idareye ilişkin hususların değerlendirilmesini içermektedir.

Öncelikle tez döneminde beni yalnız bırakmayan ailemin üstümde emeği çok büyük olup, buna teşekkür etmenin yetmeyeceğinin bilincindeyim. Defterde düzeltme yaparken yardımcı olan arkadaşlarım Atanur Kaya ve Elif Sandalcı'ya; bilemediğim kelimeleri sorup öğrendiğim sınıf arkadaşım ve kıymetli ağabeyim Hasan Doğan ve İSAM'dan tanıştığım Salih Değirmenci Hoca'ma; Ruznamçe defterlerinden yararlanmam konusunda yardımcı olan Aydın Kurt Hoca'ma; tez yazma evresinde sık istifade ettiğim İSAM'ın çalışanlarına teşekkür ederim.

Kıymetli hocam ve tez danışmanım olan Doç. Dr. Fikret Yılmaz'ın görüşlerinden, yol göstermesinden ve sabrından ötürü, kendisine özellikle teşekkür borçlu olduğumu biliyorum. Derslerime giren ve çok şey öğrendiğim hocalarım Prof. Dr. Heath W. Lowry, Prof. Dr. Necdet Öztürk, Dr. Öğr. Üyesi Derya Gürses Tarbuck ve Dr. Levent Kaya Ocakaçan'a teşekkür ediyorum.

Bu tezimi, merhum babaannem Elmas Kaya, anneannem Elmas Kaya ve lisans yıllarımda hocam olup, 15 Şubat 2016'da kalp krizi sonucu vefat eden Yrd. Doç. Dr. Cemil Kutlu hocama ithaf ediyorum.

KENAN KAYA

ÖZET

11 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NİN (H.978-986/1570-1578) TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Kenan Kaya

Tarih Yüksek Lisans Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Fikret Yılmaz

Ekim 2019, 323 sayfa.

Osmanlı tarihyazımının önemli kaynaklarından olan mühimme defterleri, Divân-ı Hümâyun'da alınan kararları yansıtan ferman, berat gibi belgelerin özet ve suretlerinin yer aldığı defterlerdir. Bu defterler siyasi, askeri ve hatta sosyal tarih için de mühim bilgiler barındırır.

1570-1578(H.978-986) yıllarına dair işlemlerin izlendiği bu defter, Kıbrıs seferi münasebetiyle tutulmuş kayıtları ve bunlarla ilgili daha sonra yapılan işlemleri içeren bir sefer mühimmesidir. Tımar ve zeamet tevcihleri ile mazuliyet ve terakki işlemlerine dair hükümler yer alır.

Tezde, defterdeki kayıtların transkripsiyonu yapılarak, değerlendirilmesine çalışılmıştır. Buna ilaveten, Kıbrıs'ın Lala Mustafa Paşa tarafından fethedilmesinin Akdeniz dengelerinde yarattığı sonuçlar hakkında ve bu seferin tarihsel bağlamda, ne ifade ettiğiyle ilgili bir çerçeve yazılarak, incelenen belgeler bağlamına yerleştirilmeye çalışılmıştır. Tezin ele aldığı diğer bir konu ise, defterdeki verilerden hareketle, Kıbrıs seferinde yararlılık gösterenlere verilen terakkilerin ve dirliklerin hangi zaman zarfında realize edildiğini açıklamaya çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Mühimme defterleri, Tımar, Kıbrıs, II. Selim, Lala Mustafa Paşa.

ABSTRACT

THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF MUHIMME REGISTER NO 11 (H.978-986/1570-1578)

Kenan Kaya

History Master Programme

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Fikret Yılmaz

October 2019, 323 pages

Muhimme registers are one of the most important sources for the Ottoman historiography. These registers contained summaries and copies of various documents such as Imperial edicts (ferman) and patents (berat) in those the decisions of the Imperial Chancery (Divan-ı Hümâyun) were recorded. It contains significant information for political, military and social histories.

The register is a campaign muhimme which contains the transactions between the years of 1570 and 1578 as well as the records related to Cyprus campaign. It has verdicts about the distributions of timar, zeamet and grant as well as transactions of promotion and discharge take place.

In the thesis, the records in this register were tried to evaluate by transcribing. In addition to this, these documents are contextualized by providing a framework about the consequences of the conquest of Cyprus by Lala Musfapha Pasha, the Ottoman commander in chief on the Mediterranean balances. Based on the data in the register, this thesis also trying to do explain in which the time the ghazis and dirliks given to the beneficiaries of the Cyprus campaign were evaluated.

Keywords: Muhimme Registers, Timar, Cyprus, Selim II, Lala Mustapha Pasha.

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR	vii
KISALTMALAR	vii
1. GİRİŞ	1
2. LİTERATÜR DEĞERLENDİRMESİ.....	3
3. OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN AKDENİZ SİYASETİ.....	7
3.1 OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN AKDENİZ SİYASETİNİN OLUŞUMU	7
3.2 OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN AKDENİZ DÜNYASINDA YAPISALLAŞMASI.....	8
3.3 OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN AKDENİZ SİYASETİNDE KIBRIS'IN YERİ VE ÖNEMİ	10
4. KIBRIS SEFERİ	12
4.1 SEFERİN GEREKÇELERİ.....	12
4.2 SEFER HAZIRLIKLARI VE SEFER İLANI	17
4.3 KIBRIS SAVAŞI VE ADA'NIN FETHİ.....	20
4.4 FETİH SONRASI YAPILANLAR.....	22
4.5 FETİH SONRASI AKDENİZ SİYASETİ VE KIBRIS.....	30
4.5.1 İnebahtı Deniz Savaşı.....	30
4.5.2 İnebahtı Sonrası Akdeniz Siyaseti	31
5. DEFTERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	34
5.1 DEFTERİN ÖZELLİKLERİ VE TRANSKRİPSİYONDA UYGULANAN YÖNTEM.....	34
5.2 DİRLİK TEVCİHLERİ	35
5.2.1 İptidadan Tımarlar	41
5.2.2 Zeamet Tevcihleri.....	43
5.2.3 Gedik Tevcihleri	44
5.2.4 Tımar Terakkileri	45
5.2.6 Zeamet Terakkileri	46
5.2.5 Dirlik Grupları	47
5.2.7 Tımar Ruznamçe Defterleri	51

6. SONUÇ	70
7. DEFTERİN TRANSKRİPSİYONU	74
KAYNAKÇA	303
DİZİN	314
ÖZGEÇMİŞ	323

TABLULAR

Tablo 1: Beyşehir sancağı yoklama defteri.....	36
Tablo 2: Feragat yöntemleri.....	39
Tablo 3: Eyaletlere göre elinde dirlik olmadığını belirtenlere tevcih emirler.....	40
Tablo 4: Eyaletlere göre, garip yiğitlere iptidadan tımar tevcihi.....	41
Tablo 5: Eyaletlere göre iptidadan tımar hükümlerinin dağılımı.....	42
Tablo 6: Ruznamçe kayıtlarına göre, zeamet beratı alanlar.....	44
Tablo 7: İlbasan sancağı yoklama defteri.....	47
Tablo 8: Ruznamçe kayıtlarına göre, zeamet terakkisi alanlar.....	50
Tablo 9: Ruznamçe kayıtlarına göre, Zigetvar terakkisi alanlar.....	69
Tablo 10: Defterde kayıtlı olup, ruznamçe kayıtlarına göre el değiştiren dirlikler.....	69
Tablo 11: Ruznamçe kayıtlarına göre, Lala Mustafa Paşa'nın dirlik veya terakki alan adamları.....	70

KISALTMALAR

Age	:	Adı geçen eser
Agm	:	Adı geçen makale
BOA	:	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
Ed	:	Editör
Çev	:	Çevirmen
H	:	Hicri
Haz	:	Hazırlayan
KK	:	Kamil Kepeci Tasnifi
OSAV	:	Osmanlı Araştırmalara Vakfı
OTAM	:	Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi
TDVİA	:	Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları İslam Ansiklopedisi
TTK	:	Türk Tarih Kurumu
Vd	:	Ve diğeri
Yay Haz	:	Yayına Hazırlayan

1. GİRİŞ

Osmanlı kaynakları arasında önemli bir yere sahip olan mühimme defterleri¹, Divan-ı Hümayun'da karara bağlanan hususların padişahın onayından geçmesinden sonra muhataplarına gönderilen ferman, berat gibi belgelerin suretlerinin kaydedildiği defterlerdir.

Tez konumuz olan “11 Numaralı Mühimme Defteri”, H. 978-986/M. 1570-1578 periyoduna ilişkin kayıtları ihtiva etmektedir.² Kıbrıs seferine dair, tımar, zeamet ve gedik³ tevcihleri ile terakki ve diğer işlemlerin yer aldığı sefer mühimmesidir. Sefer mühimmesi veya ordu mühimmesi de denilen, sefer sırasında yapılan divan toplantılarında alınan kararların kayıtlarının tutulduğu defterlerdir.⁴ Ancak Kıbrıs seferinde, sadrazam Sokullu Mehmed Paşa değil de seferin serdarı vezir Lala Mustafa Paşa olduğundan, onun riyasetindeki divan toplantılarında alınan kararların kayıtlarını içerir.

Tez çalışmamız, defterin transkripsiyonu ve defterin değerlendirildiği bölümlerden önce, tezin bağlamının anlaşılması için Osmanlıların Akdeniz siyaseti ve bunun Kıbrıs ile bağlantısının incelendiği bölümle başlamaktadır. Kıbrıs'ın fethine giden süreçte Osmanlı İmparatorluğu'nun Akdeniz'deki hakimiyet arayışları ve takip ettiği siyaset incelenmeye çalışılmıştır.

¹ Mübahat S. Kütükoğlu. “Mühimme Defteri”. *TDVİA*, c. 31(2006), 520-523.

² Esasen, 1570-1571 yılına ait defter, verilen hükümler hakkında daha sonra yapılan işlem ve muamelelerle birlikte 1578'e uzanmaktadır. Bu sebepten dolayı, defterin tarihi sınırlarını 1570-1578 olarak ele aldık.

³ Gedik, genel anlamda imtiyaz ve inhisar bağlamında tasarruf hakkıdır. Müteferrika, çavuş, çeribaşı vb. pek çok görevli birer gedik sahibidir. Gedik hakkındaki tanımlamalar ve gedik türleri için bkz. M. Ali Ünal. *Osmanlı Tarih Sözlüğü*. (İstanbul: Paradigma Yayınları, 2011), 264-265. Ahmet Akgündüz. “Gedik”. *TDVİA*. c. 13(1996), 541-543.

⁴ Mübahat Kütükoğlu. Agm. 520-521.

İkinci bölümde ise, Lala Mustafa Paşa'nın serdar-ı ekrem olarak yönettiği hareket Kıbrıs'ın fethi sonrasında Venedik idaresinin yerine kurulan Osmanlı idaresinin kurulma süreci incelenmiştir.

Üçüncü bölümde, defterin özellikleri ve transkripsiyonda takip edilen yöntem hakkında bilgi verilmiştir. Ardından, defterdeki hükümler değerlendirilmiştir. Hükümler ağırlıkla tımar, zeamet ve gedik tevcihlerinden oluştuğu için, dirlik tevcihlerine ve terakkilerine dair verilerin izini sürmek için tımar ruznamçe defterlerine de bakılıp, bulunan kayıtlar ile sefer mühimmesindeki işlemler “*Tımar Ruznamçe Defterleri*” isimli alt başlıkta birlikte ele alındı.

Son bölüm, defterin transkripsiyonundan oluşmaktadır.

Araştırmamızda, Osmanlı kroniklerinden, mühimme defterlerinden, ruznamçe defterlerinden, Venedik elçi raporlarından, Stephan Gerlach ve Reinhold Lubenau seyahatnamelerinden ve daha önce yapılmış olan çalışmalardan yararlanıldı. Bunların başta gelenleri Halil İncalçık, Ronald C. Jennings, Nuri Çevikel, M. Akif Erdoğan, Recep Dündar ve isimlerini literatür değerlendirmesi kısmında belirttiğimiz akademisyenler ve araştırmacılarıdır.

Yer adlarını bulmak için de daha önce yapılmış araştırmalardan yararlanıldı.⁵ Bu çalışmalar sayesinde, defterimizdeki yer adlarının çoğunu bulabilmek mümkün oldu.

⁵ Nuri Akbayar. *Osmanlı Yer Adları Sözlüğü*. (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2001). Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin yayınlarından: *Rumeli Eyaleti(1514-1550)*. Yay. Haz., Ahmet Özkılınç-Ali Coşkun-Abdullah Sivridağ, (Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2013). *Anadolu, Karaman, Rum, Diyarbakır, Arap ve Zülkadriye Eyaletleri(1530-1556) (Şam ve Halep Dahil)*. Yay. Haz., Ahmet Özkılınç-Ali Coşkun-Abdullah Sivridağ, (Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2013). ve arşivin merhum çalışanı Tahir Sezen'in(1934-2014) Tahir Sezen. *Osmanlı Yer Adları(Alfabetik Sırayla)*. (Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2006). adlı eseri ve bu eserin genişletilmiş ikinci baskısı ve kendisine ithaf edilmiş Tahir Sezen. *Osmanlı Yer Adları*. Yay. Haz., Murat Şener-Salih Dutoğlu, (Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2017). *166 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri(937/1530)* . Yay. Haz. Ahmet Özkılınç vd. (Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1995).

2. LİTERATÜR DEĞERLENDİRMESİ

Bu kısımda bağlamı geniş çalışmaları tanıtmaya belki gerek yok ancak mutlaka belirtilmesi gerekenler olduğu malumdur. Akdeniz tarih ile özdeşleşmiş olan, bilindiği üzere Fernand Braudel'dir. Onun klasikleşmiş eseri "*Akdeniz ve Akdeniz Dünyası*"⁶ Osmanlı İmparatorluğu'nun Akdeniz dünyasındaki yeri hakkında isabetli değerlendirmeler yapar. Palmira Brummet'in "*Osmanlı Denizgücü*"⁷ hakkındaki kitabı Osmanlı denizciliğinin, Akdeniz'deki Osmanlı hakimiyetinin ve bu deniz üzerinde benzer amaçlarla yer almaya çalışan devletlerle ilişkilerinin dinamikleri incelenmektedir. Andrew C. Hess'in önemli çalışması⁸ ise Osmanlılar, Portekizliler, Habsburglar arasında ve Kuzey Afrika'daki yerel güçlerin kendi aralarındaki rekabetleri incelenmektedir ve bizim konumuz için önemlidir. Türkiyeli tarihçilerden İdris Bostan'ın "*II. Bayezid Döneminde Osmanlı Denizciliği*"⁹ adlı makalesi ile Osmanlıların Akdeniz siyaseti ve donanmasıyla ilgili çeşitli makalelerinin toplandığı "*Beylikten İmparatorluğa Osmanlı Denizciliği*" adlı kitabı ve bu kitaptaki bazı makalelerinin de güncellenerek yer aldığı "*Osmanlı Akdenizi*"¹⁰ adlı kitabı yerli literatürde hemen akla gelen çalışmalardır. Emrah Safa Gürkan'ın Osmanlıların Akdeniz'de Habsburglar ile rekabetini incelediği makalesi¹¹, casuslar üzerinden Osmanlıların Akdeniz hakimiyetinin incelediği kitabı¹² ve korsanlar üzerinden Osmanlı denizciliğini ve Akdeniz hakimiyetinin incelendiği diğer kitabı¹³ Venedik arşivleri ve Portekiz Arşivleri

⁶ Fernand Braudel. *Akdeniz ve Akdeniz Dünyası*. Çev., Mehmet Ali Kılıçbay, c. 2, (İstanbul: Eren Yayınları, 1990).

⁷ Palmira Brummet. *Osmanlı Denizgücü: Keşifler Çağında Osmanlı Denizgücü ve Doğu Akdeniz'de Diploması*. (İstanbul: Timaş Yayınları, 2009).

⁸ Andrew C. Hess. *Unutulmuş Sınırlar: 16. Yüzyıl Akdeniz'inde Osmanlı-İspanyol Mücadelesi*. Çev., Özgür Kolçak, (İstanbul: Küre Yayınları, 2010).

⁹ İdris Bostan. "II. Bayezid Döneminde Osmanlı Denizciliği". *Türk Denizcilik Tarihi*. c. 1, Ed. İdris Bostan-Salih Özbaran, (İstanbul: Deniz Basımevi Müdürlüğü, 2009), 111-121. *Beylikten İmparatorluğa Osmanlı Denizciliği*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2008.

¹⁰ İdris Bostan. *Osmanlı Akdenizi*. (İstanbul: Küre Yayınları, 2017).

¹¹ Emrah Safa Gürkan. "Osmanlı-Habsburg Rekabeti Çerçevesinde Osmanlılar'ın XVI. Yüzyıl'daki Akdeniz Siyaseti". *Osmanlı Dönemi Akdeniz Dünyası*. Ed. Haydar Çoruh vd., İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2011, 11-50.

¹² Emrah Safa Gürkan. *Sultanın Casusları: 16. Yüzyılda İstihbarat, Sabotaj ve Rüşvet Ağları*. (İstanbul: Kronik Yayınları, 2017).

¹³ Emrah Safa Gürkan. *Sultanın Korsanları: Osmanlı Akdeniz'inde Gaza, Yağma ve Esaret, 1500-1700*. (İstanbul: Kronik Yayınları, 2018).

başta olmak üzere önemli belgeliklerden derlenen malzeme kullanılarak yazıldığı için faydalanılan eserler içinde dikkat çeker.

Kıbrıs konusundaki literatür, ağırlıkla seferin gerekçeleri ile hazırlıkları, sefer süreci, fetihten sonra adada kurulan idare konusundadır. Sir George Hill'in yazdığı 4 ciltlik çalışması, 1192-1948 periyodunu kapsamaktadır.¹⁴ Tezimiz için asıl önemli olanı son cildir ve Türkçe'ye çevrilerek basılmıştır.¹⁵ Kıbrıs'ın yerli tarihçileri ve araştırmacıları tarafından hazırlanmış yayınlar, adanın geçmişten günümüze uzanan geniş bir tarihçesini içermektedir. Vergi Bedevi'nin¹⁶, Halil Fikret Alasya'nın¹⁷ ve Ahmet C. Gazioğlu'nun¹⁸ çalışmaları bunlardandır. Hammer'in, Osmanlıların Kıbrıs seferiyle uluslararası anlaşmayı bozduğu iddiasına¹⁹ karşı Nuri Çevikel'in yazdığı makalesinde²⁰ seferin meşruiyeti konusundaki tartışmalara dair yaptığı değerlendirmeler Hammer'in görüşüne karşı çıkmakla birlikte, seferle ilgili fetvanın sadece Osmanlılar için meşrulaştırıcı bir faktör olduğu da unutulmamalıdır. Kıbrıs seferinin meşruiyeti hakkında Çevikel'in çalışmasının yanı sıra, Soyol Tamçelik'in de bir çalışması bulunuyor.²¹ Ancak bu çalışmalar meşruiyeti sadece dinsel sebeplerde ararken, Akdeniz'deki büyük değişimi dikkate almazlar. Feridun M. Emecen'in sefer kararı öncesinde Osmanlı tarafındaki farklı görüşlere dikkat çeken çalışmaları başka bir bağlamda önemli katkılardır. Onun "*Selim II*" hakkındaki ansiklopedi maddesinde²² Sokullu Mehmed Paşa'nın Kıbrıs seferine karşı olduğu, ancak daha sonra başka bir çalışmasında, aslında sadrazamın sefere karşı olmadığı ve hatta seferin görünmeyen amili olduğunu belirtmesi bile, seferin sebeplerinin sadece dini gerekçelerle

¹⁴ Sir George Hill. *The History of Cyprus*. Volume. 4, (Cambridge: Cambridge University Press, 1952).

¹⁵ Sir George Hill. *Kıbrıs Tarihi: Osmanlı ve İngiliz İdaresi Dönemi 1571-1948*. Çev., Nazım Can Serbest, (İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2016).

¹⁶ Vergi Bedevi. *Başlangıcından Zamanımıza Kadar Kıbrıs Tarihi*. (Lefkoşa: Kıbrıs Türk Tarih kurumu Yayınları, 1966).

¹⁷ H. Fikret Alasya. *Kıbrıs Tarihi ve Kıbrıs'da Türk Eserleri*. (Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1977).

¹⁸ Ahmet C. Gazioğlu. *Kıbrıs'ta Türkler (1570-1878) 300 Yıllık Türk Dönemine Yeni Bir Bakış*. (Lefkoşa: CYREP, 1994).

¹⁹ Hammer. *Devlet-i Osmaniye Tarihi*. c. 6. Çev., Mehmed Ata, (İstanbul: Nefaset Matbaası, 1332), 243-244.

²⁰ Nuri Çevikel. "Osmanlı Türklerinin Kıbrıs'ı Fethinin(1570-71) Meşruiyeti Meselesi" *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. III, sayı: 4(1997), 358-399.

²¹ Soyol Tamçelik. "Kıbrıs'ın Fethini Meşrulaştıran Dini Sebepler". *Türk Kültürü*. c. XXXII, sayı: 374, Ankara(1994), 373-380.

²² Feridun M. Emecen. *Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi(1300-1600)*. (İstanbul: İş Bankası Yayınları, 2016).

açıklanmaması gerektiğine iyi bir örnektir. Kıbrıs seferiyle ilgili M. Akif Erdoğan'ın²³ ve Feridun Bilgin'in²⁴ Osmanlı arşiv belgelerine dayanarak hazırladıkları çalışmalar da bu önemli sefer ve sonuçları bakımından önemli katkı sağlamıştır. Yine Erdoğan'ın Kıbrıs ile ilgili makalelerinin derlendiği²⁵ kitabında Kıbrıs'ın fethi öncesi ve sonrası zengin bilgi bulunmaktadır. İdris Bostan'ın Daha önce genel olarak Akdeniz ile ilgili çalışmalarından bahsettiğimiz Kıbrıs seferinin günlüğü sayılabilecek çalışması anılmaya değer.²⁶

Recep Dünder'in önemli ölçüde kadı sicillerine dayanan Kıbrıs Beylerbeyliği hakkındaki doktora tezi²⁷ Kıbrıs eyaleti ve idaresi hakkında önemlidir. Bu bağlamda ilk çalışmaları yapan müteveffa Ronald C. Jennings'in önemli bir başlangıç sağlayan eserleri mutlaka zikredilmelidir.²⁸ Jennings, bu çalışmalarda Osmanlıların Kıbrıs'ta kurduğu idareyi ve adanın fetih sonrası demografik yapısını, 1572 tarihli Kıbrıs'a ait ilk mufassal tahrir defterini analiz ederek yayınlamıştır. Vera Costantini'nin adanın Osmanlı idaresine entegre edilmesini aşamalar halinde ele aldığı tezi ve ona dayalı olarak yayınladığı makaleleri²⁹ hem Osmanlı hem de Venedik arşivlerine dayandığı için zikredilmesi gereken çalışmalardır. Halil İnalcık'ın fetih sonrasında hazırlanan tahrir defterinin analizini yaptığı makaleleri³⁰, Kıbrıs nüfusu hakkında önemli veriler sunmaktadır. Kıbrıs'a yapılan sürgünler ve iskan politikaları hakkında Ömer Lüftü

²³ M. Akif Erdoğan. "Kıbrıs Seferi Hakkında Yeni Bilgiler". *Kıbrıs'ta Osmanlılar*. (Lefkoşa: Galeri Kültür Yayınları, 2008), 74-86.

²⁴ Feridun Bilgin. "Kıbrıs'ın Fethi İçin Yapılan Hazırlıklar(Arşiv Belgelerine Göre)". *Mukaddime*, sayı: 6(1)(2015), 79-100.

²⁵ M. Akif Erdoğan. *Kıbrıs'ta Osmanlılar*.

²⁶ İdris Bostan. "Kıbrıs seferi günlüğü ve Osmanlı donanmasının sefer güzergahı". *Osmanlı Akdenizi*. (İstanbul: Küre Yayınları, 2017).

²⁷ Recep Dünder. "*Kıbrıs Beylerbeyliği(1570-1670)*". Yayımlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya, 1998.

²⁸ Ronald C. Jennings. *Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World: 1571-1640*. (Albany: State University of New York, 1993). Ronald C. Jennings. "The Population, Taxation, and Wealth in the Cities and Villages of Cyprus, According to Detailed Population Survey(Defter-i Mufassal) of 1572". *Türklük Bilgisi Araştırmaları*, Ed. Şinasi Tekin-Gönül Alpay Tekin, sayı: 10(1986)(Raiyyet Rüşumu: Essays to Halil İnalcık on his Seventieth Birthday by his Colleagues and Students), 175-189.

²⁹ Vera Costantini. "In Search of Lost Prosperity: Aspects and Phases of Cyprus's Integration into the Ottoman Empire". *Ottoman Cyprus: A Collection of Studies on History of Culture*. Ed. Michelis N. Michael-Matthias Kappler-Eftihios Gavriel, Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2009, 49-63. "An Old Location's New Life: Early-Ottoman Lefkoşa". *Studies On Ottoman Nicosia*. Ed. Mehmed Demiryürek vd. İstanbul: The Isis Press, 2019, 25-37.

³⁰ Halil İnalcık. "Ottoman Policy And Administration In Cyprus After The Conquest". *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi(14-19 Nisan 1969): Türk Heyeti Tebliğleri*. Ankara(1971), 59-79. , Halil. "A Note On The Population Of Cyprus". *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. III, sayı: 4(1997), 1-11.

Barkan, M. Akif Erdoğan, Recep Dündar-Mesut Aydın, Turan Gökçe, Alaaddin Aköz-Doğan Yörük gibi tarihçilerin benzer çalışmaları³¹ önemli yer tutmaktadır. Şenol Çelik'in bu çalışmaları değerlendiren ve iskân çalışmalarına dair kapsamlı makalesinde³² bu çalışmaların eksiklerinden bahsedilmekle birlikte, gözden kaçırılan noktalarda önemli tespitler bulunmaktadır.

³¹ Ömer Lûtfî Barkan. “Osmanlı İmparatorluğunda Bir iskân ve kolonizasyon metodu olarak sürgünler”. *İÜFM*, c. 11, sayı 1-4(Ekim 1949-Temmuz 1950), 546-564. M. Akif Erdoğan. “Beyşehir ve Seydişehir Kazalarından Kıbrıs’a Sürülmüş Aileler”. *Tarih İncelemeleri Dergisi*, c. XI(1996), 9-56. Turan Gökçe. “1572-73 Yıllarında Kıbrıs’ta İskân Edilmek Üzere Karaman ve Rûm Vilâyetlerinden Sürülen Aileler”. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, sayı: III(1999), 9-74. Turan Gökçe. “İç-il Sancağından Sürülüp Kıbrıs’ta İskân Edilen Aileler”. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, sayı: II(1998), 1-78. Alaaddin Aköz-Doğan Yörük. “Aksaray Sancağı’ndan Kıbrıs Adasına Sürgün Edilen Aileler”. *Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Dergisi*, c. II, sayı: I(2004), 83-142. Recep Dündar-Mesut Aydın. “Karaman Eyaleti Niğde Sancağından Kıbrıs’a Göçürülen Aileler”. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, sayı: 47(2012), 225-256.

³² Şenol Çelik. “Türk Fethi Sonrası Kıbrıs Adasına Yönelik İskân Çalışmaları”. *Türklük Bilgisi Araştırmaları: Kaf Dağının Ötesine Varmak In Honour Of Günay Kut: Essays Presented By Her Colleagues And Students*, c. 27, sayı: 1(2003), 263-304.

3. OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN AKDENİZ SİYASETİ

3.1 OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN AKDENİZ SİYASETİNİN OLUŞUMU

Osmanlı İmparatorluğu'nun Akdeniz siyaseti, Fatih Sultan Mehmed (1451-1481) dönemine kadar uzanmaktadır. İstanbul'un fethi, Osmanlıların denizlerde daha güçlü olmasını ve devraldığı Roma mirasını koruyabilmesi için denizlere açılmasını gerektiriyordu. Bu amaçla, Karadeniz ve Akdeniz yönlerinde görünür olmaları şarttı. Bu iki denizde büyük güç sahibi bir devlet, bölgenin egemeni haline gelecekti. Hüseyin Serdar Tabakoğlu, Akdeniz siyasetinin maksadını Osmanlı kıyıları ve Doğu Akdeniz'in emniyetini temin etmek olduğunu dile getirmektedir.³³ Fatih'in başlattığı Akdeniz politikası, halefi olan oğlu II. Bayezid (1481-1512) döneminde de geliştirilerek sürdürüldü. Bu bağlamda, Akdeniz'de güçlü olmak gereğinin kavranması ve yerleşmesi II. Bayezid döneminde olmuştur.³⁴ H. J. Kissling de, Doğu Akdeniz hakimiyetinin temellerinin II. Bayezid döneminde atıldığını belirtir.³⁵ II. Bayezid, Kemal Reis gibi korsan orijinli bir denizciyi bu maksatla donanmada görevlendirdi. Bu bağlamda, Nicolas Vatin'in "*korsanlığın Doğu Akdeniz'in yerleşik bir hastalığı*"³⁶ vurgusu, Doğu Akdeniz'deki korsanlığın yaygınlığını özetlemektedir. Bunun için de II. Bayezid'den itibaren, Doğu Akdeniz için korsanlardan yararlanma stratejisinin başlaması tesadüf değildir.

İmparatorluğun Akdeniz'de tutunabilmesinin yolu, tersane ve donanmayı güçlendirmekten geçmekteydi. Osmanlı donanmasının belirgin bir şekilde varlığından söz edilmesi Fatih dönemine rastlamaktadır. Osmanlıların denizde ilk rakibi Venedik

³³ Hüseyin Serdar Tabakoğlu. "*Akdeniz'de Osmanlı-İspanya Rekabeti, 1560-1574: Teşkilat, Denizgücü ve Savaş*". Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 2016, 267.

³⁴ Halil İnalçık. "Osmanlı Deniz Egemenliği". *Türk Denizcilik Tarihi*. Ed. Bülent Arı, (Ankara: T. C. Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, 2012), 59. Hans Joachim Kissling. "Sultan II. Bayezid'in Deniz Politikası Üzerine Düşünceler: (1481-1512)". *Türk Denizcilik Tarihi*. Ed. Bülent Arı, (Ankara: T. C. Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, 2012),

³⁵ Hans Joachim Kissling. Agm. 115.

³⁶ Nicolas Vatin. *Rodos Şövalyeleri ve Osmanlılar: Doğu Akdeniz'de Savaş Diplomasi ve Korsanlık*. Çev., Tülin Altınova, (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000), 121.

oldu. 1416'da Venedik ile yapılan deniz savaşında Osmanlı donanması mağlup olmuş olsa da denizcilik bağlamında önemli bir tecrübe kazandı.

3.2. OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN AKDENİZ SİYASETİNİN YAPISALLAŞMASI

İdris Bostan, Kanuni Sultan Süleyman'ın Akdeniz'e yönelme siyasetinin ilk emarelerini, Yavuz Sultan Selim(1512-1250) döneminde tersane inşaatı faaliyetlerine ve Rodos seferi için yapılan hazırlıklara bağlar.³⁷ Sultan Selim, babası Sultan II. Bayezid'in (1481-1512) son döneminde Kızılbaş buhranı sebebiyle, zorla tahtı devraldıktan sonra saltanatının uzun dönemini Safevî ve Memlük gibi şark devletlerini dize getirmeye çalışmakla uğraştı. Bu sebeple de Batı seferleri yapılmamış ve deniz mücadelesi bir süre askıya alınmıştır. Sultan Selim, gözünü Rodos'a çevirip mevcut tersaneyi genişletme cihetine giderek, donanmayı güçlendirmeye girişti.

Sultan Selim'in halefi Kanunî Sultan Süleyman'ın (1520-1566), ikinci seferi Akdeniz'e yöneldi. Rodos için evvelden büyük cediti Fatih (1451-1481) tarafından gerçekleştirilen iki başarısız kuşatma girişimi, babası döneminde de hazırlıklar vardı. Rodos'u alarak hem gücünü gösterdi ve hem de Akdeniz'de önemli bir üstünlük elde etti. Rodos'taki şövalyeler Cem Sultan hadisesine dahil olarak, Cem Sultan'ın Avrupa'ya çıkmasını sağlamış ve klasik bir taht kavgasının dış mesele haline gelmesinde etkili olmuşlardı. Hem Cem Sultan hadisesinden dolayı uzun bir süre Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki genişlemesi yavaşlamış ve hem de Cem Sultan'ın Hristiyanlığı kabul eden nesli üzerinden Osmanlılara bir tehdit teşkil etmişlerdi. O yüzden Rodos alındıktan sonra, Cem Sultan'ın oğlu ve iki torunu siyaseten katledilmişlerdir.

Akdeniz rekabetinde, İspanya'ya karşı elini güçlendirmek için İspanya'nın hasmı olan Fransa ile ittifak yapılması da Akdeniz siyasetinde Osmanlı İmparatorluğu'nun stratejik manevralarından biridir. İspanya imparatoru V. Carl'ın(Şarlken) mağlup ettiği Fransa Kralı I. François'i(Fransuva) esir alması Osmanlılara bu fırsatı sunmuştu. Kralın annesinin Kanunî'ye yazdığı mektuptan sonra, Kanunî'nin girişimleriyle serbest kalan I.

³⁷ İdris Bostan. *Osmanlı Akdenizi*. (İstanbul: Küre Yayınları, 2017), 75.

François, Osmanlı İmparatorluğu'nun müttefiki oldu. 1535 yılında sadrazam Makbul İbrahim Paşa ile yürütülen diplomatik ilişkiler sonucunda, bugün tarihçiler arasında tartışılmakla birlikte, Fransa'ya kapitülasyonlar verildiği iddia edilir.³⁸ Akdeniz politikasının gereği ve Haçlı ittifakını bertaraf etmek için Fransa'nın Osmanlı safına çekilmeye çalışılması, dönem şartları içinde çok makul bir taktiktir. Bu bağlamda, İslam ve Hıristiyan devletleri arasında Akdeniz dünyasındaki güç mücadelesinde Fransa'nın Osmanlı safında yer alması, İspanya'nın başını çektiği Hıristiyan birliğine çomak sokmaktaydı.

Bilhassa Orta ve Batı Akdeniz ve Kuzey Afrika bölgelerindeki güç mücadelesinde Kanunî (1520-1566), önemli bir koz olarak Cezayir'de korsanlık yapan ve oranın hükümdarı olan Hızır Reis'i donanmanın başına geçirmeye karar kıldı. 1533'te İstanbul'a giden Hızır Reis bizzat Sultan Süleyman'a biat etti ve daha sonra 1534 Şubatı'nda donanmanın başına tayin edildi. Onun kaptanlık makamına geçişi, Osmanlıların Akdeniz'de söz sahibi güçlerden biri haline gelmesi için önemli bir adımdı. Andrea Dorya'nın başında olduğu Haçlı donanmasına karşı Preveze Deniz Savaşı'nı(1538) kazanması, Osmanlı İmparatorluğu'nu Akdeniz'de önemli bir oyuncu mertebesine çıkarttı. Bostan, Osmanlıların bu zaferle bir deniz imparatorluğu hüviyetine kavuştuğunu vurgular.³⁹

Barbaros Hayreddin Paşa'nın 1546'da vefat etmesinden sonra, oğlu Hasan Paşa veya Barbaros'un ekibinden olan Turgut Reis gibi kişiler yerine, Enderun kökenli Sokullu Mehmed Paşa kaptan-ı deryalığa tayin edildi. Sokullu'nun halefi, sadrazam Rüstem Paşa'nın kardeşi Sinan Paşa da kendisi gibi Enderun kökenliydi. Ancak onların donanmadaki rolleri daha çok idari bağlamda olmuştur. Donanmanın faaliyetlerini Turgut Reis ve beraberindekiler yönlendirmiştir. Barbaros'un halefleri içinde deniz seferleri konusunda daha mahir olan Piyale Paşa'dır. Piyale Paşa'nın kaptanlığında, Piyale Paşa ve Turgut Reis deniz seferlerini yapmışlardır. Turgut Reis, Trablusgarb'ı

³⁸ Johann Wilhelm Zinkeisen. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 2, Çev., Nilüfer Epçeli, (İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2011), 541- 543.

³⁹ İdris Bostan. *Beylikten İmparatorluğa Osmanlı Denizciliği*. (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2006), 28. İlaveten, Bostan'ın Kanunî'nin ilk yıllarındaki kara ve deniz politikalarının belirlenmesinde, bilhassa sadrazam Makbul İbrahim Paşa ve kaptan-ı derya Barbaros Hayreddin Paşa'yı vurgulaması yerinde bir tespittir. Bkz. age. 76.

Malta korsanlarından alıp, yeni kurulan Trablusgarp beylerbeyliğini elde etti. 1560'ta Piyale Paşa Cerbe zaferini kazandı⁴⁰ 1565'te Turgut Reis'in hayatını kaybettiği, mağlubiyetle sonuçlanan Malta kuşatması⁴¹ dışında, deniz seferleri genelde başarılı olmuştur.

3.3 OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN AKDENİZ SİYASETİNDE KIBRIS'IN YERİ VE ÖNEMİ

Osmanlıların denizde en çok mücadele ettikleri devlet Venedik olmuştur. Venedik ile olan ilişkiler çok amansız bir savaş politikasına dayanmıyordu. En uzun süren savaş 1 yıl devam eden 1479'da sona erendi ve sonunda barış yapıldığında ilk defa Venedik'e ticari ayrıcalıklar verilmişti.⁴² Bu ticari ayrıcalıklar Akdeniz siyaseti doğrultusunda atılan bir adımdı. Akdeniz dünyasında etkin olmanın bir unsuru da ticaretti. Osmanlı ve Venedik bu yüzden her ne kadar birçok defa savaşmışsa veyahut savaşın eşiğine gelmiş olsa da ticaret kaçak olarak bile devam edebilmişti. II. Bayezid (1481-1512) döneminde de Venediklilerle savaşlar eksik olmamıştır. İdris Bostan, II. Bayezid'in (1481-1512) Akdeniz siyasetini iki periyot olarak ele almaktadır. Buna göre, 1481-1495 periyodu Cem Sultan hadisesi sebebiyle durgun geçerken, 1495'ten tahttan indirildiği 1512'ye değin geçen periyodun nispeten hareketli olduğu söylenebilir; çünkü Akdeniz'de yayılmacı bir siyaset izlenmiştir.⁴³ H. J. Kissling de ilk on senenin durgun geçtiğini ve bunun Sultan'ın Venedik ile açık denizde mücadeleyi göze alamadığından kaynaklandığını belirtmektedir.⁴⁴ Cem Sultan'ın 1495'te ölümünden sonra, Venedik'e karşı yürütülen aktif siyaset ve seferler göz önünde bulundurulduğunda, açık denizde mücadele edememekten ziyade, Cem Sultan hadisesinin bir zafiyet ve engel oluşturduğu anlaşılmaktadır. Venedik ile barışçıl siyasetten yana olan Makbul İbrahim Paşa'nın sadaretinde Osmanlı-Venedik ilişkileri bazen gergin olsa da barış içinde geçmiştir.

⁴⁰ Bu başarısından ötürü, Şehzade Selim(II)'in kızı Gevherhan Sultan ile evlendirilerek hanedan damadı oldu. İdris Bostan. "Piyale Paşa". *TDVİA*, c. 34(2007), 296-297. Bu başarıları ve hanedan damatlığı, vezirliğe kadar yükselmesine zemin hazırladı.

⁴¹ Halil İnalçık, Malta kuşatmasının başarısız geçmesini İnebahtı faciasının habercisi olarak değerlendirir. Halil İnalçık. "Osmanlı Deniz Egemenliği", 62.

⁴² Halil İnalçık. "İmtiyâzât". *TDVİA*. c. 22(2000), 248.

⁴³ İdris Bostan. "II. Bayezid Döneminde Osmanlı Denizciliği". *Türk Denizcilik Tarihi*. c. 1, Ed. İdris Bostan-Salih Özbaran, (İstanbul: Deniz Basımevi Müdürlüğü, 2009), 111.

⁴⁴ Kissling. Agm. 111.

Palmira Brummet, Osmanlı ve Venedik'in Doğu Akdeniz'e yönelik siyasetlerinin benzer olduklarını dile getirmektedir. Bu benzerliğe göre, Osmanlı ve Venedik'in siyasetlerinin özü, savunma temelli olup, Akdeniz dünyasındaki ticari sahalarının güvenliğini sağlamaktı.⁴⁵

Kissling, II. Bayezid (1481-1512) döneminde, haritalar ve deniz kuvvetlerinin dağılımı göz önünde bulundurulunca, Kıbrıs'ta bir Osmanlı deniz üssünün zorunlu olacağını belirtir.⁴⁶ Kissling'in bu tespiti, Doğu Akdeniz bağlamında, Kıbrıs'ın ne kadar önemli olduğuna vurgu yapar. Kate Fleet, Kıbrıs'ın Venedik'in Doğu Akdeniz'deki ticari çıkarları açısından hayati bir değer taşıdığını, Osmanlı perspektifinden Kıbrıs'ın daha çok stratejik konumunun önemli olduğuna işaret etmektedir.⁴⁷ Venedik üzerinde üstünlük kurmuş olup, Kıbrıs'tan vergi alan Memlûklerin Osmanlı topraklarına ilhak edilmesi, Osmanlı perspektifinden Doğu Akdeniz hakimiyeti için önemli bir adım oldu. Bu durum, Kıbrıs'ın fethine doğru, atılan en büyük adımların ilk halkasını teşkil etti. Rodos'un fethi(1522), başarısız geçen Malta seferi(1565), Sakız'ın fethi(1566) Kıbrıs seferine giden sürecin önemli adımlarıydı. Kıbrıs, ilk defa II. Bayezid tarafından alınmak istenmişse de⁴⁸ halefi Yavuz döneminde de alınmadı. Kanunî dönemi genelde Safeviler ve Habsbuglar ile mücadele ile geçtiğinden, Kıbrıs üzerine yürüme imkânı bulunamamıştır. Ancak yukarıda değindiğimiz gibi, Kıbrıs üzerine gidilmemişse de Kıbrıs'ın yakınında olan stratejik yerler fethedilmiştir. Bu fetihler yapılmadan Kıbrıs üzerine yapılacak bir seferin başarılı olma ihtimali de başarılı olursa bile idare etme ihtimali kanaatimizce pek mümkün görünmemektedir.

⁴⁵ Palmira Brummet. *Osmanlı Denizgücü: Keşifler Çağında Osmanlı Denizgücü ve Doğu Akdeniz'de Diploması*. (İstanbul: Timaş Yayınları, 2009), 154.

⁴⁶ Hatta II. Bayezid, Venedik'in Kıbrıs'taki hareket üssü Magosa limanını istedi. Bkz. Hans Joachim Kissling, Agm. 112. Palmira Brummet. *Osmanlı Denizgücü: Keşifler Çağında Osmanlı Denizgücü ve Doğu Akdeniz'de Diploması*. Çev. H. Nazlı Pişkin, (İstanbul: Timaş Yayınları, 2009), 72.

⁴⁷ Kate Fleet. "Akdeniz'de Osmanlı Genişlemesi". *Türkiye Tarihi 1453-1603*. Çev., Bülent Üçpınar, (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2016), 219.

⁴⁸ Kissling. Aynı yer.

4. KIBRIS SEFERİ

4.1 SEFERİN GEREKÇELERİ

Sultan II. Selim (1566-1574)⁴⁹ döneminin en önemli hadiselerinden birisi 1571'deki Kıbrıs seferidir. Osmanlı) denizciliği, II. Selim'in selefi Kanunî döneminde Barbaros Hayrettin Paşa, Turgut Reis ve Salih Reis gibi korsan orijinli denizciler sayesinde büyük bir atılım gerçekleştirmişti. Böylesine güçlenmiş bir donanmayla fetihler yapılabilmişti. Kıbrıs ele geçirilen yerlerin ortasında kalmıştı.⁵⁰ Venedik baylosu Pietro Zen'in raporunda, Makbul İbrahim Paşa'nın hedefinin Korfu olduğu, çünkü Korfu ile istenilen her şeye sahip olunacağı; Kıbrıs ve Kandiye gibi yerlerin elde tutmanın büyük masraf olacağı gerekçesiyle hedeflenmediği bahsi düşündürücüdür.⁵¹ Kanunî'nin (1520-1566) saltanatında gerçekleşen 13 seferin ağırlığı Safeviler ve Habsburglar üzerine yapılmış olup, Rodos seferi Kıbrıs'a doğru önemli bir adımdır. Feridun Emecen, Rodos seferini ticaret yollarının kontrolünü sağlayarak, Doğu Akdeniz'in "Osmanlı gölü" olması için atılan birinci adım olduğunu, Kıbrıs seferini ikinci adım ve Girit seferini üçüncü adım olarak değerlendirmektedir.⁵² Bu bağlamda, Maria Pia Pedani, Kanunî'nin vefatı sebebiyle geçerliliğini yitiren ahitnamelerin yenilenmesi maksadıyla Venedik'e elçi gönderildiği ve II. Selim'in de bu sırada Kıbrıs üzerine sefer planlarken, Venedik'e planı ifşa etmemeye çalıştığına değinir.⁵³ Daniel Goffman, II. Selim'e gelinceye değin, Kıbrıs üzerine gidilmemesinin sebebini Kıbrıs ve Sakız gibi adalar için yıllık haraç gelmesine bağlar.⁵⁴ İnalçık, Kıbrıs'a yönelik fetih tasavvurunun daha Mısır'ın

⁴⁹ Ayrıntılı bir biyografisi için bkz. Feridun M. Emecen. "Selim II". *TDVİA*, c. 36(2009), 414-418.

⁵⁰ Mustafa Akdağ, Doğu Akdeniz'in hakimiyet altına alındığı topraklar arasında kalmış Kıbrıs ve Girit için asıl maksadın Girit olduğunu; ancak İnebahtı yenilgisinin Girit fethini ertelediğini dile getirmektedir. Mustafa Akdağ. *Celali Karışıklıklarının Başlaması*. (Erzurum: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1963), 74-76.

⁵¹ *Venedik Elçilerinin Raporlarına Göre: Kanunî ve Pargalı İbrahim Paşa*. Ed. Erhan Afyoncu, (İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2012), 43.

⁵² Feridun M. Emecen. "Kıbrıs'ta İlk Osmanlı İdari Yapılanması". *Dünden Bugüne Kıbrıs Meselesi*. Ed. Ali Ahmetbeyoğlu-Erhan Afyoncu, (İstanbul: TATAV, 2001), 47.

⁵³ Maria Pia Pedani. "Osmanlı Padişahının Adına" *İstanbul'un Fethinden Girit Savaşı'na Venedik'e Gönderilen Osmanlılar*. Çev., Elis Yıldırım, (Ankara: TTK Yayınları, 2011), 111.

⁵⁴ Daniel Goffman. *Osmanlı Dünyası ve Avrupa 1300-1700*. Çev., Ülkün Tansel, (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2014), 195. Mustafa Ekincikli de bu döneme değin Kıbrıs üzerine bir sefer yapılmamasını bu vergi hususuna ve Venedikliler ile yapılan antlaşmaya bağlamaktadır. Mustafa Ekincikli. "Kıbrıs'ın Türk Hakimiyetine Geçişini Hazırlayan siyasi, Askeri ve Sosyal Şartlar". *İkinci Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi*. Yay. Haz. İsmail Bozkurt-Hüseyin Ateşin-M. Kansu, c. II, (Gazimağusa: Kıbrıs Araştırmaları Merkezi Yayınları, 1999), 477.

alınmasının akabinde, Venedik'in Kıbrıs için haraç vermeye razı olmasıyla başladığını; ancak Venedik'in dahil olduğu bir Haçlı seferinin göze alınmadığı için ada üzerine sefere çıkılmadığını dile getirmektedir.⁵⁵

Doğu Akdeniz açısından önemli olan Kıbrıs üzerine sefer açılması hakkında birçok gerekçe ileri sürülmektedir. Osmanlı kaynaklarına müracaat edildiğinde, korsanlık hususu ön plana çıkmaktadır. Selanikî Mustafa Efendi, II. Selim'in (1566-1574) şehzadeyken, Mısır'da kendisi için hazırlattığı şahsi eşyaların olduğu kafilenin Malta korsanlarının saldırısı sonucunda gasp edilmesini gösterir.⁵⁶ Peçevî İbrahim Efendi, Lala Mustafa Paşa'nın divan kâtibi Gelibolulu Mustafa Âlî ve Kâtip Çelebi de Selanikî gibi bu hadiseyi gerekçe gösterir.⁵⁷

Nicolae Jorga da, Kıbrıs'ın fethinin asıl sebebini, bu korsanlığa bağlar ve takip edilen siyaset doğrultusunda, fethedilen Sakız adasından sonra sıranın Kıbrıs'a geldiğine değinmektedir.⁵⁸ Kıbrıs'ı elinde tutan Venedik'in bu saldırılar karşısında korsanları etkisizleştirmek veya onlara karşı tedbir almak gibi bir girişiminin olmaması Osmanlı yönetimini rahatsız etmişti. II. Selim'in şehzadelikinden beri Kıbrıs'ı fethetme maksadının olduğu söylenmektedir. Bunun için istihbarat toplandığı bağlamında, Venedik'e elçi olarak giden bir Divân-ı Hümayun tercümanı olan İbrahim'in evinde Kıbrıs ve Korsika'ya dair haritaların bulunması buna işaret olarak gösterilebilir.⁵⁹

⁵⁵ Halil İnalcık. "Kıbrıs Tarihinin Ana Meseleleri". *Türk Kültürü*. c. 1, sayı: 4, Ankara(1963), 32.

⁵⁶ Selanikî Mustafa Efendi. *Tarih-i Selanikî*. c. I, Haz., Mehmet İpşirli, (Ankara: TTK Yayınları, 2007), 77.

⁵⁷ Peçevî İbrahim Efendi. *Târîh-i Peçevî*. 486. Faris Çerçi. *Gelibolulu Mustafa Âlî ve Kühü'l-Ahbâr'ında II. Selim, III. Murat ve III Mehmet Devirleri*. c. I, (Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları, 2000), 166. Hacı Halife Mustafa b. Abdullah Kâtip Çelebi. *Tuhfetü'l-Kibâr fi Esfârî'l Bihâr*. Haz., İdris Bostan, (Ankara: Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, 2008), 166-167.

⁵⁸ Nicolae Jorga. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 3, Çev., Nilüfer Epçeli, (İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2005), 127.

⁵⁹ Maria Pia Pedani. "Osmanlı Padişahının Adına, 163. Emrah Safa Gürkan. *Sultanın Casusları: 16. Yüzyılda İstihbarat, Sabotaj ve Rüşvet Ağları*. (İstanbul: Kronik Yayınları, 2017), 136. Hatta bu fetih düşüncesini daha erken döneme çeken görüşlere de rastlanmaktadır. Bu bağlamda, Fernand Braudel, Dubrovnik(Ragusa) ile olan diplomatik ilişkilerden yola çıkarak 1563'te Kanunî'nin burayı fethetme planlarından bahsetmektedir. Fernand Braudel. *Akdeniz ve Akdeniz Dünyası*. Çev., Mehmet Ali Kılıçbay, c. 2, (İstanbul: Eren Yayınları, 1990), 284. Braudel'in görüşü yabana atılmayacak bir görüştür esasında. Ancak Kıbrıs'ın Kanunî döneminde fethi konusunda bir planın var olmasına rağmen bunun uygulanabilmesi için uygun ortamın olmadığı anlaşılmaktadır. I. Selim döneminin sonunda Rodos'a bir sefer planının var olmasına rağmen uygulanmadığı ve Rodos'un halefi olan Kanunî'nin saltanatının üçüncü yılında fethedilmesini anımsatır şekilde, Kanunî döneminde Kıbrıs'a dair bir fetih planının var olduğu, ancak uygulanmayıp II. Selim döneminde Kıbrıs'ın fethedildiğini görüyoruz. Osmanlılarda durum böyleyken, Venedikliler, Osmanlıların Kıbrıs'a dair ilgisini fark edip, Magosa ve Lefkoşa'daki

Osmanlı elçisi Kubat Çavuş, Venedik'e gittiğinde Kıbrıs için hayli istihbarat topladığından bahsedilmektedir. Bu bağlamda, Kubat'ın Venedik'e gittiği aynı sene Mustafa adlı bir mühtedinin Magosa Kalesi'nin planlarını vermesi de bu bilgiyi doğrulamaktadır.⁶⁰ Emrah Safa Gürkan, Kıbrıs seferine bilinen gerekçelerden farklı olarak, Kıbrıs'ın alınarak, düşmanlarının istihbaratlarının devredışı bırakılmak istendiğine işaret eder.⁶¹

Kıbrıs seferinin başlamasındaki etkenlerden biri de, saraydaki hizip mücadeleleridir. 5 senedir sadaret makamında olan Sokullu Mehmed Paşa'nın aynı zamanda akrabası olan vezir Lala Mustafa Paşa,⁶² sadrazam olmak istiyordu. Bunun için, daha önce Bayezid-Selim mücadelesinde, Selim lehine çalışarak, Sultan Süleyman'ın halefinin Şehzade Selim olmasında etkili olmuştu. İşte bu yüzden sadaret makamını elde etmek için bu seferin çıkması ve bu seferin serdarlığıyla kazanacağı başarıyla ikbal yolunu teminat altına almayı umuyordu. Lala Mustafa Paşa, seferin çıkması için uğraşırken, Sokullu'nun başta sefere karşı çıktığı görüşü literatürde kabul edilmiş gözükmektedir.⁶³ Emecen, bu görüşe karşı çıkmaktadır. Emecen, Osmanlı tarihçilerinin Kıbrıs seferine yönelik, Sokullu'nun olumlu veyahut olumsuz bir tepkisinin olduğu konusunda suskun kaldığından dem vurarak, Sokullu'nun sefer stratejisinin "*ince tasarımcısı*" olduğunu, sefer fikrine karşı çıkmasını yanıltma hareketi olarak görüp, "*yapbozun gizlenen parçası*" olarak değerlendirmektedir.⁶⁴ Bu hizip mücadelelerinin yanı sıra, Andrew Hess, II. Selim'in (1566-1574) tahta çıktığında ve cülus bahşişi ve üzerinden çok

kale surlarını onarmışlardır. Ahmet C. *Kıbrıs'ta Türkler (1570-1878) 300 Yıllık Türk Dönemine Yeni Bir Bakış*. (Lefkoşa: CYREP, 1994), 13.

⁶⁰ Gürkan. *Sultanın Casusları*. 148.

⁶¹ Gürkan. *Age*. 234.

⁶² Hayatı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Bekir Kütükoğlu. "Lala Mustafa Paşa". *TDVİA*, c. 27(2003), 73-74.

⁶³ Hatta kabul edenlerden biri olan Maria Pia Pedani, "*Gerçekten İnebahtı Savaşı'nı Kim Kazandı*" başlıklı sorusunun cevabında Sokullu'nun bu savaşın tek galibi olduğu, rakiplerine rağmen konumunu koruduğu ve rakiplerini bertaraf ettiğine dikkat çekerek bu görüşe dayanak sağlamaya çalışmaktadır. Maria Pia Pedani. "Some Remarks upon the Ottoman Geo-Political Vision of the Mediterranean in the Period of the Cyprus War(1570-1573)". *Frontiers of Ottoman Studies*. Ed. Colin Imber-Keiko Kiyataki-Rhoads Murphey, Volume II, (New York: I.B. TAURİS, 2005), 31-32.

⁶⁴ Feridun M. Emecen. *Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi(1300-1600)*. (İstanbul: İş Bankası Yayınları, 2016), 306-308. Emecen, bu kitabından seneler önce "*Selim II*" maddesinde, Sokullu'nun sefere karşı çıktığını yazmıştı. Bkz. Feridun M. Emecen. "*Selim II*". 417.

geçmeden kapıkuulları ile yaşanan maaş meselesine dikkat çekip, orduyu dizginlemek için sefer planlarını devreye soktuğuna değinir.⁶⁵

Banker Yasef Nasi, II. Selim'in muhtemelen şehzadelik devrinden beri himayesinde bulunan en yakın adamlarından biriydi.⁶⁶ Şehzade Selim-Şehzade Bayezid düellosunda Selim'den yana davranarak, Selim'i finanse ettiği öne sürülen,⁶⁷ buna mukabil Nakşa ve civarındaki adaların düklüğünü elde eden Yasef Nasi, Kıbrıs seferinin destekçilerinden biridir. Yasef Nasi'nin Kıbrıs'ın fethini arzulamasında, hamisi olan II. Selim'in kudretinden istifade edip burada krallık davası güttüğü de iddia edilmektedir.⁶⁸

Kıbrıs halkının Venedik idaresinden hiç de hoşnut olmaması ve bunun Osmanlıların işini kolaylaştırması da sebepler arasındadır. Benjamin Arbel, Osmanlı fethine doğru adada Venedik idaresinin son dönemini incelemiş ve adadaki Ortodoks Rumların özellikle serf veya parici denilen köylü kesiminin sistem tarafından ezildiğini, Osmanlı fethinde özgür ruh gibi fethi sıcak karşıladıklarına değinmektedir.⁶⁹ Buradan anlaşılın, Venedik idaresi, bir bakıma Osmanlı fethini kolaylaştırmakta en büyük faktördü. Fethe doğru giden süreçte ada insanının kendi dinlerinden dahi olmayan bir imparatorluğa meyilli hale getirmiştir. Bu bağlamda, Gerlach Seyahatnamesi'ne yansıdığı kadarıyla, Venediklilerin Kıbrıs'ta ırz ve namus güvenliği bırakmamaları sebebiyle Osmanlıların Kıbrıslılar nezdinde kurtarıcı olarak karşılanması hususu dikkat çekmektedir.⁷⁰ Bu husus, Gerlach'ın yanı sıra mühimme kayıtlarına da yansımıştır. İçil sancakbeyine gönderilen hükümde, zaten Venedik'ten rahatsız olan Kıbrıs halkının istimalet siyaseti

⁶⁵ Andrew C. Hess. *Unutulmuş Sınırlar: 16. Yüzyıl Akdeniz'inde Osmanlı-İspanyol Mücadelesi*. Çev., Özgür Kolçak, (İstanbul: Küre Yayınları, 2010), 125.

⁶⁶ Stephan Gerlach. *Türkiye Günlüğü 1573-1576*, c. 2, Çev., Türkis Noyan. (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2010), 510.

⁶⁷ Hammer. *Devlet-i Osmaniye Tarihi*. c. 6. Çev., Mehmed Ata, (İstanbul: Nefaset Matbaası, 1332), 242. Gerlach. *Türkiye Günlüğü*. Aynı yer.

⁶⁸ Johann Wilhelm Zinkeisen. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 2, 662. Yasef Nasi'nin Kıbrıs'ın fethini teşvik ederken, Osmanlıların Kıbrıs üzerine yürüyeceğine dair Venedik'e 1568'de haberdar ettiği bilgisi yer almaktadır. Gürkan. *Sultanın Casusları*. 176-177.

⁶⁹ Benjamin Arbel. "Cyprus on the Eve of the Ottoman Conquest". *Ottoman Cyprus: A Collection of Studies on History of Culture*. Ed. Michelis N. Michael-Matthias Kappler-Eftihios Gavriel, Wiesbade: Harrassowitz Verlag, 2009, 37-49.

⁷⁰ Gerlach. *Türkiye Günlüğü*. c. 1, 240-241. Nicolae Jorga. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 3, 128.

doğrultusunda teslim olması için mezkûr sancakbeyi görevlendirilmiştir.⁷¹ Bu husus meyvesini kuşatma sırasında verecektir.

Sebepler topluca değerlendirildiğinde, bahsedilen sebepler arasında: Yasef Nasi'nin Kıbrıs kralı olma emeli bir iddiadan ibarettir. Ancak Yasef Nasi'nin bu sefer üzerindeki tesiri de yadsınamaz. Nassi'nin şarap övgüsü, ciddi bir sefer organizasyonu gerektirecek bir sefer için yetersizdir. Braudel'in işaret ettiği gibi Kanuni döneminde Kıbrıs'a dair fetih düşünceleri var. II. Selim (1566-1574), sırf şarap seven bir padişah diye, Kıbrıs'ı fethetme amacını güderse, 1553-1566 periyodunda içki yasağı ilan eden babası Kanunî'nin (1520-1566) ve "Veli" olarak bilinen büyük dedesi II. Bayezid'in (1481-1512) Kıbrıs'a dair fetih düşüncelerini nasıl değerlendireceğiz? Selim için şarabı temin etmek mesele değil, önemli olan başarılı bir seferle hem korsanları bertaraf etmek ve hem de Doğu Akdeniz'deki Osmanlı hakimiyetine gölge düşürmemekti. Osmanlıların Akdeniz'de stratejik değeri olan ada için, Akdeniz hakimiyetini tehdit eden Malta korsanlarını bertaraf edip, güvenliği sağlamak amacı doğru görünmektedir. II. Selim (1566-1574), Sokullu Mehmed Paşa ve Lala Mustafa Paşa'nın Kıbrıs seferinden yana olması, seferin gerçekleştirilmesini kolaylaştırmıştır. Hess'in işaret ettiği husus da önemlidir.⁷² Zira Kanunî'nin (1520-1566) Rodos seferinden Mohaç'a(1526) kadar geçen süreçte, başka sebepleri de olmak üzere, Yeniçeriler sefer olmadığı için huzursuzlanıp isyan etmişlerdi. II. Selim'in cülusundan sonra yaşanan maaş meselesi de kısmen bu bağlamda değerlendirilmelidir. Gaza, ganimet, cengâverlik gibi kavramların ön planda olduğu bir imparatorlukta bu kaçınılmazdır. Emecen'in sefer gerekçelerinde Sokullu'nun rolüne dair görüşü⁷³, diğer birçok görüşten daha doğru görünmektedir. Zira II. Selim'in cülusundaki bahşiş meselesinden sonra, yönetimi Sokullu'ya bıraktığı hakikatinde, neredeyse bütün gücü elinde bulunduran Sokullu'ya rağmen bir Kıbrıs seferinin yapılması pek de mümkün görünmemektedir.

⁷¹ Orhan Paşazade. *9 Numaralı Mühimme Defteri(977-978/1569-1570)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2006, 78.

⁷² Andrew C. Hess. Age. aynı yer.

⁷³ Emecen. Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi(1300-1600). aynı yer.

4.2 SEFER HAZIRLIKLARI VE SEFER İLANI

Resmî savaş ilanından önce, sefere hazırlık mahiyetinde Fransa kozu üzerinden yapılan hamle önemlidir. Papa'nın Osmanlılara karşı başlatmak istediği bir Haçlı seferine Fransa'yı da dahil etme planını, II. Selim (1566-1574), Fransa kralı ile hayatta oldukları müddetçe geçerli olacak kapitülasyon antlaşmasıyla bozdu.

1568'de Venedik'e ulak olarak gönderilen Kubat Çavuş,⁷⁴ Osmanlılara bıkkınlık getiren Malta şövalyelerinin saldırılarının hesabının verilmesi ve bunun cerimesi olarak Kıbrıs'ın verilmesi gerektiği konusunda ultiatom verdi. Venedik'e verilen ultiatomda şunlar yazılıydı: *“İster gönül rızasıyla ister silah zoruyla olsun, sizden, Kıbrıs'ı istiyorum; beni dehşetli kılıcımı çekmek zorunda bırakmayın, zira size karşı yürüteceğim savaş korkunç olacak ve bütün topraklarınıza yayılacaktır; hazinenizin büyüklüğüne güvenmeyin, zira azgın seller gibi akıp gidecektir.”*⁷⁵

Kubat Çavuş'un Venedik elçiliğinden bir sonuç çıkmaması üzerine, sefer kararı alındı. Sokullu'nun akrabası ve aynı zamanda en büyük rakibi olan Lala Mustafa Paşa serdar-ı ekrem olarak orduya, donanmaya da aynı zamanda II. Selim'in damadı olan vezir Piyale Paşa komuta edecekti.⁷⁶

Kıbrıs seferine karar verilirken, esas olarak korsanlara karşı korunma amacının ön planda olduğundan bahsetmiştik. Bunun yanı sıra, hac kabilelerinin güvenli bir şekilde hac yolculuğunu gerçekleştirememeleri, Osmanlıların üstlendiği dini role ters düşmekteydi. Nitekim ilk defa Selahaddin Eyyübi'nin kullandığı, Memlüklerin devam ettirdiği ve Memlüklerden geçen *“Hadimü'l-Haremeyn”*⁷⁷ unvanıyla Osmanlı padişahları kendilerini Sünnî İslam'ın lideri olarak görüyorlardı. Müslüman hacıların devamlı korsan saldırısına maruz kalması, padişahın *“Hadimü'l-Haremeyn”* unvanını gölgeler nitelikteydi. Evvelde, Yavuz, Memlükler üzerine sefere giderken, Memlük

⁷⁴ Kubat Çavuş'un hayatı ekseninde iyi bir çalışma için bkz. Daniel Goffman. age.

⁷⁵ Zinkeisen. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, c. II, 663.

⁷⁶ Kıbrıs seferinde güzergâh ve katılan donanmanın ayrıntılı tablosu için bkz. İdris Bostan. “Kıbrıs Sefer Günlüğü ve Osmanlı Donanmasının Sefer Güzergâhı”, *Osmanlı Akdenizi*. (İstanbul: Küre Yayınları, 2017), 231-238.

⁷⁷ Hulusi Yavuz. “Hâdimü'l-Haremeyn”. *TDVİA*, c. 15(1997), 26-27.

idaresini Müslüman hacılara saldıran Portekizlilere karşı yetersiz kalmakla suçlamıştı. Şimdi de bu toprakları elinde bulunduran Osmanlı idaresi eleştirdiği Memlüklerin durumuna düşmemek için bir şeyler yapmak zorundaydı.⁷⁸ Bunun yanı sıra, Venedik ile imzalanmış bir ahitname vardı. Bir meşruiyet yaratmadan ahitnameyi bozup sefere çıkmak olmazdı.⁷⁹ Bunun çözümü de Kıbrıs üzerine sefer yapmak olarak görünüyordu. “*Hala Sultan*” olarak bilinen, Hz. Muhammed’in süt halası Ümmü Haram, Hz. Osman dönemindeki Kıbrıs kuşatmasında, sefer öncesi dilediği şehadete nail olarak Kıbrıs’ta defnedilmişti.⁸⁰ Osmanlı müverrihleri de Kıbrıs’ın fethini meşru kılmak için Ümmü Haram etrafında oluşan dini motifi ve geçmişte Kıbrıs’ın İslam idaresiyle olan deneyimini etkili bir şekilde işlemişlerdir.⁸¹ Bunun için de meşihat makamının başında olan Şeyhülislam Ebussuud Mehmed Efendi’nin, evvelde İslam memleketi olmuş Kıbrıs’ın küffar eline düştüğü ve oradaki İslamî eserlerin küffar tarafından yıkılmasını gerekçe göstererek aşağıda verdiği fetva, dini yönden de seferi meşru kılmaya yöneliktir:

“mes’ele: Sabıkâ bir vilâyet Dâr-ı İslâm’dan ba’de-zamânin küffâr-ı hâksâr alup medâris ve mesâcidini harâb kılup âyîn-i küfr ile mâl-â-mâl eylese dîn-i Islâma ihânet ve etrâf-ı âleme evzâ’-ı kabîhaların işâ’at etseler pâdişâh-ı dîn-penâh hazretleri hamîyyet-i İslâm muktezâsınca diyâr-ı mezkûru küffâr-ı hâksâr elinden alup Dâr-ı İslâma ilhâk eylemeğe azîmet buyursalar sâbıkâ mezkûr keferenin tasarruflarında olan âhar vilâyetler musâlaha olundukda ellerine verilen ahidnâmede mezkûr vilâyet dâhil olmağla şerî’at-ı mutahhara mücebince mezkûr ahidnâme nakzına azîmet buyurmalarına mâni’ olur mu

“el-cevâb: Mâni’ olmak ihtimâli yoktur. Pâdişâh-ı ehl-i İslâm e’azza’llâhü ensârahû kefereler ile sulh eylemek ol zamânda meşrû’ olurki kâffe-i müslimîne menfa’at ola.

⁷⁸ Vergi Bedevi, bu noktada, İslami dönemin eserlerinin korunmasının ve adanın fethi için canından olanların ada üzerindeki haklarının da korunmasının Osmanlı padişahının mesuliyetinde olduğunu söylemektedir. Vergi Bedevi. *Başlangıcından Zamanımıza Kadar Kıbrıs Tarihi*. (Lefkoşa: Kıbrıs Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1966).

⁷⁹ Hammer’in Osmanlıları antlaşmayı bozmakla suçlamalarına cevap olarak, Nuri Çevikel’in yazdığı çalışması önemlidir. Çevikel, ahitnamenin kavramsal ve hukuki yönlerini analiz ederek, Osmanlıların sefere çıkmalarının meşru yönde bir engellerinin olmadığını belirtmektedir. Nuri Çevikel. “Osmanlı Türklerinin Kıbrıs’ı Fethinin(1570-71) Meşruiyeti Meselesi” *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. III, sayı: 4(1997), 358-399. Mehmet Akif Erdoğan, geçerli olan ahitnamenin II. Selim’in şahsi mallarının yağmalandığı korsan saldırısı ileri sürülerek bozulduğunu belirtmektedir. M. Akif Erdoğan. “Kıbrıs Seferi Hakkında Yeni Bilgiler” *Kıbrıs’ta Osmanlılar*. (Lefkoşa: Galeri Kültür Yayınları, 2008), 77. Soyal Tamçelik, ahitname konusunda zamanında Hz. Muhammed ile Mekke’nin müşrikleri arasında yapılmış Hudeybiye barışına atıf yapmaktadır. Soyal Tamçelik. “Kıbrıs’ın Fethini Meşrulaştıran Dini Sebepler”. *Türk Kültürü*. c. XXXII, sayı: 374(1994), 374. Erdoğan’un Ebussuud’un fetvası olmak üzere diğer tartışmaları incelemesi için ayrıca bkz. Mehmet Akif Erdoğan. “Kıbrıs Türk İdaresine Nasıl Girdi: Bir Fetih ve Tarihçiler”. *OTAM*, sayı: 44(Güz 2018)341-349.

⁸⁰ M. Yaşar Kandemir. “Ümmü Harâm”. *TDVİA*. c. 42(2012), 321-322.

⁸¹ Hasan Bey-zâde Ahmed Paşa. *Hasan Bey-zâde Târîhi Metin-926-1003/1520-1595*. Haz. Şevki Nezihi Aykut, c. 2, (Ankara: TTK Yayınları, 2004), 200-201.

Olmayacak aslâ sulh meşrû' değildir. Menfa'at müşâhede olunup mü'ebbed veyâhud 9mukakkat olduktan sonra menfa'atlü zamânda bozulması enfa' görülse elbette bozmak vâcib ve lâzım olur. Hazret-i Resûl aleyhi's-selâm Hicret-i Nebeviyye'nin altıncı yılından (628) on yıla değin sulh edüp Hazret-i Ali kerema'llâhü vecheh mü'ekked ahidnâme yazup mu'âhede mukarrere kılındıktan sonra gelecek yıl bozmak enfa' görüp hicretin sekizinde (630) üzerlerine varup Mekke-i Mu'azzama'yı feth buyurmuşlardır. Hazret-i Halîfe-i Rabbü'l-âlemîn azîmet-i hümayûnlarında Cenâb-ı Risâlet-penâh Hazretlerinin sünnet-i şerîfelerine iktidâ buyurmuşlar. Ketebehü'l-hakir Ebussu'üd"⁸²

Fetvanın alınmasından sonra sefer hazırlıklarına girişildi.⁸³ Sefer hazırlıklarının detaylı verilerini mühimme kayıtlarından elde ediyoruz. Beylerbeyi, sancakbeyi, kadı, kaptan-ı derya gibi devlet görevlilerine gönderilen hükümlerde, seferin zahiresi, silah teçhizatı, donanma malzemeleri ve kürekçilerin temini, sefere çağrılan tımarlı sipahiler vs. grupların katılması gibi konularda hükümler ağırlıktadır.⁸⁴ Tımarlı sipahi konusundaki hükümlere bakıldığında, sefere gelmeyecek sipahinin dirliğinin elinden alınacağı ve hatta siyaseten katledileceği yönünde, seferden kaçabilecek kimselere gözdağı verilip, sefere katılmaları sağlanmak istenmiştir.⁸⁵ Ordu sefere çıkmadan önce, II. Selim'in sefere bizzat komuta edeceği ihtimaline mukabil, Şehzade Murad'ın Edirne'nin muhafazasına tayini ve gereken hazırlıkları yapması emredilmiştir.⁸⁶ II. Selim (1566-1574) ve oğlu Murad (1574-1595) sefere çıkmayı terk etme adetini başlatan padişahlar olmakla bilinmesine rağmen, bu bilgidен hareketle, II. Selim'in Kıbrıs üzerine, bizzat yürümek istediğine dair bir düşüncesinin olduğu; ancak Sokullu'nun onu bu düşüncesinden vazgeçirdiği anlaşılıyor. Sonuç itibarıyla padişah sefere komuta etmek yerine, İstanbul'dan seferi izlemeyi tercih etti.

⁸² Kâtip Çelebi. *Tuhfetü'l-Kibâr fî Esfâri'l Bihâr*. 167. *Târîh-i Peçevî*. 486-487. Fetvanın incelendiği bir çalışma için bkz. Hüseyin Algül. "Osmanlılar Devrinde Kıbrıs Seferinin Mânevî Cephesi ve Ebussuud Efendi'nin Seferle İlgili Fetvası". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, c. 2, sayı: 2(1987), 37-41.

⁸³ Kâtip Çelebi. *Tuhfetü'l-Kibâr*. 167.

⁸⁴ *12 Numaralı Mühimme Defteri(978-979/1570-1572)*. Yay. Haz. Vahdettin Atik vd. c. I, (Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1996), 16, 18, 20, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 33, 36, 37, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 54, 57, 60. *12 Numaralı Mühimme Defteri*. c. II, Yay. Haz. Vahdettin Atik vd. (Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1996), 744, 749, 754, 755, 758, 760, 763, 764, 768, 769, 770, 776, 777, 787, 795, 796.

⁸⁵ *12 Numaralı Mühimme Defteri*. c. I, 47. *12 Numaralı Mühimme Defteri*. c. II, 756, 759, 786. 790.

⁸⁶ *12 Numaralı Mühimme Defteri*. c. I, 28.

4.3 KIBRIS SAVAŞI VE ADA’NIN FETHİ

Lala Mustafa Paşa’nın serdarlık ettiği orduda ümeradan önemli kişiler bulunmaktaydı. Bunlar, Anadolu beylerbeyi Behram Paşa, Maraş beylerbeyi Mustafa Paşa, Halep beylerbeyi Derviş Paşa, Karaman beylerbeyi Hasan Paşa, Sivas beylerbeyi İskender Paşa gibi devlet adamları idi.⁸⁷

Peçevî’nin verdiği rakama göre, 5000 yeniçeri, topçu ve arabacıdan oluşan orduda, tımarlı sipahiler⁸⁸, Kapıkulu ocaklarından altı bölük sipahileri, lağımıcılar ve gönüllü birlikler yer almıştır. Diyarbekir beylerbeyine gönderilen bir hükümde, civardaki Kürd ümerasının durumlarına göre tüfenkçi ve kavvas(okçu) birliklerinin Trablus limanına gönderilmesi emrediliyordu.⁸⁹

Donanmanın başında Enderun kökenli ama denizcilik işinin ehli olan Piyale Paşa vardı. Piyale Paşa’nın donanmasına levent korsanların da katıldığı anlaşılıyor.⁹⁰ 60.000-100.000 arasında bir kara ordusu ve 208, 300, 360 gibi değişen sayılarda olduğu belirtilen gemi Kıbrıs seferine çıkartıldı.⁹¹ Sakız beyine gönderilen hükümde, Rodos ve İskenderiye beyleriyle Venedik gemilerine karşı savaşması emrediliyordu.⁹² Yapılan sefer divanında önce Lefkoşa’dan mı Magosa’dan mı başlanması tartışılmış; Lala Mustafa Paşa, sefere Lefkoşa’dan başlanmasını, Piyale Paşa da Magosa’dan başlanmasını önerdi.⁹³ Sonuç itibariyle, Lala Mustafa Paşa’nın istediği oldu ve o karadan kuşatırken, Piyale Paşa denizden kuşatarak Kıbrıs’ı düşürmeye çalıştılar. Osmanlı ordusunun Kıbrıs’taki ilk fethettiği yer Limasol’du. Onu Tuzla’nın fethi takip etti. Lefkoşa Kalesi’nin surları çok sağlam olduğundan, saldırılar tesirsiz kalıp; kazılan

⁸⁷ *Târîh-i Peçevî*. 487-488.

⁸⁸ *Târîh-i Peçevî*. aynı yer.

⁸⁹ *12 Numaralı Mühimme Defteri*. 71

⁹⁰ *12 Numaralı Mühimme Defteri*. 26.

⁹¹ Kemal Çiçek. “Kıbrıs(Osmanlılar Dönemi)”. TDVİA, c. 25(2002), 380. Ahmet C. Gazioğlu, İlk etapta bu sayıyı 60.000 civarında, Kapıkulu grubunun 11.000 ve eyalet askerlerinin 50.000 olduğunu, takviye edilen birliklerle birlikte 100.000’e ulaştığını belirtmektedir. Ahmet C. Gazioğlu. *Kıbrıs’ta Türkler (1570-1878) 300 Yıllık Türk Dönemine Yeni Bir Bakış*. (Lefkoşa: CYREP, 1994). 36-37. Sefer seyri için ayrıca bkz. Recep Dündar. “Kıbrıs’ın Fethi”. *Türkler*, c. 9, Ed. Hasan Celal Güzel-Kemal Çiçek-Salim Koca, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002), 667-678. Feridun Bilgin. “Kıbrıs’ın Fethi İçin Yapılan Hazırlıklar(Arşiv Belgelerine Göre)”. *Mukaddime*, sayı: 6(1)(2015), 79-100.

⁹² *12 Numaralı Mühimme Defteri*. 57

⁹³ Hammer. *Age*. 254.

lağımlardan kaleye karşı daha şiddetli şekilde hücum edilmiştir. Venedik'in baskıcı ve sert idaresinden bıkmış olan Kıbrıslıların adaya giren Lala Mustafa Paşa ve beraberindeki orduyu kahraman gibi karşılaması, fethi kolaylaştırdı. Seferin devamının başarılı geçmesinde de etkili oldu. Lala Mustafa Paşa, burayı fethetti. Lefkoşa'nın fethi, seferin önemli bir noktasını teşkil etmektedir. Zira fetihten hemen sonra, Lefkoşa merkez olarak Kıbrıs beylerbeyliği kurulmuştur.

Seferin asıl zorlu evresi, Magosa Kalesi'nin kuşatılması ve fethiydi. Magosa kuşatması bir sene sürdü. Sonunda kaledekiler Osmanlıların geleneksel fetih yöntemi vire(teslim) zorunda kaldılar. Kale kumandanı Marc Antonio Bragadino ile anlaşarak 1 Ağustos 1571'de Magosa teslim alınmıştır. Fetihden sonra, Osmanlı seyyahı Evliya Çelebi'nin babası Derviş Mehmed Zilli ilk ezanı okuyup, Magosa anahtarını teslim ettiği II. Selim'in musahipliğine terfi etmiştir.⁹⁴ Magosa'ya dair incelediğimiz defterde savaş evresine dair ipuçları bulunabilmektedir. Tımar, zeamet tevcihi veya terakkisiyle ödüllendirilmiş askerlerin savaş esnasındaki yararlılıkların dair bazı ayrıntılar vermektedir.⁹⁵

Fetihden sonra sözünden cayıp, elindeki tutsak Osmanlıları katleden kale kumandanı Marco Antonio Bragadino, serdar Lala Mustafa Paşa'nın emriyle, derisi yüzülmek suretiyle idam edildi.⁹⁶ Magosa Kalesi'nin fethi, Kıbrıs'ın fetih sürecini tamamladı. İnalçık, karadan ve denizden ortak hareket edilerek kazanılmış bu zaferi Türk denizcilik tarihinin en başarılı seferi olarak kabul eder.⁹⁷ Ronald C. Jennings de Kıbrıs'ın fethinin

⁹⁴ Yücel Dağlı. "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Kıbrıs". *İkinci Uluslararası Kıbrıs Kongresi*. Yay. Haz. İsmail Bozkurt-Hüseyin Ateşin-M. Kansu, c. II, (Gazimağusa: Kıbrıs Araştırmaları Merkezi Yayınları, 1999), 427.

⁹⁵ Mesela bkz. Hüküm: 5-10, 26, 526, 640, 641.

⁹⁶ Zinkeisen, bu hadisede Osmanlıların anlaşmayı bozduğunu söylemekte ve Osmanlıları barbarlıkla suçlamaktadır. Zinkeisen. Age. c. 2, 666. Jorga da Osmanlıları teslimiyet anlaşmasını bozmakla suçlar. Jorga. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, c. 3, 132. Reinhold Lubenau, seyahatnamesinde bu hadiseyi Türklerin zorba ve sözünde durmadığı konusundaki görüşlerine örnek olarak gösterir. Reinhold Lubenau. *Reinhold Lubenau Seyahatnamesi: Osmanlı Ülkesinde, 1587-1589*. Çev., Türkiş Noyan, c. 1, (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2012), 351-352. Osmanlı kronikleri ise Bragadino'yu suçlamaktadır. Bragadino ve beraberindeki 11 beyin idam edildiği kayıtlıdır. Mesela bkz. Faris Çerçi. *Gelibolulu Mustafa Âlî ve Kühü'l-Ahbâr'ında II. Selim, III. Murat ve III. Mehmet Devirleri*. 168. *Târih-i Selânîkî*. c. 1, 80.

⁹⁷ İnalçık. "Osmanlı Deniz Egemenliği". 62.

Osmanlıların Habsburglar, Venedik, Papalık ve Batı Avrupa'ya karşı kazandığı son ve en büyük zaferi olarak nitelendirir.⁹⁸

Kıbrıs seferi, Doğu Akdeniz hakimiyetinin sağlanmasının yanında Venedik'in büyük bir avantaj kaybetmesi ve Malta korsanlarına darbe vurmak açısından önemli bir başarı olsa da verilen kayıplar da az değildir. Osmanlı ordusunun kaybının 50.000'den fazla olduğu bilgisi⁹⁹ abartılı olsa da azımsanmayacak bir askeri kayıp söz konusudur. Kış mevsimi başlamadan fethin gerçekleşmesi, Osmanlı ordusunu daha büyük bir kayıp vermektan kurtardı. Osmanlılar burada da uyguladığı istimâlet siyasetinin faydasını görmüş oldu. Yoksa uzun süren Magosa kuşatması, seferin başarısızlıkla sonuçlanmasına sebep olabilirdi.

4.4 FETİH SONRASI YAPILANLAR

Magosa Kalesi'nin fethi Kıbrıs'ın fethinin son merhalesi oldu. Kıbrıs'ı fethetmekle iş bitmiş olmuyordu. Buranın bir Osmanlı eyaleti olarak yönetilmesi gerekiyordu. Avlonya sancakbeyi Muzaffer Paşa ilk beylerbeyi tayin edilerek Kıbrıs beylerbeyliği kuruldu.¹⁰⁰ Baf, Magosa ve Girne'nin sancağa dönüştürüldüğü Kıbrıs eyaletine savunmanın daha sağlam olması maksadıyla Tarsus, İçil, Alaiye, Zülkadriye ve Sis sancakları da ilave edildi.¹⁰¹ Kanunnamesi hazırlanıncaya değin Karaman Kanunnamesi tatbik edilen Kıbrıs Lefkoşa merkez olmak üzere 16 kazaya ayrıldı: Magosa, Tuzla,

⁹⁸ Ronald C. Jennings. *Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World: 1571-1640*. (Albany: State University of New York, 1993), 396.

⁹⁹ Claude Delaval Cobham. *Exerpta Cypria'dan Mağusa Yazıları*(M.Ö. 66-M.S. 1772). Çev., Ata Atun, (Gazimağusa: Samtay Vakfı Yayınları, 2002), 79.

¹⁰⁰ Selânikî Mustafa Efendi, Muzaffer Paşa'yı Bağdad beylerbeyliğinden mazul, Lala Mustafa Paşa'nın adamı olarak bildirir. bkz. *Tarih-i Selânikî*. c. I, 78. Recep Dünder, Selânikî'de yer alan bilginin yanlış olduğunu; çünkü burada isim benzerliği olan iki ayrı Muzaffer Paşa'nın varlığından bahsetmektedir. Kıbrıs'a beylerbeyi atanan Muzaffer Paşa'nın Avlonya sancakbeyi olduğuna dair delilini bir Ruus kaydına, mühimme kaydına ve literatürdeki verilere dayandırmaktadır. Recep Dünder. "*Kıbrıs Beylerbeyliği(1570-1670)*". Yayımlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya, 1998, 85. Dünder'in referans gösterdiği eserlerden biri İnalçık'ın çalışmasıdır. Halil İnalçık. "Ottoman Policy And Administration In Cyprus After The Conquest". *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi(14-19 Nisan 1969): Türk Heyeti Tebliğleri*. Ankara(1971). Dünder'in tezinden sonra yazılmış Kemal Çiçek'in çalışması da bunu teyit etmektedir. Kemal Çiçek. Agm. 375. Ahmet C. Gazioğlu, Kıbrıs beylerbeyinin hiyerarşik bakımdan Rumeli beylerbeyine denk olduğunu belirtir. Ahmet C. Gazioğlu. Age. 123.

¹⁰¹ *Osmanlı İdaresinde Kıbrıs(Nüfusu-Arazi Dağılımı ve Kıbrıs Vakıfları)*. Yay. Haz., İsmail Yücedağ vd., (Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2000), 17.

Girne, Gilan, Evdim, Limasol, Baf, Hırsofi, Kukla, Omorfa, Mesarye, Karpas, Değirmenlik, Dağ ve Piskopi.¹⁰² Bunların yanı sıra, kurulan eyaletin kadılığı Mevlana Kâmi'ye, müftülük görevi de Mevlana Ekmel'e tevcih edildi.¹⁰³ Kıbrıs'ın müreffeh olması ve vergi tahsilatı gibi işlerde adil olunması, adil bir hukukun uygulanması yönünde de emir gönderilmiştir.¹⁰⁴ Vera Costantini, fetihle birlikte adanın Akdeniz'de ve Levant'ta Venedik'in ekonomik hegemonyasından sıyrılıp dönüşüm geçirmekte, bir Osmanlı toprağı haline geldiğini belirtir.¹⁰⁵ Bu doğrultuda, Osmanlı idaresinin koyduğu kurallardan biri gereğı, yabancı tüccarlar ve diplomatlara Tuzla'da ikamet etme zorunluluğı getirildi.¹⁰⁶ Venedik'in Luzinyanlardan devralıp, ileri bir merhaleye götürdüğü feodal düzen bertaraf edilmişti. Bu durum da Costantini'nin üzerinde durduğu Kıbrıs'ta idari dönüşüm teziyle paralellik göstermektedir. Feodal düzenin çöküşünün göstergesi olarak, Venedik döneminde adanın önemli soylularından olan Peter Paul Sinclitico, Flatro Flatro, Scipio Caraffa, Livio Podocatoro, Tuccio Constanzo John Lusignan, Orsato Giustinian, Juan Muscornio, Janetto ve Hector de Nores gibi kimseler, fetihle birlikte soyluluklarını yitirmişlerdir.¹⁰⁷

Fetih sonrası dağıtılan toprakların verimli olanların bilhassa zengin ve eşrafa dağıtılması gibi adaletsiz uygulamalara karşı toprakların adil şekilde dağıtılması yönünde emir gönderilmiştir.¹⁰⁸ Lefkoşa Kalesi'nde, görevli olup, sur içinde toprakları olan bazı gayrimüslimler sur dışında varoş muhitlere yerleştirilmiştir. Bununla birlikte, mallarının gasp edilmemesi ve mallarını dilediklerine satmasına veya vermesine imkân tanınması

¹⁰² *Osmanlı İdaresinde Kıbrıs*. 17-19. Gazioğlu. Age. 123.

¹⁰³ Faris Çerçi. *Gelibolulu Mustafa Âli ve Kühü'l-Ahbâr'ında II. Selim, III. Murat ve III. Mehmet Devirleri*. 167.

¹⁰⁴ *12 Numaralı Mühimme Defteri*. Hüküm 1215.

¹⁰⁵ Vera Costantini. "In Search of Lost Prosperity: Aspects and Phases of Cyprus's Integration into the Ottoman Empire". *Ottoman Cyprus: A Collection of Studies on History of Culture*. Ed. Michelis N. Michael-Matthias Kappler-Eftihios Gavriel, Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2009, 54-55.

¹⁰⁶ Vera Costantini. "Early-Ottoman Lefkoşa". 32.

¹⁰⁷ Sir George Hill. *Kıbrıs Tarihi: Osmanlı ve İngiliz İdaresi Dönemi 1571-1948*. Çev., Nazım Can Serbest, (İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2016), 3. Dipnot. Bu soyluların fidye ödeyerek serbest kaldıkları nakledilmektedir. Cobham. Age. 207. Bu saydıklarımızın dışında, Vera Costantini'nin çalışmasında, Giacomo de Nores adlı bir soylu da Magosa ve İstanbul'daki Venedikliler tarafından fidyesi ödenerek esaretten kurtarılmış ve ailesi Lala Mustafa Paşa'nın şahsi esiri Vera Costantini. "An Old Location's New Life: Early-Ottoman Lefkoşa". *Studies On Ottoman Nicosia*. Ed. Mehmet Demiryürek vd. (İstanbul: The Isis Press, 2019), 26-27.

¹⁰⁸ Yunus Eren. "34 Numaralı Ve H.986/1578 Tarihli Mühimme Defteri(s. 1-164) İnceleme- Metin". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 70.

emredilmiştir.¹⁰⁹ Bunlardan da anlaşılıyor ki, fetihten sonra da bazı sıkıntılar mevcut olup, yeni idarenin kuruluşunda bir bocalama söz konusudur. Yeni süreçten kaynaklanan otorite boşluğu ve belirsizlik durumundan bazı askeri sınıf mensuplarının adada usulsüz işler yaptıkları anlaşılmaktadır. Bunun en iyi örneği, 1576'de Kıbrıs beylerbeyliğine tayin edilen Arap Ahmed Paşa'nın, husumet yaşadığı adadaki yeniçeriler tarafından 1578 yılında katledilmesidir.¹¹⁰ Sir George Hill, Osmanlıların Kıbrıs'ta görevlendirdiği idarecilerin Osmanlı merkez hazinesinden geçinmesi yerine Kıbrıs'ın hazinesinden geçindiği sistemi eleştirmekteydi.¹¹¹ Nuri Çevikel de Hill'i Osmanlıların geleneksel idari sisteminden habersiz olmakla eleştirip, onun bu kanıya bazı Kıbrıs beylerbeylerinin usulsüzlüklerinden ötürü vardığını ve Osmanlı sisteminin diğer eyaletlerde iyi işlediğini belirtmektedir.¹¹² Hill, usulsüzlükleri eleştirmekle haklıydı; ancak Çevikel'in dediği gibi, bunu bütün bir Osmanlı idare sistemine mal etmek doğru değildi. Zira, bu idare tarzı nerdeyse tüm Osmanlı eyaletlerinde uygulanıyordu ve Osmanlı idaresindeki beylerbeyleri, maaşlarını yönettikleri eyaletin gelirlerinden alıyorlardı. Halk bazında bunlar olurken, Kıbrıs mülklerinin sadece zenginlere dağıtılmamasının emredildiği hakikatte, II. Selim'in hocası Hoca Saadetin Efendi'nin Kıbrıs'ta mülkleri olduğu, Kıbrıs defterdarı Bali Efendi'yi mallarının satımında kendisine vekil atadığı bir mahkeme kaydından anlaşılmaktadır.¹¹³

Kıbrıs'ın fethinden sonraki idari süreç hakkında, transkripsiyonunu yaptığımız mühimme defterinden de bilgiler edinmekteyiz. Defterde, Kıbrıs beylerbeyine gönderilen hükümlerden hareketle, Kıbrıs'ın bir Osmanlı eyaleti haline geldiği bariz olarak görülmektedir. Kıbrıs beylerbeyinin saraya teklifiyle dağıtılan tımar, zeamet ve çavuşluk gedikleri söz konusudur. Kıbrıs'taki malların sayımı için Beyşehir sancakbeyi Mehmed'in nazıru'l-*emvâl* makamında olduğu görülmektedir.¹¹⁴ Mal sayımının yanı sıra, adanın ekonomisini canlandırmak ve adada bırakılan birliklerin iaşesi için de zahire

¹⁰⁹ Kazım Kürşat Yücel. "18 Numaralı Mühimme Defteri". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1996, 277.

¹¹⁰ Yunus Eren. "34 Numaralı Ve H.986/1578 Tarihli Mühimme Defteri". 304.

¹¹¹ George Hill. Age. 22-23.

¹¹² Nuri Çevikel. *Kıbrıs: Akdeniz'de Bir Osmanlı Adası(1570-1878)*. (İstanbul: 47 Numara Yayıncılık, 2006), 89-90, 98.

¹¹³ *Kıbrıs Şer'îyye Sicilleri: 1/A Numaralı Kıbrıs Şer'îyye Sicili(Hicri 988-1003/1580-1595)*. Yay. Haz. Soyalp Tamçelik- Mustafa Kemal Kasapoğlu, (Lefkoşa: Kıbrıs Vakıflar İdaresi 1571, 2018) 1158-1159/302.

¹¹⁴ Hüküm 133. Tımar, zeamet ve çavuşluk hükümleri için de bkz. 17, 65, 74, 616, 618, 619, 620, 621, 622, 647, 672.

ihtiyacı olmuştur. Bu bağlamda, yapılanlardan biri de Konya alaybeyinin haslarından toplanan mahsulün de müfredat defteriyle birlikte Kıbrıs'a gönderilmesidir.¹¹⁵

Fetihten sonra, önemli bir uygulama adanın güvenliğinin sağlanmasıydı. Yukarıda Tarsus, İçil ve Sis sancaklarının bu bağlamda Kıbrıs eyaletine bağlandığını belirtmiştik. Yeniçeriler ve tımarlı sipahiler adanın güvenliğiyle görevlendirildi. Adada bir yeniçeri garnizonu kurulmuş ve beylerbeyinin yokluğunda, buradaki yeniçeri ağası, adanın idaresinden sorumlu olmuştur.¹¹⁶ Kıbrıs beylerbeyine gönderilen bir hükümde, adadaki yeniçeri ve kul taifesinin ulufelerinin adanın hazinesinden sağlanması emrediliyordu.¹¹⁷ İçil sancakbeyine gönderilen bir emirle, dış saldırılara karşı İçil'in sipahileri görevlendirilmiştir.¹¹⁸ Yeniçeriler, adada ticaret ve başka işlerle de ilgili olabilirken, sipahilerin bu işlerden uzak kaldığı anlaşılmaktadır. Jennings, bu durumu sipahilerin muhtemelen adada daha yüksek mevkilere gelmesinin engellenmesi olarak açıklamaktadır.¹¹⁹ Adanın elde tutulmasında önemli bir adım da fetihten sonra harap duruma gelen kalelerin ve surların tamiri işiydi. Merkezden gönderilen birçok emirde bu husus vurgulanmaktadır.¹²⁰

Fetihten sonra, adada önemli bir sorun nüfustu. Venedik'in baskıcı idaresi ve Kıbrıs Savaşı'ndan ötürü, ada sakinlerinin birçoğunun adadan kaçması ve birçoğunun da dağlara sığınmasından dolayı nüfus hayli azalmıştı. Muzaffer Paşa'nın halefi olan Sinan

¹¹⁵ Hüküm 60. Başka bir mühimme kaydında, Halep beylerbeyine, zahire ihtiyacı durumunda, zahire tedarik edip adaya gönderilmesi emredilmiştir. Kazım Kürşat Yücel. "18 Numaralı Mühimme Defteri". 134.

¹¹⁶ Ayrıntılı bilgi için bkz. George Hill. *Age*. 4-15. Seferde veya sefer sonrasında kale hizmetinde yer almış askerlere yeniçeri gediği tevcih edilmiştir. Yunus Eren. "34 Numaralı Ve H.986/1578 Tarihli Mühimme Defteri". 302.

¹¹⁷ Tuğba Ok. "23 Numaralı ve 1573-1574 Tarihli Mühimme Defteri /s.221-281". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, 2018, 279/597.

¹¹⁸ Aziz Altı. "22 Numaralı Mühimme Defteri'nin (H.981/M.1573) Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (s. 215-351)". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri, 2013, 223/428. Kıbrıs'ın korunması hakkında aydınlatıcı bir makale için bkz. Şenol Çelik. "Kıbrıs Seferi Sonrasında Kıbrıs Adası İle İçel Kıyılarının Korunmasına Yönelik Çalışmalar ve Hıristiyan Korsanların Buralara Saldırıları". *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. IV, sayı: 3(1998), 289-302. Bu bağlamda, başka bir hükümde, Şam beylerbeyinden adanın güvenliği için kavvas(okçu) ihtiyacı durumunda kavvas göndermesi, mümkün olmadığı takdirde, adanın tarafını güvende tutmak için Şam'da görevlendirmeleri istenmektedir. Kazım Kürşat Yücel. "18 Numaralı Mühimme Defteri". 14.

¹¹⁹ Jennings. *Age*. 117.

¹²⁰ Hüküm 642b. İlkay Şener. "16 Numaralı Mühimme Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi(1-119)". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2012, 8/15. Yunus Eren. "34 Numaralı Ve H.986/1578 Tarihli Mühimme Defteri". 214, 216. Kazım Kürşat Yücel. "18 Numaralı Mühimme Defteri". 156.

Paşa'ya gönderilen emir sonrası, 1572'de ilk defa hazırlanan tahrir defterine göre¹²¹, Mesarya ve Mazoto civarındaki 76 köy terk edilmişti.¹²² Vera Costantini de bu tahrir defteriyle Venedik dönemi nüfus verilerini karşılaştırıp sırf kırsal bölgede yaklaşık 20.000 kişinin eksildiğini ve bu kişilerin ya İstanbul'a köle pazarında satılmak üzere gönderildiği sırada yollarda öldüğünü ya da köle olarak satıldığını belirtir.¹²³ Kemal Çiçek, tahrir defterinden yola çıkarak, ada nüfusunun 170-175.000 kişi olabileceğini belirtmektedir.¹²⁴ Nüfusun ekseriyetini Rumlar teşkil etmekle birlikte, geriye kalan nüfus az miktarda Ermeniler ve Yahudilerden ibarettir. Osmanlı idaresi, adaya iskân edilecek kimseleri teşvik etmek için çeşitli vaatlerde bulunup, adaya yerleşmeyi cazip göstermeye çalıştı. Kıbrıs'ı şenlendirmek için Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Teke, İçel, Aksaray, Niğde, Kayseri ve Bozok vb. muhtelif sancaklardan aileler iskân edildi.¹²⁵ Gönüllü olanlar, hariçten gelenler, ismi eşkıyalık, hırsızlık, adam öldürme/yarama gibi suçlara karışmış kimselerin ve kefillerinin isimlerinin de yer aldığı kayıtlardan

¹²¹ Kemal Çiçek. Agm. 375. Osmanlı Arşivi tarafından hazırlanan Kıbrıs kitabında, fetihten önce adanın, bazı yıllara göre nüfus değerleri verilmiş. Sonra fetihten önceki nüfusun toplam 197.586 olduğu, fetihten sonra da sadece erkeklerin sayıldığı sayımda, 120.000 olduğu kayıtlıdır. *Osmanlı İdaresinde Kıbrıs. 5-6*. Fikret Alasya, 1572 sayımında nüfusun 150.000'inin adanın yerli halkı ve 30.000'inin de Türk olduğu 180.000 sayısını verir. H. Fikret Alasya. *Kıbrıs Tarihi ve Kıbrıs'da Türk Eserleri*. (Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1977), 81. Halil İnalçık bir makalesinde, Kıbrıs'ın tahmini nüfusu hakkında verdiği grafikte, F. Attar'ın 197.000(1540), Savorgnan'ın 180.000(1526) Graziani 200.000(1570) ve Accidias'ın 250.000(1600) olarak verdiği tahmini nüfus verilerine yer vermiştir. Halil İnalçık. "A Note On The Population Of Cyprus". *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. III, sayı: 4(1997), 4. Benjamin Arbel, adanın nüfusunu Osmanlı fethine doğru 190.000 civarında göstermektedir. Benjamin Arbel. Agm. 37. Tahrir defterinin değerlendirildiği önemli bir çalışma için bkz. Ronald C. Jennings. "The Population, Taxation, and Wealth in the Cities and Villages of Cyprus, According to Detailed Population Survey(Defter-i Mufassal) of 1572". *Türklük Bilgisi Araştırmaları*, Ed. Şinasi Tekin-Gönül Alpay Tekin, sayı: 10(1986)(Raiyyet Rüşumu: Essays to Halil İnalçık on his Seventieth Birthday by his Colleagues and Students), 175-189.

¹²² Halil İnalçık. "Ottoman Policy And Administration In Cyprus After The Conquest". 61. Cengiz Orhonlu. "Osmanlı Türklerinin Kıbrıs Adasına Yerleşmesi 1570-1580". *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi(14-19 Nisan 1969): Türk Heyeti Tebliğleri*. Ankara(1971), 93. Orhonlu bu makalesinde, Kıbrıs'a sürülen ailelerin listesinin olduğu KK.d...2551 nolu defteri değerlendirmiştir. Defter için bkz. BOA, KK.d...2551

¹²³ Costantini. "Early-Ottoman Lefkoşa". 28.

¹²⁴ Kemal Çiçek. Agm. 376.

¹²⁵ Mesela bkz. Ömer Lutfi Barkan. "Osmanlı İmparatorluğunda Bir iskân ve kolonizasyon metodu olarak sürgünler". *İÜFM*, c. 11, sayı 1-4(Ekim 1949-Temmuz 1950), 546-564. Volkan Ertürk. "Akşehir Sancağından Kıbrıs Adasına Sürülmüş Aileler". *SDU Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sayı: 23(Mayıs 2011), 45-58. Behset Karaca. "XVI. Asırda Teke Yöresi'nden Kıbrıs'a Yapılan Sürgünler". *Osmanlı*, Ed. Güler Eren, c. IV, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999), 649-652. Turan Gökçe. "1572-73 Yıllarında Kıbrıs'ta İskân Edilmek Üzere Karaman ve Rûm Vilâyetlerinden Sürülen Aileler". *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, sayı: III(1999), 9-74. Turan Gökçe. "İç-il Sancağından Sürülüp Kıbrıs'ta İskân Edilen Aileler". *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, sayı: II(1998), 1-78. Alaaddin Aköz-Doğan Yörük. "Aksaray Sancağı'ndan Kıbrıs Adasına Sürgün Edilen Aileler". *Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Dergisi*, c. II, sayı: I(2004), 83-142. Recep Dündar-Mesut Aydın. "Karaman Eyaleti Niğde Sancağından Kıbrıs'a Göçürülen Aileler". *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, sayı: 47(2012), 225-256.

öğrenilmektedir.¹²⁶ Bu suçluların önemli bir kısmı Celali isyanları denilen isyan silsilesinin önemli unsuru olan suhtelerdi. Şehzade Bayezid isyanından beridir sürmekte olan Suhte isyanlarının kasıp kavurduğu Anadolu'da derdest edilenlerin bazıları da Kıbrıs'a sürgün edilmiştir.¹²⁷ Adada iskân edilenler sadece Müslüman değildi; aynı zamanda önemli miktarda gayrimüslim aileler de bulunmaktaydı. İskân edilenlerin ekseriyetinin çiftçi olduğu, geriye kalan önemli kısmının muhtelif meslek erbabı olduğu anlaşılmaktadır. İskânı teşvik etmek için belli bir süreliğine vergi muafiyeti sağlandığı görülmektedir.¹²⁸ Adayı şenlendirmek için bu iskanlar gerçekleştirilirken veya gerçekleştirildikten sonra bazı sorunlar ortaya çıktı. İskan edilen bazı ailelerin adaya gitmeyip, kendi yerine başkalarını gönderdiği tespit edildi.¹²⁹ Bunun yanı sıra, adaya sürgün edilenlerden bazılarının geldikleri yere kaçtıkları oluyordu.¹³⁰ Kaçış yöntemlerinin adada sıkı denetim altında olmayan limanlardan levent ve rençber gemileriyle, sürgün esnasında kendini gönüllü veya yeniçeri olarak kaydettirip, tımarlı olduğunda vazife gerekçesiyle adadan uzaklaşıldığı veya Anadolu eyaletindeki bir sancaktaki sipahinin maiyetindeymiş gibi davranarak gerçekleştiği anlaşılmaktadır.¹³¹ Buna karşı, kaçanların izi sürülüp, yakalananların geri getirilip adaya tekrar

¹²⁶ M. Akif Erdoğan. "Beyşehir ve Seydişehir Kazalarından Kıbrıs'a Sürülmüş Aileler". *Tarih İncelemeleri Dergisi*, c. XI(1996), 9-56. Bu örneklerde sürülenler olmuşken, sürgün emrinin bozulduğu durumlar da olmuştur. Rumeli eyaletinde de eşkıyalık olayına karıştığı belirtilen Hasan, Mustafa ve Hüseyin isimli kişilerin aileleriyle birlikte Kıbrıs'a sürülmesi emredilmişken, kadının teftişi sonucunda eşkıyalıkla ilintili olmadıkları tespit edilip, sürülmelerinden vazgeçilmiştir. Yunus Eren. "34 Numaralı Ve H.986/1578 Tarihli Mühimme Defteri". 198. Konya, Larende, Eskiil, Ereğli Akşehir, Turgud ve Bayburd kadılarına gönderilen bir hükümde, Sultaniye kasabasında bir imaret evkafının bu sancaklardaki bazı mensuplarının Kıbrıs'a sürülmesi kararı durdurulmuştur. Kazım Kürşat Yücel. "18 Numaralı Mühimme Defteri". 263.

¹²⁷ İbrahim Etem Çakır. "10 Numaralı Mühimme Defteri'nin(s. 179-356) Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2006, 202/307. Muharrem Bostancı. "19 Numaralı Mühimme Defteri(Tahlil-Metin)". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 2002, 193, 208, 209, 223, 228, 670. 12 Numaralı Mühimme Defteri. 1160. Sıtkı Çelik. "21 Numaralı Mühimme Defteri(Tahlil-Metin)". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1997, 781. Aziz Altı. "22 Numaralı Mühimme Defteri". 305/603, 342/678. Celali isyanları hakkında ayrıntılı bilgi için bkz Mustafa Akdağ. *Türkiye'de Dirlik ve Düzen Kavgası: Celali İsyancıları*. (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2017).

¹²⁸ Hüküm 646.

¹²⁹ Cengiz Orhonlu. Agm. 96. Alaaddin Aköz-Doğan Yörük. Agm. 96-146.

¹³⁰ Özge Teneş. "33 Numaralı Mühimme Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi(s.1-190)", Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2019, 86. Muharrem Bostancı. "19 Numaralı Mühimme Defteri". 335, 336.

¹³¹ Şenol Çelik. "Türk Fethi Sonrası Kıbrıs Adasına Yönelik İskân Çalışmaları". *Türklük Bilgisi Araştırmaları: Kaf Dağının Ötesine Varmak In Honour Of Günay Kut: Essays Presented By Her Colleagues And Students*, c. 27, sayı: 1(2003), 300. İlaveten aynı çalışmada, merkezden bu kaçışların önüne geçmek için, gemilerin belirlenmiş limanlarda durmaları, ada firarilerini taşıyan gemi sahiplerinin hapsedileceği ve Anaolu'ya bu firarileri geçiren leventlerin idamla cezalandırılacağı bildirilmiştir. Age. 301.

yerleştirilmesi hükümlere yansımıştır. 1581 tarihli bir kayıta 12.000 ailenin yerleştirilmesi istenirken, 8000'inin yerleştirildiği ve diğer kısmının hiç adaya uğramadığı görülmektedir.¹³² Adanın iklimi de adaya yerleştirilen insanların tutunamamasında etkili olmuştur. Adanın iklimi, Osmanlı idaresinin öne sürdüğü gibi ılıman değildi ve adayı gezmiş seyyahların eserlerinde, ada ikliminin sağlığa zararlı olduğu özellikle vurgulanıyordu.¹³³ İklimle ilgili olarak nüfusu tehdit eden sıtma, tüccarlar ve göçmenler vasıtasıyla veba salgınları ve ekinlere musallat olan çekirgelerin istilasıyla.¹³⁴ Adaya avantaj sağlayan ticari limanları, haliyle kara vebanın adaya yayılmasında etkili olmuştur. Osmanlıların adaya sürdüğü insanlar için özellikle sıtma bezdirici olmuştur. Bu da adada Anadolu insanı tutmayı zorlaştırmıştır.

Kıbrıs'ta Osmanlı idaresinin kuruluş süreci devam ederken, önemli bir husus ihtidaydı. Osmanlıların fethettiği çoğu yerde, zaman içinde İslam'a geçen insanların varlığı bilinmekteydi. Ekseriyetini Ortodoks Rumların oluşturduğu Kıbrıs da bu yerlerden biridir. Kıbrıs'ın şer'iyye sicillerinden bu veriler teyit edilebilmektedir.¹³⁵ Ancak bu ihtida hareketleri toplu mu yoksa şahsi midir? Bunun cevabı oldukça karmaşıktır. Jennings, İslam'a geçişlerin tam olarak ölçülemediğini belirtirken, Erdoğan da toplu olarak ihtida hareketlerinin yaşanmadığını, şahsi olanlarının da adanın fethine aşırı bir getiri sağlamadığını ileri sürerek, ona katılmaktadır.¹³⁶ Adada zorla İslamlaştırma faaliyetlerinin olmadığı, aksine peyderpey bir ihtida olgusunun yerleşmeye başladığı anlaşılmaktadır. Osmanlıların bu noktada, onları zorla İslamlaştırma veya İslam'a girmeleri için teşvikte bulunmamaları, kısmen cizye gelirlerini düşürmek istememelerinden kaynaklanır.¹³⁷ Bu yüzden de ihtida edenlerin kaydedilmesi ve bu işlerin resmîyete geçmesi Lefkoşa Şer'i mahkemelerinde gerçekleştirildi.¹³⁸

¹³² Orhonlu. Agm. 97.

¹³³ Claude Delaval Cobham. Age. 25, 158, 171.

¹³⁴ Ayrıntılı bilgi için bkz. Jennings. Age. 173-211.

¹³⁵ Mesela Lefkoşa'nın Aya Yorgi köyünde Sıtmeri veled-i Yakomu, Müslüman olarak Fatma adını alan Lefkoşalı Çorşı gibi kimseler buna örnek verilebilir. 1/A Numaralı *Kıbrıs Şer'iyye Sicili*: 6/27, 67/310.

¹³⁶ Ronald C. Jennings. Age. 137. M. Akif Erdoğan. "Osmanlı Kıbrıs'ında İhtida(İslamiyet'e Geçiş Sorunu)". *Kıbrıs'ta Osmanlılar*. (Lefkoşa: Galerî Kültür Yayınları, 2008), 164. Jennings İslam'a geçen gayrimüslimlerin yalnızca yetişkin erkeklerden oluşmadığını; kadınları ve çocukları da bu mühtedi kategorisinde saymaktadır.

¹³⁷ Halil İnalçık. "A Note On The Population Of Cyprus". *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. III, sayı: 4(1997), 7.

¹³⁸ M. Akif Erdoğan. Agm. 168.

Kıbrıs'ın ekseriyeti kabul edilen Katolik Latinlerin gücü kırılmış olup, adada merkezi otoriteyi güçlendirmek amacıyla Kıbrıs'ın küskünleri olan Ortodokslar ön plana çıkarılmıştır. Bu amaçla Ortodoks Kilisesi desteklenmiştir. Latinlerin büyük katedrali St. Nicholas Kilisesi camiye dönüştürülmüştür. Kıbrıs'ı ziyaret etmiş seyyahlardan Cypranos, bu durumdan bahsederken, Osmanlıların diğer camileri ahır, ambar ve çöplük benzeri yerler olarak kullanmakla itham eder.¹³⁹ Göz ardı ettikleri bir şey, fethedilen yerlerdeki en büyük kiliselerin camiye çevrilmesi Osmanlıların hep başvurduğu bir uygulamaydı ve geriye kalan diğer kiliselerin varlıklarını korumasına müsaade edilirdi. İmparatorluğun buradaki öncelikli kaygısı, din veya mabet olmayıp, adanın idaresidir. Cypranos'un ve diğer birçok seyyahın, din farkından dolayı Osmanlı idaresine karşı mutlak olumsuz bakışları fark ediliyor. Ancak Osmanlıların adayı ele geçirmesini, taraftar oldukları Venedik idaresi tarafından dışlanan Ortodokslar kolaylaştırmıştı.

Fetihten sonra, adada kurulan Osmanlı idaresinin etkin kılınması için tekke ve vakıflar önemli bir rol oynamıştır. Seferin meşruiyeti noktasında bahsettiğimiz Hala Sultan'ın tekkesi halihazırda bunu mümkün kılıyordu. Adada Bektaşilik ve Mevlevîliğin fethin ilk yıllarından itibaren etkili olmaya başladığı görülmektedir. Hz. Ömer Tekkesi, Hızır Makamı, Bayrakdar Zaviyesi, Lefkoşa Mevlevihanesi¹⁴⁰, seferde müritleriyle bulunmuş Bektaşî şeyhleri Kutup Baba ve Turabi Baba'nın tekkeleri önemli dini yapılardandır.¹⁴¹ Vakıflara gelince, II. Selim (1566-1574) başta olmak üzere, Lala Mustafa Paşa, Kıbrıs beylerbeylerinden Arap Ahmed Paşa ve Cafer Paşa gibi kimselerin vakıfları adada yüzyıllarca yıl etkin olmuştur.

Fetihten önemli sonuçlarından biri de döneminde Kıbrıs gibi mühim bir başarı sebebiyle II. Selim (1566-1574), selefleri gibi bir selatin cami inşasını hak ettiğine inandı. Çok sevdiği anlaşılan Edirne'de Selimiye Camii'nin temellerini attırdı. Başarılı Kıbrıs seferi, II. Selim'in saltanatının meşruiyetini sağlamıştır.¹⁴² Lefkoşa kuşatmasının şahitlerinden

¹³⁹ Cobham. Age. 215.

¹⁴⁰ İbrahim Numan. "Lefkoşa Mevlevihânesi". *TDVA*, c. 27(2003), 126-127.

¹⁴¹ Ayrıntılı bilgi için bkz. Yusuf Küçükdağ. "Kıbrıs Tekke ve Zaviyeleri". İkinci Uluslararası Kıbrıs Kongresi. Yay. Haz. İsmail Bozkurt-Hüseyin Ateşin-M. Kansu, c. II, (Gazimağusa: Kıbrıs Araştırmaları Merkezi Yayınları, 1999), 381-402.

¹⁴² II. Selim'in Kıbrıs seferi sonrasında Selimiye Camii'ni yaptırmasıyla ilintili imajının incelendiği bir tez çalışması için bkz. Tamas Kiss. "*Cyprus in Ottoman and Venetian Political Imagination, c. 1489-1582.*". Dissertation Thesis, Central European University, Budapest, 2016.

olan Fra Angelo Calepio, Selim'in bu camiyi yaptırmak için finans sağlayabilmek amacıyla Kıbrıs'a sefer açtığını, Ebussuud Efendi'nin telkinleriyle cami yaptırabilmesinin yolunun gazadan geçtiğini kaydetmektedir.¹⁴³ Selim öldükten sonra, Ayasofya haziresinde, Lala Mustafa Paşa da 1580'de ölümünden sonra, Eyüp Sultan haziresinde defnedilmiştir. Selim ve Mustafa Paşa'nın buralarda defnedilmesi, Kıbrıs'ın fethiyle oluşan imajla ilintili olmalıdır.

4.5 FETİHTEN SONRA AKDENİZ SİYASETİ VE KIBRIS

4.5.1 İnebahtı Deniz Savaşı

Kıbrıs'ın fethinin akabinde, Papa V. Paul'un girişimleriyle, İspanya kralı II. Felipe ve Venedik gemilerinden müteşekkil bir Haçlı donanması, İspanyol denizci Don Juan'ın komutasında Kıbrıs'ın öcünü almak için harekete geçti. Papa ve bu devletler öncesinde tam bir mutabakata varamadığı için Kıbrıs'ın fethini engellemeye yönelik planları suya düştü ve fethi engelleyemediler. Bu Haçlı donanması, İnebahtı'da Osmanlı donanmasıyla karşılaştı. Osmanlı donanmasının başında denizcilikle alakası olmayan, evvelden yeniçeri ağalığı tecrübesi olan kara savaşı ehli Müezzinzade Ali Paşa bulunmaktaydı. İkinci vezir Pertev Paşa'nın eşlik ettiği Müezzinzade'nin kumandasındaki 250 parçalık donanma İnebahtı'da 300 parçalık Haçlı donanmasıyla karşılaştı.¹⁴⁴

Mustafa Âlî'ye göre, kış mevsimi yaklaştığı için donanma askerlerine izin verildiğinden, eksik donanmayla savaşa girilmemesini önermesine rağmen, Müezzinzade, Pertev Paşa'yı dinlememiştir.¹⁴⁵ Selânikî'ye göre ise, Uluç Ali Paşa'nın adalar arasında savaş olmayacağı uyarısına karşı Müezzinzade "kafir ne kelbdür"¹⁴⁶

¹⁴³ Cobham. Age. 88.

¹⁴⁴ *Hasan Bey-zâde Târîhi*. 206-207. Hammer, Osmanlı donanmasının donanmanın 240 kadirge, 40 kalyon ve 20 küçük çekdiriden oluştuğunu belirtmektedir. Hammer. Age. 267.

¹⁴⁵ Çerçi. *Gelibolulu Mustafa Âlî ve Künhü'l-Ahbâr'ında II. Selim, III. Murat ve III Mehmet Devirleri*, 168. Lubenau, Osmanlıların 130 kadirgasının ele geçirildiğini, geriye kalan kısmının batırıldığını 15.000 Osmanlı denizcisinin öldüğünü, 5000'inin ise esir alındığını ve 1300 Hristiyan'ın mübadele yoluyla serbest kaldığını bildirmektedir. Reinhold Lubenau. *Reinhold Lubenau Seyahatnamesi: Osmanlı Ülkesinde, 1587-1589*. Çev., Türkis Noyan, c. 2, (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2012), 537.

¹⁴⁶ *Târih-i Selânikî*. c. 1, 82.

diyerek karşı tarafı küçümseyip, meşverete önem vermemiştir. Osmanlı donanması, savaşın kaybedeni oldu. 25.000 kişilik donanmanın kaybı 20.000'i aşkınken, Haçlı donanmasında 37.000 kişiden 8000 kayıp vardı.¹⁴⁷ Kaptan-ı derya da hayatını kaybedenler arasındaydı. Sonuç itibariyle, eksik ve yorgun olan donanma yenilmekle kalmamış; gemilerin tamamına yakını imha edilmişti. Donanmadan 30 parçalık bir kısmını kurtarabilen Uluç Ali Reis, ön ismi “*Kılıç*” diye değiştirilerek savaştan sonra kaptan-ı deryalık makamına tayin edildi.¹⁴⁸ Pertev Paşa da azledildi. Haçlı donanmasının Uluç Ali Reis'i takip etmemesi, Osmanlılar için büyük bir şanstır. Verilen zayıat, sadece donanmayla sınırlı değildi; yetişmesi büyük emekler ve uzun zaman gerektirecek bir denizci kadrosu da yok olmuştu.

Mustafa Âli, İnebahtı yenilgisinin, Müezzinzade'nin tedbirsiz bir şekilde savaşa girmesinden, donanmadaki kürekçi eksikliğinden, Gelibolu ve benzeri limanlarda donanmayla bir alakası olmayan kimselerin cebren donanmaya alınmasından kaynaklandığını savunmaktadır.¹⁴⁹

4.5.2 İnebahtı Sonrası Kıbrıs ve Akdeniz Siyaseti

Kıbrıs'ın fethi, bilhassa Venedik aleyhine Akdeniz'deki dengeleri değiştirdi. Bunun ilk tezahürü, Venedik'in müttefikleriyle birlikte İnebahtı'da Osmanlı donanmasını ve kadrosunun önemli kısmını yok etmesiydi. İnebahtı'da yaşanan bozgun, Kıbrıs'ın fethinin getirdiği zafer havasını bir süre gölgede bıraktı. Ancak Sokullu Mehmed Paşa ve Kılıç Ali Paşa'nın girişimleriyle 6 ay gibi bir sürede eskisini aratmayacak bir donanma hazır hale getirildi.

Selefinin aksine denizcilikte işinin ehli ve korsan orijinli Kılıç Ali Paşa, Osmanlı donanmasının ve denizciliğinin gücünü tekrar göstermeye başladı. 1534'te Barbaros Hayreddin Paşa'nın fethettiği ancak İnebahtı'da Osmanlıları yenen Don Juan'ın zapt ettiği Tunus, 1574 senesinde Osmanlılar tekrar fethedildi. Hess, Tunus'un fethinin,

¹⁴⁷ İdris Bostan. “İnebahtı Deniz Savaşı”. *TDVİA*, c. 22(2000), 287-288.

¹⁴⁸ İdris Bostan. “Kılıç Ali Paşa”. *TDVİA*, c. 25(2002), 411-412.

¹⁴⁹ Çerçi. *Gelibolulu Mustafa Âli ve Kühü'l-Ahbâr'ında II. Selim, III. Murat ve III. Mehmet Devirleri*. 168.

Osmanlıların İslam dünyasındaki saygınlığını arttırdığını, İnebahtı’da kaybedilen saygınlığın geri kazanıldığını vurgulamaktadır.¹⁵⁰ H. S. Tabakoğlu, Osmanlı İmparatorluğu’nun İnebahtı yenilgisi ile Habsburgların Cerbe yenilgisini karşılaştırırken, Habsburg donanmasının Cerbe’nin tesirinden uzun süre sıyrılamamasına rağmen, daha büyük bir facia olan İnebahtı yenilgisini tatmış Osmanlı donanmasının birkaç ayda hazır edilip denizlere açılmasını, Osmanlıların Habsburglara karşı olan deniz üstünlüğü olarak değerlendirir.¹⁵¹ E. S. Gürkan, İnebahtı bozgununun Osmanlı donanmasını felç ettiğini, yakın zamanda süregelen iktisadi darlıkla donanmanın ihmal edildiğini, Şark seferlerinin uzamasının Akdeniz siyasetinin geri planda kalmasına sebep olduğunu belirtir.¹⁵² Svat Soucek, Preveze’de Osmanlı donanmasının galibiyetiyle elde edilen yenilmezlik şöhretinin İnebahtı bozgunuyla kırıldığına değinir.¹⁵³ İnalçık, İnebahtı bozgununun Osmanlıların Akdeniz’deki üstünlüğünü bitirdiğini vurgular.¹⁵⁴ İnalçık’ın söylediğinde bir haklılık payı olsa da Kılıç Ali Paşa’nın kaptan-ı deryalık dönemi ve 17. yüzyılda onca krize rağmen Girit’in fethi göz önünde bulundurulunca, Osmanlıların İnebahtı ile birlikte büsbütün üstünlüğünü yitirdiği söylenemez. Malta kuşatmasının başarısızlıkla sonuçlanmasından ve İnebahtı hezimetinden hareketle bir gerilemenin olduğunu söylemek güçtür. Osmanlı donanmasının Akdeniz’deki üstünlüğü bir süre daha devam etmiştir. Osmanlı donanmasını yakan Haçlı donanmasının üyeleri de istediklerini elde edememişlerdir. Donanması yakıldığı halde, yeniden donanma hazırlayıp karşılarına çıkan Osmanlı donanması, onların planlarını bozmuştur. İttifak uzun sürmemiş ve bozulmuştur. Nitekim Venedikliler de fazla dayanamayıp, barış yaparak Kıbrıs’ı Osmanlı Devleti’ne

¹⁵⁰ Hess. Age. 136. Ayrıca Andrew C. Hess. “The Battle of Lepanto and its Place in Mediterranean History”. *Past and Present*, 57(1972), 65. Brummet’in İnebahtı yenilgisi üzerine yazdığı imgesel çalışma için bkz. Palmira Brummet., “İnebahtı Paradigmasına Yeniden Bakış: 16. Yüzyılda Osmanlıları Tanımak” *Rönesans ve Osmanlı Dünyası*, Çev., Ebru Kılıç., (İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2018), 81-115.

¹⁵¹ Hüseyin Serdar Tabakoğlu. Age. 352.

¹⁵² Emrah Safa Gürkan. “Osmanlı-Habsburg Rekabeti Çerçevesinde Osmanlılar’ın XVI. Yüzyıl’daki Akdeniz Siyaseti”. *Osmanlı Dönemi Akdeniz Dünyası*. Ed. Haydar Çoruh vd., (İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2011), 41-44.

¹⁵³ Svat Soucek. “İnebahtı Savaşı(1571) Hakkında Bazı Mülâhazalar”. *Tarih Enstitüsü Dergisi*. Sayı: 4-5, İstanbul(1973-4), 35.

¹⁵⁴ Hatta 1590’larda Osmanlı İmparatorluğu’nun artık deniz gücü olmaktan uzaklaştığını da ilave eder. Bkz. Halil İnalçık. “Osmanlı Deniz Egemenliği”. 59. Zinkeisen’in “*Osmanlı’nın denizlerdeki hakimiyetinin genişletilmesi için bir daha asla aşamayacağı bir sınır olmuştur.*” yorumunda bulunmuştur. Johann Wilhelm Zinkeisen. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 3, Çev., Nilüfer Epçeli, (İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2011), 207. Jorga da Osmanlıların Kıbrıs’ın fethiyle artık Doğu Akdeniz’in tek hâkimi olduğunu ve bunun sayesinde, İnebahtı gibi bir hadiseye rağmen, geçici bir sorun dışında Osmanlı deniz gücünün artık sarsılmaz olduğunu dile getirmektedir. Jorga. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 3. 133.

kaptırdıklarını kabullenmek durumunda kaldılar. İnebahtı bozgunu, Akdeniz'deki dengeleri, Osmanlıların aleyhine değiştirebilecekken, Sokullu'nun ve Kılıç Ali Paşa'nın donanmayı ihya faaliyetleri ve Venedik ile müttefiklerinin arasındaki ihtilaflar sebebiyle, Osmanlılar bu süreçten kârlı çıktılar. Gerçekten, Sokullu'nun Venedik elçisine dediği *“Biz Kıbrıs'ı alarak kolunuz kestik, siz bizim donanmamızı yakmakla sakalımızı kestiniz. Kesilen kol yerine gelmez, ancak traş edilen sakal daha gür çıkar.”*¹⁵⁵ sözü, daha çok savunma eğilimiyle söylenmiş olsa da donanma krizini Kılıç Ali Paşa ile kısa sürede çözerek, söylediklerinin yersiz olmadığını göstermiştir.

Barbaros Hayreddin Paşa'dan Kılıç Ali Paşa'ya değin kaptanlık makamına gelen kişiler korsan orijinli olmayıp, devşirme orijinlidir. Bu durum, korsan kaptanların biraz daha başına buyruk olmalarının bir diplomatik kriz meydana getirme ihtimalini ve merkezi yönetimin korsanlar bünyesinde donanmada bir hiyerarşi meydana gelmesini istememesinden kaynaklanmaktadır.¹⁵⁶ Osmanlı yerleşik bürokrasisinin *“istenmeyen adam”* muamelesi yaptığı korsan kökenli denizciler, Osmanlı denizciliği ve Akdeniz politikaları için büyük bir önem arz etmektedir. Kılıç Ali Paşa'nın Kaptan olmasından ölümüne değin geçen sürede Osmanlı donanması İnebahtı'da yok olmamış gibi Akdeniz'de etkili olmuştur.

¹⁵⁵ Fikret Alasya. *Age*. 76.

¹⁵⁶ Rüstem Paşa ve kardeşi Sinan Paşa ile ihtilafta bulunan Turgut Reis'in Şehzade Mustafa hadisesinden sonra, Bursa'ya gönderilmesi emredilen merhum şehzadenin annesi Mahidevran Sultan ile konuşması, şehzadeler düellosunda Şehzade Mustafa'dan yana olduğu için kaptanlık makamına tayin edilmediği görüşü makul görünmektedir. Bkz. Serap Mumcu. *“Venedik Baylos Raporlarında Turgut Reis(1550-1565)”*. 2. *Turgut Reis ve Türk Denizcilik Tarihi Uluslararası Sempozyumu 1-4 Kasım 2013 Bildiriler*, c. 1, Ed. Cihan Yemişçi vd. Bodrum(2015), 65. Benzer şekilde, Zinkeisen da Osmanlı seçkinlerinin korsan denizcilere güvenmediğine, mecburi olarak onlardan yararlandıklarını, onların sebep olduğu krizlerin mevcudiyetini vurgular. Bkz. Zinkeisen. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 3, 234-236. E. S. Gürkan, bu konuyu değerlendirirken, Barbaros Hayreddin Paşa'nın kaptanlığa atanmasında, teamüllere aykırı olarak sadarete gelmiş olan Makbul İbrahim Paşa'nın etkili olduğunu dile getirmektedir. Ona göre, İbrahim Paşa Sultan Süleyman'ın makbul kulu olup, üst düzey devlet görevleri yapmadığı için, kendisi de Hayreddin Paşa gibi devlet adamlarının nezdinde istenmeyen birisidir. Emrah Safa Gürkan. *Sultanın Korsanları: Osmanlı Akdeniz'inde Gaza, Yağma ve Esaret, 1500-1700*. (İstanbul: Kronik Yayınları, 2018), 474.

5. DEFTERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1 DEFTERİN ÖZELLİKLERİ VE TRANSKRİPSİYONDA UYGULANAN YÖNTEM

İç kapakları ebrulu ve ciltli olan defter, sayfalarına göre numaralandırılmış olup, 18x34 ebatındadır. Toplam 135 sayfadan müteşekkil defterin numarasız 2 sayfası vardır. 56-60, 65, 69, 71, 134-135 sayfalar boştur. Okunaklı bir divanî hattıyla kaleme alınan defterde, deftere dahil edilmiş 32 sayfalık yoldaşlık edenleri ihtiva eden yoklama defterleri siyakat hattıyla kaleme alınmıştır. Bu defterler 40-72 sayfalar arasında yer almaktadır. İlâveten muhtelif sayfalardaki bazı hükümlerde de yoklama defterlerine rastlanmaktadır. Elimizdeki defter, yoklamalardan sonra, 72. sayfada 296. hükümle devam etmektedir. Defterde, iptal edilmiş ve tamamlanmamış birer hükmün dışında, 699 tane numaralı hüküm ve 24 tane de numarasız hüküm bulunmaktadır.

Transkripsiyon yapılırken, tarihler tam gösterildi. Mesela Şevvâl ayı “L” harfiyle sembolize edilmek yerine, doğrudan “Şevvâl” olarak yazılması tercih edildi. Yoklama defterleri, tablolarla gösterildi. Hükümlerde silinen kısımlar dipnotta “*silinen kısım(silinmiş)*” şeklinde gösterildi. Düzeltme ve izahatlar ise dipnotlarda gösterildi. Yer adlarını tespit etmek için ilgili yayınlara baktığımızı girişte yazmıştık. Metinde, okuyamadığımız kelimelerin okunma ihtimalinden yola çıkarak, Ferit Devellioğlu’nun “*Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügât*”¹⁵⁷ adlı çalışmasından yararlanıldı. Okunamayan kelimeler “...” şeklinde boş bırakılıp, emin olmadığımız kelimelerin ardından “???” şeklinde üç tane soru işareti konuldu.

Defterin kullanılmasını kolaylaştırmak maksadıyla, dizin hazırlandı. Dizinde, sancak isimleri, yeniçeri ve bölükbaşı gibi görevliler, Vezir Mustafa Paşa(Lala Mustafa Paşa), Muzaffer Paşa ve Canbulad Bey gibi önemli ümera isimleri yer almaktadır. Dizindeki sözcükler tezin sayfa ve defterin hüküm numarası baz alınarak hazırlandı.

¹⁵⁷ Ferit Devellioğlu. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügât*. (Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2015).

5.2 DİRLİK TEVCİHLERİ

Defterin içerik olarak ağırlığını tımar ve zeamet hükümleri teşkil etmektedir. Kıbrıs seferi ve dirlik sistemi bağlantısıyla taşra teşkilatının nasıl işlediği konusunda fikir sahibi olabilmekteyiz. Kıbrıs'ın fethinden sonra, adada imar çalışmalarının ve tımar sisteminin uygulanmaya başlandığı görülmektedir. Bu bağlamda, 40.000 akçe zeameti olan Haydar Lefkoşa garipleri ağalığıyla Lefkoşa Kalesi duvarlarının tamirinde ve muhtelif hizmetlerde yararlılık gösterdiği için 10.000 terakki alarak 50.000 akçelik zeamet sahibi olmuştur.¹⁵⁸ Lefkoşa Gönüllüleri ağalığı da 50.000 akça zeametle sipahi oğlanları cemaatinden Mehmed'e tevcih edilmiştir.¹⁵⁹ Anadolu beylerbeyine gönderilen bir hükümde, Kıbrıs'ın fethinden sonra Lefkoşa'nın beyzadelerinden olup, İslam'ı kabul eden Abdullah oğlu Mahmud'a 10.000 akçe tımar verilmesi emredilmiştir.¹⁶⁰ Mahmud'un yanı sıra Mehmed ismini alan bir Lefkoşa beyzadesi daha İslam'ı kabul edip, kendisine Halep eyaletinin Birecik sancağında 7000 akçelik tımar verilmesi emredilmiştir.¹⁶¹ Bu durum, adada Osmanlı hakimiyetini pekiştirmek için ada halkını Osmanlı sistemine entegre etmekle ilgiliydi.

Beylerbeylerinin dolaysız şekilde kendi inisiyatifiyle verdiği tımara tezkiresiz tımar denildiğini, tezkire verip tımar tevcihi konusunda merkeze teklif sunduğu tımara da tezkireli tımar denildiğini biliyoruz. Beylerbeyleri küçük tımarları merkeze sormaksızın, kendi inisiyatifleriyle tevcih edebilmektedirler. Alaybeyinin ilâm ettiği, beylerbeyinin merkeze gönderdiği tezkireli tımarlar, verilen dirliklerin önemli bir kısmını teşkil etmektedir. Tımar hükümlerinin sonunda “tezkire viresin” veya “tezkiresin viresin” ibaresi bunun göstergesidir.

¹⁵⁸ Hüküm 642b.

¹⁵⁹ Hüküm 647.

¹⁶⁰ Hüküm 576. Bu ihtida eden Venedik soylusu, daha önce bahsettiğimiz Venedik soylularından biri olabilir. Ancak onlardan hangisi olduğunu ya da başka bir soylu mu olduğunu tespit edemedik. Mahmud, eski adıyla bir Venedik soylusuyken, yeni adıyla ve kendisine tevcih edilen dirlikle artık bir Osmanlı askerî sınıfı mensubu olmuştur. Daha önce İstanbul ve diğer yerlerin fethinden sonra buralardaki hanedanların veya soylu ailelerin gençleri Osmanlı sarayında yetiştirilip vezirliğe ve hatta sadrazamlığa kadar yükselmişlerdi. Bizans'ın son imparatoru XI. Constantin'in mensup olduğu Paleologos hanedanından devşirilen iki gençten sadrazam Mesih Paşa ve kardeşi vezir Has Murad Paşa bu duruma örnektir. Bkz. Heath W. Lowry. *Erken Dönem Osmanlı Devleti'nin Yapısı*. Çev., Kıvanç Tanrıyar, (İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2010), 127-143.

¹⁶¹ Hüküm 365.

Benevbet tımarlarla ilgili Rum eyaletine ve Anadolu eyaletine gönderilen hüküm bulunmaktadır. Anadolu eyaletine gönderilen hükümde, Kıbrıs'da yararlılık gösteren 835 akçelik tımara mutasarrıf olan Piri'ye tımarı müstakil olmak üzere 2000 akçelik tımar tevcih edilmiştir.¹⁶²

Sefer yoklamasında firari olanlar genellikle tımarlarından azledilmiş olup, nadiren tımarlarını koruyanlar veya terakki alanlar olabilir. Sefere gelmediği halde terakki emri verilen veya terakki alan birisine rastlayamadık. Ancak tekrar tımar verilmesinin emredilmesi örneği defterimizde mevcuttur. Halep beylerbeyine gönderilen bir hükümde, 7000 akçelik tımara mutasarrıf olan Ferhat'ın Kıbrıs seferine katılmadığı halde, aynı tımarın tekrar ona tevcih edilmesinin emredilmesi şaşırtıcıdır. Zira sipahilerin azil sebeplerinden en bilineni, sefere katılmayıp, sefer yoklamasında hazır bulunmamalarıdır.

Yaralı ve müteveffaların sayısına bakıldığında, seferin ne kadar kanlı ve zorlu olduğu anlaşılmaktadır. Seferin zor ve uzun olması sebebiyle ölen pek çok kişi olduğundan, boş kalan tımarların yeniden dağıtılması gerekmektedir. Beyşehir sancağına ait yoklama listesinde¹⁶³ 18 tımar sahibinden iki kişinin sefere gelmediği, 14 kişinin müteveffa, iki kişinin de sağ kaldığı görülmektedir. Sırf Beyşehir örneğinde bile asker kayıplarının yüksekliğini gözlemlemek mümkündür.(Tablo 1)

Tablo 1: Beyşehir sancağı yoklama defteri

Müteveffa	Sağ	Firari	Toplam
14	2	2	18

Yoklama defterindeki sipahilerden ve zaimlerden kimlerin burun, kimlerin baş kesip getirdiğine dair veriler de yer almaktadır. Bu veriler savaştaki yararlılıklarının dirlik sahiplerine ve diğer askerlere ödül olarak geri döndüğünün göstergeleridir. Bu verilerin gösterdiği bir başka sonuç, sahte cengâverlik hikayelerinden faydalanarak haksız yere

¹⁶² Hüküm 454.

¹⁶³ Hüküm 398. Kıbrıs seferinde Beyşehir sancağı ve sipahilerinin rolü hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. M. Akif Erdoğan. *Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı(1522-1584)*. (İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2006).

dirlik kapılmasını engellemektedir. Defterde, sadece savaşta cengâverlikleri sebebiyle tımar ve zeametle ödüllendirilenler kimseler yoktu. Gemilerin ve zahirenin temininde hizmeti olmuş kişiler de dirlik ödülünden faydalanmıştır.¹⁶⁴

Defterdeki önemli bir husus, hükümlerin işlem görüp görmediğidir. Mesela yazılan hükmün derkenarlarında iki ayrı tarih ve iki ayrı kâtip veya “*Alınub mahlûle virildi*”, “*Alınub tecdîd olındı*”, “*Alınub sûretinden tekrâr virildi*” gibi ibareler, bu hükmün işlem gördüğü anlamına gelir. “*Müyesser olmadığı*” yönündeki ifadeden sonra, emredilen tımar hükmü, bunu doğrulamaktadır. Tevcih için emredilmiş tımar ve zeametlerden müyesser olmayanları bu notlar sayesinde tespit etmek mümkündür. Çünkü bunları takipte iki yol takip edildiği anlaşılıyor. Bunlardan biri, sefere gelmeyen bir sipahinin tımarının elinden alınmasıyla mahlul kalan tımarını bütün veya hisseli şekilde tevcih etmektir. Diğeri de dirlik sahibinin vefatından dolayı, mahlul kalan tımarı veya tımarın bir hissesini almaktır. Bunlar yapılırken, müyesser olmayan hüküm de dikkate alınarak işlem görürdü. Bilhassa Kanunî'nin (1520-1566) son seferi olan Zigetvar seferine(1566) katılan sipahilere emredilen terakkilerin verilmediği anlaşılmaktadır. Mesela Anadolu eyaletine gönderilen bir hükümde, 4999 akçelik tımandan mazul, 1000 akçelik Zigetvar terakkisini ve Kıbrıs savaşı sonrasında 2000 akçelik terakkisine dair verilen hükümler uygulanmamıştı. Mesela, Müteveffa İlyas'tan mahlul kalan tımar ve müyesser olmayan terakki hükümleriyle birlikte bedelinden 600 akçe ziyadeyle tevcih edilmesi emredilmiştir.¹⁶⁵ Emredilen miktarda ve emredilen yerde müyesser olmayan dirlik başka bir yerde, daha düşük veya daha yüksek bir miktarda tevcih edilebiliyordu. Noksanların tekmi edilmesi için ziyadesiyle tamamlanması emredilmekteydi. Her padişah döneminde tımar beratlarının yenilenmesi gerektiğinden, Sultan II. Selim'in (1566-1574) ölüp yerine Sultan III. Murad'ın (1574-1595) geçtiği devrede de tımar beratları yenilenmiştir.

Tımar veya zeamet sahiplerinin kimliği konusunda, çoğunun baba isminin Abdullah olması, ihtida hususunu akla getirmektedir. Bilindiği gibi devşirmelerde ve mühtedilerde baba adı olarak genellikle Abdullah adı kullanılmaktadır. Bundan hareketle, hükümlerde yer alan dirlik sahiplerinden ne kadarının ne kadarının devşirme

¹⁶⁴ Mesela bkz. Hüküm 609.

¹⁶⁵ Hüküm 654.

ve ne kadarının yerli? olduğu sorusunu sormamızı gerektiriyor. Kapıkulu kökenli çok kimsenin tımara çıkması ve kapıkulu olanların devşirme olması, haklı olarak bu soruyu sormamıza zemin hazırlamaktadır. Defterimizde 262 kişinin baba adı Abdullah. Bazı kimselerin dirliği veya terakkisi müyesser olmadığı için birden fazla hükümde yer alabiliyor. Bu örnekleri hariç tutarsak yine önemli bir grubun baba adı Abdullah'tır.

Hükümlerde, dirliklere ve gediklere dair önemli bir ayrıntının feragat konusu olduğu görülmektedir. Sıklıkla kullanılan “*tîmârından/gedüğünden hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itmeğın*” ibaresi, sahip olduğu dirlikten veya gedikten gönül rızasıyla vazgeçenleri ifade eder. Sahip olduğu dirlikten feragat ettikten sonra, daha iyi bir dirliğe kavuşanların da olduğu görülmektedir. Bu konuda, feragat eden kişinin daha iyi bir dirlik kapma niyetinde olduğu söylenebilir. Bu noktada, feragat eden kişilerin bazılarının bunu suistimal ettikleri ve bunlara karşı da tedbirler alındığı kanunname hükümlerine yansımıştır.

“Ve erbâb-ı tîmârdan ba‘zı sipahiler mücerred terakki eylemek maslahatı için hile ve bahâne ile tîmârlarından ferâgat eyleyüb bir âhar tîmâra ziyâde tâlib olub bu bahâne ile ekseriya sipahileri kendülere terakki etdürürler imiş. İmdi ol bâbda dahi emr-i şerifim bunun üzerinedür ki, min ba‘d zu‘âmâ ve erbâb-ı tîmârdan anun gibi terakki eylemek bahanesiyle tasarrufunda olan tîmârından ferâgat ederse makbul dutmayub elindeki tîmârın kemâkân tasarruf etdürüb bu tarikle sipahiye terakki etdirmeyesin.”¹⁶⁶

Feragat konusunda önemli bir nokta da baba, kardeş gibi akrabadan biri veya başkası lehine dirliğinden, terakkisinden veya hissesinden feragat edenlerin olmasıdır. Mesela Rumeli eyaletinin Yanya sancağında Cafer 5999 akçelik tıardan mazulken, aynı sancakta aynı tımar miktarına sahip Yusuf, Cafer lehine feragat etmiştir.¹⁶⁷ Akrabası veya başkası lehine feragat edenlerin sayısı 43 olup, 40'ı Rumeli eyaletindedir. Herhangi kimsenin lehine olmadan bedelsiz olarak feragat edenlerin de sayısı 26 olup, çoğunluğu Rumeli, Halep ve Anadolu eyaletlerindedir.(Tablo 2) Feragat konusunda bu sadece defterimizdeki rakamlardır. Ayrıca defterimizde tımar sahibi olarak kayıtlı olup, ruznamçe kayıtlarında feragat ettikleri tımar veya hisselerinin başkasına tevcih edildiği

¹⁶⁶ Ahmed Akgündüz. *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri: 6. Kitap Kanunî Devri Kanunnâmeleri II. Kısım Eyalet Kanunnâmeleri(II)*. (İstanbul: OSAV, 1993), 346.

¹⁶⁷ Hüküm 3. Benzeri hükümler için bkz. Hüküm 52, 57, 109, 117.

örnekler de mevcut.¹⁶⁸ Dolayısıyla, feragat meselesi zannedildiğinden de fazla sık rastlanan bir durumdur.

Tablo 2: Feragat yöntemleri

Birisi lehine yapılan feragat	Karşılıksız yapılan feragat	Toplam
43	26	68

Defterde göze çarpan bir ayrı husus bazı dirliklerin noksan olması ve yapılan ilavelerle tamamlanmasının emredilmesidir. Hükümlerde, “*Noksânı tekâmîl olunmak/olmak üzere*” ibaresiyle eksiklerin giderilmesi istenmektedir. Mesela, Karaman eyaletinde Akşehir sancağında 5000 akçelik tımarı olan Murad, başka tımar alınca tımarı mahlul kalmıştır. Savaşta yararlığı sebebiyle 6000 akçelik tımarla ödüllendirilen bir dergâh-ı ali çavuşunun oğlu olan Hasan’a Murad’dan mahlul kalan tımar tevcih edilmiştir. Hasan için emredilen tımar miktarı 6000 iken, tevcih edilen 5000 olunca, bu kalan 1000 akçenin düşenden tamamlanması emredilmektedir.¹⁶⁹ Noksan sorununda, bir önemli husus da iki dirlik sahibinin birbiriyle tımarlarını değiştirmesi sonucunda ortaya çıkan eksik dirlik meselesidir. Mesela Hamid sancağındaki 19.130 akçelik tımarı olan Ali ve Menteşe sancağında 8720 akçelik tımarı olan Turhan tımarlarını becayiş etmek istemesi sonucunda verilen emirde, noksanın düşenden tamamlanması istenmiştir.¹⁷⁰

Tevcihlere dair önemli bir husus da seferde yararlılık gösteren sipahizadelerin merkeze gelip dirlik talebinde bulunmasıdır. “*Elinde dirliği olmaduğın*” ifadesi, hükümlerde sık görülen bir ifadedir. Dirliği olmadığını belirten bu kişiler, sipahizade olduklarını ve Kıbrıs seferinde yararlılık gösterdiğini bildirip, buna mukabil, herhangi bir dirlik veya babasından mahlul kalan dirlik talebinde bulunmuşlardır. Böyle olduğu gibi, sipahi olup, dirliksiz oğluna dirlik rica edenlerin de örneğine rastlanmaktadır.¹⁷¹ Bu hususta gönderilen 13 emirden çoğunun Rumeli eyaletine irsal edildiği görülmektedir.(Tablo 3)

¹⁶⁸ “*Tımar Ruznamçe Defterleri*” başlıklı bölümde, ruznamçe kayıtlarında bu durumu gözlemledik.

Örneğin, defterimizde 4999 akçelik tımar sahibi Abdurrahim isimli sipahi, sefere katıldığı için terakki alıp, sonra 6000 akçelik tımarından feragat etmiştir.

¹⁶⁹ Hüküm 652. Benzeri hükümler için bkz. Hüküm 51.

¹⁷⁰ Hüküm 686. Benzeri hükümler için bkz. Hüküm 120, 669.

¹⁷¹ Mesela Hüküm 21, 55, 105, 107, 260, 338, 367, 461, 550, 671, 696.

Burada dirlik talep edip de en yüksek dirliği elde eden, müteveffa Tarsus sancakbeyi Mahmud Bey'in oğludur. 15 bin akçelik dirlikle, en yüksek dirliği mezkûr Mahmud'un oğlu Mehmed elde etmiştir.¹⁷² Diğer dirlik elde edenlerin ortalaması 3000-4000 akçe civarındadır.

Tablo 3: Eyaletlere göre elinde dirlik olmadığını beyan edenlere tevcih emirleri

Rumeli	Karaman	Anadolu	Rum	Sivas	Dulkadir	Halep	Cezayir
4	2	1	2	1	1	1	1

Tımar veya zeamet tasarruf eden bir dirlik sahibinin ölmesi, dirliğinin elinden alınması veya dirliğinden feragat etmesi durumlarında, mahlul kalan dirlikler tevcih edilirken; ifraz edilebiliyordu yani parçalanabiliyordu. Kılıç kısımlarına dokunulmadan, terakkiler hisseler şeklinde başka kimselere tevcih edilebiliyordu. Halep eyaletinde 25.048 akçelik zeamet sahibi Ömer'in vefat etmesinden sonra, dirliğinin 20.880 akçelik kısmı Adana alaybeyi olan Nasreddin'e ve kalan 5000 akçelik ifraz kısmı da müteveffa Ömer'in dirliksiz oğluna verilmiştir.¹⁷³

Bazı sipahilerin ve zaimlerin dirliklerine dokunulmaması emredilmektedir. Hükümlerde "*kimesneyi dahl itdürmeyüb deftere dahi ol-vechile işâret itdüresin*" ifadesi bu bağlamda sık geçmektedir. Hac ziyaretini yapıp dönünceye değin bir zaimin zeamatine kimsenin müdahale etmemesi veya el koymaya çalışmaması emredilmektedir. Böyle olduğu gibi görev icabı Kıbrıs seferinde zahire hizmetinde olanlar veya Kıbrıs'a has mahsullerini götürmek için görevlendirilen kimselerin dirliklerine dokunulmaması emredilmektedir. Bu emirlerin daha çok Halep gibi uzak bir eyalete gönderildiği kayıtlıdır. Bununla dirlik sahibinin toprağının emniyetinin sağlanmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır.¹⁷⁴ Şöyle ki, sipahi dirliğinden uzaktayken, dirliğini mahlul gibi gösterip kendisine tevcih olunmasını isteyenler olabilir.

¹⁷² Hükümde, ölen sancakbeyinin oğullarına tımar verilmesinin kanun olduğu yazılıdır. Kanunname maddesinde, ölen sancak beyinin 700.000 akçelik has arazisi mahlul kalmış; iki oğlu varsa, büyük oğluna 30.000 akçe, küçüğüne 15.000 akçe tımar verilmesi yer almaktadır. Bkz. Ahmet Akgündüz. Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri: 7/1. Kitap Kanunî Devri Kanunnâmeleri(IV) 7/II. Kitap II. Selim Devri Kanunnâmeleri. İstanbul: OSAV, 1994), 249-250.

¹⁷³ Hüküm 687.

¹⁷⁴ Hüküm 41, 312, 336, 474, 694.

5.2.1 İptidadan Tımarlar

Defterde iptidadan tımar almış birçok sipahinin kaydı görülmektedir. Garip yiğit¹⁷⁵ gibi kapıkulu taifesinden pek çok kimsenin veya çavuş ve müteferrika gibi saray görevlilerinin iptidadan tımar aldığına rastlamaktayız. İptidadan tımarların hayli fazla olmasının cevabını, Kıbrıs seferinde aramak gerekir. Nitekim Kıbrıs seferinde Osmanlı ordusunun hem tımarlı sipahi kanadında hem yeniçeri gibi kapıkulu kanadında kayıpların çok olması sebebiyle kapsamlı bir dirlik tevcihi gerekmiştir. Bunun yanı sıra firarilerin de çok olması veya feragatların yaygınlığı sebebiyle, mahlul tımarlar meydana gelmiştir. İlaveten yaşlılıktan ötürü boşalan tımarlar da söz konusudur. İptidadan tımar hükümlerinde sık olması bunu göstermektedir. Yaşlılıktan ötürü mahlul kalan tımarlardan bir örnek vermek gerekirse, Kırşehirli sancakbeyinin gönderdiği mektupta, Karaman eyaletinde Abdürrezak isminde bir sipahinin sefere gelemeyecek kadar yaşlı olduğu bildirilmiş. Sefere gelemeyen mezkûr sipahinin bir daha tımar almamak üzere, mahlul kalan tımarı, oğlu Kaya'ya tevcih edilmiştir.¹⁷⁶

İptidadan tımar alanlarda diğer bir önemli grup, garip yiğitlerdir. Verilen tımar miktarı ağırlıklı olarak 3000 akçe olup, 16 kişi bu miktarda tımar almıştır. 4000, 4999, 5000 ve 6000 miktarlarında tımar alanlar da bulunmaktadır. En yüksek miktarı teşkil eden 6000 akçe tımarı alan iki kişiden birinin tımarı Rumeli ve diğerinin de tımarı Halep eyaletindedir. (Tablo 4) Halep'te 6000 akçeyi elde eden yeni sipahinin referansı Beyşehir sancakbeyidir. Garip yiğitlere tımarların en çok tevcih edildiği eyalet Anadolu'dur. Anadolu eyaletinde 10, Rumeli'de 8, Halep'te 6 ve Şam'da bir iptidadan tımar tevcih edilmiştir.¹⁷⁷

Tablo 4: Eyaletlere göre garip yiğitlere iptidadan tımar tevcihi

Anadolu	Rumeli	Halep	Şam
10	8	6	1

¹⁷⁵ Kapıkulu süvarilerinde, altı bölük halkından olan gurebâ-yı yemîn denilen gruptur. Sol gariplere ise gurebâ-yı yesâr denilmektedir. Gurebâ-yı yemîn u yesâr, gureba birlikleri diye de anılmaktadır. Abdülkadir Özcan "Gurebâ Bölükleri". *TDVİA*. c. 14(1996), 201-202. Mehmet Ali Ünal. Age. 274.

¹⁷⁶ Hüküm 391.

¹⁷⁷ Mesela bkz. Hüküm 48, 127, 167, 549, 573, 608, 666, 667.

Kıbrıs beylerbeyinin teklifiyle verilen tımar ve zeamet terakkilerinin ağırlığı Rumeli eyaletinde olup, yalnızca bir tanesi Rum eyaletindedir. Bunun sonucunda Rumeli eyaletinde 10 tımar dağıtılmış olup, biri alaybeyinin oğluna, biri alaybeyinin adamına, biri tımar tezkireciliği beyan edilen kâtime, biri Kıbrıs seferinde ölen sipahinin oğluna, gerisi sipahilere verilmiştir. İlbasan alay beyinin adamına verilen tımar iptidadan tevcihtir. Genel olarak terakkilerin biri dışında tamamı tımar terakkisidir. Tek zeamet terakkisi İlbasan alay beyine verilmiştir. En fazla terakki 6000 akçe miktarında olup, İlbasan alaybeyinin oğluna verilmiştir. Dağıtımların gerekçesi, ödüllendirilen kişilerin seferdeki askeri yararlılığıdır.

İptidan tımarların ağırlığı da Rumeli eyaletinde yoğunlaşmaktadır. Onu Anadolu ve Halep eyaletleri izlemektedir.(Tablo 5) Rumeli’de, iptidadan tımar alanların ekseriyetini sipahiler oluşturmaktadır. Sipahilerden sonra, en çok tımar alanlar garib yiğitler ve Lala Mustafa Paşa’nın kâtime olan ümera kapılarıdır. İptidadan tımarlarının miktar olarak dağılımını incelediğimizde, genellikle 3000 akçe olarak tevcih edildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 5: Eyaletlere göre iptidadan tımar hükümlerinin dağılımı¹⁷⁸

Rumeli Eyaleti	56
Anadolu Eyaleti	23
Halep Eyaleti	11
Karaman Eyaleti	7
Rum Eyaleti	6
Diyarbakir Eyaleti	2
Cezayir Eyaleti	2
Şam Eyaleti	1
Dulkadir Eyaleti	1

5.2.2 Zeamet Tevcihleri

20.000-100.000 akçe arasındaki dirliklere zeamet ve bu dirliklere mutasarrıf olan zaim denilmektedir. Tımar tasarruf eden bir sipahiyken, aldığı terakkiyle zaimliğe terfi edenler yaygındır. Bu terakkiyle zaim olanların tımarları genelde zeamet sınırına yakın

¹⁷⁸ Hükümlerde müyesser olmadığı beyan edilen iptidalar tabloya dahil edilmedi. Rumeli’nde 5, Anadolu’da 4, Halep’de 5, Karaman’da 2, Sivas’ta 1 müyesser olmamış emir var. 2 tane iptidadan tımarı hangi eyalete bağlı oldukları tespit edilemediği için tabloya almadık. Muhtemelen Sivas eyaletinde olabilir.

bulunmaktadır. Hükümlerde bu sipahilere zeamet verilmesi için kullanılan “*tîmârî ze’âmet olmasın*” ifadesi sık geçmektedir. Beyşehir sancağında 13.100 akçelik tımara mutasarrıf olan Karaman çavuşlarından Yusuf Çavuş, hem Lefkoşa ve hem de Magosa’daki yararlılıkları sebebiyle 6900 akçe terakki alarak zaimliğe terfi etmiştir.¹⁷⁹ Böyle olduğu gibi doğrudan zeamet tevcih edilerek zaim statüsüne geçenler de bulunmaktaydı. Mesela yeni kurulmuş olan Kıbrıs eyaletinde, Lefkoşa Kalesi gönüllüler ağalığı görevi, kapı kulu kethüdası Mehmed’e 50.000 akçelik zeametle birlikte tevcih edilmiştir.¹⁸⁰ Ayrıca, ifraz edilmiş dirliklerden oluşan hisseleri elde etme yoluyla zeamet sahibi olmak mümkündü. Doğrudan tevcih edilen zeamet olmadığı için, bu tür zeametler icmal defterinde, kadrosu olan bir icmalli zeamet olarak kabul edilmez.¹⁸¹ Zira zaimin azli veya vefatı durumunda, kılıç zeamet(müstakil) olmadığı için zeamet olarak değil, hisseler şeklinde başkalarına tevcih edilirdi. Çünkü kılıç zeamet miktarı 20.000 akçeydi ve kılıçlar ifraz edilemezdi. Bazı hükümlerde, tımarı zeamet sınırına yakın olanlara, verilen terakkiye bedel zeamet tevcih edildiği görülmektedir.¹⁸²

Zeamet toprakları da tımar toprakları gibi sipahi ve sipahizade gibi gruplara tevcih edilebildiği gibi, kapıkulu mensubu askerlere, saray ve ümera kapılarında hizmetli çavuş, çaşnigir, müteferrika, kapıcı gibi görevlilere tevcih edilebiliyordu. Çavuş ve müteferrikalar zaim olabildiği gibi, kıdemli bir zaim hizmetlerinin bedeli olarak dergâh-ı âlî çavuşluğuna tayin edilebiliyordu.¹⁸³ Bu bağlamda, Cezayir eyaletinde Sığla Sancağında, 25.263 akçelik zeamet sahibi İsfendiyar südde-i saadet müteferrikalığına tayin edilmiştir.¹⁸⁴

Zeametlerin en çok Halep eyaletinde tevcih edildiği görülüyor. Tevcih sebebi, genel itibariyle yine seferdeki yararlılık ve yoldaşıktır. Bu bağlamda, Şehzade Selim ve Şehzade Bayezid arasında meydana gelen Konya Muharebesi’nde ve Kıbrıs seferinde de yoldaşıklıkta bulunan bir sipahinin yararlığından dolayı, zeametle ödüllendirildiği

¹⁷⁹ Hüküm 444.

¹⁸⁰ Hüküm 647.

¹⁸¹ Ömer Lütfi Barkan. “Timar”. 316.

¹⁸² Hüküm 306, 466.

¹⁸³ Halil Sahillioğlu. “Ze’âmet”. İslam Ansiklopedisi. c. 13(1986), 478.

¹⁸⁴ Hüküm 403.

anlaşılmaktadır.¹⁸⁵ Bunun dışında, Habur sancakbeyinin akrabasından biri, Canbulad Bey'in oğlu, Çorum alaybeyinin oğlu, Karaman çavuşlarından birisi, dergâh-ı ali çavuşu, çeribaşı, gibi görevliler de yararlılıkları sebebiyle defterdeki zeamet sahiplerindendir.

Tablo 6: Ruznamçe kayıtlarına göre, zeamet beratı alanlar

Karesi Sancağı	Sivas Sancağı
Bali 21.329	Abdülcemil 20.240

5.2.3 Gedik Tevcihleri

Çeribaşı, dergâh-ı âli müteferrikaları, divân çavuşları, defter çavuşları, Şam yeniçerileri, gönüllüler gedikli görevlilerdir. Gedik sahibi bu görevliler, dirlik sahibi de olabilirlerdi. Hatta ikisinin beraber olduğu da görülmüştür. Kıbrıs'ta gönüllüler ağası Mehmed iki görevi de bünyesinde bulundurmuştur. Defterde, tevcih sebeplerine dair, bilhassa seferde yararlılık göstermenin önemli olduğu anlaşılmaktadır. Mesela yeniçeri gediklerinin tevcih edilme sebebi, tamamen seferde gösterilen yararlılıktır.¹⁸⁶ Bunun yanı sıra, merkeze gönderilen mektuplarda veya tezkirelerde, ilgili görevin üstesinden gelebilecek kişilere tevcih edilmesi gerektiği rica edilmektedir.

Çeribaşılarla ilgili hükümler önemli bir yer tutmaktadır. Tımar veya zeamet sahibi olduktan sonra mahlul kalan gedikleri başka kimselere, bilhassa Kıbrıs seferinde yararlılık göstermiş kimselere tevcih edilmiştir. Çeribaşılarla ilgili göze çarpan bir husus da bazılarının sahip oldukları görevi layıkıyla yerine getiremedikleri ve bundan ötürü, gediklerinin başka kimseye verilmesinin emredildiği görülmektedir.¹⁸⁷

Gedikli gruplardan biri de defter çavuşlarıdır. Karaman'a gönderilen hükümlerde, çavuşluk gediğinden feragat edenlerin ve bu gediklerin, çavuşluğundan feragat eden çavuşlar tarafından rica edilen sipahilere verildiği görülmektedir. Bu çavuşlar 3 kişi olup, rızalarıyla gediklerinden feragat ettiklerini, bundan ötürü gediklerinin mahlul

¹⁸⁵ Hüküm 306.

¹⁸⁶ Yoklama listesinde, seferde yararlılık gösteren yeniçerilere gedik tevcih edildiği kayıtlıdır. Hüküm 314, 693.

¹⁸⁷ Hüküm 658, 662, 668.

olduğunu ve işin üstesinden geleceğine inandıkları sipahileri rica ettiklerini mektuplarında bildirmişlerdir.¹⁸⁸ Merkezden ricaları kabul edilip, bu sipahilere çavuşluğa istihdam edilmeleri için hükümler yazılmıştır. Kıbrıs'a gelen hükümlere gelince de yeni fethedilmiş ve yeni kurumsallaşma yolunda bir eyalet için defter çavuşlarının lazım olduğu ve bu doğrultuda, bu yeni eyalete İçil sancağından sipahilerin defter çavuşu olarak istihdam edilmesi emredilmektedir.¹⁸⁹

5.2.4 Tımar Terakkileri

Seferde gerek savaşma konusunda ve gerekse de diğer hizmetlerde görülen yararlılıklarından ötürü, tımar sahiplerine terakkiler tevcih edilmiştir. Tımarı zeamet sınırına yakın olanlar, elde ettikleri terakkiyle bir kademe yükselip zeamet sahibi olurlardı.

Tımar terakkilerinin sebeplerine bakıldığında, genellikle seferde cengâverlik yapıp düşman askerinin başını kesme veya burnunu getirme gibi ayrıntılar görünür. Bunun yanında zahire tedarikinde emeği geçen, muhtelif hizmetlerden mürekkep geri hizmet de terakki sebebi olarak görülmektedir. Rumeli eyaletinde, İlbasan sancağında yaralıların olduğu yoklama defterinde, terakki alanlar kayıtlıdır.(Tablo 7)¹⁹⁰

Tablo 7: İlbasan sancağı yoklama defteri

Yaralı	Müteveffa
34	1

Tımar alan gruplardan biri olan çeri sürücüler, ağırlıkla tımar sahibidir. Sahip oldukları tımarlar Anadolu eyaletindedir. Tımarlardan biri Şam'da, diğeri de Karaman'da yer almaktadır. Çeri sürücülere düşen paya bakınca etkin oldukları yerin Anadolu olduğu öne çıktığı görülmektedir. Çeri sürücüler, Kıbrıs seferindeki askeri yararlılıklarından ötürü; hatta bunun somut bir nişanesi olarak getirdikleri düşman burunları vesilesiyle ödüllendirilmişlerdir. Kayıtlarda dağıtılan tımar kayıtlarında en düşüğü 4999 akçelik tımarlar olmak üzere genellikle yüksek bir tımar miktarına sahip olduklarını

¹⁸⁸ Hüküm

¹⁸⁹ Hüküm 616, 618, 619, 621, 622.

¹⁹⁰ 68. sayfa.

gözlemlemekteyiz.¹⁹¹ İçil sancağında 4000 akçe tımara mutasarrıf olan Mehmed, icazet almak bahanesiyle bazı sipahilerden para alıp, bunu alay beyine vermesinin anlaşılmasından sonra, tımarının elinden alındığı anlaşılmaktadır.

Tımar terakkilerinin ağırlıkla Rumeli ve Anadolu eyaletlerinde verildiği görülmektedir. Sipahiler ve kapıhalklarının daha sık olduğu anlaşılmaktadır. Rumeli’nde tımar terakkilerine dair emirlerin sayısı 157’dir. Terakkiler daha çok 3000 akçe civarında verilmektedir.

5.2.5 Zeamet Terakkileri

Seferde gösterdikleri hizmetlerden ve yararlılıklardan ötürü, zeamet sahipleri de tımar sahipleri gibi terakki almaktadır.

Zeamet terakkileri, en fazla Anadolu eyaletinde yapılmıştır. Anadolu’dan sonra Rumeli ve Halep eyaletleri en fazla terakki yapılan yerlerdir. Çeri sürücü ve kethüdası gibi sipahilerin yanı sıra, miralay, kâtip, defter emini, tezkire emini, tezkireci gibi görevlilerin zeamet terakkisi aldıkları görülmektedir.¹⁹² Terakki alanlar içinde miralay yani alaybeylerinin diğer görevlilere nazaran daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Zeamet terakkileri alanlar içinde ümeranın kapı halkı ve akrabası önemli bir konumda bulunmaktadır. Lala Mustafa Paşa’nın çaşnigirbaşısının 30.000 akçelik zeametine Magosa’da yararlılık gösterip ve hatta yaralanmasından ötürü 5000 terakki yapılmıştır.¹⁹³

Zeamet alan grupların içinde çeri sürücüler de vardır. İki tane çeri sürücü kaydına ulaşıyoruz. Biri seferdeki hizmetinin karşılığı olarak tımarına terakki alarak zeamet sahipliğine terfi etmiştir. Diğeri de çeri sürücü kethüdası olup, burun getirenlerin olduğu listede yer alır.¹⁹⁴

¹⁹¹ Çeri sürücülükle ilgili hükümler için bkz. Hüküm 96, 252, 404. Yoklamadaki kayıtlar için bkz. 46. sayfa.

¹⁹² 40, 41, 42, 44, 46, 52, 62, 69, ve 70. sayfalardaki yoklama defterlerinde ayrıntılı incelenebilmektedir.

¹⁹³ Hüküm 583.

¹⁹⁴ Hüküm 95/c.

Zeamet terakkileri alanlar içinde bazılarının terakkilerinin müyesser olduğu anlaşılmaktadır.(Tablo 8) Mesela Şam sancağında 25.000 akçelik zeameti olan Ali, Lefkoşa'daki yararlılığı için 5000 akçe terakki¹⁹⁵, Magosa'daki yararlılığı için de 30.000 akçelik zeametine 4000 terakki emredilmesinden anlaşılmaktadır. Aksi takdirde müyesser olmadığı ve tekrar emredilmesi söz konusu olurdu.

Tablo 8: Ruznamçe kayıtlarına göre, zeamet terakkisi alanlar

Zaimin adı	Sancağı	Terakki miktarı	Toplam	Kimliği
Pir Gaib	Bolu	2999	30.000	Zaim
Kâtip Ayas	Beyşehir	18.000	50.000	Tımar Tezkirecisi
Hüseyin	İçil	5000	29.017	Zaim
Süleyman	Hüdavendigâr	1000	21.000	Zaim
Şemsi	Hüdavendigâr	7069	68.378	Zaim
Kâtip Ali	Menteşe	2000	31.786	Kâtip
Mehmed	Bolu	16.000	63.045	Alaybeyi
Mehmed	Hamid	999	21.381	Miralay
Ömer	Hamid	17.884	53.884	Hüdavendigâr alaybeyi
Ahmed	Ankara	2000	26.246	Anadolu vilayet tezkirecisi
Kâtip Mustafa	Aydın	999	34.467	Anadolu vilayeti defter kâtibi

5.2.6 Dirlik Grupları

Osmanlı tımar sisteminde, klasik olarak kabul edilmeye çalışılan eksende, tevcih edilen dirlik grupları içinde başlıca gelen grup sipahiler ve sipahizadelerdir. Kıbrıs seferinde gösterdikleri yararlılık sebebiyle, tımar ve zeamet veya terakki veya gedik elde edenler bulunmaktadır.

Tımar ve zeametlerin önemli bir kısmı Kıbrıs Fatihî Lala Mustafa Paşa, beylerbeyleri ve sancakbeyleri gibi ümera sınıfının kapı halklarından kapıcı, çavuş, müteferrika gibi kimselere ulufeleri mukabili tevcih edilmiştir. Bunların birçoğuna iptidadan yani ilk defa tımar verilmiştir. Ümera kapılarından kimselere tımar ve zeamet tevcih edilmesi

¹⁹⁵ Hüküm 548

veya terakki verilmesi azımsanmayacak miktardadır. Gelibolulu Mustafa Ali, “*Nushatü’s-Selâtin*” isimli siyasetnâmesinde, ümera kapılarına tımar ve zeamet tevcih edilmesini eleştirmektedir. Bu durumdan dolayı, senelerce dirlik bekleyen mazullerin mağdur edildiğini, hatta bunu önceden Halep’te tımar defterdarı iken, gözlemlediğini dile getirmektedir.¹⁹⁶ İncelediğimiz defterde, Mustafa Ali’nin eleştirdiği gibi ümera ademlerine dirlik verildiği gibi, mazullerin de dirlik alanlar grubunda önemli bir ağırlığı teşkil ettiği görülmektedir. Yani mazuller konusunda durum o derece kritik değildir. Cornell Fleischer’in “*intisap imparatorluğu*”¹⁹⁷ diye tarif ettiği Metin Kunt’un Feridun Ahmed Bey’in “*devlet-i hazret-i vezîr-i azam*”¹⁹⁸ sözünü benzer bağlamda kullandığı şekilde, Sokullu Mehmed Paşa’nın imparatorluk genelinde kendi kapı halkını istihdam ettiği düzen bu duruma örnektir. Tımar ve zeamet dahil, önemli kadroların kapı halklarına tevcih edilmesi, Anadolu’da belirmiş şekavet ve kargaşa ortamını kızıştıracaktı. Zaten şekavet ortamında, suhte(medrese talebesi) denilen istihdam edilemediği için isyan bayrağını açmış medrese talebeleri Anadolu’da kargaşaya sebep oldular.

Tımarlar, sipahilerin oğulları zümresinden birine verilebilirken, dergâh-ı muallâm çavuşları, müteferrikalar, kâtipler, kapıcı ve kapıcıbaşı gibi saray görevlilerine de tevcih edilebiliyordu. Bu görevliler, ulufeleri mukabili dirlik elde etmişlerdir. Beylerbeyi ve sancakbeyi gibi ümera sınıfının kapı halklarına da önemli miktarda tevcih edilmiştir. Kıbrıs seferinin serdarlığına ilaveten, vezir olmasının da etkisiyle Lala Mustafa Paşa’nın birçok adamına tımar ile zeamet tevcihi ve terakki yapılmıştır. Mustafa Paşa’nın adamlarının en çok Rumeli’de dirlik ve terakki aldıkları görülmekle birlikte, Halep ve Anadolu gibi büyük eyaletlerde de önemli miktarda dirlik ve terakki aldıkları anlaşılmaktadır.

Tımar ve zeamet tevcihlerinde, evvelden tımar sahibi olup, sonradan mazul duruma düşenler, seferde gösterdikleri gayretin mükafatını yeniden tımar veya zeamet sahibi

¹⁹⁶ Metin Kunt. “Devlet, Pâdişâh Kapısı ve Şehzâde Kapısı”. *Osmanlı*. c. 6, Ed. Güler Eren, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999), 35.

¹⁹⁷ Cornell H. Fleischer. *Tarihçi Mustafa Ali: Bir Osmanlı Aydın ve Bürokrati*. Çev., Ayla Ortaç, (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2013), 47.

¹⁹⁸ Metin Kunt. “Devlet, Pâdişâh Kapısı ve Şehzâde Kapısı”. *Osmanlı*, Ed. Güler Eren, c. 6, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999), 35.

olarak elde etmişlerdir. Mazullerin herhangi bir dirlik elde edebilmesi için seferlere katılmasının şart olduğu, aksi takdirde kesinlikle dirlik elde edemeyecekleri ve yedi sene müddetinde ümeradan birinin kapısında bulunmaları gerekmektedir.¹⁹⁹ Aksi takdirde, askerî statülerini kaybedip, vergiyle yükümlü bir raiyyet olacaklardı.

Tımar ve zeamet tevcihlerinde, önemli bir grup da yeniçerilerdir. Kapıkulu ocaklarından sadece yeniçerilere tımar verilmemiştir; gureba-yı yemin ve gureba-yı yesar denilen sağ ve sol gariplere de verilmiştir. Bunlar, defterimizde daha çok “*garip yiğitler*”²⁰⁰ olarak geçmektedir. Özellikle, Şam ve Halep sancaklarında yeniçerilere dirlikler tevcih edilmiştir. Bununla alakalı birçok hüküm yer almaktadır.²⁰¹ Yeniçeri ve benzeri Kapıkulu gruplarının, ulufelerine bedel tımar veya zeamet tevcih edilmiştir. Bu hususta dikkat çeken bir nokta da “*kanun üzre*” olduğu vurgusudur. Bölgede yeniçeri gibi kapıkulu neferlerine tımar verilmesinin yaygın olduğu sonucuna varılmaktadır.

Osmanlı sarayında büyümüş ve Kilis sancağının kendisine ocaklık olarak verildiği²⁰² Canbulad Bey’in kapı halkına da önemli miktarda tımar verilmesi dikkat çekmektedir.²⁰³ Canbuladlar ile ilgili bir hükümde, Kilis sancakbeyi olan Canbulad Bey’in oğlu Cafer’in Lefkoşa kuşatmasında gösterdiği hizmetten ötürü, 11.200 akçe tımarının 8800 akçe terakkiyle zeamete dönüştürülmesi emredilmektedir.²⁰⁴ Cafer Bey’e tımarının terakki sonucu zeamete dönüşmesi dışında kalan hükümlerde, tımar tevcihleri yapılmıştır. Canbulad’ın ademlerine verilen dirlikler için yazılan hükümler genelde Halep beylerbeyine gönderilmiştir. Tımarlar hep Halep eyaletinde bilhassa Kilis sancağında verilmiştir. Sadece bir hükümde Rumeli beylerbeyine gönderilen hükümde, Şam’da verilmesi kararlaştırılmış bir tımar Rumeli’ye kaydırılmıştır. Adamlarının dirlikle ödüllendirildiği tımarların teklifini merkeze yapan da Canbulad Bey’in

¹⁹⁹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı. *Osmanlı Tarihi*. c. II, (Ankara: TTK Yayınları, 2011), 570. Ömer Lütfi Barkan. “Tımar”. *İslam Ansiklopedisi*, c. XVII/I, İstanbul(1974), 316. Halil İnalçık. “Tımar”. *TDVİA*. c. 41(2012), 171. Tımar konusunda müstakil bir kitap çalışması için. bkz. Nicoara Beldicanu. *XIV. Yüzyıldan XVI. Yüzyıla Osmanlı Devleti’nde Tımar*. Çev. Mehmet Ali Kılıçbay, Ankara: Teori Yayınları, 1985.

²⁰⁰ Mesela bkz. Hüküm 127.

²⁰¹ Hüküm 79, 80, 168, 202, 283, 692.

²⁰² Mücteba İlgürel. “Canbolatoğulları”. *TDVİA*. c. 7, İstanbul(1993), 144. Canbulat ailesi hakkında önemli bir çalışma için bkz. William J. Griswold. *Anadolu’da Büyük İsyân 1591-1611*. Çev., Ülkün Tansel, (İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2011), 81-185.

²⁰³ Hüküm 129.

²⁰⁴ Hüküm 100.

kendisidir. Canbulad'ın adamlarının ödüllendirilmesinin gerekçesi de seferdeki hizmetleri gösterilir. Hükümlerde geçen hizmetlerinin Lefkoşa fethinde olduğu görülmektedir. Canbulad'ın adamlarına verilen tımar miktarlarına bakıldığında da ağırlıklı olarak 3000-4000 akçe civarında tımarlar olduğunu görmekteyiz. Canbulad Bey'in 21 adamına verilen tımarlar, Canbulad'ın adamlarının yer aldığı yoklama defterinde bulunmaktadır.²⁰⁵

Bir diğer grup da defter çavuşlarıdır. Bu çavuşlarla ilgili hükümler, Anadolu beylerbeyine gönderilen bir hüküm dışındakiler, Karaman ve Kıbrıs beylerbeylerine gönderilmiştir.²⁰⁶ Defter çavuşlarının hükümlerdeki verilere göre, aynı zamanda dirlik sahibi oldukları görülmektedir. Anadolu beylerbeyine gönderilen hüküm, Karaman ve Kıbrıs beylerbeyine gönderilen hükümlerden farklı bir mahiyettedir. Anadolu'ya gelen hükümde, Hüdavendigâr sancakbeyinin arzıyla, sarayda defter çavuşu olan, Lefkoşa harekâtında yararlılığı görülen 10.650 akçelik tımar sahibi Mustafa'ya 6000 terakki verilmesi yer almaktadır. Diğer iki terakki alanın terakkisi 2000 akçe miktarındadır.

Defter kethüdası, Tımarın uygulandığı eyaletlerde, zeamet işleriyle uğraşan ve aynı zamanda tımar defterdarının amiri olan görevlidir.²⁰⁷ Defter kethüdarları çeri sürücülerin tayin ve azilleriyle ilgili merkeze mektuplar göndermişlerdir. Defter kethüdarlarının oğullarından zaim olanları yoklama defterinde görmekteyiz.

Gönüllü denilen, kendi rızasıyla savaşa iştirak eden gedikli veya ulufeli askerler, Erzurum, Diyarbakir, Van, Kıbrıs, Halep, Şam, Bağdat, Musul ve Budin gibi eyaletlerde görevliyidiler.²⁰⁸ Defterimizde de özellikle, Şam, Erzurum ve Diyarbakir eyaletleri gönüllülerin görevli olduğu yerler olarak görünmektedir.

²⁰⁵ Hüküm 120.

²⁰⁶ Hüküm 49, 325, 437, 496, 616, 618, 619, 620, 621, 622.

²⁰⁷ Ünal. Age. 187.

²⁰⁸ Abdülkadir Özcan. "Gönüllü". TDVİA. c. 14(1996), 152-154.

5.2.7 Tımar Ruznamçe Defterleri

Defterhane-i Amire’de tımar tevcih beratı tezkirelerinin tutulduğu defterlerdir.²⁰⁹ Dirlik tevcihlerine ve terakkilerine dair verilerin teyit edilebildiği önemli bir kaynaktır. Hükümlerde veya yoklama defterlerindeki dirlik sahiplerinin atanma beratları bu defterlerde korunmaktadır.

Hüdavendigâr sancağında Kepsud nahiyesinde Lala Mustafa Paşa’nın kapıhalkından olan Mehmed’e Kıbrıs seferinde gösterdiği yararlılıktan ötürü, iptidadan 5000 akçelik tımarın ziyadesiyle tevcih edilmesi emredilmişti. Ancak müyesser olmayıp, önceki hüküm alınıp, Kıbrıs seferine gelmeyen İshak’ın 7183 akçelik tımarı elinden alınmıştı. Mahlul tımar 978 Cemaziye’l-evvelinin ortasında Mehmed’e tevcih edilip, İskender Paşa’nın arzıyla 15 Cemaziye’l-ahir 977 tarihinde tımar beratı verilmiştir.²¹⁰ Mehmed’e tımar beratı verilmiş; ancak emredilen ziyade hala verilmemişti. 12 Zilkade 978 günü tevcih edilen 731 akçelik ziyadenin beratı 22 Cemaziye’l-ahir 978 tarihinde verilmiştir.²¹¹

Karesi sancağında Manyas nahiyesinin Eleksi karyesinde 17.515 akçelik tımarı olan Bali’ye Lefkoşa yürüyüşündeki yararlılığından ötürü, 978 Cemaziye’l-evvelinin evailinde 4000 akçe terakki verilmesi emredilmişti. Balıkesri nahiyesinde Hamza’nın feragat ettiği 4000 akçelik hissesi, Manyas nahiyesinde Bali’nin feragat ettiği 2700 akçelik hissesinden 1000 akçelik hisse, Ayazmend nahiyesinde Ali’nin 3500 akçelik feragat ettiği hissesinden verilen 1000 akçelik hisse terakkiyle 21.329 akçelik bir zeamete dönüşen dirliğinin beratı İskender Paşa’nın arzıyla 15 Cemaziye’l-ahir 978 tarihinde verildi.²¹²

Ankara sancağında 7698 akçelik tımarından mazul olan Hurrem, Lefkoşa muharebesindeki yararlılığından ötürü, müteveffa Pervane’nin 16.900 akçelik mahlul

²⁰⁹ Erhan Afyoncu. “Rûznâmçe”. *TDVİA*. c. 35(2008), 276-278.

²¹⁰ BOA, DFE.RZ.d..0031/30

²¹¹ BOA, DFE.RZ.d..0031/64

²¹² BOA, DFE.RZ.d..0031/87

tımarından 999 akçe ziyadeyle 8698 akçelik hisse tevcih olunup, İskender Paşa'nın arzıyla 29 Rebiü'l-evvel 978 tarihinde tımar beratı verilmiştir.²¹³

Sultanönü sancağında 13.000 akçe tımarı olan, Anadolu çavuşlarından Mustafa Çavuş, Lefkoşa kuşatmasında lağım kazma ve metris dürmek gibi hizmetlerinden ötürü, tımarından feragat eden Veled'in 4000 akçelik mahlul tımarından 999 akçelik ziyade hisse tevcih edilmiştir. Tımar beratı 25 Cemaziye'l-evvel 978 tarihinde İskender Paşa'nın arzıyla verilmiştir.²¹⁴

Kastamonu sancağında Taşköprü nahiyesinin Akçakişiler? karyesi ve gayride 16.582 akçelik tımarı olan Mahmud'a Musa'nın feragat ettiği 10.000 akçelik mahlul tımarından 999 akçelik hisse tevcih edilip, İskender Paşa'nın arzıyla 5 Safer 978 tarihinde verilmiştir.²¹⁵ Tımarı verilen ziyadeyle 17.081 akçeye çıkan Mahmud'a, Lefkoşa muharebesindeki yararlılığından ötürü, mezkur Musa'nın mahlul tımarından 999 akçelik hisse daha tevcih edilerek, tımarı 18.081 akçeye yükselmiştir. Tımar beratı 15 Rebiü'l-ahir 978 tarihinde verilmiştir.²¹⁶

91. bölümde 6 akçe ulufeli eski garip yiğit olan Hasan, Lefkoşa Kalesi'nin fethindeki yoldaşlığından ötürü, kendisine bedeli tımar emredilip müyesser olmamıştı. Defterimizde bu husus hükümde belirtilip, Kastamonu sancağında Daday nahiyesinin Çatak Şehabeddin karyesi ve gayride tımarı olan Mustafa'nın öldüğü için tımarının mahlul kaldığı bildirilmişti. Mustafa'nın mahlul tımarının 5000 akçelik hissesi Hasan'a tevcih edilip İskender Paşa'nın arzıyla 14 Cemaziye'l-evvel 978 tarihinde tımar beratı verilmiştir.²¹⁷

Bolu sancağında Onikidivan nahiyesinin Gökpınar karyesinde ve gayride tımarından feragat eden Solak Haydar'ın 12.000 akçelik mahlul tımarının 4999 akçelik tımarından

²¹³ BOA, DFE.RZ.d..0031/120

²¹⁴ BOA, DFE.RZ.d..0031/120-121

²¹⁵ BOA, DFE.RZ.d..0031/193

²¹⁶ BOA, DFE.RZ.d..0031/195

²¹⁷ BOA, DFE.RZ.d..0031/197

mazul olan Cafer'e 1 akça ziyadeyle 5000 akçelik hissesi tevcih edilmiş. Tımar beratı İskender Paşa'nın arzıyla 8 Zilhicce 977 tarihinde verilmiştir.²¹⁸

Bolu sancağında Onikidivan nahiyesinin Gökpınar karyesinde ve gayride 12.000 akçelik tımarı olan Solak Haydar, yaşlı olduğu için Kıbrıs seferine gelemeyeceğini bildirip, emekli olmak şartıyla tımarından feragat etmiş. Kendisi için dirlik istemeyip, mahlul kalan tımarından 3000 akçelik hissesi oğlu Mehmed'e 977 Zilkadesinde tevcih edilip, tımar beratı 22 Zilhicce 977 tarihinde verilmiştir.²¹⁹

Bolu sancağında 5000 akçelik tımarı olan Mahmud Lefkoşa muharebesindeki yoldaşlığından ötürü, kendisine yukarıda bahsi geçen Solak Haydar'ın mahlul tımarından 500 akçelik hissesi tevcih edilip, İskender Paşa'nın arzıyla 5 Cemaziye'l-evvel 978 tarihinde beratı verilmiştir.²²⁰

Bolu sancağında Viranşehir nahiyesinin Çömlekçi karyesi ve gayride zeamet tasarruf eden Anadolu çavuşu kethüdası Pir Gaib'in tahrir olunan zeametine 1231 akçelik ziyadeyle 27.001 akçeye ulaşan zeametinin beratı İskender Paşa'nın arzıyla 977 Cemaziye'l-evvelinin guresinde verildi.²²¹ Sefere yakın bir sürede 27.001 akçe zeamete kavuşan Pir Gaib, Lefkoşa muharebesinde lağım kazmak ve metris dürmek gibi hizmetlerinden ötürü, Şah Veli'nin 4999 akçelik hissesinden feragat etmesiyle, 2999 akçelik ifraz edilen hisseyi almayı başarmıştır. Tevcih edilen hisseyle 30.000 akçeye ulaşan zeametın beratı İskender Paşa'nın arzıyla 5 Rebiü'l-ahir tarihinde verilmiştir.²²²

Yusuf'un Bolu sancağında Hızırbegili nahiyesinin Ermeniyolu karyesinde ve gayride tımarı tahrir olunduktan sonra bazı karyeleri başkasına verildiği için noksanı oluşmuş. Bunu tamamlamak için 500 akçe ziyadeyle toplam 8635 akçeye ulaşan tımarı 977 Cemaziye'l-evvelinin guresinde tevcih edilip, 9 Şaban 978 tarihinde beratı verildi.²²³

²¹⁸ BOA, DFE.RZ.d..0031/205

²¹⁹ BOA, DFE.RZ.d..0031/206

²²⁰ BOA, DFE.RZ.d..0031/207

²²¹ BOA, DFE.RZ.d..0031/223

²²² BOA, DFE.RZ.d..0031/208

²²³ BOA, DFE.RZ.d..0031/236

Bolu sancağında Borlu nahiyesinde Ulugeçit karyesinde 4999 akçelik tımarı olan Hüsrev'e 977 Cemaziye'l-evvelinin guresinde tevcih edilen 999 akçelik hisseyle birlikte 5998 akçeye ulaşan tımarının beratı 16 Şaban 978 tarihinde verildi.²²⁴

Bolu sancağında Viranşehir nahiyesinin Kozyaka karyesi ve gayride çeri sürücü Behram'ın tımar beratı incelendiğinde, bazı karyelerinin başkasına verildiği anlaşılmış olup, verilen ziyadeyle 9138 akçelik tımarının beratı İskender Paşa'nın arzıyla 977 Cemaziye'l-evvelinin guresinde verildi.²²⁵

Kıbrıs seferinde Lefkoşa kuşatmasında veya Magosa kuşatmasında topla vurulup şehid olan Eyvani'nin? mahlul kalan tımarının bir hissesi oğlu Halil'e tevcih edilmiştir. Hasan Paşa'nın arzıyla yenilenen tımar beratı 7113 akçelik tımar 11 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde verilmiştir²²⁶

Akşehir sancağında Eyvani?'nin diğer oğlu ve aynı zamanda Ilgun nahiyesinin seraskeri olan Mehmed, evvelde Sigetvar seferine katıldığı için kendisine verilmesi emredilen terakki ve beratı gereği tımarının 10.654 akçe olması gerekirken, 2800 akçelik hissesi başka bir sipahiye tevcih edildiği için bu miktarda bir noksanı bulunmaktadır. Noksanı ve Sigetvar terakkisi için babasının mahlul dirliğinden 2876 akçelik hisseyle 10.652 akçeye çıkan tımarının beratı 11 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde Hasan Paşa'nın arzıyla verildi.²²⁷

Beyşehir sancağında Göçi nahiyesinde Kâtip Ayas, Kıbrıs'taki yararlılığından ötürü, müteveffa Hızır'ın 7102 akçelik tımarından 3385 akçelik hisse ve adamlarıyla birlikte Lefkoşa'daki yararlılığı sebebiyle de 6000 terakkisi Hasan'ın 37.056 akçelik zeametinden feragat ettiği 600 akça hisse ve diğer hisselerle zeameti 50.000 akçeye ulaştı. Terakki beratı Hasan Paşa'nın arzıyla 978 Recebinin guresinde verildi.²²⁸

²²⁴ BOA, DFE.RZ.d..0031/238

²²⁵ BOA, DFE.RZ.d..0031/239

²²⁶ BOA, DFE.RZ.d..0031/433-434

²²⁷ BOA, DFE.RZ.d..0031/449-450

²²⁸ BOA, DFE.RZ.d..0031/502

Lala Mustafa Paşa'nın kapıhalkından olan Nasrullah Çavuş, 6000 akçelik tımara müstahakken, Aladağ sancağında 3998 akçelik tımarından mazul olup, kendisine 4000 akçe terakkiyle 10.000 tımar emri müyesser olmamıştır. İçil sancağında Gülnar nahiyesinin Karacaviran karyesinde 11.000 akçelik tımar sahibi İsa'nın, 4 sipahiden altın alıp, onların çeribaşı olması için İçil alaybeyi Derviş'e verdiği şer'i mahkemede ortaya çıkmış. Bu usulsüzlük sonucunda, Hem alaybeyi görevinden azledilmiş ve hem de İsa'nın tımarı elinden alınmıştır. İsa'nın mahlul tımarı, 10.000 akçe tımarı müyesser olmayan Nasrullah'a 1000 akçe ziyadeyle tevcih edilmiştir. 18 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde Hasan Paşa'nın arzıyla beratı verilmiştir.²²⁹

İçil sancağında Gülnar nahiyesinde 44.000 akçelik zeamet sahibi Ali kendisine dirlik olmamak şartıyla zeametinden feragat edip, 5000 akçeliği oğlu İlyas'a tevcih edilmiştir. Hasan Paşa'nın arzıyla tevcih edilen tımarın 15 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde beratı verilmiştir.²³⁰

İçil sancağında Ermenek nahiyesinde 4734 akçelik tımar sahibi Halil de 44.000 akçelik zeametinden feragat eden Ali'nin oğlu olup, evvelde Sigetvar seferindeki yoldaşlığından ötürü 1200 akçe Sigetvar terakkisi noksanı tekmil olunmak üzere 2600 akçelik hisse babasının mahlul zeametinden verilmiştir. Tımarı 7324 akçeye ulaşp, beratı Hasan Paşa'nın arzıyla 11 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde verilmiştir.²³¹

İçil sancağında Gülnar nahiyesinde 44.000 akçelik zeamet sahibi Ali'nin oğlu Hüseyin Ermenek'teki 23.742 akçelik zeametinin 1742 akçesi noksanı olup, hem noksanı tamamlanıp hem de ber-vech(uygun) terakki olarak verilen 5000 akçelik terakkiyle 29.017 akçelik zeamete kavuştu. Hasan Paşa'nın arzıyla 11 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde beratı yenilenmiştir.²³²

Sultanönü sancağında Karacaşehir nahiyesinin Avdan karyesinde 13.000 akçelik tımarı olan Anadolu çavuşu Mustafa Çavuş'a Cafer Paşa'nın arzıyla, 25 Ramazan 979 tarihli

²²⁹ BOA, DFE.RZ.d..0031/549-550

²³⁰ BOA, DFE.RZ.d..0031/564

²³¹ BOA, DFE.RZ.d..0031/561

²³² BOA, DFE.RZ.d..0031/568-569

ruznamçe kaydında 18.097 akçelik tımarın beratı verilmiştir. Müteveffaların mahlul hisselerinden kendisine tevcih edilen hisselerle bu tımar miktarına kavuştuğu anlaşılmaktadır.²³³

Hüdavendigâr sancağının Ermenipazarı nahiyesinin Geçid karyesinde Seydî Ali'nin 977 senesinin 18. gününde verilen 946 akçelik terakki tezkiresi, 6 Zilhicce 979 tarihinde tımar beratı verilmiştir. Ruznamçe kaydında, bu tarihteki tımar miktarı verilen ziyadeyle birlikte 8490 akçe iken, elimizdeki defterde 22 Şevval 982 tarihli işleme göre 8500 akçe olarak görünmektedir.²³⁴

Hüdavendigâr sancağında Adranos nahiyesinde 20.000 akçelik zeamet sahibi Süleyman'a 12 Cemaziye'l-ahir 977 senesinde tevcih edilen 1000 akçelik terakkinin beratı 6 Zilhicce 979 tarihinde verilmiştir.²³⁵

Hüdavendigâr sancağının Kepsud nahiyesinde olan Şemsi adlı zaimin 61.550 akçelik zeametine, Saruhan sancağında 6000 ve 1069 akçelik hisseler 13 Ramazan 979 günü tevcih edilip, 17 Zilhicce 979 tarihinde terakki beratı verilmiştir.²³⁶ Bu terakkilerle zeameti 68.378 akçeye yükselmiştir.

Menteşe sancağında Mekri nahiyesinin Çağatayhamza karyesinde 4230 akçelik tımarına 25 Ramazan 979 tarihinde Cafer Paşa'nın arzıyla 999 akçe ziyadeyle tımar beratı verilmiştir. Verilen ziyadeyle tımar miktarı 5230 akçeye yükselmiştir.²³⁷

Saruhan sancağında 4999 akçelik tıardan mazul olan Armağan'a 1 akçe ziyadeyle Mentese sancağında Köyceğiz nahiyesinde eski sahibinin feragat etmesi sonucu mahlul kalan 5000 akçelik tımar, çeri sürücülük göreviyle birlikte tevcih edildi. Beratı, Cafer Paşa'nın arzıyla 26 Şevval 979 tarihinde verildi.²³⁸

²³³ BOA, DFE.RZ.d..0032/140

²³⁴ BOA, DFE.RZ.d..0032/66

²³⁵ BOA, DFE.RZ.d..0032/69

²³⁶ BOA, DFE.RZ.d..0032/75

²³⁷ BOA, DFE.RZ.d..0032/93

²³⁸ BOA, DFE.RZ.d..0032/108

Ankara sancağında 4999 akçelik tımdan mazul olan Hasan'a Lefkoşa yürüyüşündeki yoldaşlığı mukabili 1 akçe ziyadeyle Mentеше sancağının Muğla nahiyesinde 5000 akçe tımar tevcih edildi. Tımar beratı İskender Paşa'nın arzıyla 978 Cemaziye'l-ahirinin guresinde verilmiştir.²³⁹

Menteşe sancağında Mekri nahiyesinde 29.602 akçe zeameti olan Kâtip Ali'ye Lefkoşa muharebesindeki yararlılığından ötürü, ahar tımar alan Osman'ın malul 6000 akçe hissesinin 1000 akçesi, Musa'nın feragat ettiği 2323 akçe hissesinin 323 akçesi ve Bostan'ın feragat ettiği 3220 akçelik mahlul hissesinin 1220 akçesi 978 Cemaziye'l-ahirinin evailinde 2000 akçe emredilip, 23 Cemaziye'l-ahir 978 tarihli ruznamçe kaydında 31.836 akçe zeamete ulaştığı görülmektedir.²⁴⁰

Anadolu vilayeti çavuşlarından olup, Sultanönü sancağında Karacaşehir nahiyesinin Saray karyesinde 8204 akçelik tımarı olan Pir Nazar Çavuş'a vilayet kâtibinden mahlul kalan hisse 999 akçe ziyadeyle tevcih edilip, tımarının yeni miktarı 10.179 akçeye yükseldi. Cafer Paşa'nın arzıyla 9 Şaban 979 tarihinde beratı verildi.²⁴¹

Karahisar sancağında Şuhud nahiyesinde Akçaağıl karyesinde 977 senesinin 20. gününde tevcih edilen 3000 akçelik tımarın sahibi olan Perviz'in beratı 18 Şevval 979 tarihinde yenilenmiştir.²⁴²

Yoklama defterinde, Sultanönü sancağında Karacaşehir nahiyesinde 15.550 akçe tımarlı Yunus'un 28 Şevval 979 tarihli ruznamçe kaydında aldığı 995 akçeyle 15.496 akçelik tımar beratı aldığı kayıtlıdır.²⁴³

Hamid sancağında Afşar nahiyesinde 20.382 akçelik zeameti olan miralay Mehmed'in, Kıbrıs seferinde, top çekmek, metris ve sandık kazdırmak gibi hizmetlerinden ötürü Ruznamçe defterinde, 3000 akçe hissesinden feragat eden Ali'nin mahlul hissesinden

²³⁹ BOA, DFE.RZ.d..0032/108

²⁴⁰ BOA, DFE.RZ.d..0032/111

²⁴¹ BOA, DFE.RZ.d..0032/156-157

²⁴² BOA, DFE.RZ.d..0032/167

²⁴³ BOA, DFE.RZ.d..0032/171

999 akçe ziyadeyle 20.382 akçelik zeameti, 21.281 akçeye ulaşmış olup, beratı İskender Paşa'nın arzıyla 26 Cemaziye'l-evvel 978 yılında verildi.²⁴⁴

47.000 akçelik zeamete mutasarrıf olan Bolu alaybeyi Mehmed'in noksanlı zeameti feragat eden sipahilerin mahlul hisseleriyle 63.045 akçeye ulaşır 15 Cemaziye'l-ahir 978'de beratı verilmiştir.²⁴⁵

Hüdavendigâr alaybeyi olup, Hamid sancağında Gölhisar nahiyesinde 36.200 akçelik zeameti olan Ömer'in 15.615 akçe noksanı vardı ve müyesser olmamıştı. Noksanının tekmil edilmesi için 17.684 akçe 15 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde tevcih edildi. 53.884 akçeye ulaşan zeametinin beratı 29 Zilhicce 979 tarihinde verildi.²⁴⁶ 15 Cemaziye'l-ahir 978 tarihli beratında 52.714 akçe zeameti görünmektedir. Bu kayıttaki Kıbrıs seferinde yararlılık gösterdiği, defterde müteveffa Emir'in Göynük nahiyesinde mahlul kalan 4999 akçelik tımarının kendisine tevcih edilmesi için verilen emrin müyesser olduğu anlaşılmaktadır. Teke sancağının Adranos nahiyesinde Hızır'ın feragat ettiği 1415 akçelik hisse, Beypazarı nahiyesinde müteveffa Ali'nin 1283 akçelik hissesi, yine Adranos nahiyesinde Hüseyin'in feragat ettiği 4919 akçelik tımarın 1907 akçelik hissesi, Seferhisar nahiyesinde müteveffa Kılıç'ın 1572 akçelik hissesi, seferdeyken firar eden Hüsam'ın 999 akçelik hissesi, yine Beypazarı nahiyesinde müteveffa Ali'nin 720 akçelik hissesi Ömer'e tevcih olunmuştur.²⁴⁷ Kayıtlardan anlaşıldığı üzere Ömer'in, Hamid sancağı dışında Teke ve Hüdavendigâr sancaklarında da hisseleri bulunmaktadır.

978 Cemaziye'l-ahirinin ortasında Anadolu beylerbeyine gönderilen emir mucibince, Kıbrıs seferindeki yararlılığından ötürü, emredilen iptidadan tımar müyesser olmayıp, Hamid sancağında Gönen nahiyesinin Kandaş karyesinde müteveffa Hüseyin'in mahlul kalan 3300 akçelik tımarının ziyadesiyle Mahmud'a tevcih edilmesi emredilmişti. Ruznamçe kaydında, bu hususlar özetlenerek, 3498 akçelik tımar beratı 29 Zilhicce 979 tarihinde verilmiştir.²⁴⁸

²⁴⁴ BOA, DFE.RZ.d..0032/341

²⁴⁵ BOA, DFE.RZ.d..0032/261

²⁴⁶ BOA, DFE.RZ.d..0032/349-350

²⁴⁷ BOA, DFE.RZ.d..0032/342-343

²⁴⁸ BOA, DFE.RZ.d..0032/358

Sivas sancağında Kafirni nahiyesinde 12.272 akçelik tımarı olan Ali, Kıbrıs seferindeki yararlılığından ötürü, 6000 akçe terakki emredilmiş; ancak müyesser olmamıştı. Önceki hüküm alınıp incelenmiş, Artukabad nahiyesinde Ferhat'ın ölümüyle, mahlul 6000 akçelik tımarı Ali'ye tevcih edildi. Verilen terakkiyle 18.272 akçeye ulaşan tımarının terakki beratı, Behram Paşa'nın arzıyla 21 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde verildi.²⁴⁹

Kıbrıs tımar defterdarı Abdüsselam'ın oğlu Mehmed'e Kıbrıs'ta tımar verilmesi emredilmişken müyesser olmamıştı. Sivas sancağında Salmanlu nahiyesinde 9000 akçelik tımar sahibi müteveffa Hacı Mehmed'in mahlul tımarının tevcih edilmesi emredildi. Ruznamçe kaydında, Mehmed'in Lefkoşa'daki yararlılığı sonucu 7000 akçelik iptidadan tımar ve Magosa'daki yararlılığı sonucu kendisine 2000 terakki tevcih edildiği anlaşılmaktadır. Hacı Mehmed'in emredilen 9000 akçelik tımarının müyesser olmadığı görülmektedir. Zira Tayyib isimli müteveffa sipahinin 7246 akçelik tımarının 3000 akçelik hissesi ve diğer müteveffa Hamza'nın 6000 akçelik tımarının tamamı toplam 9000 akçelik tımar 13 Safer 979 tarihinde emredilip, Behram Paşa'nın arzıyla 19 Safer 979 tarihinde de berat verilmiştir.²⁵⁰

Sivas sancağında Kazabad nahiyesinde Abdülcemil, önceden sipahioğlanlar zümresine mensup ulufesi 14 akçe iken, Lefkoşa kuşatmasındaki yararlılığından ötürü, 20.000 iptidadan zeamet emredilip müyesser olmadı. Bu defa mahlul hisseler toplanarak zeamet tevcih etme yoluna gidildi. Müteveffa Süleyman'ın mahlul 7000 akçelik, Kıbrıs seferine gelmediği için tımarından azledilen Oruç'un 7000 akçelik ile müteveffa Mehmed'in 2000 akçesi, sefer kâtibi Mehmed'in 2000 akçelik ve Kıbrıs tımarları defterdarı olan Abdüsselam'ın feragat ettiği 2200 akçelik hisseleri toplanarak, 240 akçe ziyadeyle ber-vech zeamet tevcih edilmiştir. 20.240 akçelik zeametın beratı, Behram Paşa'nın arzıyla 20 Cemaziye'l-evvel 978 tarihinde verildi.²⁵¹

Sivas sancağında Budaközü nahiyesinde Ali'nin tımarının 2000 akçe noksanı var ve müyesser olmamıştı. Sorkun nahiyesinde müteveffa Allahkulu'nun 2000 akçelik hissesi tevcih edilerek noksanı kapatılmaya çalışılmıştır. Mezkurun hissesi ve terakkiyle toplam

²⁴⁹ BOA, DFE.RZ.d..0033/4

²⁵⁰ BOA, DFE.RZ.d..0033/6

²⁵¹ BOA, DFE.RZ.d..0033/6-7

tımarın hasılı 8299 akçeye yükseldi.17 Cemaziye'l-ahir tarihinde emir verilip, Behram Paşa'nın arzıyla 978 Recebinin guresinde berat verildi.²⁵²

Divriği sancağında Anzagır nahiyesinde 4964 akçelik tımar sahibiyken ölen İsa'nın oğlu İlaladı ismindeki sipahizadeye, Emir Arslan'ın ölümüyle, mahlul kalan 2600 akçelik tımarının 2000 akçelik hissesi tevcih edildi. 19 Cemaziye'l evvel 978 tarihinde tevcih emri verilmiş tımarın beratı, Behram Paşa'nın arzıyla, 27 Cemaziye'l-evvel tarihinde verildi.²⁵³

Bozok sancağında Delüce nahiyesininin Güllüceviran karyesinde 1368 akçelik tımarı olan Tutuk adlı sipahiye, Kıbrıs seferindeki yararlılığından ötürü, Baltı nahiyesinde Ağcasaz karyesinde müteveffa Gülabi'nin mahlul 800 akçelik tımarı ber-vech-i terakki olarak 3 Zilhicce 979 tarihinde berat yenilendi.²⁵⁴ Böylece, yeni tımarı 2333 akçe oldu.

Bozok sancağında 200 akçelik tımar sahibiyken ölmüş, Ali'nin oğlu Gülabi'ye, Kıbrıs seferine gelmediği için Sübhanvirdi'nin 1800 akçelik tımarı elinden alındı. Gülabi'ye 1820 akçe tımar tevcih edildi. 2 Cemaziye'l-ahir 978 tarihinde berat verildi.²⁵⁵

Kütahya sancağında Uşak nahiyesinin Karahalillü karyesinde 5100 akçelik tımar sahibi Şahruh'un ölümüyle, 4999 akçelik tımandan mazul olan Behram'a bedelinden bir akçe ziyadeyle tevcih edilmiştir. Behram'a Kıbrıs seferindeki yoldaşlığı mukabilinde ziyadesiyle terakki tevcih edilip, İskender Paşa'nın arzıyla 10 Cemaziye'l-ahire/ula? 978 tarihinde beratı verilmiştir.²⁵⁶

Yoklama defterinde ismi yazılı olanlardan Abdürrahim Kütahya sancağında Uşak nahiyesinin Çoröyük karyesinde 4999 akçelik tımarı vardı. Abdürrahim, tımarından feragat etmiştir. Feragat etmesi sonucu mahlul kalan tımarı 6000 akçe olarak kayıtlı olup, feragat etmeden önce terakki aldığı anlaşılmaktadır. Saruhan sancağında 5000 akçelik tımandan mazul olan Abdürrahman'a Magosa muharebesindeki yararlılığından

²⁵² BOA, DFE.RZ.d..0033/28

²⁵³ BOA, DFE.RZ.d..0033/130

²⁵⁴ BOA, DFE.RZ.d..0033/146

²⁵⁵ BOA, DFE.RZ.d..0033/150

²⁵⁶ BOA, DFE.RZ.d..0035/7

ötürü, tevcih edilmiştir. Abdurrahman'a aynı zamanda 999 akçelik ziyade ve çeri sürücülük görevi de kendisine tevcih edilmiştir. İskender Paşa'nın arzıyla 979 Saferinin selhinde berat verilmiştir.²⁵⁷ 4999 akçelik tımarından feragat eden Ali'nin mahlul tımarının 2999 akçelik hissesi 14 Zilhicce 978 tarihinde tevcih edilip, İskender Paşa'nın arzıyla 23 Muharrem 979 tarihinde tımar beratı verildi.²⁵⁸ Magosa'daki yararlılığından ötürü, yine 999 akçe ziyade tevcih edildi. Toplam 9999 akçelik tımarının beratı 24 Safer 979 tarihinde Lala Mustafa Paşa'nın arzıyla verildi.²⁵⁹

Kütahya sancağının Uşak nahiyesinin Kürecik karyesinde ve gayride 6000 akçe tımarı olan Hasan çeri sürücü, Magosa kuşatmasında top çekme ve lağım kazma gibi hizmetlerinden ötürü, müteveffa Şaban'ın 6258 akçelik mahlul tımarının 2479 akçelik ifrazından 479 akçelik küçük hisse ve tımarının feragat ettiği 4700 akçelik ifrazın hissesinden 1012 akçelik hisse tevcih edildi. Tımarın önceden noksan olduğu ve bu terakkide 999 akçelik ziyadenin noksanın tamamlanması için tevcih edilmesiyle tımar miktarı 7491 akçeye ulaşmıştır. Beratı Mustafa Paşa'nın arzıyla 3 Rebiü'l-evvel 979 tarihinde verildi.²⁶⁰

Kütahya sancağında Tavşanlı nahiyesinin Akçaşehir karyesinde ve gayride 10.787 akçelik tımarı tasarruf eden ve aynı zamanda Anadolu çavuşlarından olan Mehmed Çavuş, Lefkoşa ve Magosa'daki yararlılıklarına karşılık, kendisine müteveffa Bali'nin 4174 akçelik mahlul tımarından 999 akçelik ziyade tevcih edildi. 11.787 akçeye ulaşan tımarın beratı Mustafa Paşa'nın arzıyla 979 Muharreminin guresinde verildi.²⁶¹

Kütahya sancağında Uşak nahiyesinin Oturak karyesinde ve gayride 5100 akçelik tımarı olan Kâtip Abdurrahman, seferdeki yararlılığından ötürü, 978 Cemaziye'l-ahirinin evailinde 3000 akçe terakki hükmü yazılmıştı. Kıbrıs'ta savaştan kaçan Muharrem tımarından azledilip, mahlul 4999 akçelik tımarından 2999 akçelik hissesi emredilen terakkiye bedel olarak tevcih edildi. Tımar beratı İskender Paşa'nın arzıyla 25 Ramazan

²⁵⁷ BOA, DFE.RZ.d..0035/6

²⁵⁸ BOA, DFE.RZ.d..0035/11-12

²⁵⁹ BOA, DFE.RZ.d..0035/17

²⁶⁰ BOA, DFE.RZ.d..0035/12

²⁶¹ BOA, DFE.RZ.d..0035/31

978 tarihinde verildi.²⁶² Defterimizde 5100 akçelik tımara kayıtlıyken, bu kayıta 6119 akçelik tımara kayıtlı olduğu ve 550 ve 449 akçelik ziyadeler aldığı anlaşılmaktadır. Magosa kuşatmasında top çekme ve metris basma gibi çeşitli yararlılıklarından dolayı aldığı terakkilerle tımarını 10.117 akçeye çıkarmayı başardı. 25 Muharrem 979 tarihinde beratı verildi.²⁶³

Abdurrahman ya da diğer bir kayıta Kâtip Abdurrahman diye adı geçen sipahi öldüğünden tımarı mahlul kalmıştır. Safed sancağında 7000 akçelik tımandan mazul olan Halil için önce Saruhan sancağında bedeli tımar tevcih edilmesi için emir yazılmış ancak müyesser olmamıştı. Bu durum üzerine bu sıralarda ölmüş olan Abdurrahman'ın 10.117 akçelik mahlul tımarının 7500 akçelik hissesi kendisine tevcih edildi. Halil'e yeni tımarının beratı 13 Şaban 979 tarihinde verildi.²⁶⁴

Kütahya sancağının Uşak nahiyesinin Kayalu karyesinde ve gayride tımarı tahrir olunurken, bazı karyelerinin başkasına verildiği için 1000 akçe ziyade 15 Rebiü'l-ahir 977 tarihinde tevcih edilip, 7 Ramazan 979 tarihinde beratı verildi.²⁶⁵

Saruhan sancağında Gülnos karyesinde ve gayride Anadolu çavuşlarından 12.029 akçelik tımarı olan Mehmed Çavuş, Magosa muharebesinde yararlılık gösterdiği için Hızır'ın feragat ettiği 999 akçelik ziyade hisse kendisine tevcih edildi. Beratı, Mustafa Paşa'nın arzıyla 7 Safer 979 tarihinde verildi.²⁶⁶

Aydın sancağında Alaşehir nahiyesinde 33.479 akçelik zeameti olan Kâtip Mustafa, Lefkoşa kuşatmasında top çekme ve metris kazma gibi yararlılıklarının mukabili olarak 999 akçe tevcih edildi. Beratı, 15 Rebiü'l-ahir 978 tarihinde verildi.²⁶⁷ Zeameti ziyadeyle birlikte 34.467 akçeye yükseldi.

²⁶² BOA, DFE.RZ.d..0035/64

²⁶³ BOA, DFE.RZ.d..0035/67-68

²⁶⁴ BOA, DFE.RZ.d..0035/30

²⁶⁵ BOA, DFE.RZ.d..0035/30

²⁶⁶ BOA, DFE.RZ.d..0035/88

²⁶⁷ BOA, DFE.RZ.d..0035/144

Bolu sancağında Borlu nahiyesinin Kavak karyesinde ve gayride 13.179 akçelik tımarı olan ve yoklama listesinde kayıtlı olan Mahmud Çavuş'un ölmesinden dolayı tımarının mahlul kaldığı anlaşılmaktadır. Mahlul tımarı, Lala Mustafa Paşa'nın kapıhalkından olan Mendam Karaman eyaletinde Aksaray sancağında 7651 akçelik tıardan mazul Kıbrıs seferindeki yararlılığından ötürü, 4000 akçe terakki müyesser olmayıp, mahlul tımar Mendam'a 979 Muharreminin evailinde tevcih edilip, İskender Paşa'nın arzıyla 5 Muharrem 979 tarihinde tımar beratı verildi.²⁶⁸

Anadolu kethüdası Ahmed'in adamı olan Ferruh için iptidadan emredilen 5000 akçelik tımar müyesser olmamıştı. Müteveffa Ali'nin Hamid sancağında Karaağaç nahiyesinin Suvalu? karyesinde ve gayride 5110 akçelik tımarı 978 Cemaziye'l-evvelinin ortasında Ferruh'a tevcih edildi. Tımar beratı, İskender Paşa'nın arzıyla 12 Cemaziye'l-evvel 978 tarihinde verildi.²⁶⁹

Ankara sancağında Yabanabad nahiyesinde yoklama defterine göre 24.248 akçelik zeamet tasarruf eden, Anadolu vilayet tezkirecisi olan Ahmed, Lefkoşa kuşatmasında top çekmek ve metris hizmetlerinden ötürü, aynı nahiyede 4999 akçelik mahlul tımarın 1645 hissesi ve Hasan'ın feragat ettiği 999 akçelik hisse ziyade olarak kendisine tevcih edildi. 26.246 akçelik zeametın terakki beratı İskender Paşa'nın arzıyla, 2 Rebiü'l-ahir 978 tarihinde verildi.²⁷⁰

Ankara sancağında Yabanabad nahiyesinin Köşk karyesinde ve gayride 4999 akçelik tımarı olan Hasan, Kıbrıs seferine gelmediği için tımarı elinden alındı. İptidadan 4000 tımar emredilmiş olan Hızır oğlu Mehmed, bu tımarın mahlul olduğunu merkeze geldiğinde beyan etti. Hasan'ın mahlul tımarınının 4000 akçelik hissesi Mehmed'e 20 Cemaziye'l-evvel 978 günü tevcih için hüküm yazıldı. 21 Cemaziye'l-evvel 978 günü İskender Paşa'nın arzıyla tımar beratı verildi.²⁷¹

²⁶⁸ BOA, DFE.RZ.d..0035/434

²⁶⁹ BOA, DFE.RZ.d..0035/493

²⁷⁰ BOA, DFE.RZ.d..0035/528

²⁷¹ BOA, DFE.RZ.d..0035/530

Kengırı sancağında Milan nahiyesinin Kükürd-i Büzük karyesinde ve gayride Şeyh Baki'nin 5000 akçelik tımarı ölümü sonucu mahlul kalmıştır. Lala Mustafa Paşa'nın adamlarından olan Kasım, Lefkoşa fethindeki yararlılığından ötürü, kendisine tevcih edilmesi emredilen 4000 akçelik tımar müyesser olmayıp, 1000 akçe ziyadeyle toplam 5000 akçe olmak üzere Şeyh Baki'nin mahlul tımarı kendisine 10 Şevval 978 günü tevcih edilip, 4 Muharrem 979 tarihinde İskender Paşa'nın arzıyla beratı verildi.²⁷²

Kengırı sancağında Kurşunlu nahiyesinin Taşköprü karyesi ve gayride 6999 akçelik başka tımar alan Ali Çavuş'un, aynı miktardaki mahlul tımarı mahlul kalmıştır. 5999 akçelik tımandan mazul olan Behram, Lefkoşa muharebesindeki yararlılığından ötürü, eski tımarından 999 akçe ziyade olacak şekilde, 6998 akçe tımar kendisine tevcih edildi. İskender Paşa'nın arzıyla 29 Rebiü'l-evvel 978 tarihinde beratı verildi.²⁷³

Kengırı sancağında Paşa karyesi ve gayride 10.400 akçelik tımarı olan Kubat, Kıbrıs seferinde şehit olup, tımarı mahlul kalan tımarı, Anadolu beylerbeyinin kapıhalkından olup, Karesi sancağında 8400 akçelik tımandan mazul olan Hüsrev'e verilmesi emredilmişti. Bu ruznamçe kaydında, Hüsrev'e emredilen tımarın müyesser olduğu ve hatta Hüsrev'in 19.868 akçelik tımarının 4000 akçelik hissesinden feragat ettiği anlaşılmaktadır. Müteveffa Kubat'ın oğlu Ali'nin seferdeki yararlılığı, on sipahinin şahitliğiyle tescillenmiş olup, sancakbeyi tarafından merkeze bildirilmiştir. 4000 akçelik mahlul hisse Ali'ye tevcih edildi. Beratı, Mustafa Paşa'nın arzıyla 26 Zilkade 978 tarihinde verildi.²⁷⁴

Kengırı sancağında Tosya nahiyesinin Cige karyesinde 8012 akçelik tımarı olan çeri sürücü Kılıç Çavuş, gediğinden ve tımarının 3000 akçeliğinden feragat edip, oğlu İbrahim' verilmesini rica etmiştir. Defterimizde bu talebi 3 hükümde kayıtlıdır. 3000 akçelik mahlul tımar ve gedik İbrahim'in Lefkoşa muharebesindeki yararlılığından ötürü tevcih edilmiştir. Bu tevcihin emri 21 Cemaziye'l-evvel 978 tarihinde

²⁷² BOA, DFE.RZ.d..0035/539

²⁷³ BOA, DFE.RZ.d..0035/540

²⁷⁴ BOA, DFE.RZ.d..0035/570

gönderilmiştir. Berat tezkiresi İskender Paşa'nın arzıyla 22 Cemaziye'l-evvel 978 tarihinde verilmiştir.²⁷⁵

Yoklama defterinde ismi geçenlerden biri olan Cihan Çavuş'un oğlu Mahmud, Lefkoşa yürüyüşünde baş kesmekle yoldaşlıkta bulunduğundan, Aydın sancağında 4500 akça tımar verilip, Cafer Paşa'nın arzıyla 9 Şevval 979 tarihinde tevcih beratı verilmiştir.²⁷⁶

Aydın sancağının Yenişehir nahiyesinin Karacakilise karyesinde 15.128 akçelik İbrahim Çavuş isimli tımar sahibinin yoklama defterinde yer alan 2000 akçe terakkisinin, 980 Muharreminin guresinde verilen yenilenmiş berat tezkiresinde müyesser olduğu görülmektedir.²⁷⁷

Bolu sancağında Kıbrıs nahiyesinin Sarualan karyesinde Mustafa'ya 977 Cemaziye'l-evvelinin guresinde tevcih edilen tımarın beratı 5 Muharrem 980 tarihinde yenilendi.²⁷⁸ Yenilenen berattaki tımar 9000 akçeliktir.

Bolu sancağında Ulus nahiyesinin Dere karyesi ve gayride tımarı olan Hasan'ın tımarına 548 akçe ziyade tevcih edilip, 6088 akçelik tımarın beratı 14 Muharrem 980 tarihinde verildi.²⁷⁹

Bolu sancağında Bolu nahiyesinin Feleküddin karyesinde İbrahim'in tımarına, 977 Cemaziye'l-evvelinin guresinde 702 akçelik ziyade tevcih edilip, verilen ziyadeyle 8300 akçeye ulaşan tımarın beratı 19 Muharrem 980 tarihinde verilmiştir.²⁸⁰

Bolu sancağında Gerede nahiyesinin Elmalı karyesi ve gayride 12.506 akçelik tımar sahibi çeri sürücü Mehmed'in 977 Cemaziye'l-evvelinin evailinde verilen tezkiresi

²⁷⁵ BOA, DFE.RZ.d..0035/573

²⁷⁶ BOA, DFE.RZ.d..0037/4

²⁷⁷ BOA, DFE.RZ.d..0037/12

²⁷⁸ BOA, DFE.RZ.d..0037/429

²⁷⁹ BOA, DFE.RZ.d..0037/430

²⁸⁰ BOA, DFE.RZ.d..0037/430

uyarınca 800 akçelik ziyadeyle 13.515 akçelik tımarının beratı 24 Cemaziye'l-ahir 980 tarihinde yenilenmiştir.²⁸¹

Teke sancağında Elmalı nahiyesinde 7292 akçelik tımarı olan Lütfi, Kıbrıs seferinde yoldaşlık eylediğinden ötürü, 1000 akçe ziyade ve Kaş nahiyesinde Güdül karyesinde 4999 akçelik tımarından feragat eden Mehmed isimli sipahinin mahlul tımarından ifraz edilen 2190 akçelik hisseyle birlikte 10.482 akçelik tımar tezkiresi 978 Cemaziye'l-ahirinin evailinde verilip, 10 Şaban 979 tarihinde Cafer Paşa'nın arzıyla beratı yenilendi.²⁸²

Bolu sancağında 10.000 akçe tımarı olan, Hasan kethüda Kıbrıs'taki yararlılığından ötürü, 2000 akçe terakki Gerede nahiyesinin Çorumviranı karyesinde tımarı olan müteveffa İsfendiyar'ın 2000 akçelik hissesi tevcih edilerek karşılandı. 978 Zilkadesinin evasıtında terakki için hüküm verilip, İskender Paşa'nın arzıyla 26 Zilkade 978 tarihinde verildi.²⁸³

Bolu sancağında Mengen nahiyesinin Hatunakçalığı karyesi ve gayride tımarı olan Mehmed çeri sürücünün tımarı tahrir olunurken, bazı karyeler başka sipahilere verilmiştir. 999 akça ziyadeyle 11.585 akçeye ulaşan tımarı 977 Cemaziye'l-ahirinin guresinde tevcih edilip beratı 19 Cemaziye'l-ahir 979 tarihinde verildi.²⁸⁴

Sultanönü sancağında Karacaşehir nahiyesinin Avdan karyesi ve gayride 13.000 akçelik tımarı olan Anadolu vilayeti çavuşu Mustafa Çavuş, aynı nahiyedeki mahlul hisseler, defter-i icmalde mahlul 1420 akçelik hisse Hüseyin'in tahvilinden 499 akçe, Mehmed tahvilinden 500 akçelik hisselerle birlikte toplam tımarı 19.096 akçeye ulaşıp, tımar beratı Cafer Paşa'nın arzıyla 11 Cemaziye'l ahir 980 tarihinde yenilenmiştir.²⁸⁵

Konya sancağında Larenden nahiyesinde 3730 akçelik tımar sahibi olan Mahmud, ruznamçe kaydında, müteveffa Budak'ın mahlul kalan 7460 akçelik tımarından 500

²⁸¹ BOA, DFE.RZ.d..0037/431

²⁸² BOA, DFE.RZ.d..0037/457-458

²⁸³ BOA, DFE.RZ.d..0037/459-460

²⁸⁴ BOA, DFE.RZ.d..0037/474

²⁸⁵ BOA, DFE.RZ.d..0037/478

akçelik ziyade hisse Hasan Paşa'nın arzıyla 979 Rebiü'l-ahirinin guresinde Mahmud'a tevcih edilip beratı verildi.²⁸⁶

Konya sancağında Larende nahiyesinin Kuyucakkışla karyesinde 4187 akçelik tımarı olan Yusuf Çavuş Kıbrıs seferinde yoldaşlık eylediğinden, 1000 akçelik bir mahlul hisse ve Hacı Hüseyin'in feragat etmesiyle mahlul kalan 700 akçelik hisse kendisine tevcih edilip tımar beratı Hasan Paşa'nın arzıyla 8 Rebiü'l-evvel 980 tarihinde verildi.²⁸⁷

Halep sancağında Menbiç nahiyesinde ber-vech zeameti olan Birecik alaybeyi İskender, kendisine bedel istememek üzere 5500 akçelik hissesinin ve aynı nahiyede 5500 akçelik mahlul hisse de toplamı 11.000 akçe tımar oğlu Mehmed'e 978 Cemaziye'l-evvelinin ortasında tevcih edilip, Derviş Paşa'nın arzıyla 26 Cemaziye'l-evvel 978 tarihinde tımar beratı verildi.²⁸⁸

Kütahya sancağında 6000 akçelik tımar sahibi olan Muharrem beratının yenilenmesi için başvurduğunda, 3 Zilhicce 978 tarihinde verilen tımar beratı incelenip, noksan olduğu anlaşılmış, bervech teknil yoluyla tamamlanması için 1500 terakki verilmiştir. Yeni beratı Cafer Paşa'nın arzıyla 22 Cemaziye'l-evvel 983 tarihinde verilmiştir.²⁸⁹

Elimizdeki defterde, Debri-yi Bala nahiyesinde Murad ve Arslan'ın tımarlarını birbiriyle becayiş etmek istedikleri ve bu yüzden Murad'ın tımarı noksan kalacağı için noksanı teknil olunmak üzere tevcih edilmesi emredilmişti. Murad'ın eski tımarı 8198 akçe iken, Arslan'ınki 5999 akçe idi. Ruznamçe kaydında, bu emrin müyesser olduğu ve hatta Murad'ın tımarının noksanlığı giderilmek bir yana, terakki aldığı görülmektedir. 10.506 akçelik tımarı 5 Cemaziye'l-evvel 982 tarihinden beri Murad'ın üzerinde görünmekte olup, Siyavuş Paşa'nın arzıyla 26 Zilhicce 983 tarihinde beratı verilmiştir.²⁹⁰

²⁸⁶ BOA, DFE.RZ.d..0037/700

²⁸⁷ BOA, DFE.RZ.d..0037/716-717

²⁸⁸ BOA, DFE.RZ.d..0038/219

²⁸⁹ BOA, DFE.RZ.d..0046/12

²⁹⁰ BOA, DFE.RZ.d..0044/172.

Yanya sancağında Zagorya nahiyesinde 5000 akçelik tımarı olması gerekirken, 2500 akçelik noksanı olan Derviş'in Zigetvar seferindeki yararlılığı sebebiyle emredilen 1000 akçe terakki de müyesser olmamıştı. Zigetvar terakkisi ve noksanının tamamlanması için Karalar karyesindeki 5000 akçelik tımarı olan Mustafa'nın feragat ettiği 3000 akçelik hisseyle birlikte 6000 akçelik tımar kendisine 12 Cemaziye'l-ahir 979 tarihinde verilen beratı, 6 Recep 984 tarihinde Siyavuş Paşa'nın arzıyla yenilendi.²⁹¹

Ankara sancağında Çubuk nahiyesinin Salın karyesi ve gayride Hasan Çavuş'un mutasarrıf olduğu, 11.515 akçelik tımarının beratı Cafer Paşa'nın arzıyla yenilenmiştir. Bu tımar tezkiresinde Lefkoşa yürüyüşünde yararlılık gösteren Hasan'a kanun gereği 1500 akça terakki verilmesi gerekirken, seferden 4 sene sonra 26 Şevval 983 tarihli ruznamçe kaydına göre, hala terakkiye nail olmadığı görülmektedir.²⁹²

Ruznamçe kayıtlarından çıkan bir sonuca göre, mahlul dirliklerin önemli bir kısmı müteveffalara aittir. Defterimizdeki hükümlerde veya hükümlerde gördüğümüz birçok kişi de ölmüş ve dirliği mahlul kalmıştır. Şeyh Baki, Kâtib Abdurrahman ve Mahmud Çavuş gibi sipahiler tespit ettiğimiz kişilerdendir. Kıbrıs seferinde çok fazla sipahi öldü; ancak müteveffaların dirliğinde mi yoksa savaş meydanında mı öldüğü sorusu cevapsız kalıyor. Çok az hükümde, savaş meydanında ölenlere dair atıflar bulunmaktadır. Örneğin savaş meydanında Venediklilerin top atışıyla ölen Eyvani? isimli sipahinin ölümü Lefkoşa'da mı yoksa Magosa'da mı olduğu sorusunu sormamızı gerektiriyor. Bu hadisenin bir kayıтта Lefkoşa, diğer kayıтта Magosa'da olduğu görülüyor. Kayıtlar incelendiğinde cevabın Magosa olması daha mümkün görünmektedir.

Ruznamçe defterlerinden çıkan bir sonuç da firari vakalarına ışık tutmaktadır. Elimizdeki defterdeki hükümlerde firarilerin sefere gelmeyenler kayıtlıyken, defterimizdeki sipahilere verilen dirlikler ve hisselerin bazıları sefere gelip de sefer sırasında kaçalardan temin ediliyor.

Zigetvar seferinde terakki hakkı elde edenlerin, hala bu terakkilerinin müyesser olamadığı defterdeki hükümlerde sıkça geçiyordu. İncelediğimiz ruznamçe

²⁹¹ BOA, DFE.RZ.d..0044/323

²⁹² BOA, DFE.RZ.d..2113/2

kayıtlarından bazılarında Zigetvar terakkisinin daha yeni müyesser olduğu anlaşılıyor.(Tablo 9)

Tablo 9: Ruznamçe kayıtlarına göre Zigetvar terakkisi alanlar

Yanya Sancağı	Akşehir Sancağı	İçil Sancağı
Derviş	Ilgun seraskeri Mahmud	Halil

Tablo 10: Defterde kayıtlı olup, Ruznamçe defterine göre el değiştiren dirlikler

Dirliğin eski sahibi	Dirliğin yeni sahibi	Dirliğin mahlul sebebi	Dirliğin bulunduğu sancak
Şeyh Baki	Kasım	Ölüm	Kengiri
Kâtip Abdurrahman	Halil	Ölüm	Kütahya
Mahmud Çavuş	Mendam	Ölüm	Bolu
Abdürrahim	Abdurrahman	Feragat	Kütahya

Rum eyaletinde dirliklerin çok az miktarlarda tevcih edildiği anlaşılmaktadır. Yukarıda kayıtlarda geçen Gülabi'nin babası 200 akçe tımar sahibiyken ölmüş ve kendisine 1800 akçe tımar tevcih edilmiştir. Ruznamçe kayıtlarından bakarken, bu bölgedeki tımar miktarları çok az ve çok yüksek dirliklerin üst düzey görevlilere tevcih edildiği anlaşılıyor. Kıbrıs tımarları defterdarı Abdüsselam bunun örneğidir.

Kıbrıs seferinden ötürü, hükümlerde sık gördüğümüz iptidadan tımarların her halükarda müyesser olacağına teminatı yoktur. Bulabildiğimiz Ruznamçe kayıtlarında da 2 tane müyesser olmuş; biri Lala Mustafa Paşa'nın kapıhalkından Hüdavendigâr sancağında Mehmed ve diğeri Sivas'ta Kıbrıs tımarları defterdarı Abdüsselam'ın oğlu Mehmed idi. Mehmed'in hamisi Lala Paşa'nın elimizdeki ruznamçe kayıtlarında 4 tane sipahi adamı bulunmaktadır.(Tablo 11)

Defterde, becayişe dair birkaç hüküm bulunmaktadır. Bununla ilgili müyesser olduğunu tespit ettiğimiz bir ruznamçe kaydını yukarıda özetledik. Kayıttaki yeni tımarına geçen

sipahinin geliri eski tımarınınkinden düşük olduğu için, noksanı tekmil olunmuş olmakla birlikte, ziyadesiyle terakki verildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 11: Ruznamçe kayıtlarına göre, Lala Mustafa Paşa'nın adamlarından dirlik veya terakki alanlar

Bolu Sancağı	Hüdavendigâr Sancağı	Kengirî Sancağı	İçil Sancağı
Mendam	Mehmed	Kasım	Nasrullah Çavuş

6. SONUÇ

Osmanlıların emperyal politikalarının bir parçası olan Akdeniz siyaseti, Kıbrıs seferini gerekli kılmıştır. Kıbrıs'ın fethedilmesiyle, Doğu Akdeniz'de Osmanlılar önemli bir güç kazanmıştır. Ancak İnebahtı yenilgisi, Kıbrıs'ta kazanılmış zaferi bir müddet gölgelemiş olsa da Kılıç Ali Paşa ve Sokullu Mehmed Paşa'nın yeniden güçlü bir donanmayı Akdeniz'e çıkarmaları, Kutsal İttifakın üyeleri arasındaki ihtilaflar bu durumu ortadan kaldırmıştır. Donanmasının tamamına yakını kaybeden bir imparatorluğun elbette Akdeniz'deki gücünde sarsılma oldu. Ancak bu Osmanlıların Akdeniz'den büsbütün silinmesine sebep olmadı. Büsbütün silinmiş olsaydı, krizlerle dolu 17. yüzyılda Girit gibi zorlu bir adanın fethi gerçekleşemezdi. Kılıç Ali Paşa'nın kaptanlık dönemi Osmanlı donanması için bir toparlanma ve güçlenme evresi oldu. Ancak Kılıç Ali Paşa'nın vefatından sonra, hem Safeviler ve Habsburglarla olan uzun savaşlar, Anadolu'daki Celali isyanları ve ekonomik buhran Osmanlı İmparatorluğu'nun Akdeniz politikasının geri planda kalmasına sebep oldu.

Fethedilmesi kadar yönetilmesi de zor bir ada olan Kıbrıs, Osmanlılar için korsanlara ve Akdeniz'deki rakiplerine karşı bir avantaj oldu. Ancak devralınan yer, öncesinde katı bir Venedik tecrübesi yaşamış, bir sömürge gibi yönetilmiş, vebası, sıtması ve hatta çekirge istilasını eksik olmayan bir yerdi. O yüzden ciddi bir nüfus krizi yaşanmış ve adanın metruk bir yer olmaktan kurtarılıp canlandırılması için iskân siyasetine odaklanıldı. Bu doğrultuda sürgün hükmü adıyla çoğunluğu Anadolu'dan insanların buraya gönderilmesine dair hükümler gönderildi. İnsanları teşvik etmek için çeşitli vaatlerde bulunulmuşsa da adadan kaçırlara engel olunamamıştır. Bu durum, adadan kaçırları önlemek için gönderilen emirlerde teyit ediliyor. Bunu yanı sıra adanın korunması için Anadolu ve Karaman eyaletlerine bağlı sancakları adada kurulan eyalete bağlamak tek başına yeterli değildi. Adada bırakılan yeniçeri ve sipahi grupları asayişle görevlendirilmiş, fetihle birlikte ayrıcalıklarını yitiren soyluların ihtida edenlerinden tımarlı sipahi yapılarak adanın sisteme entegre edilmesine çalışılmıştır.

Kıbrıs seferi sürecinde kaydı tutulan sefer mühimmesinde, ağırlıklı olarak, tımar, zeamet ve gedik tevcihleri, çeşitli görevler için yapılan istihdamların yer aldığını

söylemiştik. Tımar sisteminin işleyişine bakacak olursak, defter özelinde tımar ve zeametlerin sadece sipahi ve zaimlere verilmediğini, saray muhitinde ve ümera kapılarında görevli olan çavuş, müteferrika, çavuş(defter çavuşu, divân çavuşu vb.), gureba bölükleri gibi Kapıkulu grupları, gönüllüler gibi serhad eyaletlerinde görevli askerler ve ender olsa da bazı vakıf çevrelerinden kimselere de verildiği görülmektedir. Bu cihetle, tımar sistemi sadece erbab-ı tımar ve bakiyelerine mahsus olmayıp, sarayın ve ümeranın hizmetindeki birçok zümrenin de dahil olduğu kompleks bir sistemdir. Bu defter üzerinden bu açıkça okunmaktadır.

Ruznamçe kayıtları incelendiğinde, daha çok terakkilerin verildiği kayıtlar bulunmaktadır. Verilen tımar terakkilerinin küçük küçük hisseler şeklinde olduğu görülmektedir. Genellikle ber-vech-i terakki denilen terakki türleri mesela “999 akça ziyâde buyurıldı” diye geçmektedir. Ruznamçe kayıtlarında, en çok Anadolu eyaletine dair dirlik tevcihi ve terakkisine dair beratlar bulunmaktadır. Tımarlar, zeametlerden daha fazla tevcih edilmiştir. Tımar terakkilerinin ve tevcihleri için feragat edenlerin, Kıbrıs seferine gelmeyenlerin ya da gelip de oradan kaçanların, müteveffaların ve çeşitli sebeplerle tımarından azledilen kimselerin mahlul dirlikleri ifraz edilip hisseler şeklinde tevcih edilmiştir. Feragat ve firari vakalarının defterde gördüğümüzden daha fazla olduğu sonucuna varılabilir. Bulduğumuz kayıtlardan 11 tanesi zeamet terakkisi, 2 tanesi zeamet tevcihi ve gerisi tımar tevcihi ve terakkisiyle alakalıdır.

Defter ve Ruznamçe kayıtları karşılaştırılıp incelendiğinde, tımar sisteminin çok yavaş işlediği özellikle Rumeli ve Halep gibi yerlerde daha geç kayda geçtiği anlaşılıyor. Anadolu eyaletinde dirlikler ve terakkiler diğer eyaletlere nispeten daha çok müyesser oluyordu. Dirlik ve terakki verilenlerin önemli bir grubunu sipahi ve sipahizadeler oluşturmakla birlikte, Lala Mustafa Paşa ve başka ümeranın kapıhalkları da azımsanmayacak bir çoğunluğa sahipti.

Defter ve Ruznamçe kayıtları değerlendirildiğinde, dirliklerin mahlul kalmasının öne çıkan başlıca sebepleri, ölüm, feragat ve sefere gelmemektir. Mazuliyetin birçok sebebi olabilirken, defter ve ruznamçe kayıtları karşılaştırıldığında, bu üç sebebin tımarların mahlul kalmasında belirleyici faktör olduğu anlaşılmaktadır.

Defterde dirlik veya terakki alması için hüküm verilen veya yoklama listelerinde ismi olanlardan bazılarının dirliklerinin el değiştirdiği anlaşılıyor. Tespit ettiğimiz sipahilerden üçünün ölüm, birinin de feragat etmesi sebebiyle dirliklerinin mahlul kaldığı anlaşılmaktadır. Feragat eden sipahinin terakki aldıktan sonra, tımarından feragat ettiği görülmektedir. Feragatların çok olmasının daha iyi tımar veya hisse kapabilmek amacıyla olduğuna değinmiştik. Yukarıda belirttiğimiz terakkilerin parça parça tevcih edilmesi de buna zemin hazırlamış olmalıdır. Zira verilen terakki yetersiz görülmüş olabilir.

Defterin içeriklerinden birini oluşturan gedikler önemli bir yer teşkil etmektedir. Seferdeki askeri veya muhtelif hizmetlerinden ötürü gedik alanlar olduğu gibi, gediklilerden tımar veya zeamete geçenler de bulunmaktadır. Seferdeki hizmetlere değinecek olursak, mesela top çekme, toprak sürme, metris kazma ve metris basma gibi hizmetler hükümlere yansımaktadır. Defterdeki tevcih ve terakkilerin yapılmasının temel noktasını, Kıbrıs seferindeki yararlılıklar oluşturmaktadır. Bu bağlamda, gösterdiği yararlılık sebebiyle dirlik veya terakki elde edenler önemli yer tutmaktadır. Sadece sipahiler değil, seferdeki gönüllüler gibi her askeri zümre seferin başarılı geçmesinde etkili olmuştur. Doğal olarak bu yararlılıklarından ötürü, onlar da dirlik tevcihi veya terakkisiyle ödüllendirilmişlerdir. Garip yiğit denilen gureba bölüklerinin ve gönüllülerin ve kapıhalklarının rolü artmış olsa da seferde sipahi ve sipahizadelerin gücü kırılmamıştır. Tevcihlerde ve terakkilerde önemli bir payı sipahi grubu almıştır.

Kıbrıs seferinin uzun ve kanlı geçmesi sebebiyle hayatını kaybeden çok sayıda asker olmuştur. Seferde verilen kayıplar, dirliğinden feragat edenlerin ve sefere gelmeyip dirlikleri elinden alınanların çok olması sebebiyle, büyük bir tımar tevcihatı zorunlu olmuştur. Büyük seferler sonucunda tımar dağıtımı olması normalken, burada saydığımız hususları göz önüne bulduğunda, bu dağıtımların çok daha ehemmiyetli ve ciddi olduğu anlaşılmaktadır.

7. DEFTERİN TRANSKRİPSİYONU

1/Hüküm 1

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Ramazân sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Hüdâvendigâr sancağında Taraklu nâhiyesinde on sekiz bin akça tîmâra mutasarrıf olub terakkisiyle on dokuz bin beş yüz²⁹³ tîmâra müstahak olan dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Ca'fer Çavuş ba'zı emr-i mühimme istihdâm olındı. Gereği gibi hıdmet itmeğin üç bin akça terakki emr idüb düşenden tevcih idüb tezkire viresin.

1/Hüküm 2

Alınub mahlûle virildi. Fî 4 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, kapudânım Alî mektûb gönderüb Hamid sancağında Eğirdir nâhiyesinde yirmi bir bin akça ze'âmete mutasarrıf dârende Hüseyin için Kıbrıs cezîresinde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunduğundan mâ-adâ iki yarâr kâfir başın dahi kesüb ziyâde bahâdırlık eylemişdür deyü i'lâm itmeğin mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, mezbûrun fermân olunan dört bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

1/Hüküm 3

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Yanya alay begisi Alî mektûb gönderüb dârende Ca'fer için Yanya sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Yanya sancağında Korendoz nâhiyesinde Ağırnos nâm karyeden ma' bedel beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan Yûsuf nâm sipâhî zikr olunan tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürmeğin buyurdum ki göresiz şartıyla hüküm yazıldı.

1/Hüküm 4

²⁹³ Akça(silinmiş)

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Muzaffer Paşa mektûb gönderüb Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde Sinagopolos??? nâm karye ve gayriden on bin yüz yirmi akça tîmârı olan Mehmed oğlu Alî'ye terakki ricâ itmeğın üç bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

1/Hüküm 5

Rûm beglerbegisine hüküm ki, âdemlerinden dârende Ca'fer için Magosa'dan çıkan kâfirin atlasın yıkub bahâdırılık eylemişdür deyü 'arz itdüğün ecilden ibtidâdan üç bin tîmâr için hüküm virildi.

1/Hüküm 6

Fî 22 Cemâziyye'l-evvel sene 981.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, âdemlerinden dârende Alî için Magosa'dan çıkan kâfirin atlasın yıkub bahâdırılık eylemişdür deyü 'arz itdüğün ecilden ibtidâdan üç bin tîmâr için hüküm virildi.

1/Hüküm 7

Rûm beglerbegisine hüküm ki, tezkire gönderüb âdemlerinden dârende²⁹⁴ Hayatî için ba'dehü tezkire gelmişdür Magosa'dan çıkan kâfirin atlasın yıkub bahâdırılık eylemişdür deyü 'arz itdüğün ecilden ibtidâdan üç bin tîmâr için hüküm virildi.

1/Hüküm 8

Virildi.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, âdemlerinden Divriği sancağında 5.000 tîmârı olan Divâne Mehmed için Magosa'dan çıkan küffâr muhârebesinde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunduğın 'arz itdüğün ecilden bin beş yüz terakki emr idüb hüküm virildi.

1/Hüküm 9

²⁹⁴ Mustafa(silinmiş)

Mehmed'e virildi.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, âdemlerinden Sivâs sancağında 3.000 tîmârı olan Mahmûd için Magosa'dan çıkan küffâr muhârebesinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın 'arz itdüğün ecilden bin beş yüz terakki hüküm virildi.

2/Hüküm 10

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlı dârende Hüdâvirdi gelüb sâbıka Diyârbekir gönüllülerinden on üçüncü bölükde yevmî on akça ulûfeye mutasarrıf iken Karaman'da bedeli tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Konya sancağında ve nâhiyesinde Demürce nâm karye ve gayriden yedi bin akça tîmârı olan Hızır Kıbrus seferine gelmeyüb tîmârı mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

2/Hüküm 11

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Köstendil sancağında Koçana nâhiyesinde on bir bin yüz doksan dokuz akça tîmârı olan dârende-i fermân Hurrem Çavuş Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârıyla emr olınan üç bin akça terakkisine bedel düşenden bir tîmâr tevcih idüb tezkiresin viresin.

2/Hüküm 12

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Akşehir sancağı begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Ilgun nâhiyesinde üç bin altmış akça tîmârı olan dârende Ahmed için Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde küffâr-ı hâksârıla ziyâde ceng idüb baş kesüb yoldaşlığın bildürmeğın bin beş yüz akça terakki emr idüb buyurdum ki düşenden terakkisin tevcih idüb tezkire viresin.

2/Hüküm 13

Erzurûm beglerbegisine hüküm ki, Erzurûm kullarından bölükde yevmî dokuz akça ulûfeye mutasarrıf olan Yahya oğlı Alî Lefkoşe Kal'asında kul çavuşı olub gedüğü mahlûl olmağın Livâne alay begisi olub Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde şehîd olan Ramazân oğlı dârende Hızır'a olmasın emr idüb buyurdum ki zikr olınan gedüğü dokuz

akça ile hükm-i şerîfim târîhinde mezbûr Hızır'a tevcîh idüb deftere kayd itdürüb istihdâm eylesin.

2/Hüküm 14

Fî 25 Safer sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Yanya alay begisi Alî mektûb gönderüb dârende Hasan için Yanya sancağında beş bin akça tîmârdan ma'zûl olub ve altı bin akça Sigetvar terakkisine emr olunduğın ve Yanya sancağında ve Grebene nâhiyesinde Makri??? ve gayri nâm karyeden altı bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan Alî nâm sipâhî tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

2/Hüküm 15

Fî 7 Rebiü'l-evvel sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, İlbasan sancağı begi Halîl mektûb gönderüb İlbasan sancağında İşpat nâhiyesinde Simre??? nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Yûsuf nâm sipâhî fevt olub tîmârı mahlûl olduğun ve dârende-i fermân İlyâs'ın elinde üç bin akça tîmâra emr-i şerîf olduğun bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

2/Hüküm 16

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Ankara sancağında Ayaş nâhiyesinde Sâlîh ve gayrihi nâm karyeden üç bin tîmârı olan Muharrem sefere gelmeyüb tîmârı Kastamonu sancağında iki bin otuz tîmârdan ma'zûl olan Bâlî'ye ricâ itdüğün ecilden ziyâdesiyle hüküm yazıldı.

2/Hüküm 17

Alınub mahlûle virildi. Fî 22 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi mektûb gönderüb İlbasan alay begisi Hüseyin âdemlerinden Karagöz oğlı Memî Kıbrus cezâresinde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

2/Hüküm 18

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Muharrem sene 979.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende Kubâd gelüb Tarsûs begi iken fevt olan Mahmûd Beg'in büyük oğlu olub Tarsûs sancağında Kuştemur nâhiyesinde yirmi bir bin akça ze'âmete mutasarrıf olub kanun üzre terakki ricâ itmeğın beş bin akça terakkiye hüküm virildi.

3/Hüküm 19

Alınub virildi. Fî 3 Muharrem 981.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb Tarsûs sancağı begi iken fevt olan Mahmûd Beg'in oğlu olub Adana sancağında Sarıçâm nâhiyesinde yirmi bin akça ze'âmete mutasarrıf olduğın bildürüb babası vefât itmekle kanun üzre terakkisin virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın ve mezbûr müteveffânın ikinci oğlu olmağla kanun üzre dört bin akça terakkisi virilmek emr idüb buyurdum ki, emr olınan dört bin akça terakkisin kanun üzre tevcîh idüb tezkire viresin.

3/Hüküm 20

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 978. Nişânlu'ya yazıldı.

Diyârbekir beglerbegisine hüküm ki, vilâyet-i Diyârbekir'de yirmi bin iki yüz akça ze'âmete mutasarrıf olan dârende Mustafa oğlu Bâlî zîde kadruhû Kıbrus cezîresinde bile olub Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, zıkr olınan terakkisin düşenden tevcîh idesin.

3/Hüküm 21

Alınub Mehmed'e tebdîl olındı. Yahya Beg'in 'arzıyla. Fî 15 Muharrem sene 980.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende Halîl gelüb Tarsûs sancağında iken fevt olan Mahmûd Beg'in oğlu olub elinde dirlik olmaduğın ve Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın ibtidâdan on beş bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûr emrüm üzere on beş bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin

3/Hüküm 22

Alınub mahlûle virildi. Fî 3 Muharrem sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Anadolu beglerbegisi tezkire gönderüb dârende-i fermân Alî Kıbrıs seferinde Lefkoşe Kal'ası fethinde ziyâde hıdmet eyledüğün bildürüb ibtidâdan üç bin akça tîmâr virilmesi için hüküm yazıldı.

3/Hüküm 23

Alınub mahlûle virildi. Fî gurre-i Safer sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Karaman beglerbegisi Hasan südde-i sa'âdetime mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlu dârende-i fermân Behrâm Kıbrıs seferinde Lefkoşe nâm kal'a fethinde yoldaşlık itmeğin ibtidâdan dört bin akça tîmâr virilmesi için hüküm yazıldı.

3/Hüküm 24

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Yusûf oğlu dârende-i fermân 'Ömer südde-i sa'âdetime²⁹⁵ gelüb Prizrin sancağında mütemekkin olub Dukagin sancağında Beşterik nâhiyesinde Misos??? nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf iken ma'zûl olub fevt olan Yusûf'un sulbü olduğın Prizrin sancağında ve nâhiyesinde Mergradsına??? nâm karyeden beş bin akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa tîmârından üç bin akçasın hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla hüküm yazıldı.

3/Hüküm 25

Karaman beglerbegisine hüküm ki²⁹⁶ Niğde sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Şeyh Turasân evlâdından olub Niğde sancağında ve nâhiyesinde yirmi altı bin dört yüz akça ze'âmetle Aksarây mîr-i 'alemi olan dârende Şa'bân için Kıbrıs cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub yarâr kâfir kesmişdür deyü bildürmeğin üç bin akça terakki emr idüb düşenden tevcîh idesin.

İptal edilmiş. (Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende İbrâhim gelüb Haleb sancağında yirmi üç bin otuz akça ze'âmete mutasarrıf iken Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal'asında hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın Haleb beglerbegisi olub hâlâ Şam beglerbegisi

²⁹⁵ Gelüb(silinmiş)

²⁹⁶ Dârende(silinmiş)

olan Dervîş ‘arz itmeğın cezâre-i mezbûrdan dört bin akça terakki emr olunub müyesser olmaduğın)

4/Hüküm 26

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, İskender gelüb Avlonya sancağında Depedelen nâhiyesinde Saleş nâm karyeden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrede Depedelen nâhiyesinde Hızırbâlî nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hüseyin tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

4/Hüküm 27

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Ramazân gelüb Avlonya sancağında Timurinçe nâhiyesinde üç bin akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrede Depedelen nâhiyesinde Saleş nâm karyeden üç bin altı yüz yetmiş dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan İskender tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

4/Hüküm 28

Fî 8 Rebiü'l-evvel sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Sefer gelüb Ohri sancağında ve nâhiyesinde ve Divinaf??? nâm karyeden dört bin akça tîmâra mutasarrıf olub kendüye min-ba‘d olmamak şartıyla sulbü oğulları Mustafa’ya ve Arslan’a olınmasın bildürmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

4/Hüküm 29

Rûm-ili beglerbegisine, dârende Hasan gelüb Yanya sancağında Zagorya nâhiyesinde üç bin akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Zagorya nâhiyesinde Hırvat-Küçük’den üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

4/Hüküm 30

Rûm-ili beglerbegisine, dârende Dervîş gelüb Yanya sancağında Malakas nâhiyesinde beş bin akça tîmârı olub ve tîmârından iki bin beş yüz akça noksânı olub ve Sigetvar seferinde bin akça terakkiye hükm-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve livâ-yı mezbûrda Zagorya nâhiyesinde Karalar??? nâm karyeden beş bin akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa tîmârının üç bin beş yüz akça hissesin ferâgat idüb şartıyla hüküm yazıldı.

4/Hüküm 31

Fî 3 Zi'l-ka'de sene 980.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, kapudânım Alî mühürlü tezkire gönderüb İçil sancağında Selendi nâhiyesinde Kalınvîrân nâm karye ve gayriden yirmi sekiz bin akça ze'âmeti olan Lutfî Beg oğlı dârende 'Osmân için Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde hıdmeti ve yoldaşlığı zuhûra gelmişdür deyü bildürmeğın kanun üzre za'ım oğullarına virilüb geldüğü üzre hüküm şartıyla virildi.

4/Hüküm 32

Fî 12 Şa'bân sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine, dârende Pîrî gelüb Prizrin sancağında ve nâhiyesinde beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olub iki bin beş yüz akça terakkiye hükm-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve livâ-yı mezbûrede ve nâhiyesinde Zagradiçka nâm karyeden beş bin akça tîmâr mutasarrıf olan Mustafa tîmârından iki bin akça hissesin buna olmak şartıyla ferâgat itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

4/Hüküm 33

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende-i fermân Alî gelüb Yanya sancağında Podgoryani nâhiyesinde Kokulu??? nâm karyeden altı bin akça tîmârı olub ve Sigetvar seferinde bin iki yüz akça hükm-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve livâ-yı mezbûrede Zagorya nâhiyesinde Karalar??? nâm karyeden beş bin tîmâra mutasarrıf olan Mustafa'nın tîmârından bin beş yüz akça hissesin hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

4/Hüküm 34

Zâyi‘ virildi. Fî 4 Receb sene 980.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüb Haleb sancağında yirmi üç bin altı yüz akça ze‘âmete mutasarrıf olan dârende İbrâhim için Lefkoşe Kal‘ası muhârebesinde ziyâde yoldaşlıkda bulunduğın bildürmeğın mezîd-i inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, fermân olınan dört bin akçasın düşenden tevcîh idesin.

5/Hüküm 35

Buyurıldı.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Adana sancağı begi İbrâhim mektûb gönderüb müteveffâ karındâşı Dervîş Beg kethüdâsı olub Adana sancağında dokuz bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan dârende Pervâne için gice ve gündüz Kıbrıs cezîresinde karavuldan hâlî olmayub Kal‘a-ı Lefkoşe yürüyüşünde dahi baş kesüb ziyâde yoldaşlıkda bulunmağın bin yüz akça terakki emr idüb düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

5/Hüküm 36

Rûm²⁹⁷ beglerbegisine hüküm ki, âdemlerinden dârende Ramazân sübaşısı Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

5/Hüküm 37

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Hacı gelüb Paşa sancağında 5999 akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve Avlonya sancağında ve nâhiyesinde Novasile nâm karye ve gayriden altı bin akça tîmâr müteveffâ Mustafa tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki, bir akça ziyâdesiyle tevcîh idesin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

5/Hüküm 38

²⁹⁷ Yanlışlıkla Rûm-ili yazılmış; sonra -ili kısmı silinmiş. Hüküm Rûm beylerbeyine gönderilmiştir.

Buyurulmuşdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Ferrûh gelüb Anatoli kethüdâsı Ahmed âdemlerinden olub ibtidâdan beş bin akça tîmâra²⁹⁸ emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Hamid sancağında Karaağac nâhiyesinde Suvalu??? nâm karye ve gayriden beş bin akça tîmâr müteveffâ Alî tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm virildi.

5/Hüküm 39

Buyurulmuşdur. Fî 21 Rebiü’l-evvel sene 982.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Ferhâd gelüb Kilis sancağı begi Canpolâd dâme ‘izzuhû âdemlerinden olub Kıbrus cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr-i şerîf müyesser olmaduğın ve Kilis sancağında A‘zâz nâhiyesinde Mared??? nâm karyeden üç bin akça tîmârı olan Alî sefere gelmeyüb tîmârı mahlûl idüğün bildürmeğın sâbıka virilenden hüküm alınub şartıyla hüküm yazıldı.

5/Hüküm 40

Zâyi‘ sûretinden tekrâr virildi. Fî evâi’il-i Rebiü’l-evvel sene 979.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Kilis sancağı begi Canpolâd mektûb gönderüb kadîmî emekdârlarından olan dârende Alî için Lefkoşe Kal‘ası yürüyüşünde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub baş kesmişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan dört bin akça tîmâr emr idüb mezbûrun emr olınan dört bin akça tîmârın düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

5/Hüküm 41

Buyurulmuşdur

Haleb beglerbegisine hüküm ki, vilâyet-i Haleb’de otuz bir bin akça ze‘âmete mutasarrıf olan dârende Mehmed için öte yakaya irsâl olınmışdur varub edâ idüb gelinceye değın tasarrufunda olan ze‘âmete kimesneyi dahl itdürmeyüb defterde dahi ol-vechile işâret itdüresin.

5/Hüküm 42

²⁹⁸ Emr idüb buyurdum mezkûra düşenden beş bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire virmişsin(silinmiş).

Zâyi' sûretinden tekrâr virildi. Fî 6 Şevvâl sene 984.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Kilîs sancağı begi Canpolâd mühürlü tezkire gönderüb âdemlerinden olan dârende Abdi için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresiz viresin.

5/Hüküm 43

Fî 13 Muharrem sene 982.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, İlbasan sancağı begi Halîl mühürlü tezkire gönderüb Rûm-ili çavuşlarından Vize sancağında Bergos nâhiyesinde on iki bin beş yüz kırk sekiz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Ahmed için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde gereği gibi hıdmet eylemişlerdir deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden beş bin akça terakkisine bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

6/Hüküm 44

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki,²⁹⁹ İlbasan sancağı begi mektûb gönderüb Yanya sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz tîmâra mutasarrıf olan dârende Mustafa için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde ziyâde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden beş bin akça terakki emr idüb elinde olan tîmârıyla beş bin akça terakkisine bedel düşenden bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

6/Hüküm 45

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, İlbasan sancağı begi Halîl mektûb gönderüb Abdullah oğlı dârende Ferhâd için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan dört bin akça emr idüb buyurdum ki, mezbûre düşenden dört bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

6/Hüküm 46

²⁹⁹ Dârende(silinmiş)

Alınub mahlûle virildi. Fî 15 Muharrem sene 985.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki Beyşehir sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Hüdâvendigâr sancağında on bin tîmârı olan Abdullah oğlu dârende Ca'fer için Kıbrıs cezâresinde hıdmet itmişdür deyü bildüricek deyü üç bin akça emr idüb buyurdum ki düşenden tevcîh idesin.

6/Hüküm 47

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Kıbrıs cezâresinden ihrâc olunan esîrlerin Galata emîni Mustafa ve Teşrifâtî Mahmûd Çelebi pençiklerin alub ellerine temessük virdükleri esîrlerden mâ-adâ pençikleri alınmıyan esîrlerin pençiklerin erbâb-ı tîmardan İbrâhim nâm kimesne dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından olmak ve Mehmed dahi za'îm olmak şartıyla dokuz yüz yetmiş sekiz Cumâde'l-ulâsının dokuzundan bir yıla varıncaya değin ber-vech-i iştirâk yirmi beş bin sikke filori iltizâm eyleyüb mesâlihe mübâşeret eylemişlerdi. Hâliyâ mezbûran İbrâhim ve Mehmed ve şerîkleri olub Niğde sancağında otuz iki bin altı yüz kırk dört akça ze'âmete mutassarrıf olan dârende Emîr Kethüdâ nam za'îm gelüb mutassarrıf olduğu ze'âmeti ile dergâh-ı³⁰⁰ 'âlî mutassarrıflığı³⁰¹ olub ve tahvîlimiz târîhinden pençik virmeyüb etrâf-ı memâlike perâkende olan esîrleri buldıkları yirde pençiklerin alub ve şart-ı sâbık üzere mezbûr İbrâhim'in çavuşluğu ve mezkûr Mehmed ze'âmeti ve kendünün müteferrikalığı??? şimdiden mukarrer olmak şartıyla altı bin filori dahi ziyâde idüb cümle otuz bir bin sikke filori sene semân ve seb'in ve tis'a mie Cumâde'l-ulâsının dokuzundan bir yıla varınca ber-vech-i iştirâk kabûl-ı iltizâm eyleyüb ve cümlesi birbirinin zarar-ı mâlına kefil olmağın buyurdum ki, şart-ı mezbûr üzere müşârün-ileyh Emîr Kethüdâ tasarrufunda olan ze'âmeti ile dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından olmak üzere tezkiresin viresin.

Bir sûreti

İbrâhim'e şart-ı mezbûr üzere tîmârıyla çavuşluk için yazıldı

Bir sûreti

Mehmed'e ze'âmet için şart-ı mezbûr üzere yazıldı.

³⁰⁰ Dergâh sözcüğü metinde hem mükerrer yazılmıştır.

³⁰¹ Kâtibin müteferrika sözcüğünü yazmak isterken, metinde yazdığı mutassarrıflığı veya mutassarrıfelığı şeklinde okunabilmektedir.

6/Hüküm 48

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, garib yiğitlerden Abdullah oğlu dârende Hasan Lefkoşe fethinde yoldaşlık itmeğin ibtidâdan dört bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden viresin.

6/Hüküm 49

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Karaman çavuşlarından Konya sancağında Kireli nâhiyesinde Üyük nâm ve gayriden üç bin³⁰² akça tîmârı olub defter çavuşlarından olan Ca'fer kendü hevâsında olub çavuşlığı mahlûldür deyü emr-i şerîf ile on bin akça tîmâra müstahak olub mülâzım-ı şehirden olan dârende Hüdâvirdi'ye olmak ricâsına itdüğün ecilden buyurdum ki 'arz itdüğün üzre zikr olınan çavuşluk gedüğün merkum Hüdâvirdi'ye tevcîh idüb deftere kayd idüb halk hıdmetinde istihdâm eyleyesin.

6/Hüküm 50

Alınub mahlûle virildi. Fî gurre-i Şa'bân sene 983. Nişânlu'ya yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Yenişehir begi mektûb gönderüb Selanik sancağında iki bin tîmârı olan dârende İbrâhim için Kıbrus'da yoldaşlık itmişdir deyü bildürmeğin dört bin terakkiye emr-i şerîf virilmişdür.

7/Hüküm 51

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb Akşehir sancağında üç bin üç yüz tîmâr olan Çalabvirdi fevt olub tîmârı mahlûldür deyü âdemlerinden olub beş bin akça tîmâra emr virilen dârende Hüseyin'e olmasın ricâ itdüğün ecilden hüküm olunub tevcîh idüb noksânı tekmîl olmak üzre tezkire viresin.

7/Hüküm 52

³⁰² Metinde bin yazılmamıştır.

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Yanya alay begisi Alî mektûb dârende Alî için ma'zûl olduğu Yanya sancağında Malakas nâhiyesinde Kaliç??? nâm karyeden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Kasım tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eylediğün bildürüb 'inâyetin ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

7/Hüküm 53

Buyurulmuşdur. Fî 14 şehr-i Cemâziyye'l-evvel sene 978. Yevmü'l-sebt.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Hırvat Mehmed gelüb sâbıkâ Sigetvar Kal'ası muhârebesinde yoldaşlıkda bulunmağın dokuz yüz yetmiş Cemâziyye'l-âhirinde ibtidâdan dört bin akça tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Prizrin sancağında Tirgovişte nâhiyesinde Pîrseniç??? nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Alî tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

7/Hüküm 54

Buyurulmuşdur.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende Hüseyin gelüb Tarsûs sancağında iki bin akça tîmârdan ma'zûl idüğün ve livâ-yı mezbûrda ve nâhiyesinde Gökçeli nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Hân tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın ziyâdesiyle tevcîh olunmak için şartıyla hüküm yazıldı.

7/Hüküm 55

Buyurulmuşdur

Dulkadir beglerbegisine hüküm ki, dârende Halîl gelüb Mar'aş sancağında Elbistân nâhiyesinde mezra'a-ı Esirgin ve gayriden üç bin doksan üç akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan İbrâhim'in oğlı olup elinde dirliğı olmaduğın bildürüb ve cezâre-i Kıbrus'da gereğı gibi yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden ibtidâdan tîmâr şartıyla kanunnâme mücebince hüküm yazıldı.

7/Hüküm 56

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende³⁰³ Mehmed gelüb Avlonya sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrede Belgrad nâhiyesinde Paraspor nâm karyeden üç bin akça tîmârı olan Hüseyin fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

7/Hüküm 57

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Yanya sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Behrâm hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

7/Hüküm 58

Buyurulmuşdur. Fî 13 Zi'l-hicce sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Prizrin sancağında Bihor nâhiyesinde İvaniye nâm karye ve gayriden dört bin yüz yirmi dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf iken fevt olan İlyâs'ın oğlı olub elinde dirliğı olmaduğın ve livâ-yı mezbûrda Tirgovişte nâhiyesinde Simrak??? nâm karyeden iki bin beş yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Yûsuf tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

8/Hüküm 59

Buyurulmuşdur. Fî 2 Cemâziyye'l-evvel sene 981.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, dârende Aygud gelüb Malatiyye sancağında dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmârdan ma'zûl olub Kıbrus cezâresinde ziyâde hıdmetde bulunmağla Karaman'da bedeli tîmâr olmak ricâ itmeğın buyurdum ki, şartıyla hüküm yazıldı.

8/Hüküm 60

³⁰³ Gelüb(silinmiş)

Buyurulmuşdur.

Konya kadîsına hüküm ki, hâliyâ Konya alay begisi olan haslarının mahsulün cem‘ ve tahsil eylemek’çün Konya sancağında Akvîrân nâm karyeden ve gayriden sekiz bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende İldız oğlu İbrâhim nâm sipâhî irsâl olunmuşdur. İmdi buyurdum ki, varub vüsûl müşârün-ileyh alay begisinin vâkı‘ olan hasları mahsulün şer‘ ve kanun vech-i birleh bî-kusûr mezbûre cem‘ ve tahsîl idüb müfredât defteri ile mühürleyüb Kıbrus’a teslîm idüb ve ne mikdâr akça teslîm olduğın ‘aynı ile bildüresiz.

8/Hüküm 61

Alınub mahlûle virildi.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîr Mustafa Paşa kapucıbaşısı olan Selanik sancağında ve nâhiyesinde yedi bin yedi yüz kırk akça tîmârı olan dârende Behrâm Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal‘ası muhârebesinde yoldaşlıkda bulunmağın beş bin akça terakki emr idüb düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

8/Hüküm 62

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi olub Kıbrus’da nâzıru’l-embâl olan Mehmed mektûb gönderüb Teke sancağında Karahîsâr nâhiyesinde on yedi bin sekiz akça tîmârı olan dârende Ahmed için Kal‘a-ı Lefkoşe muhâsarasında ziyâde hıdmet eyledüğünden gayri yürüyüşünde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın iki bin dokuz yüz doksan iki akça terakkiyle tîmârı müstakil olmasın ricâ eyleyüb düşenden yirmi bin akça ze‘âmet tevcîh idüb tezkiresin viresin.

8/Hüküm 63

Rûm-ili’ne Buyurulmuşdur. Fî 14 Receb sene 979.

Yanya alay begisi mektûb gönderüb Yanya sancağında Çemrenik nâhiyesinde Nişiste nâm karyeden ve gayriden on bir bin beş yüz seksen altı akçalık tîmâra mutasarrıf iken fevt olan İskender nâm sipâhînin üçüncü oğlu dârende Mahmûd için cezîre-i Kıbrus’da Lefkoşe Kal‘ası muhârebesinde gereği gibi yoldaşlıkda bulunub bahâdırlık eylemişdür deyü kanun üzre tîmâr olmasın bildürmeyin şartıyla hüküm yazıldı.

8/Hüküm 64

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kırkkilise begi Mehmed mektûb gönderüb sahh hâliyâ Kırkkilise sancağında Kara nâhiyesinde Ilıca nâm karyeden dört bin akça tîmâra mutasarrıf olan Abdi oğlu Alî nâm sipâhî Kıbrus cezâiresinde gelmeyüb tîmârı mahlûldür deyü Karlı-ili sancağında dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmârdan ma'zûl olan dârende İbrâhim'e olmasın ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

8/Hüküm 65

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi Muzaffer mühürlü tezkire gönderüb Mora sancağında Kalavrita nâhiyesinde Kerasari nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Gazî oğlu dârende Sinân için Kıbrus cezâiresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdüğü ecilden kanûn üzre şartıyla hüküm yazıldı.

8/Hüküm 66

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Beyşehirli sancağı begi Mehmed dâme 'uluvehû'ya mezîd-i 'inâyet-i hüsrevânemden Kıbrus cezâiresinde zuhûra gelen sa'y-ı ihtimâm mukabelesinde altı bin akça terakki 'inâyet olunub buyurdum ki, müşârün-ileyhin fermân olunan altı bin akça terakkisin sancağında vâkı' olan mahlûllerden tevcîh idüb zabt itdüresiz.

8/Hüküm 67

Yanya alay begisi mektûb gönderüb Yanya sancağında üç binden ma'zûl olan Mahmûd'a Yanya sancağında Grebene nâhiyesinde Kopernuk??? nâm karye ve gayriden ma' bedel üç bin tîmârı olan Bâlî hüsn-i ihtiyâriyle merkum Mahmûd ferâgat itmeğin şartıyla hüküm virildi.

8/Hüküm 68

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Beyşehirli begi mektûb gönderüb dârende beş bin akça tîmâra mutasarrıf olan Pîr Alî için Kal'a-ı Lefkoşe muhâsarasında hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

9/Hüküm 69

Fî 24 Receb sene 980.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mühürlü tezkire gönderüb Akşehir sancağında on sekiz bin yüz seksân akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mehmed için Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde cümleden mukaddem hisara girüb bahâdırlık eylemişdür deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

9/Hüküm 70

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Menteşâ sancağında Tavas nâhiyesinde 6257 akça tîmârı olan Divâne Keyvân Kıbrıs'da hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmağın üç bin akça terakkiye hüküm virildi.

9/Hüküm 71

Âmed fî 20 Safer sene 982.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Hüdâvendigâr sancağında altı bin akça tîmâra mutasarrıf olub hayâtda olan Hüseyin nâm sipâhînin oğlı olub dirliği olmıyan dârende Mustafa için Kıbrıs cezîresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmışdur deyü bildürmeğin kanun üzre tîmâr emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

9/Hüküm 72

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Kilîs sancağı begi Canpôlâd mühürlü tezkire gönderüb Kilîs sancağında ve nâhiyesinde Malhamis??? nâm mezra'adan altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hızır için sefere gelmeyüb tîmârı mahlûldür deyü Erzurûm'da Karahisâr-ı Şarkî sancağında beş bin akça tîmârdan ma'zûl olan dârende Kara Alî'ye olmasın ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

9/Hüküm 73

Fî 18 Cemâziyye'l-evvel sene 980.

Rûm-ili³⁰⁴ beglerbegisine hüküm ki, Kengırı sancağı begi mektûb gönderüb garib yiğitlerden İlyâs oğlu dârende Sa'dî için Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûra düşenden üç bin tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

9/Hüküm 74

Âmed fi 8 Cemâziyye'l-evvel sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi Mustafa mektûb gönderüb dârende 'İsâ için Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde Pretor??? nâm karyeden dört bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hamza nâm sîpâhînin oğlu olduğın bildürüb merkum babası Hamza hâlâ Kıbrus cezîresinde fevt olub tîmârı mezkûr oğlu 'İsâ'ya virilmesin ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

9/Hüküm 75

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende İskender gelüb vezîr Mustafa Paşa âdemlerinden etmeccibaşı olub ibtidâdan on bin akça tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Yanya sancağında Grebene nâhiyesinde Dolani??? nâm karye ve gayriden dokuz bin iki yüz altmış bir akça olan Hüsrev oğlu Eyne Beg Kıbrus seferine gelmedi deyü alay begi i'lâm itmeğin tîmârı alınub mezbûra olmasın emr idüb ve sâbıka virilen hüküm alınub şartıyla hüküm yazıldı.

9/Hüküm 76

Alınub tecdîd olındı. Fî 24 Cemâziyye'l-âhir 985.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Kengırı begi mektûb gönderüb sefer gönüllülerinden 84. bölükde yevmî on akça ulûfeye mutasarrıf olan dârende Yûsuf için Kıbrus cezîresinde hıdmetde bulunmuşdur deyü 'arz itmeğin mezîd-i 'inâyetimden ulûfesi bedeli tîmâr emr itdim ki, ma'zûlden 'ulûfesi bedeli on bin akçalık bir tîmâr tevcîh eyleyesin.

10/Hüküm 77

Yevmü'l-Cum'a fi 20 şehr-i Cemâziyye'l-evvel sene 978.

³⁰⁴ "Rûm beglerbegisine hüküm ki" olması gerekir. Zira Kengırı sancağı Anadolu beylerbeyliğine bağlıdır. Sonraki hükümlerden birinde doğru verilmiştir. Bkz. Hüküm 76

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Rebiü'l-âhir sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Safed sancağı begi mektûb gönderüb Abdullah oğlu dârende Yûsuf için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe nâm kal'a muhâsarasında ziyâde hıdmet eyledüğünden gayri yürüyüşde dahi yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden ibtidâ üç bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

Bir sûreti

Ahmed oğlu Piyâle

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Muharrem sene 979.

Bir sûreti

Ahmed oğlu Mahmûd

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Muharrem sene 979.

10/Hüküm 78

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, hisse serrâc şâkirdlerinden Mehmed Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden beş bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

10/Hüküm 79

Cezâyir beglerbegisine hüküm ki, dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Turnayî Hasan bundan akdem kanunları üzre tîmâr için emr virilüb hâlâ Kıbrus cezâresinde hıdmetde yoldaşlıkda bulunmağın kanunlarından bin akça ziyâde ile düşenden on bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin. Mezbûrun mukaddemâ virilen emri zâyi' olub tekrâr bin akça ziyâdeyle şartıyla hüküm yazıldı.

10/Hüküm 80

Âmed fi 6 Zi'l-hicce sene 979.

Cezâyir beglerbegisine hüküm ki, dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Alî oğlu dârende Hasan'a bundan akdem kanunları üzre emr virilüb hâlâ Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve

yoldaşlıkda bulunmağın kanûnlarından bin akça ziyâde ile on³⁰⁵ akça bir tîmâr düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

10/Hüküm 81

Âmed fi 16 Zi'l-hicce sene 979.

Erzurûm beglerbegisine hüküm, dârende İbrâhim gelüb vilâyet-i Erzurûm'da on iki bin akça tîmâra elinde emr-i şerîf olduğın ve Erzurûm çavuşlarından yoldaş Hüseyin Çavuş Ovacık alay begisi olub çavuşluğu mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

10/Hüküm 82

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlı dârende Bosna Hurrem gelüb Aydın sancağında dört bin sekiz yüz akça tîmârdan ma'zûl olub beş bin akçaya müstahak olduğın ve Ma'arra sancağında mezra'a-ı Sinosa??? ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Kılıç Kıbrus seferine gelmedüğün ve Ma'arra sancağı begi Ahmed dâme 'izzuhû i'lâm eyledüğün bildürmeğın buyurdum ki, ziyâdesiyle tevcîh olunmak için şartıyla hüküm yazıldı.

10/Hüküm 83

Rûm-ili beglerbegisine hüküm³⁰⁶, iftihârü'l-ümerâi'l kirâm Yenişehir sancağı begi mühürlü tezkire gönderüb Paşa sancağında Bihlişte nâhiyesinde sekiz bin üç yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Ya'kub Kıbrus seferinde yoldaşlık itmeğın dört bin akça terakkiye hüküm yazıldı. Bundan gayri yedi bin iki yüz akça terakki buyurulmuşdur.

10/Hüküm 84

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Muharrem sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, İlbasan begi mektûb gönderüb Erzurûm kullarından sol bölüğün birincisinde on akçası olan Abdullah oğlı Haydar için yoldaşlıkda bulunmağın bedeli tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

³⁰⁵ Bin yazılmamış.

³⁰⁶ Hüküm dârende için(silinmiş)

11/Hüküm 85

Âmed fî 12 Cemâziyye'l-evvel sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Cezâyir beglerbegisi kapudânım Alî mühürlü tezkire gönderüb dârende-i fermân Çerkes Ferhâd Lefkoşe Kal'ası'nda yoldaşlık itmeğin mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça ibtidâdan tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

11/Hüküm 86

Âmed fî 16 Muharrem sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm,³⁰⁷ emîrû'l-ümerâi'l kirâm Cezâyir beglerbegisi mühürlü tezkire gönderüb Lefkoşe Kal'ası'nda yoldaşlıkta bulunmağın ibtidâdan üç bin akça tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

11/Hüküm 87

Âmed

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, kapudânım Alî mühürlü tezkire gönderüb Muhsin oğlu Mustafa Lefkoşe Kal'ası'nda yoldaşlık itmeğin mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

11/Hüküm 88

Rûm beglerbegisi Behrâm'a hüküm, dârende Mustafa gelüb Trablus sancağında ve nâhiyesinde nefsi-i Asesiye??? üç bin akça tîmârdan ma'zûl olub Kıbrus'da yoldaşlık idüb ve Sivâs sancağında Yılduz nâhiyesinde Yûsufoglanı karyeden iki bin akça müteveffâ Hasan tahvîlinden livâ-yı mezbûrede Sorkun nâhiyesinde Üregir nâm karyeden iki bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf Hüseyin bu def'a sefere gelmeyüb mahlûl idüğün bildürüb ziyâdesiyle Mustafa'ya tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

11/Hüküm 89

Cezâyir beglerbegisine hüküm, dârende Hüseyin gelüb Hüdâvendigâr sancağında Taraklu Yenicesi nâhiyesinde Berraksu ve gayri nâm karyelerden iki bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Sığacık sancağında ve nâhiyesinde Mirgu??? nâm karyeden iki bin

³⁰⁷ Dârende Mehmed için(silinmiş)

akça tîmâra mutasarrıf olan İbrâhim tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eylemeğin beglerbegisine kaydın ibrâz itdükten sonra tevcîh hüküm yazıldı.

11/Hüküm 90

Haleb beglerbegisine hüküm, dârende Ferhâd gelüb Birecik sancağında ve nâhiyesinde Derik nâm karyeden ve gayriden beş bin üç yüz otuz üç akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Haleb sancağında Harim nâhiyesinde Surut??? nâm karyeden yedi bin akça tîmâra mutasarrıf olan Ferhâd Kıbrus seferinde bulunmamağın girü mezbûr Ferhâd'a tevcîh olunması için hüküm yazıldı.

11/Hüküm 91

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Mustafa gelüb Kengiri sancağında Milân nâhiyesinde Çiftlik ve gayri nâm karyelerden iki bin iki yüz on sekiz akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Kütâhya sancağında Kula nâhiyesinde Korucak nâm karyeden iki bin dört yüz akça müteveffâ Gögez tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb şartıyla hüküm yazıldı.

11/Hüküm 92

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Seydî gelüb Bolu sancağında Mudurnu nâhiyesinde Depe nâm karyeden dört bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Menteşâ sancağında Tavas nâhiyesinde Yarangözü nâm karyeden beş bin akça tîmâra mutasarrıf olan Emîr sefere gelmeyüb yoklamada olmamağın şartıyla hüküm buyurıldı.

11/Hüküm 93

Âmed fi 28 Şevvâl sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Muzaffer Paşa mektûb gönderüb dârende Hamza için Kıbrus'da ziyâde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

12/Hüküm 94

Âmed fî selh-i Zi'l-ka'de sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Yenişehir sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Hasan oğlu Hüseyin Kıbrus cezâresinde yoldaşlık eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın düşenden üç bin akça tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

12/Hüküm 95

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, emirü'l-ümerâi'l-kirâm Cezâyir beglerbegisi mühürlü tezkire gönderüb³⁰⁸ dârende-i fermân-ı hümâyûn Alî Koca için³⁰⁹ Kıbrus seferinde Lefkoşe'de yoldaşlık eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

Yazıldı.

Cezâyir beglerbegisine hüküm ki, kıdveti'l-ümerâi'l-kirâm Beyşehri begi olub Kıbrus'da nâzır-ı emvâl olan Mehmed 'arz gönderüb Karlı-ili sancağında otuz yedi bin akça ze'âmetden ma'zûl olan dârende Bâlî nâm za'im zîde kadruhû on bin akça terakkiyle dergâh-ı 'âlî çavuşlarına ilhak olunub ve livâ-yı mezbûrda altı bin akça tîmârı olan karındaşı Dervîş'e ze'âmet ta'yîn olub Rûm-ili çavuşlarından Yanya sancağında on bin akça tîmârı olan Mehmed dahi dergâh-ı 'âlî çavuşlarına ilhak olunub ve livâ-yı mezbûrda dört bin akça tîmâr ile İmozi??? Kal'ası dizdârlığından ma'zûl olan Nûh nâm kimesne eşkünci tîmârı olmak şartıyla cezâre-i mezbûr re'ayâsının ehl-i vukufundan Covani Mosi Korzo??? ve Manolo Mekin??? ve Doylo Sudemityo??? ve Yon Cavko nâm zımmîler ile Kıbrus cezâresinde vâkı' olan kurra ve mezari re'ayâsından şimdiye değin küffâr-ı hâksâr zamânında cem' olındığı üzre dokuz yüz yetmiş sekiz yılında vâkı' olan kalan hububâtı dürlü bâkî ve kal'a muhârebesinde maktul ve esîr olanların esbâb ve emlâkı mîrî için zabt olunub ve Lefkoşe Kal'asında³¹⁰ evlerinde bulunan penbe ve yün ve buğday ve mercimek ve nohud ve şıra ve zeyt yağı ve tereke ve tuz ve darı ve hanazîr ve Tuzla iskelesinde der mahzen olan ve mahsul-i sükker ve k... dimekle

³⁰⁸ oğlu(silinmiş)

³⁰⁹ Alî(silinmiş)

³¹⁰ Muhârebesinde(silinmiş)

ma'rûf bi'l-cümle Tuzla³¹¹ ve gümrük dalyan ve pençik mahsûllerinden ve kal'alarda olan evlerden mâ-adâ Cezâyir begi Mîrî'ye muta'allik mahsûlatı yüz yetmiş üç bin altuna iltîzâm ve kabul idüb ve birbirinin zarar-ı mallarına kefil olub ve şart eyledükleri çavuşluk ve tîmâr şimdiden virilüb zikr olınan iltîzâmı ahar kimesne dahi ziyâde iderse şartları mukarrer olmak üzere her birine müstakil hüküm virildi.

Bir sûreti Dervîş'e ze'âmet için Kapudân Paşa'ya yazıldı.

Bir sûreti Rûm-ili çavuşı Mehmed dergâh-ı 'âlî çavuşlarına ilhak olunub Rûm-ili beglerbegisine hüküm yazıldı.

Bir sûreti İmozi??? Kal'ası dizdârlığından ma'zûl olan Nûh nâm kimesne eşkünci tîmârı için Rûm-ili beglerbegisine hüküm yazıldı.

Yazıldı.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb Teke sancağında Elmalu nâhiyesinde on dört bin beş yüz elli akça³¹² tîmâra mutasarrıf dârende çeri sürücü Pîr Ahmed için Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden beş bin dört yüz elli akça terakkiyle tîmârı ze'âmet olmak emr idüb buyurdum ki, mezbûre düşenden yirmi bin akça bir ze'âmet tevcîh idesiz.

13/Hüküm 96

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Anatoli defter kethüdâsı mühürlü tezkire gönderüb Hüdâvendigâr sancağında Yârhisâr nâhiyesinin çeri sürücüsü olan Alî için ahar beglerbegiliğe ihrâc olunub çeri sürücülüğü mahlûldür deyü Hüdâvendigâr sancağında İnegöl nâhiyesinde Kozluvîrân nâm karye ve gayriden sekiz bin yedi yüz yetmiş bir akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Alî'ye olmasın ricâ itmeğın bi'l-fi'l mahlûl ile merkum Alî'ye tevcîh idüb hıdmetde istihdâm eylesin.

³¹¹ İskelesinde(silinmiş)

³¹² Ze'âmete(silinmiş)

13/Hüküm 97

Alınub bin akça ile tecdîd olındı. Fî 18 Rebiü'l-ahir sene 9..

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Hüdâvendigâr sancağı begi Ca'fer mektûb gönderüb Hüdâvendigâr sancağında dört bin dokuz yüz³¹³ doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olan dârende Hüseyin için Kıbrus cezâresinde kal'a fethinde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

13/Hüküm 98

Rûm-ili beglerbegisine, dârende Rüstem gelüb Paşa sancağında ve beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Kırkkilise sancağında ve nâhiyesinde İliçre??? nâm karyeden altı bin dört yüz tîmâr müteveffâ Müstansır tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin hüküm şartıyla yazıldı.

13/Hüküm 99

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Hasan gelüb Prizrin sancağında Hoça nâhiyesinde Obteruşe nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Mehmed'in sulbü oğlı olduğın ve livâ-yı mezbûrede Prizrin nâhiyesinde Mostir nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Rüstem tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

13/Hüküm 100

Bunda tamâm olanlar

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb Kilîs sancağı begi Canpolâd'ın oğlı olub Kilîs sancağında on bir bin iki yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Ca'fer için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde küllî yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin sekiz bin sekiz yüz akça terakkiyle tîmârın ze'âmet olmasın emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

³¹³ Metinde yazılmamış.

Yazıldı.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, dârende Zafer??? gelüb Adana sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan ma'zûl ve Sivâs sancağında Sorkun nâhiyesinde Karadepe nâm karyeden altı bin dokuz akça tîmârı olan Alî Kıbrus seferine gelmeyüb tîmâr mahlûl idüğün bildürmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

13/Hüküm 101

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, İlbasan sancağı begi Halîl mühürlü tezkire gönderüb Paşa sancağında Kara nâhiyesinde dokuz bin yüz yetmiş iki akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Firûz için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârıyla terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

14/Hüküm 102

Buyurulmuşdur. Fî 17 Zi'l-hicce sene 979.

Dulkadir beglerbegisine hüküm ki, Haleb beglerbegisi Dervîş mektûb gönderüb Samsâd alay begisi olub ze'âmete mutasarrıf olan Zeynel oğlı dârende Emîr Arslan için Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb ziyâde yoldaşlık idüb ve birkaç yerde mecrûh olmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden kanun üzre tîmâr idüb buyurdum, bunun emsâli za'îm oğullarına nemikdâr tîmâr virilügelmiş³¹⁴ eyle şartıyla hüküm yazıldı.

14/Hüküm 103

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Karaman beglerbegisi mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlı dârende Kasım için cezâre-i Kıbrus'da Kal'a-ı Lefkoşe fethinde küllî yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın vilâyet-i Anatoli'da ibtidâdan dört bin akça tîmâr düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

³¹⁴ Kef'in keşidesi konulmamış.

14/Hüküm 104

Yevmü'l-Erba'a fî 19 şehr-i Cemâziyye'l-evvel sene 978

Buyurulmuşdur. Fî 18 Şevvâl sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Mahmûd gelüb 'Alâ'iyye sancağında üç bin akça tîmârdan ma'zûl olub altı bin akça tîmâra müstahak olduğın ve ifthârü'l-ümerâi'l-kirâm Hüdâvendigâr sancağı begi Ca'fer dâme 'izzuhû mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Gönen nâhiyesinde Gökgöze nâm karye ve gayriden beş bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan Ahmed için Kıbrus cezâiresine gelmeyüb tîmârı mahlûl idüğün bildürüb zikr olan tîmâr alınub mezbûra virilmek emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

14/Hüküm 105

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Mustafa gelüb Paşa sancağında Gümülcine nâhiyesinde Turasılar nâm karyeden ve gayriden altı bin akçalık tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Yûsuf'un oğlı olub elinde dirliğı olmaduğın bildürüb ve Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde Grenik??? nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Mustafa tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

14/Hüküm 106

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Mehmed gelüb İçil sancağında Gülnar nâhiyesinde cemâ'at-ı 'Arab Ramazân ve gayriden yedi bin üç yüz altmış beş akçalık tîmâra mutasarrıf olduğın ve zikr olan tîmârından iki bin akçasın min-ba'd kendüye bedeli olmamak şartıyla oğlı dârende-i fermân 'Ömer'e virilmesin bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

14/Hüküm 107

Fî 10 Rebiü'l-evvel sene 980.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, dârende Hüseyin gelüb dört bin iki yüz seksân sekiz akçalık tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Hasan'ın oğlı olub elinde dirliğı olmaduğın bildürüb 'inâyet ricâ eylemeğın şartıyla hüküm yazıldı.

14/Hüküm 108

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Anatoli çavuşlarından Kılıç gelüb Kengiri sancağında Tosya nâhiyesinde Cige nâm karye ve gayriden sekiz bin on iki akçalık tîmâra mülkiyet üzre mutasarrıf olduğın zikr olınan tîmârından üç bin akçalığın sulbü oğlı olan dârende-i fermân-ı hümâyûn İbrâhim'e olmasın bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

14/Hüküm 109

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki,³¹⁵ Yanya alay begisi Alî mektûb gönderüb dârende Mehmed için livâ-yı mezbûrda dört bin akçalık tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Grebene nâhiyesinde Köprü/Köprilü??? nâm karye ve gayriden beş bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan Hasan tîmârdan hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürmeğın ziyâdesiyle tevcîh olınmak için şartıyla hüküm yazıldı.

14/Hüküm 110

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb Yanya sancağında üç bin beş yüz akçalık tîmârdan ma'zûl olduğın ve hâlâ Yanya alay begisi Alî zîde kadruhû mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Zagorya nâhiyesinde Varoş nâm karyeden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Mehmed için cezâre-i Kıbrus'a gelüb lakin bir hıdmete gelmeyüb ve yoklamada dahi mevcûd olmayub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb zikr olınan mahlûl tîmâr³¹⁶ kendüye olmak bâbında 'inâyet ricâ eylemeğın şartıyla hüküm yazıldı.

15/Hüküm 111

Fî selh-i Zi'l-hicce sene 983.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Beyşehri sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Ebâ Bekir oğlı dârende-i fermân Hacı Yûsuf için cezâre-i Kıbrus'da Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde birkaç yarâr kâfir başın kesüb ziyâde yoldaşlık eyledüğün bildürmeğın ibtidâdan dört bin akça tîmâr olmasın düşenden dört bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

³¹⁵ Dârende(silinmiş)

³¹⁶ -ından(silinmiş)

15/Hüküm 112

Fî 12 Şa‘bân sene 983.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Karaman çavuşlarından Kayseriyye sancağında dokuz bin akça tîmâr olan Hüseyin Çavuş için yürüyüş gününde yarâr kâfir başın yoldaşlıkda bulunmağın bildürdüğü ecilden iki bin akça terakki tevcîh düşenden tezkire viresin.

15/Hüküm 113

Âmed fî 13 Muharrem sene 983.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Aksarây sancağı begi mektûb gönderüb dârende Cemâl için Aksarây sancağında Şeyullah evlâdından yirmi yedi bin üç yüz altı ze‘âmete mutasarrıf Mehmed nâm za‘îmin oğlu olduğın bildürüb dirlik ricâ itmeğın kanun üzre şartıyla hüküm yazıldı.

15/Hüküm 114

Alınub buyurıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi mektûb gönderüb Ohri sancağında bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Ahmed oğlu Alî için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal‘ası muhâsarasında ziyâde hıdmetde bulunduğınan gayri yürüyüş gününde yarâr kâfir başın kesüb bahâdırılık eylemişdür deyü bildürmeğın üç bin akça terakki idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

15/Hüküm 115

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Ramazân sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi mektûb gönderüb Avlonya sancağında üç bin akça tîmârdan ma‘zûl olan Kasım oğlu Ahmed için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal‘ası muhâsarasında ziyâde hıdmetde bulunduğınan gayri yürüyüş gününde yarâr kâfir başın kesüb bahâdırılık³¹⁷ eylemişdür deyü bildürmeğın iki³¹⁸ bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

³¹⁷ -lık eki yazılmamış.

³¹⁸ Üç(silinmiş)

15/Hüküm 116

Fî 15 Zi'l-ka'de sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağında ve nâhiyesinde Mavra nâm karyeden üç bin yedi yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olub on yıldan berü ma'zülle fevt olan Mustafa nâm sipâhînin oğlu Hüseyin olduğın bildürüb kanun üzre tîmâr olmasın ricâ itmeğın şartıyla hüküm virildi.

15/Hüküm 117

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ohri sancağı begi 'Osmân mektûb gönderüb Ohri sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olan Divâne Mustafa tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle yine livâ-yı mezbûrda beş bin dokuz yüz³¹⁹ doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olan Mustafa oğlu Durmuş'a olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb şartıyla hüküm yazıldı.

15/Hüküm 118

Mehmed'e virildi.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Aksarây sancağı begi Haydar mektûb gönderüb Köstendil sancağında altı bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan dârende Dervîş için cezîre-i Kıbrus'da bile olub metrisde küllî hıdmetin sebkât itdükten mâ-adâ yürüyüşde baş kesüb dilâverliğı sâbit ve zâhir olduğın bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

16/Hüküm 119

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Ca'fer gelüb İlbasan sancağında üç bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Ohri sancağında Mat nâhiyesinde müteveffâ Hızır tahvîlinden beş bin dokuz yüz³²⁰ doksan dokuz akça tîmâr tevcîh olunub müyesser olmaduğın ve İlbasan sancağında İşpat nâhiyesinde Kutorman nâm karyeden dört bin dört yüz tîmârı olan Murâd fevt olub tîmârı mahlûl olduğın zikr olunan mahlûl tîmâr kendüye virilmesin ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

³¹⁹ Metinde yüz yazılmamış.

³²⁰ Metinde yüz yazılmamış.

16/Hüküm 120

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Hamza oğlu³²¹ Murâd gelüb Ohri sancağında Debrice nâhiyesinde Soka nâm karyeden³²² 8198 akçalık tîmâra mutasarrıf olan zikr olunan tîmârın yine livâ-yı mezbûrda Debri-yi Bâlâ nâhiyesinde Çubuk nâm karyeden³²³ 5999 akça tîmârı olan³²⁴ Alî oğlu³²⁵ Arslân'la istibdâl murâd itdüğün ve mezbûr Murâd hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın Kıbrus beglerbegisi Muzaffer 'arz itmeğın şartıyla hüküm yazıldı. Noksânı tekmîl olınmak üzre.

16/Hüküm 121

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Alî oğlu dârende³²⁶ Arslân gelüb Ohri sancağında Debri-yi Bâlâ nâhiyesinde Soka nâm karye ve gayriden 5999³²⁷ tîmârı olub yine livâ-yı mezbûrda Debrice nâhiyesinde nâm karye ve gayriden altı bin sekiz yüz doksan sekiz akça tîmârı olan³²⁸ Arslân ile istibdâl murâd itdüğün şartıyla hüküm yazıldı.

16/Hüküm 122

Fî 21 Rebiü'l-evvel sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Avlonya begi mektûb gönderüb dârende Hüseyin için Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde Kukurat nâm karye ve gayriden 2813 akça tîmârı var iken fevt olan Alî Beg oğlu olduğın ve livâ-yı mezbûrda nâhiye-i mezbûrda Timurinçe nâm karyeden 2159 akça tîmârı olan Süleymân tîmârından buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün i'lâm itmeğın kanûnnâme-i hümâyûnum mücebince tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

16/Hüküm 123

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Safed sancağı begi Mehmed mühürlü tezkire gönderüb Ahmed oğlu dârende Mehmed için Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal'ası

³²¹ Arslân(silinmiş)

³²² Altı bin sekiz yüz doksan sekiz(silinmiş)

³²³ Sekiz bin yüz doksan sekiz(silinmiş)

³²⁴ Mükerrer yazılmış.

³²⁵ Murâd ile(silinmiş) Arslân ile(silinmiş)

³²⁶ Arslân(silinmiş) Murâd(silinmiş)

³²⁷ Sekiz bin yüz doksan sekiz(silinmiş)

³²⁸ Murâd(silinmiş)

yürüyüşünde küllî hizmette ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan beş bin akça tîmârı emr idüb buyurdum ki, mezbûra düşenden beş bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

16/Hüküm 124

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Muharrem sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Safed sancağı begi Mehmed mühürlü tezkire gönderüb Ahmed oğlu dârende Halîl için Kıbrıs cezâresinde ziyâde hizmette ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh eyleyesin.

16/Hüküm 125

Mustafa (bin) Oruç 3000 Dirliksizdür. Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 979.	Ahmed (bin) Ca'fer 3000	Mehmed (bin) Hüseyin 3000 Fî 14 Şa'bân sene 980

Mezbûrlara dahi müşârün-ileyhin mühürlü tezkiresi ile isimleri tahtında işâret olınan mikdâr tîmâra yazıldı.

16/Hüküm 126

Alınub tecdîd olındı. Fî 15 Muharrem sene 985.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Beyşehri sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Hüdâvendigâr sancağında tîmâra mutasarrıf olan dârende Hüseyin için Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hizmette ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin üç bin akça terakki emr idüb düşenden üç bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

17/Hüküm 127

Fî 18 Şa'bân sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, garib yiğitlerden Abdullah oğlu dârende Ahmed Lefkoşe fethinde yoldaşlık itmeğin ibtidâdan üç bin tîmâra emr yazıldı.

Cüzz-i evvel budur.

Alınub tecdîd olındı. Fî 10 Rebiü'l-âhir sene 984. Tamam nakl olındı.

17/Hüküm 128

Alınub tecdîd olındı.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Kilîs sancağı begi Canpolâd'ın âdemlerinden Mehmed Kıbrıs cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın buyurdum ki, mezbûra düşenden beş bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

17/Hüküm 129

Behrâm 5000	Yûnus 4000 Fî 16 Ramazân sene 982.	Ferhâd 3000 Fî 25 Şevvâl sene 979.	İbrâhim 3000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 978.	Kemal 3000 Zâyi' sûretinden mahlûl isme hüküm virildi. Fî evâ'il-i Ramazân sene 978.	Yûsuf 3000 Fî 21 Ramazân sene 980.
Süleymân 3000	Seydî 3000 Fî 11 Ramazân sene 979.	'Ömer 3000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 978.	Kurd 3000 Fî 16 Şa'bân sene 979.	Yûsuf 3000 Fî 11 Ramazân sene 979.	'Osmân 3000
Müşteri??? 3000 Fî 25 Şevvâl sene 979.	İmirze 2000 Fî 11 Ramazân sene 979.	Şâh Hüseyin 2000 Alınub tecdîd olındı. Fî 11 Muharrem sene 979.	Muhsin 2000 Fî 18 Cemâziyye'l- evvel sene 979.	Hasan 2000 Fî 11 Ramazân sene 979.	Halîl 2000 Fî 19 Zi'l- hicce sene 979.
Mehmed 3000 Zâyi' sûretinden tekrâr virildi. Fî evâ'il'-i Şevvâl sene 978.	Hacı Sefer 2000	Tîmur 2000			

Mezbûrlar dahi Canpolâd'ın âdemlerinden olub isimleri tahtında işâret olunan mikdâr tîmâr buyurıldı.

17/Hüküm 130

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağı begi mektûb gönderüb dârende Hasan için Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde nâm karyeden ve gayriden altı bin akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Alî nâm sipâhînin oğlu olduğu ve Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde üç bin akçalık tîmârı olan Mûsâ hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün i'lâm itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

17/Hüküm 131

Şam beglerbegisine hüküm ki, Haleb beglerbegisi Dervîş mühürlü tezkire gönderüb Leccûn sancağında Cubas nâhiyesinde yirmi bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Sührâb için Kıbrıs cezîresinde yarâr kâfir başın kesüb ziyâde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin dört bin akça terakki emr idüb mezkûra dört bin akça terakki düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

17/Hüküm 132

Şam bâ emr-i şerîf Ze'âmet-i Ahmed Kâtib merdüm-i Paşa 26.666 terakki 3000 Alınub tecdîd olındı. Fî 14 Muharrem sene 985.	Birecik Tîmâr-ı 'Îsâ sübaşı merdüm-i Paşa 7000 terakki 3000 Alınub tecdîd olındı. Fî 8 Muharrem sene 985.	Birecik Tîmâr-ı Durmuş Merdüm 4999 terakki 3000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 978.	Şam Tîmâr-ı Çerkes Hasan ³²⁹ 7000 terakki 3000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Rebiü'l-evvel sene 979.	Karesi Tîmâr-ı Mûsâ 6115 terakki 3000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Ramazân sene 978.

17/Hüküm 133

Kıbrıs beglerbegisine hüküm ki, Beyşehirli sancağı begi Kıbrıs'da nâzıru'l-emvâl olan Mehmed hâliyâ dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından dârende Dervîş Çavuş³³⁰ zîde kadruhû anda mâl-ı mîrî husûsî istihdâm olunmasın emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre anda istikametle istihdâm eyleyesin.

³²⁹(silinmiş)

³³⁰ Çavuş kelimesi mükerrer yazılmış.

17/Hüküm 134

Bosna Tîmâr-ı Hızır 6096 terakki 3000 Ma'zûldür Alınub mahlûle virildi. Fî 12 Şa'bân sene 978.	Leccûn Tîmâr-ı Ahmed ma'zûl 11.000 terakki 2000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 978.	Bâ emr-i şerîf Tîmâr-ı Behrâm Arnavud 5000 terakki 2000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 978.	Kastamonı Tîmâr-ı Kasım nalbant 4999 terakki 1500	Tîmâr-ı Hüseyn 9000 terakki 3000 Ma'zûldür.

17/Hüküm 135

Fî 12 Cemâziyye'l-âhir sene 983.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Cebele begi mektûb gönderüb Ma'arra sancağında on altı bin üç yüz tîmârı olan Mehmed için Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın tîmârı ze'âmet olmak emr idüb buyurdum ki, düşenden yirmi bin akça ze'âmet viresin.

18/Hüküm 136

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi olub Kıbrus'a nâzıru'l-empvâl olan Mehmed mektûb gönderüb garib yiğitlerden Mehmed oğlu dârende Abdülkerîm için Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden ibtidâdan dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûra emrüm üzre düşenden dört bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

18/Hüküm 137

Alınub tecdîd olındı. Fî 3 Ramazân sene 985.

Karaman³³¹ beglerbegisine hüküm ki,³³² Akşehir sancağı begi Hüsrev mektûb gönderüb Abdullah oğlu dârende Haydar için Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde baş kesüb ziyâde yoldaşlıkda itmişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan beş bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

³³¹ Önce Rûm-ili yazılmış. Sonra silinmiş.

³³² Beyşehir(silinmiş)

18/Hüküm 138

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, dârende Yahya oğlu Mahmûd südde-i sa‘âdetime gelüb sâbıka gurebâ-yı yesârdan yevmî altı akça ‘ulûfeye mutasarrıf iken vilâyet-i Karaman’da bedeli tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Konya sancağında Aladağ nâhiyesinde Kesma/Ketma??? nâm karyeden üç bin üç yüz akça tîmâr olan İshak fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürmeğın bi’l-fi’l mahlûl ile noksânı tekmîl olınmak üzre tevcîh idüb tezkiresin viresin.

18/Hüküm 139

Buyurulmuşdur.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Şam Yeniçerileri kethüdâsı Mustafa mühürlü tezkire gönderüb Şam Yeniçerileri bölükbaşlarından ağa cemâ‘atinde yevmî on bir akça ‘ulûfeye mutasarrıf olan Abdullah oğlu Zehvân??? yayabaşı olub gedüğü mahlûldür deyü kethüdâ³³³ cemâ‘atinde Mustafa üçüncü bölükde yevmî yedi akçası olub Kıbrus’da olan Şam Yeniçerileri kâtibi olan Sefer oğlu dârende Mehmed olmasın buyurdum ki, bölükbaşılığı hüküm-i şerifim târfhinden merkuma tevcîh idüb deftere kayd idüb ‘ulûfesin tasarruf idesin.

18/Hüküm 140

Alınub mahlûle virildi. Fî 22 Rebiü’l-evvel sene 980.

Erzurûm’a hüküm ki, İlbasan sancağı begi Halîl mektûb gönderüb Erzurûm kullarından otuz sekizinci bölükde yevmî yirmi akça ‘ulûfeye³³⁴ mutasarrıf olan Ferrûhşâd için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal‘ası muhâsara olındıkda metris yapmakda ve toprak sürmekde gereği gibi hıdmet eylemişdür deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden yirmi beş bin akça ze‘âmet emr idüb mezbûra düşenden yirmi beş bin akça bir ze‘âmet tevcîh idüb tezkire viresin.

³³³ Kef harfinin keşidesi konulmamış.

³³⁴ -ye eki yazılmamış.

18/Hüküm 141

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağı begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Belgrad nâhiyesinde Kuryani nâm karye ve gayriden yedi bin üç yüz yetmiş akça tîmârı olan Yûsuf nâm sipâhînin oğlu olan dârende Alî için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe yürüyüşünde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

18/Hüküm 142

Alınub mahlûle virildi. Fî 29 Cemâziyye'l-evvel sene 979.

Şam beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Kapudân Alî Paşa mühürlü tezkire gönderüb Cebel-i 'Aclûn sancağında beş bin dokuz yüz³³⁵ doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan Sinân oğlu dârende Mustafa için cezâre-i Kıbrus'da muhâsır olan kal'a fethinde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

18/Hüküm 143

Buyurulmuşdur.³³⁶

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Ohri sancağında üç bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Ohri sancağında Gora nâhiyesinde nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa oğlu Ramazân fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

18/Hüküm 144

Ba'dehû olmak buyurıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi Mustafa mühürlü tezkire gönderüb Avlonya alay begisi olan Mehmed'in oğlu olub Avlonya sancağında on bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Alî için Kıbrus cezâresinde gereği gibi hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin³³⁷ altı bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

³³⁵ Metinde yüz yazılmamış.

³³⁶ Alınub mahlûle virildi(silinmiş)

³³⁷ Dört bin(silinmiş)

18/Hüküm 145

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Yanya sancağında beş bin dokuz yüz³³⁸ doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Yanya sancağında Çerkovişte nâhiyesinde Kerasova nâm karyeden beş bin dokuz yüz³³⁹ doksan dokuz akça tîmârı olan hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

19/Hüküm 146

Rûm³⁴⁰ beglerbegisine hüküm ki, dârende Abdülcemîl gelüb sâbıka sipâhî oğlanlarım zümresinde iki yüz altmış ikinci bölükde yevmî on dört akça 'ulûfeye mutasarrıf iken Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb ziyâde bahâdırlık itmekle yirmi bin akça ze'âmete emr-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Sivâs sancağında Kazâbâd nâhiyesinde Çamurcı nâm karye ve gayriden yedi bin akça tîmâr müteveffâ Süleymân tahvîlinden ve Artukâbâd nâhiyesinde Yeniceköy ve Ahûr ve gayriden yedi bin akça hisse Kıbrus seferine gelmiyen Oruç tahvîlinden³⁴¹ ve Sivâs sancağında Kazâbâd nâhiyesinde Erkilet nâm karyeden iki bin akça hisse müteveffâ Mehmed tahvîlinden Çamurcı nâm karyeden iki bin akça hisse sefer kâtibi Mehmed tahvîlinden ve Budaközi nâhiyesinde karye-i Domalan ve Kapucuk ve mezra'a-ı Alunpınarı ve mezra'a-ı 'uhdesinden iki bin iki yüz ak akça hisse Kıbrus tîmârları defterdârı olub ferâgat iden Abdüsselâm tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb kendüye virilmek bâbında ricâ itmeğın³⁴² evvel hükmü alınub şartıyla hüküm yazıldı.

19/Hüküm 147

Yazıldı.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb hâliyâ Kıbrus cezîresinde tîmâr defterdârı olan Abdüsselâm zîde mecduhû'nun oğlı olub sâbıka mûmâ-ileyh ze'âmete mutasarrıf iken Kıbrus cezîresinde buna kanun üzre tîmâra emr-i şerîfim virilüb

³³⁸ Metinde yüz yazılmamış.

³³⁹ Metinde yüz yazılmamış.

³⁴⁰ -ili(silinmiş)

³⁴¹ Ve Kazâbâd nâhiyesinde Erkilet nâm karyeden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça hisse Bâli tahvîlinden ve Salmanlu nâhiyesinde Kaşçı nâm karyeden iki bin akça bâkî hisse müteveffâ Hacı Mehmed tahvîlinden(silinmiş)

³⁴² Noksânı tekmîl olunmak üzre(silinmiş)

müyesser olmaduğın ve Sivâs sancağında Salmanlu nâhiyesinde Kaşçı??? nâm karyeden dokuz bin akça tîmâr müteveffâ Hacı Mehmed tâhvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ricâ itmeğin sâbıka virilen hüküm alınub merkum Mehmed'e tevcîh idüb tezkire viresin.

19/Hüküm 147

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Yûsuf kethüdâ gelüb bundan akdem Konya muhârebesinde yoldaşlık itmekle sekiz bin akça için emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Kastamonı sancağı begi Sinân mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Sinob nâhiyesinde 'Ayân??? nâm karye ve gayriden beş bin akça tîmâr Kıbrus seferine gelmiyen Bâlî tahvîlinden mahlûl idüğün 'arz eylemeğin noksânı tekmiîl olmak üzre hüküm yazıldı. Bunda gelmişdür.

19/Hüküm 148

Haleb beglerbegisine, Ahmed oğlı dârende Mustafa gelüb sâbıka Sipâhîoğlanlarım cemâ'atinden üç yüz sekizinci bölükde yevmî yirmi beş akça 'ulûfeye mutasarrıf iken bedeli yirmi beş bin akça ze'âmetle dergâh-ı mu'allâm çavuşlığı emr olunub henüz ze'âmet müyesser olmaduğın ve Ma'arra sancağında ve nâhiyesinde nâm karye ve gayriden yirmi bin akça ze'âmete mutasarrıf olan Alî Kıbrus seferine gelmeyüb ze'âmetin mahlûl³⁴³ idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin dergâh-ı mu'allâm çavuşlığı hıdmetinde olmak üzre tezkiresin viresin.

19/Hüküm 149

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Kanber gelüb Yanya sancağında Rinasa nâhiyesinde altı bin iki yüz altmış akça tîmârı olub fevt olan Alî'nin oğlı olub dirliği olmaduğın ve Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde nâm karyeden iki bin akça tîmâr müteveffâ Sinân tahvîlinden mahlûl eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

³⁴³ İle(silinmiş)

19/Hüküm 150

Fî gurre-i Ramazân sene 979.

Rûm beglerbegisine hüküm, Divriği begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Anzagır nâhiyesinde 4964 akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan ‘Îsâ nâm sipâhînin oğlu dârende İlaldı için müteveffâ-yı mezbûrun sulbü oğlu olduğın Divriği sancağında Anzagır nâhiyesinde Didelü??? nâm karyeden 2600 akça tîmârı olan Emîr Arslan fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürmeğın tevcîh olunub hüküm yazıldı.

20/Hüküm 151

Alınub mahlûle virildi. Fî 10 Cûmâde’l-âhire sene 986.

Dulkadir beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Mar‘aş sancağında on dokuz bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Hüseyin için feth olınan Lefkoşe Kal‘ası muhârebesinde ziyâde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden altı bin terakki emr idüb düşenden terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

20/Hüküm 152

Şam beglerbegisine hüküm ki, Cebele sancağı begi mektûb gönderüb Cebele sancağında Merkab nâhiyesinde beş bin dokuz yüz doksan akçalık tîmâra mutasarrıf olan Şam defteri kâtibi Mehmed için Kıbrıs cezîresinde bile olub gereği gibi yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın iki bin akça terakki emr idüb düşenden iki bin akça bir hisse tevcîh idesin.

20/Hüküm 153

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Erzurûm gönüllülerinden 23. bölükde yevmî on akça ‘ulûfesi olan ser-bölük dârende Mehmed kal‘a yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesmişdür deyü Tarsûs begi Ahmed i‘lâm mezîd-i ‘inâyetimden ‘ulûfesine bedel tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden ‘ulûfesi bedeli üç bin tîmâr tevcîh idesin.

20/Hüküm 154

Erzurûm beglerbegisine hüküm ki, dârende Yûsuf gelüb Erzurûm gönüllü gedüğüne elinde emri olub ve mezbûr kal‘a yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesmişdür deyü Sis

begi i'lâm itmeğin hükm-i sâbika alınub ve Erzurûm gönüllülerinden 23. bölükde yevmî on akça 'ulûfesi olan ser-bölük Mehmed'e tîmâr virilüb mezbûr mahlûl-i gedük mezbûra on akça ile tevcîh olunub hüküm yazıldı.

20/Hüküm 155

Fî 4 Zi'l-ka'de sene 979.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir begi mektûb gönderüb Sivâs sancağında Kazâbâd nâhiyesinde Kadı 'Ömer nâm karyeden 2999 akça tîmârı olan Mustafa Kıbrus'a gelmeyüb tîmârı mahlûl olmağın Cânîk sancağında 1500 akçadan ma'zûl olan diğêr Mustafa'ya tîmâr min-ba'd ziyâdesiyle tevcîh olunub şartıyla hüküm yazıldı.

20/Hüküm 156

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Beyşehir begi mektûb gönderüb Ohri sancağında Mat nâhiyesinde Selişte nâm karyeden 6750 akça tîmârı olan Mîrgeldi oğlı Hızır Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlık itmeğin bin beş yüz terakki emr olunub hüküm virildi.

20/Hüküm 157

Rûm-ili beglerbegisine, Yanya alay begisi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Zagorya nâhiyesinde Aklamorar??? nâm karyeden ve gayriden 8000 tîmârı olan Sefer tîmârı içinde altı binden ziyâde olan iki bin akçalık min-ba'd bedelin taleb itmemek üzere Mehmed nâm oğlına ricâ itmeğin tevcîh olunub şartıyla hüküm yazıldı.

20/Hüküm 158

Fî 16 Ramazân sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Yanya alay begisi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Korendoz nâhiyesinde Nişiste nâm karyeden ve gayriden 7500 akça tîmârı olan Hüseyin nâm sipâhî tîmârından Koniçe nâhiyesinde olan 2500 akça yarâr(?) bedelin min-ba'd taleb eylememek üzere 'İsâ oğlı Alî'ye virilmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

20/Hüküm 159

Anatoli beglerbegisine hüküm, Menteşâ alay begisi Mehmed mektûb gönderüb Menteşâ alay çavuşı olan Mehmed fevt olub çavuşlığı mahlûl olmağın livâ-yı mezbûrda Tavas nâhiyesinde Papaslık nâm karyeden 6500 akça tîmârı olan ‘Ömer’e ricâ itmeğın tevcîh olunub alay çavuşlığı hıdmetin itdüresin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

20/Hüküm 160

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Yanya alay begisi mektûb gönderüb dârende Mehmed için livâ-yı mezbûrda 5999 akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve Yanya sancağında Ragoz nâhiyesinde Seklişte nâm karyeden 5999 akça tîmârı Süleymân tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat itmeğın tevcîh olunub şartıyla hüküm yazıldı.

21/Hüküm 161

Rabtdır. (Bâlî) Alınub mahlûle virildi. Fî evâ’il-i Cemâziyye’l-âhir sene 978.

Anatoli beglerbegisine, Kastamonı sancağı begi Sinân mektûb gönderüb Kastamonı sancağında Araç nâhiyesinde nâm-ı diğér Gürne karyeden ve gayriden beş bin beş yüz akça tîmârı olan Yahya nâm sipâhînin oğlı dârende Halîl için yarâr olub Kıbrus cezîresinde bile olub hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğından gayri babası için müstecâb Sâlîh ve mütedeyyin tahrîrdır deyü bildürüb mezbûr oğlına dirlik olunmasın ricâ itmeğın mezîd-i ‘inâyetimden kanun üzre tîmâr emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

21/Hüküm 162

Şam beglerbegisine hüküm ki, Abdi oğlı dârende Mehmed gelüb Şam sancağında beş bin akça tîmârdan³⁴⁴ ma‘zûl olduğın ve Hums sancağında ve nâhiyesinde Kab‘iye??? nâm karyeden on bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hacı Kaya fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürmeğın ziyâdesiyle tevcîh idüb tezkire viresin.

³⁴⁴ Mutasarrıf olan(silinmiş)

21/Hüküm 163

Fî 29 Muharrem sene 979.

Anatoli beglerbegisine, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb Kengiri sancağında ve nâhiyesinde on bin dört yüz akça Paşa nâm karye ve gayriden mutasarrıf olan Kubâd fevt olub tîmârı mahlûldür deyü âdemlerinden Karesi sancağında sekiz bin dört yüz kırk dört akça tîmârdan ma'zûl olub birkaç def'a mahlûl virilüb müyesser olmiyan dârende Hüsrev'e olmasın ricâ itmeğin ziyâdesiyle virilmek için şartıyla hüküm yazıldı.

21/Hüküm 164

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Hüsrev gelüb sâbıka Şam yeniçerilerinden iken tîmâr emr olunmağın Hama sancağında Masyad nâhiyesinde Mira(?) nâm karye ve gayriden beş bin 5999 akça tîmâr müteveffâ Yeniçeri Hüseyin tahvîlinden dokuz yüz yetmiş sekiz Rebiü'l-âhirin dokuzuncı gününde vezîr Mustafa Paşa âdemlerinden buna tevcîh alınmışken yevm-i mezbûrede senün Cânîk'den ahara tevcîh olunduğın bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

21/Hüküm 165

Yazıldı.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, dergâh-ı mu'allâmda hıdmet iden³⁴⁵ Çavuş³⁴⁶ oğullarından dârende Mehmed gelüb İçil sancağında Ermenâk nâhiyesinde Lâmas nâm karye ve gayriden müteveffâ Ahmed tahvîlinden dokuz bin akça tîmâr işbu sitte semâniye ve seb'in ve tis'a mie yevmü'l-âhirin dokuzuncı günden buna tevcîh olunmuş iken yevm-i mezbûrda tîmâr-ı mezkûr nâm karyedir dimekle ahara dahi virilmedüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin kangısının sahîh ise ana zabt itdürülmek emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

21/Hüküm 166

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Hüseyin gelüb Beyşehir sancağında ve nâhiyesinde Barlak??? nâm karyeden üç bin akça tîmârdan ma'zûl olub cezîre-i Kıbrus'da yoldaşlık idüb ve Menteşâ sancağında Köyceğiz nâhiyesinde Menderes???

³⁴⁵ İden sözcüğü mükerrer yazılmış.

³⁴⁶ Çavuş sözcüğü mükerrer yazılmış.

nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan İbrâhim hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat idüb yoldaşlık mukabelesinde bin akça ziyâde ile hüküm yazıldı.

21/Hüküm 167

Fî 27 Ramazân sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım Alî Paşa mühürlü tezkire gönderüb garib yiğitlerden Mehmed oğlu dârende Hızır için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub dirliği müstahakdur deyü bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, emr üzre düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

22/Hüküm 168

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi’l-hicce sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinden dârende Nevrekoplu Mustafa Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i ‘inâyetimden kanûnlarından bin akça ziyâde ile on bin akça bir tîmâr virilmesin emr idüb buyurdum ki, düşenden on bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

22/Hüküm 169

Alınub mahlûle virildi. Fî 7 Şa‘bân sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım Alî Paşa mühürlü tezkire gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlu dârende Mustafa için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb düşenden tezkire viresin.

22/Hüküm 170

Alınub tecdîd olındı. Fî 12 Ramazân sene 978.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Beyşehirli sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Beyşehirli sancağında mîr-i ‘alemi olub livâ-yı mezbûrda Kırelî nâhiyesinde Çift nâm karye ve gayriden 12.213 akça tîmâra mutasarrıf olan dârende-i fermân Ahmed için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe yürüyüşünde iki yarâr kâfir başın kesüb ziyâde yoldaşlıkda

bulunmuşdur bildürdüğü ecilden üç bin akça terakki olmasın emr idüb düşenden üç bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

22/Hüküm 171

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Nasûh gelüb sâbika sağ ‘ulûfecilerden olub dört bin akça tîmâra emr-i şerîf virilüb Teke sancağında Karahisâr nâhiyesinde bin altı yüz altmış beş akça tîmâr noksânı tekmiî olmak üzere tevcîh olunmuş iken müyesser olmayub Bolı sancağında Virânşehir nâhiyesinde Akçaçay nâm karyeden iki bin dört yüz akça tîmâr müteveffâ Alî tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

22/Hüküm 172

Rûm-ili beglerbegisine hüküm³⁴⁷, emîrû’l-ümerâi’l-kirâm Kapudânım Alî Paşa mühürlü tezkire gönderüb Memî oğlı dârende Kasım Kıbrus seferinde ziyâde yoldaşlık eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın ibtidâdan dört bin akça tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

22/Hüküm 173

Fî 8 Şa‘bân sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Cezâyir beglerbegisi tezkire gönderüb dârende Çerkes Ferrûh Kıbrus seferinde ziyâde yoldaşlık idüb hıdmetde bulunmağın ibtidâdan üç bin akça tîmâr virilmesi için hüküm yazıldı.

Yazıldı.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Cüneyd oğlı dârende Halîl gelüb elinde dört bin akça tîmâra emri olub müyesser olmaduğın ve Canpolâd Beg mühürlü tezkire gönderüb livâyı mezbûrda ve nâhiyesinde Baba nâm mezra‘adan dört bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan İbrâhim için cezîre-i Kıbrus’a gelmedi tîmârı mahlûldür deyü bildürmeğın zikr olan mahlûl kendüye virilmek bâbında ‘inâyet ricâ itmeğın hüküm-i sâbika alınub şartıyla hüküm yazıldı.

³⁴⁷ Dârende(silinmiş)

22/Hüküm 174

Erzurûm beglerbegisine hüküm ki, Aksarây sancağı beyi Haydar mektûb gönderüb Sis sancağında altı bin dokuz yüz doksan sekiz akça tîmârıyla Ovacık alay begisi olan dârende yoldaş Hüseyin için Kıbrıs cezîresinde yoldaşlık eyledüğün bildürmeğın yoldaşlığı mukabelesinde mezîd-i ‘inâyetimden üç bin akça terakki emr olunub hüküm yazıldı.

22/Hüküm 175

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Behrâm gelüb Bolı sancağında Vîrânşehir nâhiyesinde Kozyaka nâm karye ve gayriden dokuz bin dokuz yüz otuz sekiz akçalık tîmâra mutasarrıf idüğün bildürüb zıkr olan tîmârından üç bin akçasın min-ba‘d kendüye bedeli olmamak şartıyla oğlı dârende İbrâhim’e virilmesi bâbında ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

23/Hüküm 176

Fî 7 Muharrem sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mustafa gelüb İlbasan sancağında ve nâhiyesinde Iskara??? nâm karye ve gayriden yedi bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hüseyin tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

23/Hüküm 177

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Bâlî gelüb Yanya sancağında üç bin akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Grebene nâhiyesinde Aspiro nâm karyeden üç bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan Hızır tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

23/Hüküm 178

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb Yanya sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Rogoz nâhiyesinde Dobroyani nâm karyeden üç bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan ‘İsâ

tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

23/Hüküm 179

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Anatoli defter kethüdâsı Ahmed mühürlü tezkire gönderüb Menteşâ sancağında Mazun nâhiyesinde Hasırcılı nâm karye ve gayriden yedi bin üç yüz yetmiş beş akça tîmâra mutasarrıf³⁴⁸ olub nâhiye-i mezbûrenin çeri sürücüsü olan Mustafa çeri sürücülük hıdmetinde ihmâl üzre olduğın ve Karahisâr sancağında Şuhud nâhiyesinde Öyük nâm karye ve gayriden dört bin dokuz yüz doksan akça tîmâra mutasarrıf olan dârende İlyâs için yarâr çeri sürücülüğün ‘uhdesinden gelür deyü bildürmeğın hüküm yazıldı.

23/Hüküm 180

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, düstûr-ı mükerrerem müşîri’l-müfehham nizâmü’l-âlem vezîrim Mustafa Paşa edâmellahü te’âlâ iclâluhû âdemlerinden dârende Sunullah gelüb Mora sancağında sekiz bin dört yüz akçadan ma’zûl olduğın ve Yanya alay begisi mühürlü tezkire gönderüb livâ-yı mezbûrda Grebene nâhiyesinde Holonişte nâm karyeden sekiz bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan Hasan için cezîre-i Kıbrus’a gelmeyüb tîmârı mahlûl idüğün bildürüb zıkr olan mahlûl tîmâr kendüye virûlmek bâbında ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

23/Hüküm 181

Lârende ve Beyşehri kadîlarına hüküm ki, Karaman defterdârı Dâvûd’un tîmârlarının mahsûlinden harçlığı cezîre-i Kıbrus’a getirûlmek için Lârende nâhiyesinde Manazana nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mustafa Çavuş irsâl olındı. Buyurdum ki, varub vüsûl buldıkda müşârün-ileyhin hasslarında vâkı‘ olan mahsûlinden eger re’âyâ zimmetine vesâyirinde teccessüsü’ş-şer‘ ve’l kanun mûmâ-ileyha a’id olan hukukın cem‘ ve tahsîl itdürüb mezkûr Mustafa Çavuş’a teslîm idüb cezîre-i Kıbrus’a îsâl idesin. Bu husûs ziyâde mühimdir. Eger yevm olıcak tezkiresi var ise mûmâ-ileyhin tezkiresi satılmayınca ahardan kimesnenin tezkiresin bey‘ itdürmeyesiz. Ammâ bu bahâne ile kimesneye zulm ve hayf olmakdan ziyâde hazer

³⁴⁸ Olan(silinmiş)

idesiz. Şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîf itimadı kılasız. Tahrîren fî evâhir-i şehri Cemâziyye’l-evvel sitte ve seb‘in semân ve tis‘a mie.

23/Hüküm 182

Cezâyir beglerbegisine hüküm ki, sâbıka İlbasan begi olan Mahmûd mektûb gönderüb ‘Üzeyr sancağında ze‘âmete mutasarrıf olan Mehmed zîde kadruhû’nun oğlu olan dârende Mustafa için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın kanun üzre tîmâr emr idüb şartıyla hükm-i şerîf yazıldı. İki bin akça ta‘yîn olındı.

23/Hüküm 183

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Menteşâ alay begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Muğla nâhiyesinde Bögerce??? nâm karyeden ve gayriden yirmi bin iki yüz elli akça ze‘âmete mutasarrıf olan dârende Nebî için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal‘ası muhârebesinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin terakki tevcîh idüb tezkire viresin.

24/Hüküm 184

Alınub mahlûle virildi. Fî 24 Cemâziyye’l-âhir sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Beyşehri sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb dirliklerinden Hızır oğlu dârende Mehmed için Kıbrus cezâresinde Kal‘a-ı Lefkoşe fethinde top çeki metris yapmada ziyâde hıdmet eylemişdür deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum, mezbûra emr üzre düşenden dört bin akça bir tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

24/Hüküm 185

Fî 20 Cemâziyye’l-evvel sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ohri sancağında dokuz bin akça tîmârdan ma‘zûl olan dârende Hüseyin Kıbrus cezâresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i ‘inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

24/Hüküm 186

Tecdîd olındı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden Alî oğlu Mustafa için Kıbrıs cezâresinde yarâr baş kesüb yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü Kapudânım Alî i'lâm itmeğin mezîd-i 'inâyetimden beş bin akça tîmâr emr idüb buyurdum, mezbûre emrüm üzre düşenden beş bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

24/Hüküm 187

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Ramazân sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ohri sancağı begi 'Osmân mektûb gönderüb Ohri sancağında Mukriz nâhiyesinde Küçük-Çezme nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz³⁴⁹ doksan dokuz akça tîmârı olub hayada olan Yûsuf'un oğlu dârende İskender için Kıbrıs cezâresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden kanun üzre tîmâr idüb şartıyla hükm-i şerîf virildi.

24/Hüküm 188³⁵⁰

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım Alî mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlu dârende Ca'fer için Kıbrıs cezâresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden altı bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre emrüm üzre düşenden altı bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

24/Hüküm 189

Erzurûm beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Haydar Kıbrıs cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın Erzurûm'da Altı kullarından otuz birinci bölükde yevmî on akça 'ulûfeye mutasarrıf olan İbrâhim tîmâra çabuk gedüğü mahlûl olmağın mezbûra virilmek emr idüb buyurdum ki, mezkûr Haydar'ın Kıbrıs cezâresinde zuhûra gelen hıdmeti mukabelesinde zikr olunan gedüğü bu hükm-i şerîfim târîhinden merkum Haydar'a tevcîh idüb deftere kayd itdüresin.

³⁴⁹ Metinde yüz yazılmamış.

³⁵⁰ Alınub mahlûle(silinmiş)

24/Hüküm 190

Fî 7 sene ...

.... olunub Beyşehir sancağı begi ‘arzıyla mukayyeti olub kapudân arz-ı mühür yazılmayı tashîh olındı.

Haleb³⁵¹ beglerbegisine hüküm, Kapudân Alî dâme ikbâluhû mühürlü tezkire gönderüb Hasan oğlu dârende Tugî Hüseyin Kıbrus seferinde yoldaşlık idüb hıdmetde olduğın bildürmeğın ibtidâdan dört bin akça tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

Yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, vezîr Mustafa Paşa edâmellâhû te‘âlâ iclâluhû âdemlerinden Kâtib Ferrûh gelüb Karesi sancağında dört bin sekiz yüz elli akça tîmârdan ma‘zûl olub ve Kıbrus fethinde yoldaşlık idüb baş kesüb ve Yanya sancağında Furka nâm karyeden dokuz bin akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed fevt olub yoldaşlığı mukabelesinde ziyâdesiyle tevcih olunmuş iken müyesser olmaduğın ve girü livâ-yı mezbûrede Grebene nâhiyesinde Bilori nâm karyeden altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan Solak Alî Kıbrus seferine gelmeyüb yoklamada mevcûd olmaduğın Yanya alay begisi i‘lâm idüb kendüye olmak ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

25/Hüküm 191

Alınub tecdid olındı. Fî 21 Cemâziyye’l-evvel sene 984.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Kapudân Alî mühürlü tezkire gönderüb Mustafa oğlu dârende Hasan gelüb Kıbrus seferinde yoldaşlık idüb hıdmetde bulunduğın bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

25/Hüküm 192

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Kapudân Alî mühürlü tezkire gönderüb Pîrî oğlu dârende Ahmed gelüb Kıbrus seferinde ziyâde yoldaşlık idüb hıdmetde bulunduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

³⁵¹ Rûm-ili yazılmış önce sonra silinmiş.

25/Hüküm 193

Fî 28 Zi'l-hicce sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Sunu'llah gelüb Yanya sancağında sekiz bin akçalık tîmâra mutasarrıf olub sekiz bin dört yüz akçaya müstahak olduğın ve cezîre-i Kıbrus'da Lefkoşe nâm kal'a muhâsarasında gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub yürüyüşde dahi bir yarâr kâfir başın kesüb 'inâyet ricâ itmeğın tîmârı tam on iki bin olmak için üç bin altı yüz akça terakkiye hüküm yazıldı.

25/Hüküm 194

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Hüseyin gelüb Hersek sancağında üç bin akçalık tîmârdan ma'zûl olduğın ve Prizrin sancağında Tirgovişte nâhiyesinde Bratyakovinik nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Mustafa tîmârının üç bin akça müstakil kılıçdan hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

25/Hüküm 195

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mustafa gelüb beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra müstahak olub Prizrin sancağında iki bin dokuz yüz yoksan dokuz akça hisse tîmârı olduğın ve Klis serhaddinde Lehke??? nâm kal'a garet olındıkda yoldaşlıkda bulunmağla dokuz yüz yetmiş dört deyn akçasının evâsıtında iki bin akça terakkiye emr-i şerîf virilüb ve Erdel seferinde dahi yoldaşlıkda bulunmağla târih-i mezbûrda bin beş yüz akça terakkiye emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Prizrin sancağında Tirgovişte nâhiyesinde Dolani nâm karye ve gayriden altı bin beş yüz otuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Dervîş tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın ol-hükümler alınub şartıyla hüküm yazıldı.

25/Hüküm 196

Sivâs beglerbegisine hüküm ki, Mehmed oğlı dârende Turak gelüb ibtidâdan dört bin akça tîmâra emr-i şerifim virilüb müyesser olmaduğın ve Çorum sancağında 'Osmâncık nâhiyesinde M... nâm karye ve gayriden beş bin üç yüz akçalık tîmâr müteveffâ Hüseyin tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ etmeğın hükm-i sâbıka alınub

mezbûrun Kıbrıs cezîresinde zuhûra gelen yoldaşlığı ve hıdmeti mukabelesinde ziyâdesiyle tevcîh olunub şartıyla hüküm yazıldı.

25/Hüküm 197

Fî 23 Zi'l-hicce sene 981.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb sâbika Ma'arra begi olub hâliyâ Hamid-ili sancağında olan Ahmed Beg kethüdâsı olub Budun sancağında terakkisiyle on iki bin sekiz yüz otuz üç akça tîmâra müstahak olub Hüdâvendigâr sancağı ifrâzından bedeli tîmâra emr-i şerîf virilen dârende Ahmed için Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın şartıyla hüküm-i şerîf yazıldı.

25/Hüküm 198

Dört bin terakkisine virilmiş emri görüldi.

Dulkadir beglerbegisine hüküm ki, dârende Süleymân gelüb Mar'aş sancağında Hısn-ı Mansûr nâhiyesinde sekiz bin akça tîmârdan ahara virilmekle ma'zûl olduğın ve binkere yüz akça cülûs-ı hümâyûnum terakkisine emr-i şerîf virilüb ve ba'dehû Kıbrıs cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde baş kesüb hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın üç bin akça terakki emrüm olub müyesser olmaduğın ve 'Ayntâb sancağında Membic nâhiyesinde Şâhmelik??? nâm ve gayriden on iki bin akça tîmâr Emîr Ağa oğlı müteveffâ Yûsuf tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın ziyâdesiyle tevcîh olınmak emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

26/Hüküm 199

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşâ âdemlerinden olub Yanya sancağında altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Çukadar Mehmed Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın üç bin akça terakki emr idüb buyurdum, mezbûrun elinde olan tîmârıyla üç bin terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

26/Hüküm 200

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mustafa gelüb Avlonya sancağında Depedelen nâhiyesinde İstar-Topolyani nâm karye ve gayriden altı bin akça tîmârî olub fevt olan Ayâs oğlı Alî nâm sipâhînin üçüncü oğlı olub dirliği olmaduğın ve Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde Buz??? nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Yûsuf tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın³⁵² şartıyla hükm-i şerîf yazıldı.

26/Hüküm 201

Kıbrıs beglerbegisine hüküm ki, zıkr olan beglerbegilik on bir kere yüz bin akça dirlikle ta‘yîn olınub dokuz kere yüz bin akçası hizâne-i âmiremden tevcîh-i nakd ve iki kere yüz bin akçası Toros ifrâzından tevcîh olınmışdur buyurdum ki, âdemin gönderüb Toros ifrâzından zıkr olınan iki yüz bin akçasın hasslarından tahsîl olına deyü hüküm yazıldı.

26/Hüküm 202

Şam beglerbegisine hüküm ki, Şam yeniçerilerinden³⁵³ Mustafa birâder-i Alagöz bölüğünde Mustafa bin Abdülkerîm cemâ‘atine tâbi’ yevmî yedi akçası olan dârende Velî için Kıbrıs cezâresinde bile olub hıdmetde ve yoldaşlıkda³⁵⁴ bulunmağın bedeli tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre düşenden yedi bin akça bir tîmâr viresin. Şöyle bilesin.

26/Hüküm 203

Alınub mahlûle virildi. Fî selh-i Cemâziyye’l-âhir sene 978.

Şam beglerbegisine hüküm, Kal‘a-ı Kahire gönüllü bölükbaşlarından ser-bölük olan dârende Mercân Lefkoşe yürüyüşünde hıdmetde bulunmağın mezîd-i ‘inâyetimden ‘ulûfesine bedel yedi bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, tevcîh idesin.

³⁵² Kef harfinin keşidesi konulmamış.

³⁵³ Gönülleri bölükbaşlarından Mustafa birâder-i Alagöz ser-bölük ...(silinmiş)

³⁵⁴(silinmiş)

26/Hüküm 204

Fî 5 Muharrem 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Abdullah oğlu³⁵⁵ İbrâhim gelüb ibtidâdan üç bin tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Ohri sancağında Göre??? nâhiyesinde Obrebona??? nâm karyeden 3000 tîmârı olan Alî fevt olub mahlûl olmağın tevcîh olunub buyurdum ki, tezkiresin viresin.

26/Hüküm 205

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağı begi mektûb gönderüb Avlonya sancağında on dokuz bin tîmârı olan dârende Mustafa çeribaşı Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb ziyâde yoldaşlık itdüğün bildürdüğü ecilden mezîd-i 'inâyetimden bin akça terakkiyle tîmârı ze'âmet olmasın emr idüb buyurdum, düşenden bir ze'âmet tevcîh idüb tezkire viresin.

26/Hüküm 206

Şam beglerbegisine hüküm ki, Şam yeniçerileri kethüdâsı olan Mustafa mektûb gönderüb Şam yeniçerileri bölükbaşlarından Mustafa cemâ'atinde yevmî dokuz akça 'ulûfeye mutasarrıf olan Alagöz birâderi Mustafa'ya yayabaşılık virilüb gedüğü mahlûl olmağın Şam yeniçerilerinden ağa cemâ'atinde bir birâder Ca'fer Çavuş bölümünde yevmî yetmiş akça 'ulûfesi olan dârende Abdullah oğlu Piyâle Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlık eyledüğün ecilden mezbûr Piyâle'ye virilmesin emr idüb hüküm târîhinden tevcîh idüb istihdâm eylesin.

27/Hüküm 207

Alınub mahlûle virildi. Fî 20 Şa'bân sene 985.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Anadolu beglerbegisi İskender mektûb gönderüb Prizrin sancağında ve nâhiyesinde yirmi bin akça ze'âmete mutasarrıf olan dârende İbrâhim için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça emr idüb buyurdum ki, müşârün-ileyhin emr olınan dört bin akça terakkisin kanun üzre düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

³⁵⁵(silinmiş)

27/Hüküm 208

Haleb beglerbegisine hüküm, dârende Mahmûd Çavuş gelüb Haleb sancağında Erihâ nâhiyesinde Katya nâm karyeden kırk bin akça ze'âmete mutasarrıf olub ve sekiz bin akça terakkiye elinde emr-i şerîf olub müyesser olmaduğın ve Ma'arra sancağında ve nâhiyesinde nâm karyeden on iki bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed Kıbrus seferine gelmeyüb yoklamada mevcûd olmaduğın ve tîmâr-ı mezbûrede altı bin beş yüz akça hisse mahlûl idüğün bildürüb terakkisine bedel şartıyla hüküm yazıldı.

27/Hüküm 209

Alınub mahlûle virildi. Fî 27 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm,³⁵⁶ kıdvetü'l-ümerâ Akşehir sancağı begi Hüsrev mühürlü tezkire gönderüb Eyne Beg oğlı dârende Mustafa Kıbrus seferinde Lefkoşe nâm kal'a fethinde yoldaşlık idüb mezîd-i 'inâyetimden düşenden üç bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

27/Hüküm 210

Görüle

Haleb beglerbegisine hüküm, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Çâşni-gîr Ca'fer gelüb Kıbrus seferinde ziyâde yoldaşlık idüb hıdmetde bulunmağın ibtidâdan beş bin akça tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Ma'arra sancağında ve nâhiyesinde 'Avret??? nâm karyeden on iki bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed Kıbrus seferine gelmeyüb yoklamada mevcûd olmaduğın bildürüb sâbıka virilen hüküm alınub bedelinden bin akça ziyâde ile ve şartıyla hüküm yazıldı.

27/Hüküm 211

Fî 24 Safer sene 980.

Rûm beglerbegisine hüküm, dârende Mustafa gelüb Amâsiyye³⁵⁷ sancağında ve nâhiyesinde bin sekiz yüz kırk bir akçalık tîmârdan ma'zûl olduğın Sivâs sancağında Kâh nâhiyesinde Menci??? nâm karyeden üç bin yüz akça tîmâra mutasarrıf olan Şa'bân fevt olub mahlûl olmağın bedelinden bin akça ziyâde ile ve şartıyla hüküm yazıldı.

³⁵⁶ Dârende(silinmiş)

³⁵⁷ Önce Sivâs yazılmış sonra silinmiş.

27/Hüküm 212

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Safer sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir begi mektûb gönderüb Murâd oğlu dârende Mahmûd için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh itdüresin.

27/Hüküm 213

Dulkadir beglerbegisine hüküm ki, dârende Kasım gelüb ‘Aclun sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve Mar‘aş sancağında Hısn-ı Mansûr nâhiyesinde Peşmini nâm karye ve gayriden sekiz bin akça tîmâr ahâr tîmâr olan Süleymân Kethüdâ tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

27/Hüküm 214

Rûm beglerbegisine hüküm ki³⁵⁸, Abdullah oğlu dârende Bâlî gelüb sâbıka yevmî yirmi yedi akça ile Mısır müteferrikalarından iken Kıbrus cezâresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ‘ulûfesi bedeli yirmi yedi bin akça ze‘âmete emr virilüb ze‘âmet müyesser olmaduğın ve Sivâs sancağında ve nâhiyesinde otuz bir bin akça ze‘âmete mutasarrıf olan Yâr Ahmed fevt olub ze‘âmeti mahlûl oldıkda altı bin akçalık ahara virilüb yirmi beş bin³⁵⁹ akçalık bâkî mahlûl idüğün ecilden??? ‘inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

28/Hüküm 215

Bunda geldi. Fî 7 Şa‘bân sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Abdi Geylânî gelüb sipâhî oğullarım zümresinde iki yüz otuz sekizinci bölükde yirmi iki akça ‘ulûfeye mutasarrıf iken Kıbrus cezâresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın yirmi beş bin akça ze‘âmete³⁶⁰ emr olunmağla Sivâs’da Yâr Ahmed’e ze‘âmet virilüb müyesser olmaduğın Ohri sancağında Rafa nâhiyesinde Lazarpol??? nâm karye ve gayriden yirmi bin akça

³⁵⁸ Dârende(silinmiş)

³⁵⁹ Akçalık bâkî m(silinmiş)

³⁶⁰ Mutasarrıf iken(silinmiş)

ze‘âmet Hasan Paşa oğlu müteveffâ Hasan tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın sâbıka virilen cem‘ olinub merkur Hasan’a tevcîh idüb tezkire viresin.

28/Hüküm 216

Yazıldı. Fî ... sene 980.

Kal‘ada urılub ziyâde zebûn olub vefât itdi yazılmıya deyü işâret olinmışıdı sonra bulub sahih itdüğüne Dervîş Paşa şehâdet itmişdür.

Haleb beglerbegisine, hâliyâ mektûb gönderüb yirmi dört bin iki yüz akça ze‘âmetle Haleb çavuşları kethüdâsı olan Mehmed için Lefkoşe Kal‘ası fethinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan ze‘âmetle düşenden terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

28/Hüküm 217

Alınub tecdîd olındı. Fî 25 Şa‘bân sene 984.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi mektûb gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlu dârende İbrâhim için Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe Kal‘ası yürüyüşünde gereği gibi hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, emr üzre düşenden üç bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

28/Hüküm 218

Alınub tecdîd olındı. Fî gurre-i Şa‘bân sene 984.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi mektûb gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlu dârende Behrâm için Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe Kal‘ası fethinde ziyâde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre emr üzre düşenden üç bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

28/Hüküm 219

Fî 9 Cemâziyye’l-evvel sene 979.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Hums sancağında on dört bin elli akça tîmârı olan Abdürrezak oğlu dârende Alî için Kıbrıs

cezâresinde küllî hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârıyla emr olunan dört bin akça terakkisine bedel bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

28/Hüküm 220

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Anatoli defteri kethüdâsı Ahmed âdemlerinden Abdullah oğlu dârende Piyâle Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan dört bin akça tevcîh idüb tezkire viresin.

28/Hüküm 221

Hasan veled-i Emrullah 4000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Ramazân sene 979.	Pîrî veled-i Sâlih 3000 Zâyi' sûretinden tekrâr virildi. Fî 25 Receb sene 979.	Keyvân veled-i Abdullah 3000 Zâyi' sûretinden tekrâr virildi. Fî 18 Cemâziyye'l-evvel sene 979.	Pîrî veled-i Abdullah 3000 Zâyi' sûretinden virildi Arslan'a dirlik buyurıldı. Fî 18 Cemâziyye'l- evvel sene 979.

Mezbûrlar dahi müşârün-ileyh âdemlerinden olub isimleri tahtında işâret olunan mikdâr tîmâra emr-i şerîf yazıldı.

28/Hüküm 222

Anatoli beglerbegisine hüküm, Kastamonı alay begisi olan Mustafa gelüb ze'âmetinin noxsânı olduğın ve livâ-yı mezbûrda Daday nâhiyesinde Karaağaç nâm karyeden 2000 hisse mahlûl olduğın bildürmeğin hissesi' yçün virilüb şartıyla hüküm yazıldı.

29/Hüküm 223

Alınub ... Emrullah'a virildi. Fî gurre-i Ramazân sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb Bolı sancağında Ereğli nâhiyesinde yedi bin dört yüz kırk iki akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mustafa için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub mecrûh olmağın terakki 'arz itdüğün ecilden mezîd-i 'inâyetimden üç bin terakki düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

29/Hüküm 224

Fî 14 Ramazan sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Kengiri sancağı begi mektûb gönderüb Ankara sancağında on iki bin iki yüz yetmiş iki akça tîmârı olan dârende-i fermân-ı hümayûn Şa'bân için Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde yarâr kâfir başın kesüb gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin 'inâyet ricâ itmeğin dört bin³⁶¹ akça terakki kısmına bedel düşenden bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

29/Hüküm 225

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü defter gönderüb kapucubaşılığın hıdmetinde olub Karahisâr sancağında Şuhud nâhiyesinde sekiz bin altı yüz doksan sekiz akçalık tîmâra mutasarrıf olan dârende-i fermân nasbu'l-iz'ân Hurrem Kıbrıs cezâresinde ziyâde hıdmet ve yoldaşlık itmişdür deyü bildürdüğün ecilden mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, dört bin terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

29/Hüküm 226

Şam beglerbegisine hüküm ki, Beyşehri sancağı begi mektûb gönderüb Şam sancağında Şufû'l-beyâz nâhiyesinde on iki bin beş yüz akça tîmârı olub Şam çeribaşısı olan dârende-i fermân-ı hümayûn Ya'kûb Kıbrıs cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin üç bin terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

29/Hüküm 227

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından dârende-i fermân Mehmed Çavuş gelüb on altı bin akça tîmâra müstahak olub Beyşehri sancağında Kırelî nâhiyesinde on beş bin akça tîmârdan ma'zûl olub ve Kıbrıs seferinde Lefkoşe Kal'ası fethinde yoldaşlık idüb ze'âmet emr olinub müyesser olmaduğın ve Ohri sancağında ve nâhiyesinde nâm karye ve gayriden on üç bin yedi yüz altmış yedi akça tîmâr müteveffâ Mustafa tahvîlinden mahlûl olub ve Ohri sancağında Akçahisâr nâhiyesinde

³⁶¹ Metinde bin yazılmamış.

ve gayri nâm karyeden sekiz bin akça tîmâr müteveffâ İbrâhim tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb şartıyla hüküm yazıldı.

29/Hüküm 228

Şam beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Hüseyin gelüb Kıbrıs seferinde ziyâde yoldaşlık eyledüğün ve Şam yeniçerilerinden Murâd sübaşı cemâ'atinde Hızır birâder-i Mustafa bölüğünde yevmî beş akça 'ulûfeye mutasarrıf olan Ahmed sefere gelmeyüb gedüğü mahlûl idüğün bildürmeğın zıkr olan gedük Hüseyin'e tevcîh olunması için hüküm yazıldı.

29/Hüküm 229

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ südde-i sa'âdetim müteferrikalarına ilhak olınan dârende İsfendiyâr gelüb Sığla sancağında müteferrika olduğı yirmi beş bin iki yüz altmış üç akça ze'âmetinin berâtı mücebince beş bin akça noksânı olub ve zıkr olınan ze'âmeti üzre bin iki kere akça Sigetvar terakkisi hesabı üzre beş bin elli üç akça terakkiye 975 fî evâsıtında emr-i şerîf virilüb ve Kıbrıs cezîresinde Anatoli ma'zûllerine ağa ta'yîn olunub gice ve gündüz Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde olub gereği gibi hıdmet itdüğü ecilden Kapudânım Alî mühürlü tezkiresi mücebince beş bin akça terakki emr olunub müyesser olmaduğın ve Aydın sancağında Birgi nâhiyesinde Mürselli??? karye ve gayriden on dokuz bin doksan sekiz akça tîmâr sâbıka Anatoli garibleri ağası olub Mar'aş defteri kethüdâsı olan Mehmed tahvîlinden mahlûl eyledüğün bildürüb noksânı ve terakkileri'çün virilmek ricâ itmeğın Avlonya begi Alî ve İlbasan begi Halîl elinde Mehmed'e mühürlü tezkire gönderüb müşârün-ileyhin Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe nâm kal'a muhâsara olduğı günden feth olıncaya değın küllî hıdmet eyledüğünden gayri yürüyüşde baş kesüb her vechile ze'âmete müstehakdur deyü bildürüb terakkileri için virilen hüküm alınüb ziyâdesiyle virilmek için hüküm yazıldı.

30/Hüküm 230

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi mektûb gönderüb Sivâs sancağında on beş bin altı yüz iki akça tîmârı olub terakkisiyle on yedi bin yüz otuz iki akça tîmâra müstahak olan dârende Mehmed için Kıbrıs cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe

fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden bin beş yüz akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

30/Hüküm 231³⁶²

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Rebiü'l-evvel sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Menteşâ sancağı begi Gazanfer mektûb gönderüb Teke sancağında Kürd nâhiyesinde yirmi dokuz bin üç yüz akça ze‘âmetle Menteşâ alay begisi olan dârende Mehmed için Kıbrus muhârebesinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden üç bin akça terakki idüb buyurdum, üç bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

30/Hüküm 232

Alınub mahlûle virildi. Fî 4 Receb sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki,³⁶³ Kırkkilise sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb kapucı oğlu dârende İbrâhim için Kıbrus cezîresinde gereği gibi hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan üç bin akça tîmâr olmak emr idüb buyurdum ki, mezbûr emr üzre düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

30/Hüküm 233

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kırkkilise sancağı begi Mehmed mektûb itdürüb Kızılca müselleme çeribaşılardan Yanbolı çeribaşısı olan kapucı oğlu İbrâhim hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat idüb çeribaşılığı mahlûldür deyü dârende-i fermân Alî nâm karındaşına ricâ itmeğin buyurdum ki, zikr olunan müselleme çeribaşılığın mezbûr Alî'ye tevcîh idüb berâtn virüb istihdâm eylesin.

30/Hüküm 234

Fî 29 Şa‘bân sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kapudânum Alî mühürlü tezkire gönderüb Ferrûh oğlu dârende Hasan için Kıbrus cezîresinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre emr üzre düşenden üç bin tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

³⁶² Rûm-ili begler(silinmiş)

³⁶³ Kılîs(silinmiş)

30/Hüküm 235

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım Alî dâme ikbâluhû mühürlü tezkire gönderüb İlyâs oğlu dârende Nasûh için Kıbrus cezâresinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin tîmâr emr idüb düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

30/Hüküm 236

Prizrin begi Mahmûd'un 'arzıyla

Zâyi' sûretinden tekrâr virildi. Fî 6 Şa'bân sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım Alî mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlu dârende Hasan için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb düşenden üç bin terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

30/Hüküm 237

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ağrıboz sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Mora sancağında Arhos nâhiyesinde Halki nâm karyeden üç bin altmış beş akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Behrâm nâm sipâhînin oğlu olub İstifa'da mütemekkin olan dârende Mahmûd için Kıbrus cezâresinde bile olub hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin kanun üzre tîmâr emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

30/Hüküm 238

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Karesi sancağında Manyas nâhiyesinde³⁶⁴ on dört bin altı yüz yirmi akçalık tîmâra mutasarrıf olan Bâlî'nin oğlu dârende Mehmed için Kıbrus cezâresinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden kanun üzre tîmâr emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

³⁶⁴ Nâhiyesinde sözcüğü mükerrer yazılmış.

Cemâ'at-ı Yeniçeriyân dergâh-ı 'âlî

Timiştâr'a Alî Vidin solak 15.000	Rûm-ili'ne Alî ilçî 10.000 Anatoli'ya Nasûh (bin) Abdullah solak 15.000	Sivâs'a Aydın garibler 10.000 Fî 24 Cemâziyye'l- âhir sene 980.	Rûm-ili'ne Şa'bân (bin) İsma'îl 10.000 Fî 24 Ramazân sene 979.	Erzurûm'a Mehmed Trabzon solak 15.000
Anatoli'ya Mehmed (bin) Karagöz solak 15.000	Rûm-ili'ne Behrâm Vardâr 10.000	Rûm-ili'ne Süleymân emîn 10.000	Sivâs'a Hüseyin Amâsiyye 10.000	Rûm-ili'ne Ahmed Bosna 10.000
Rûm-ili'ne Hızır (bin) Mustafa 10.000	Rûm-ili'ne Karagöz Kesriye 10.000	Erzurûm'a Süleymân Trabzon 10.000	Karaman'a Hüseyin Pîrî 10.000 Alnub mahlûle virildi. Fî 15 Cemâziyye'l- âhir sene 978 ³⁶⁵ .	Rûm-ili'ne Dâvûd 10.000
Rûm-ili'ne Ramazân (bin) İskender 10.000 Fî 19 Ramazân sene 979.	Rûm-ili'ne Ca'fer (bin) Hüseyin solak 15.000 Alnub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Rebiü'l-evvel sene 979.	Rûm-ili'ne Ahmed birâder solak 15.000	Rûm-ili'ne Kasım Mora sübaşı-yı dergâh-ı 'âlî 25.000 Alnub mahlûle virildi. Fî 27 Receb sene 978.	Rûm-ili'ne Mustafa (bin) Alî solak 15.000 Alnub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Muharrem sene 979.
Rûm-ili'ne Ca'fer (bin) Hüseyin solak 15.000	Erzurûm'a Hüseyin Trabzon solak 15.000 Alnub mahlûle virildi. Fî 15 Cemâziyye'l- evvel sene 983.	Ahmed (bin) Mehmed solak 10.000 Alnub mahlûle virildi. Fî 7 Receb sene 978. Sivâs'a yazıla. Fî 17 Ramazân sene 979.		

Yekün

Neferân

23

³⁶⁵ Anatoli'ya(silinmiş)

Mezbûrlar Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulundıkları ecilden kanunları üzere tîmâr için hükümleri yazıldı.

Cemâ'at-ı Müteferrika-yı Mısır

Mehmed (bin) Mahmûd Rûm-ili'ne bedeli ze'âmete emr virile.

Cemâ'at-ı Gönüllüyân-ı Mısır

84 Yûsuf yevm-i ca Rûm-ili'nde bedeli tîmâra emr virilmiştir. Tâbi'-i Mustafa Paşa

31/Hüküm 240

Fî 29 Cemâziyye'l-evvel sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ağrıboz sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Mora sancağında Arhos nâhiyesinde Halki nâm karye ve gayriden üç bin altmış beş akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Behrâm nâm sipâhînin oğlu olup İstifa'da mütemekkin olan dârende Ferrûh için Kıbrıs cezâresinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i inâyetimden kanun üzere tîmâra emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

31/Hüküm 241

Sivâs beglerbegisine hüküm, 'Arabkir alay begisi mektûb³⁶⁶ gönderüb livâ-yı mezbûrda Dağili nâhiyesinde Yanoşa??? nâm karyeden 3500 tîmârı olan Ahmed tîmârından ferâgat itmeğin sancağında 5000 tîmârdan ma'zûl olan Abdülkerîm'e noksânı düşenden tekmîl olunub şartıyla hüküm yazıldı.

31/Hüküm 242

Fî 29 Cemâziyye'l-evvel sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ağrıboz begi mektûb gönderüb Ağrıboz'a tabi' İstifa'da mütemekkin olup Mora sancağında Arhos nâhiyesinde üç bin altmış beş akça tîmârdan fevt olan Behrâm'ın oğlu dârende Mahmûd için yarâr olup Kıbrıs'da ziyâde yoldaşlıkda eylemiştir deyü bildürmeğin kanun üzere tîmâra emr virildi.

31/Hüküm 243

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Dulkadirli beglerbegisi mektûb gönderüb Köstendil sancağında 13.500 tîmârı olup 'Ayntâb sancağında kethüdâsı olan Rıdvân Magosa

³⁶⁶ Kef harfinin keşidesi konulmamış.

Kal'ası muhâsarasında ve muhâfazasında hıdmetde bulunduğın bildürdüğü ecilden dört bin akça terakkiye hükm-i şerîf yazıldı.

32/Hüküm 244

Mahlûle virildi. Fî 21 Cemâziyye'l-evvel sene 978.

Haleb beglerbegisine hüküm, mühürlü tezkire gönderüb Haleb sancağında 10.300 akça tîmârı olan Receb Lefkoşe muhâsarasında ve yürüyüşünde hıdmetde bulunub yarâr kâfir başın kesdüğün bildürdüğün ecilden üç bin akça terakki emr idüb hükm-i şerîf yazıldı.

32/Hüküm 245

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Prizrin begi mektûb gönderüb Aydın oğlı dârende Hasan için elinde ibtidâdan 2000 tîmâra emr olduğın ve livâ-yı mezbûrda Bergos nâhiyesinde Muşutişte nâm-ı diğfer Murâd nâm karyeden 3000 tîmârı olan Mustafa tîmârının iki bin akçasından mezbûra olmak şartıyla ferâgat itdüğün ihtimâm eyledüğün ecilden tevcîh olunub hükm-i sâbika alınub şartıyla hüküm yazıldı.

32/Hüküm 246

Fî 17 Cemaziyye'l-ahire sene 979.

Sivâs beglerbegisine hüküm, Rûm çavuşlarından on bin tîmârı olan Pîrî Çavuş Lefkoşe Kal'asında hıdmetde bulunub yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden bin beş yüz terakki emr idüb hüküm yazıldı.

32/Hüküm 247

Diyârbekir beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa edâmellahû te'âlâ iclâluhû âdemlerinden dârende Çerkes Sinân gelüb Lefkoşe Kal'asında hıdmetde bulunmağla mecrûh olduğın ve Âmid kullarından silahdârın dördüncü bölüğünde yevmî on dört akçası olan Çerkes Hüseyin'e bedeli tîmâr virilüb gedüğü mezbûra virilmesin emr idüb hükm-i hümayûnum târîhinden tevcîh olunmak için hükm-i şerîf yazıldı.

32/Hüküm 248

Diyârbekir beglerbegisine hüküm ki, Alî gelüb sâbika Kara Amid'de on iki akça ile garibler kethüdâlığından ma'zûl olduğın ve cezîre-i Kıbrus'da Lefkoşe Kal'ası

muhâsara olındukda metris kazmada ve toprak sürmede kemâl mertebede hıdmet eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın mezîd-i ‘inâyetimden bir gedük emr idüb buyurdum ki, hıdmet mukabelesinde mezbûra Diyârbekir’de düşenden bir gönüllü gedüğü tevcîh idüb deftere kayd itdürüb istihdâm itdüresiz deyü hüküm yazıldı.

32/Hüküm 249

Fî 25 Cemâziyye’l-evvel sene 980.

Rûm³⁶⁷ beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb altı bin akça tîmâra müstahak olub Sivâs sancağında bin beş yüz akça tîmârdan ma’zûl olduğın ve Divriği sancağında Hamo nâhiyesinde altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan Uğurlı fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

32/Hüküm 250

Fî 5 Receb sene 979.

Anatolı beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Kengırı sancağında Tosya nâhiyesinde Cige nâm karye ve gayriden sekiz bin on iki akçalık tîmâra mutasarrıf olan Kılıç Çavuş südde-i sa‘âdetime gelüb tîmârının üç bin akçalığı kendüye bedeli min-ba‘d olmamak şartıyla oğlı dârende-i fermân-ı hümâyûn İbrâhim’e olmasın ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

32/Hüküm 251

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb İskenderiye sancağında ve nâhiyesinde Milovik??? nâm karye ve gayriden beş bin akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed’in oğlı idüğün ve İlbasan sancağında İşpat nâhiyesinde Kurtekani nâm karyeden dört bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan Mehmed tîmârdan hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

33/Hüküm 252

Anatolı beglerbegisine hüküm ki, Anatolı defter kethüdâsı Ahmed mühürlü tezkire gönderüb Bolı sancağında Hızırbeg-ili nâhiyesinde Evren nâm karye ve gayriden on bir

³⁶⁷ Önce Rûm-ili yazılmış sonra silinmiş.

bin altmış iki akça tîmâra mutasarrıf olub nâhiye-i mezbûrenin çeri sürücüsü olan Kıyas için çeri sürücülük hıdmetinde ihmâli olub ref'i lâzım idüğün bildürüb ve Karahisâr sancağında Şuhud nâhiyesinde nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende-i fermân-ı hümâyûn Cankara yarâr çeri sürücülükle mahlûldür deyü 'inâyet ricâ itmeğın hüküm yazıldı.

33/Hüküm 253

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Korkud gelüb Dukagin sancağında beş bin yüz doksan dokuz akçalık tîmârdan ma'zûl olduğın ve Prizrin sancağında Tirgovişte nâhiyesinde Dolna-Graçani nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Turak tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

33/Hüküm 254

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Rüstem gelüb Prizrin sancağında üç bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda ve nâhiyesinde Uluç??? nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Halil tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın³⁶⁸ şartıyla hüküm yazıldı.

33/Hüküm 255

Zâyi' sûretinde tekrâr virildi. Fî 6 Şevvâl sene 978.

Erzurûm beglerbegisine hüküm ki, Erzurûm gönüllülerinden yirmi üçüncü bölükde yevmî on iki 'ulûfeye mutasarrıf olan dârende ser-bölük Mehmed Kıbrus cezîresinde metris hıdmetinde bir an hâlî olmayub ve Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb kesmişdür deyü kıdvetü'l ümerâi'l-kirâm Sis sancağı begi mektûbla i'lâm itmeğın 'ulûfesine bedel tîmâra hüküm yazıldı.

33/Hüküm 256

Mar'aş beglerbegisine hüküm ki, mühürlü tezkire gönderüb Mar'aş sancağında beş bin iki yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Pîr Kaya için cezîre-i Kıbrus'da Magosa

³⁶⁸ Buyurdum ki(silinmiş)

nâm kal‘ada müctemi‘ olan küffâr-ı hâksâr asâkir-i İslâmiyyesi’yçün kasdin itdükde envâ-ı dürlü dilâverliği zuhûra geldüğün bildürdüğün ecilden yoldaşlık mukabelesinde mezîd-i ‘inâyetimden sekiz yüz akça terakkiye hüküm yazıldı.

33/Hüküm 257

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Divâne Mustafa gelüb Ohri sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmârdan ma‘zul olduğın ve livâ-yı mezbûrda Yukaru Debri nâhiyesinde Sanişte nâm karyeden üç bin beş yüz altı akçalık tîmâra mutasarrıf olan Hasan tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

33/Hüküm 258

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende ‘İsâ gelüb Yanya sancağında üç bin akçadan ma‘zûl olduğın ve Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde Ergazi??? nâm karyeden iki bin beş yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Eyne Hân tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

33/Hüküm 259

Cümle

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Avlonya sancağında üç bin akçalık tîmârdan ma‘zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Ergiri Kasrı nâhiyesinde Dragoyat nâm karyeden üç bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan Ahmed tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

34/Hüküm 260

Fî 14 Muharrem sene 980.

Sivâs beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb Bozok sancağında ve nâhiyesinde Sarnıç nâm mezra‘adan bin beş yüz akçalık tîmâra nutasarrıf iken fevt olan Sungur’un oğlı olub elinde dirliği olmaduğın ve livâ-yı mezbûrda Budaközi nâhiyesinde

Sarnıç nâm mezra‘adan sekiz yüz altı akçalık tîmâra mutasarrıf olan Cüneyd fevt olub tîmârı mahlûl olduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Hüseyin Kıbrus seferinde ziyâde yoldaşlık eyleyüb ve Şam yeniçerilerinden Murâd sübaşı³⁶⁹

34/Hüküm 261

Alınub mahlûle virildi. Fî gurre-i Receb sene 978.

Anadolu beglerbegisine hüküm, Kırşehri sancağı begi oğlı dârende Mahmûd gelüb Karahisâr-ı Sahib sancağında on sekiz bin akça tîmâra mutasarrıf olub Kıbrus seferinde ziyâde hıdmet eylemeğın üç bin akça terakki içün hüküm yazıldı.

34/Hüküm 262

Rum-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Hüsrev gelüb Yanya sancağında mutasarrıf olduğı tîmârında berâtı mücebince beş yüz akça noksânı olub ve livâ-yı mezbûrede Korendoz nâhiyesinde üç bin yüz seksen üç akça tîmâra mutasarrıf olan Alî Çerniçe nâm karye ile ve nâm mezra‘alarından yedi yüz on altı akça yarar hisselerinden hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

34/Hüküm 263

Rum-ili beglerbegisine hüküm, dârende za‘îm Bâlî gelüb Yanya sancağında ze‘âmete mutasarrıf olub berâtı mücebince iki bin üç yüz seksen üç tîmâra mutasarrıf olan Alî karye-i Suli ve Çemrenik nâhiyesinde ve Sutiştâ nâm karyelerden iki bin üç yüz altmış yedi akça yarar hissesin hüsn-i³⁷⁰ ihtiyâriyle ferâgat eylemeğın şartıyla hüküm yazıldı.

Yazıldı.

Rum beglerbegisine hüküm ki, Mahmûd oğlı dârende Mustafa gelüb Sivâs sancağında³⁷¹ nâhiyesinde bin sekiz yüz kırk akçalık tîmârdan ma‘zûl olduğın ve Sivâs sancağında Kemâh nâhiyesinde Fethi??? nâm karyeden üç bin yüz akça tîmâra

³⁶⁹ Tamamlanmamış hüküm.

³⁷⁰ Metinde yazılmamış.

³⁷¹ Nahiye ismi boş bırakılmış.

mutasarrıf olan ‘Osmân fevt olub mahlûl olmağın bedelinden bin akça ziyâde ile hüküm yazıldı.

34/Hüküm 264

Rum-ili beglerbegisine hüküm ki, Kırşehirli sancağı begi Hüsrev mühürlü tezkire gönderüb Eyne Beg oğlı dârende Mustafa Kıbrus seferinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin akça tîmâr hüküm yazıldı.

34/Hüküm 265

Alınub mahlûle virildi. Fî 20 Receb sene 978.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende Ca‘fer vezîr Mustafa Paşa âdemlerinden olub Kıbrus seferinde ziyâde yoldaşlık idüb ibtidâdan beş bin akçaya hüküm virilmiş idi. Ve Ma‘arra sancağında ve nâhiyesinde ‘Avret(?) nâm karyeden on iki bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed sefere gelmeyüb tîmârı mahlûl olmağın bin akça ziyâde ile altı bin akçası virilüb hüküm yazıldı.

34/Hüküm 266

Fî 12 Zi‘l-hicce sene 981.

Şam beglerbegisine hüküm, dârende Şihâb gelüb Leccûn sancağında yedi bin akça tîmârı olub ve üç bin akça terakkiye hüküm virilüb ve Leccûn sancağında Tayyibetü‘l-İsm nâm karyeden on bin akça tîmâra mutasarrıf olub dört bin akçasından hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat idüb bin akça ziyâdesiyle virilüb hüküm yazıldı.

35/Hüküm 267

Alınub mahlûle virildi. Fî 26 Şa‘bân sene 979.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Beyşehirli sancağı begi mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlı dârende Behrâm gelüb Lefkoşe Kal‘ası’nda ziyâde yoldaşlık idüb hıdmetinde olmağın ibtidâdan üç bin tîmâra hüküm yazıldı.

Yazıldı.

Dulkadir beglerbegisine hüküm ki, vezîr Mustafa Paşa âdemlerinden Mustafa oğlı dârende Receb gelüb yevmî yirmi bir akça ile Mısır müteferrikalarından iken Kal‘a-ı

Lefkoşe muhâsarasında hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla bedeli yirmi bir bin akça ze'âmete emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Malâtiyye sancağında Kederpit nâhiyesinde Nafiye??? nâm karye ve gayriden on altı bin akça tîmâr Kıbrus seferine gelmiyen Abdülkerîm tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb sâbıka virilen hüküm alınub mezbûr Abdülkerîm sefere gelmeyüb tîmârı mahlûl ise bâkî noksânı tekmîl olmak üzre düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

Yazıldı.

Vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden Çâşni-gîrler çavuşı olan dârende Nazar gelüb Ankara sancağında dört bin dokuz yüz³⁷² doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olub Kıbrus cezîresinde feth olınan Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde yoldaşlıkda bulunmağın beş bin bir akça terakkiyle tîmârı on bin akça olmak için emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Bozok sancağında Boğazlıyan nâhiyesinde Çilli nâm karye ve gayriden on beş bin akça tîmâr müteveffâ Alî tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın terakki için virilen hüküm alınub ziyâdesiyle tevcîh idüb tezkire viresin.

35/Hüküm 268

Fî 17 Cemâziyye'l-evvel sene 979.

Anatolı beglerbegisine hüküm ki, Bolı sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlı dârende Velî için Kıbrus cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden ibtidâdan üç bin akça tîmâr olmasın emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre düşenden üç bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

35/Hüküm 269

Alınub tecdîd olındı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ohri sancağı begi 'Osmân mektûb gönderüb Paşa sancağında Köprilü nâhiyesinde altı bin akça tîmârı olan dârende İskender için Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde gereği gibi hıdmet idüb baş kesmişdür deyü

³⁷² Metinde yüz yazılmamış.

bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden iki bin akça terakki emr idüb düşenden³⁷³ iki bin terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

35/Hüküm 270

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Kayseriyye sancağı begi Gazanfer mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda ve nâhiyesinde Ağcahamâm nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmârı olan İsmâ‘îl fevt olub tîmârı mahlûldür deyü Niğde sancağında üç bin iki yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma‘zûl olub âdemlerinden olan dârende Ferhâd olmasın ricâ itmeğin şartıyla hüküm-i şerîf yazıldı.

35/Hüküm 271

Fî 14 Zi‘l-hicce sene 979.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Haleb sancağında Menbic nâhiyesinde ber-vech ze‘âmet on beş bin beş yüz akça tîmârı ile Birecik alay begisi olan İskender tasarrufunda olan tîmârının beş bin beş yüz akçalığın min-ba‘d bedelin taleb eylememek üzere yine livâ-yı mezbûrda beş bin beş yüz akça tîmâr olub sulbü oğlu dârende Mehmed olmasın ricâ itmeğin şartıyla hüküm-i şerîf yazıldı.

35/Hüküm 272

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ‘il-i Rebiü‘l-evvel sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi Muzaffer mektûb gönderüb Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde on beş bin iki yüz seksen üç akça tîmâra mutasarrıf olub dârende Ahmed için Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal‘ası yürüyüşünde baş kesmişdür deyü bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden beş bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, terakkisine bedel düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

36/Hüküm 273

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb Anatoli defterdârı iken vefât iden Muzaffer’in Antalîyye’de emânet konulmuş yirmi bin akça mikdârı mâl-ı mîrî olub Kütâhya Kal‘asına alub gitmek lâzım olub ve Kütâhya sancağında harçlığı gönderilen sipâhîleri için ‘alîyye kimesne ta‘yîn olunmak mühim olmağın

³⁷³ Üç(silinmiş)

Kütâhya sancağında Arslânlu nâm karyeden yirmi bir bin beş yüz akça ze‘âmete mutasarrıf olan dârende Kasım irsâl eyledüğün bildürüb tasarrufunda ze‘âmete dahl olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ itdüğün ecilden gelinceye değin tasarrufunda olan ze‘âmete kimseneyi dahl itmeyüb bu vechle işâret olma.

36/Hüküm 274

Fî 9 Rebiü'l-evvel sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb vilâyet-i Anatoli tîmârlarının³⁷⁴ emîni olub Kütâhya sancağında yirmi bir bin³⁷⁵ beş yüz akça ze‘âmete mutasarrıf olan dârende kâtib Kasım içün Kıbrus cezîresinde Kal‘a-ı Lefkoşe fethinde gereği gibi yoldaşlıkda bulunduğundan gayri kemâl-ı emânet ve istikamet ile hıdmet ider deyü bildürmeğün dört bin akça terakki emr idüb ve mezbûr Kasım dahi gelüb bundan akdem mezîd-i ‘inâyetimden üç bin akça terakkiye emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın bildürüb hâliyâ emr olunan dört bin akça ile³⁷⁶ sâbika emr olunan üç bin akça terakkisin düşenden tevcîh idesin.

36/Hüküm 275

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü defter³⁷⁷ gönderüb Anatoli tîmârları tezkire³⁷⁸ emîni olub Kütâhya sancağında yirmi bir bin beş yüz akça ze‘âmete mutasarrıf olan Kasım zîde kadruhû’nun oğlı olub hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdüğün ecilden mezîd-i ‘inâyetimden kanun üzre tîmâr emr idüb şartıyla hüküm yazıldı.

36/Hüküm 276

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende İbrâhim gelüb sâbika ‘Üzeyr beglerbegisi olub fevt olan Murâd Beg’in âdemlerinden kethüdâsı olmağla kanunî üzre ibtidâdan Karaman’da on bin akça tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Adana sancağında Kınık nâhiyesinde Gecemek nâm mezra‘adan on bin beş yüz akça tîmârı Kıbrus seferine gelmiyen İlyâs tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğün

³⁷⁴ Tezkire(silinmiş)

³⁷⁵ Akça(silinmiş)

³⁷⁶ -sin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin(silinmiş)

³⁷⁷ Önce tezkire yazılmış. Sonra düzeltmek için üste defter yazılmış.

³⁷⁸ -cisi(silinmiş)

sâbika virilen hüküm alınub sefere gelmeyüb tîmârı mahlûl ile beş yüz akça ziyâdesiyle tevcîh idüb tezkire viresin.

36/Hüküm 277

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende İlyâs gelüb Kıbrıs cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde yoldaşlık itmekle ibtidâdan üç bin akça tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Yanya sancağında Radoviz nâhiyesinde nâm karyeden ve gayriden üç bin akça tîmâr müteveffâ Mehmed tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb sâbika virilen hüküm alınub buyurdum ki, tîmâr-ı mezbûrı müteveffâ tahvîlinden merkum İlyas'a tevcîh idüb tezkire viresin.

36/Hüküm 278

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Hızır oğlu Mehmed gelüb elinde ibtidâdan dört bin tîmâra emr olduğın ve Ankara sancağında Yabanâbâd nâhiyesinde Köşk nâm karye ve gayriden 4999 tîmârı olan Hasan sefere gelmeyüb tîmârı kendüye virilmesin ricâ itmeğın bedelin tevcîh idesın deyü hüküm yazıldı.

36/Hüküm 279

Şam beglerbegisine hüküm, Şam yeniçerileri kethüdâsı tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden ağa cemâ'atinde Alî bin Mûsâ bölüğünde yevmî beş akçası olan Mustafa birâder-i Kul fevt olub gedüğü mahlûl olmağın Lefkoşe Kal'ası'nda hıdmetde bulunan dârende diğeri Mustafa birâder-i Kul tevcîh olunub buyurdum ki, hükmi-hümâyûnum târîhinden zikr olınan gedüğü deftere kayd itdürüb tasarruf itdüresin.

37/Hüküm 280

Şam beglerbegisine hüküm, Şam yeniçerileri kethüdâsı olan tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden Ahmed sübaşî cemâ'atinden Ramazân bin Yûnus bölüğünde yevmî beş akçası olan Fahreddîn oğlu Alî fevt olub gedüğü mahlûl olmağın Lefkoşe Kal'ası'nda hıdmetde bulunan dârende Mustafa birâder-i Yûsuf zikr olınan gedüğü tevcîh olunub hükmi-hümâyûnum târîhinden defter idüb tasarruf idesın deyü hüküm yazıldı.

37/Hüküm 281

Şam beglerbegisine hüküm ki, Şam yeniçerileri kethüdâsı olan tezkire gönderüb Şam yayabaşlarından Şeyhî cemâ'atinde yevmî on yedi akça 'ulûfesi olan Ca'fer bin Abdullah'a ze'âmet virilüb yeri mahlûl olmağın Şam yeniçerileri bölükbaşlarından Mustafa bin Abdülkerîm cemâ'atinde yevmî dokuz akçası olan Alagöz birâder-i Mustafa Kıbrus'da hıdmetde bulunmağın zıkr olunan yayabaşılık mezbûra olmasın ricâ itmeğın hükmi-şerîf târîhinden tevcîh idüb deftere kayd itdüresin deyü hüküm yazıldı.

37/Hüküm 282

Şam beglerbegisine hüküm ki, Şam yeniçerileri kethüdâsı tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden kethüdâ cemâ'atinde Mustafa üçüncü bölükde ser-bölük olub yevmî yedi akçası olan Sefer oğlı Mehmed fevt olub bölükbaşılığı mahlûl olmayub mezbûre hıdmetde bulunan dârende Mustafa birâder-i Bâlî'ye olmasın ricâ itmeğın hükmi-şerîf târîhinden tevcîh idüb deftere kayd itdüresin deyü hüküm yazıldı.

37/Hüküm 283

Fî 19 Muharrem sene 980.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Şam yeniçerileri kethüdâsı tezkire gönderüb Şam yeniçerileri bölükbaşlarından Ahmed Sübaşî cemâ'atinde yevmî on bir akçası olan ser-bölük Mehmed Kıbrus cezâresinde hıdmetde bulunmağın bedeli tîmâra 'inâyet ricâ itmeğın düşenden on bir bin akça virilmek emr idüb hükmi-şerîf yazıldı.

37/Hüküm 284

Şam beglerbegisine hüküm ki, Şam yeniçerileri kethüdâsı tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden Ca'fer cemâ'atinde Mustafa birâder-i Yûsuf bölüğünde yevmî beş akçası olan Yûnus oğlı Mehmed Kıbrus seferine yazılı olub gelmeyüb gedüğü mahlûl olmağın Lefkoşe Kal'ası'nda hıdmetde bulunan Abdullah oğlı Dâvûd'a olmasın ricâ itmeğın hükmi-şerîf târîhinden tevcîh idüb deftere kayd itdürüb tasarruf itdüresin deyü hüküm yazıldı.

37/Hüküm 285

Fî 15 Muharrem sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, İlbasan begi Halîl mektûb gönderüb Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde Kakos nâm karyeden on beş bin tîmârı olan Çolak Hüseyin Kıbrus cezîresinde hıdmetde bulunduğın bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden dört bin akça emr idüb elinde olanla fermân üzre terakkisine bedel düşenden bir tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

37/Hüküm 286

Alınub mahlûle virildi. Fî 4 Receb sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Kastamonı begi Sinân mektûb gönderüb İskenderiye sancağında ve nâhiyesinde Buşterbad nâm karyeden ve gayriden 5999 akça tîmârı olan Çerkes Mehmed Magosa nâm kal‘adan taşra çıkan ceng iden küffârın alayına at salub birini atından yıkub ziyâde bahâdırlık eylemeğın mezîd-i ‘inâyetimden iki bin akça emr idüb elinde olanla fermân olunan terakkisine bedel düşenden bir tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

38/Hüküm 287

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Lârende alay begi mektûb gönderüb Lârende nâhiyesinde karye-i Vîrânşehrinden ve gayriden yedi bin iki yüz akça tîmârı olan Mehmed fevt olub sulbü oğlı dârende Pîrî için sahîh müteveffâ-yı mezbûrun oğlıdur deyü kanun üzre tîmâr ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

38/Hüküm 288

Dulkadir beglerbegisine hüküm, Kars sancağı begi mektûb gönderüb Kars sancağında Köstere nâhiyesinde mezra‘a-ı Boylubegi??? gayriden üç bin tîmârı olan Süleymân oğlı Nasûh Kıbrus seferine gelmeyüb tîmârı mahlûldür deyü yine livâ-yı mezbûrda ve nâhiyesinde iki bin akça tîmârdan ma‘zûl³⁷⁹ olan Kubâd oğlı Yûsuf’a virilmesin ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

³⁷⁹ İki kere yazılmış.

38/Hüküm 289

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende za'îm Mustafa gelüb yirmi sekiz bin ze'âmete müstahak olub Selimiye sancağında A'lâ nâhiyesinde 20.500 ze'âmeti olduğın ve Kıbrus cezîresinde ziyâde hıdmetde bulunmağla sekiz bin akça terakki emr idüb müyesser olmaduğın ve Hama sancağında Şeyzer nâhiyesinde Hızır... nâm karyeden sekiz bin akça tîmâr müteveffâ Mukata'acı Kurd tahvîlinden mahlûl olub terakkisi'çün virilmesin ricâ itmeğın müstakil kılıç değıl ise tevcîh idesin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

38/Hüküm 290

Fî 11 Cemâziyye'l-evvel sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb âdemlerinden olub Kütâhya sancağında Homa nâhiyesinde otuz bin yüz on iki akça ze'âmete mutasarrıf olub kırk bin akça ze'âmete müstahak olan dârende Behrâm kethüdâ Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde gedüğe evvel çıkub bulunduğın bildürdüğü mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emrüm olub ve müşârün-ileyh Behrâm dahi gelüb Kıbrus cezîresinde kal'a-ı mezbûrda evvelâ muhâsara olındıkda top çeküb metris yapılmakda ziyâde sa'î zuhûra gelmeğın üç bin akça terakki dahi ol zamânda emr olinub müyesser olmaduğın bildürüb düşenden virilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın buyurdum ki, Behrâm Kethüdâ'nın sâbıka emr olınan üç bin terakkisiyle fermân olınan dört bin akça terakkisi cümle yedi bin akça olur kanun üzre düşenden tevcîh idüb elinde olan ze'âmete ilhak idüb tezkire viresin.

38/Hüküm 291

Alınub mahlûle virildi. Fî 29 Cemâziyye'l-evvel sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağı begi Alî mektûb gönderüb Abdullah oğlı dârende Mehmed için Kıbrus cezîresinde Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb düşenden üç bin tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

38/Hüküm 292

Alınub mahlûle virildi. Fî 9 Cemâziyye'l evvel sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, garib yiğitlerden dârende Divâne Mustafa Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç³⁸⁰ bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

38/Hüküm 293

Alınub mahlûle virildi. Fî evâil-i Cemâziyye'l evvel sene 979.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Beyşehri sancağı begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda dokuz bin yedi yüz akça tîmârı olan dârende Ca'fer için Kıbrus cezâresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdüğü ecilden mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârıyla emr olunan dört bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

38/Hüküm 294

Alınub tevdîd olındı. Fî 18 Şa'bân sene 978.

Rûm-ili³⁸¹ beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi Muzaffer mektûb gönderüb Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde beş bin dokuz yüz³⁸² doksan dokuz akça tîmârı olan dârende Süleymân için Kıbrus cezâresinde ziyâde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın bin beş yüz terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden bin beş yüz kısmın tevcîh idüb itdüresin.

39/Hüküm 295

Oldur ki, beg kullarının sipâhîleri ve âdemleridür.

Ba'dehû za'îm olanlara ikişer bin erbâb-ı tîmâra bin beşer yüz akça terakki ve dirliği olmıyanlardan her sancak beginin beş nefer âdemlerinin ikisine dörder bin üçüne üçer bin akça tîmâr buyurıldı.

³⁸⁰ Akça tekmîl(silinmiş)

³⁸¹ Önce Rûm yazılmış, sonra düzeltilmiş.

³⁸² Metinde yüz yazılmamış.

On binden yukarı tîmârlu olanlara ikişer bin terakki aşağı olanlara bin beş yüz terakki buyurıldı.

Dirliksizlerden beş neferin ikisine dörder üçüne ibtidâdan üçer bin buyurıldı.

Oldur ki, Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde Bolı begi Mehmed Beg kulları ile yoldaşlık idüb baş kesüb burun getüren sipâhî kulları ve kendi âdemleri beyân ider.

Der Bolı Tîmâr-ı Mahmûd Çavuş karye-i Kavak ve gayrihi tâbi'-i Borlı 13.179	Der Bolı Tîmâr-ı Ahmed karye-i Çukalu tâbi'-i Konur 14.000 Bin beş yüz 'umûm-ı terakki olmak üzre üç bin terakki virilüb Bolı begi 'arzıyla müstakil kayda geçmişdür.	Der Bolı Tîmâr-ı Süleymân karye-i Sığır... ve gayrihi tâbi'-i Yedidivân 9335	Der Bolı Tîmâr-ı Âgâh karye-i Kuru- saray tâbi'-i Mudurnı 12.055 Âmed fî 18 Cemâzziye'l- evvel sene 979.
Der Bolı Tîmâr-ı Hürmüz karye-i Kidric tâbi'-i Bolı 5052	Der Bolı Tîmâr-ı Bekir karye-i Depe ve gayrihi tâbi'-i Mudurnı 8387	Der Bolı Tîmâr-ı Mustafa karye-i Sarualan tâbi'-i Kıbrus 8993 Fî 25 Receb sene 983.	Der Bolı Tîmâr-ı Mansûr karye-i Başboyunduruk tâbi'-i Vîrânşehir 6800
Der Bolı Tîmâr-ı Velî karye-i Danışmendlü tâbi'-i Ulus 6000	Der Bolı Tîmâr-ı İbrâhim karye-i Feleküddîn tâbi'-i Bolı 8300	Der Bolı Tîmâr-ı Yûsuf karye-i Ermeniyolı tâbi'-i Hızırbeg-ili 8635	Der Bolı Tîmâr-ı Mehmed karye-i Alınvîrân tâbi'-i Borlı 4999
Der Bolı Tîmâr-ı Mustafa karye-i tâbi'-i Ulus 5500	Der Bolı Tîmâr-ı Hüsrev karye-i Elmacık tâbi'-i Mudurnı 4999	Der Bolı Tîmâr-ı Hasan karye-i Dereköy tâbi'-i Ulus 6088 Âmed fî 2 Şa'bân sene 983.	Der Bolı Tîmâr-ı Mehmed karye-i Gökçesu tâbi'-i Bolı 4161
Der Bolı Ze'âmet-i be-nâm- ı Mustafa nefsi-i Mengen tâbi'-i Mengen 32.500	Der Bolı Tîmâr-ı Halîl karye-i Selmân tâbi'-i Ulus 4500	Der Bolı Tîmâr-ı Hüsrev karye-i Ulu-geçüt tâbi'-i Borlı 4999 Fî 12 Cemâziyye'l- âhir sene 981.	Der Bolı Tîmâr-ı Mehmed karye-i Elmalu tâbi'-i Gerece 13.517

Der Bolı Tımâr-ı Hasan kethüdâ karye-i Kidric-i ekber tâbi'-i Bolı 10.000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 978	Der Bolı Tımâr-ı Mehmed kapucıbaşı karye-i Dayılar tâbi'-i Vîrânşehir 4999	Abdullah kapucı kethüdâsı Buyurıldı. Fî 9 Cemâziyye'l-âhir sene 983.....	Behrâm sübaşı	Kâtib Ahmed	Kâtib Nasûh
Mehmed ser'asker	Alî veled-i Pîr Alî Sekbân Fî 22 Zi'l-hicce sene 979.	Yûsuf	Ahmed	Hasan (bin) Alî	Mehmed (bin) bayrakdâr Mustafa

Yekün

Cem'ân

Neferân

12

32

41

İki neferine dörder bin üç neferine üçer bin buyurıldı.

Defter-i oldur ki, Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde Menteşâ begi Gazanfer kulları ile yoldaşlık idüb baş kesüb burun getüren kendi âdemleridir ki zikr olunur.

Ahmed veled-i Turgud	Elmas (bin) Abdullah	Pervîz (bin) Abdullah	Ferhâd (bin) Abdullah	(bin) Abdullah
İsma'îl (bin) Abdullah	Hüseyin (bin) Abdullah	Kaytas (bin) Abdullah	Süleymân (bin) Abdullah	

Yekün

Neferân

9

Bin beş yüz terakki dirliksizlerden ikisine dörder üçüne üçer bin tımâr buyurıldı.

Defter-i oldur ki, kal'a-ı mezbûre yürüyüşünde Karahisâr begi Mahmûd Beg kulları ile yoldaşlık idüb baş kesüb burun getüren kendi âdemleridir ki zikr olunur.

Der Karahisâr Tîmâr-ı Alî karye-i Aşağasöğüd tâbi'-i Barçınlu 8221 Fî 8 Muharrem sene 980.	Der Karahisâr Tîmâr-ı Mustafa karye-i Polâd tâbi'-i Sandıklı 4999	Der Karahisâr Tîmâr-ı İbrâhim (bin) Behrâm karye-i Bâzârcık tâbi'-i Barçınlu 5000	Der Karahisâr Tîmâr-ı Ca'fer (bin) Abdullah karye-i Sığırtmaçöyüğü tâbi'-i Şehrâbâd 6538 Alınub tecdîd olındı. Fî 9 Rebiü'l-evvel sene 984.

Der Karahisâr Tîmâr-ı Velî (bin) Mehmed karye- i Bayrak tâbi'-i Çola 4000	Der Karahisâr Tîmâr-ı Hızır (bin) Kasım karye-i Taylık tâbi'-i Sandıklı 5500	Der Karahisâr Tîmâr-ı Kılıç karye-i tâbi'-i Karahisâr 4999

Neferân

7

Hüsrev (bin) Abdullah 4000 Alınub tecdîd olındı. Fî 23 Cemâziyye'l- evvel sene 9..	Keyvân Abdullah 4000 Fî 11 Ramazân sene 979.	Ca'fer Abdullah 3000 Fî 11 Ramazân sene 979.	Ertemurlu (bin) Abdullah 3000	Ferhâd (bin) Abdullah 3000 Fî 15 Cemâziyye'l- âhir sene 980.	Kasım (bin) Abdullah
Süleymân (bin) Yûnus	Mehmed (bin)	Halîl (bin) Ahmed	İsma'îl (bin) Mehmed		

Neferân

10

Cem'ân

Neferân

17

Za'îme iki bin sipâhîye bin beş yüz dirliksiz beş neferine bin buyurıldı. İki neferine dörder üç neferine üçer bin buyurıldı. Sâyirlerine virile.

Defter-i oldur ki, Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde Hamid begi Firdevs Beg kullarının yoldaşlık idüb baş kesüb burun getüren âdemleri beyân ider.

Alî subaşı Abdullah 4000	Karagöz (bin) Abdullah	Kasım (bin) Mehmed	Kalender Beg 4000	Mahmûd Çavuş 3000
Pervâne (bin) Abdullah	Monlâ Hurrem (bin) Abdullah ?000 Yazıldı.	Mustafa (bin) Abdullah 3000	Süleymân (bin) Abdullah 3000 Fî 9 Safer sene 981	Alî (bin) Mustafa 7000???

Der Hamid Tîmâr-ı Kasım karye- i Gedüklü 3938

Neferân

11

Der Hamid Tîmâr-ı Ahmed karye- i Karataş tâbi'-i Gönen 4999 Fî 24 Rebiü'l- âhir sene 984.	Der Hamid Ze'âmet-i be- nâm-ı Mustafa (bin) Yalvaç 20.000	Der Hamid Tîmâr-ı Mahmûd Trablusşam Ağlasun 4999	Der Hamid Tîmâr-ı Mehmed karye-i Kayapınarı 4999	Der Hamid Tîmâr-ı Ya'kûb Çavuş Borlı 6000

Defter-i oldur ki, Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde Teke sancağı begi Ca'fer Beg kulları ile yoldaşlık idüb baş kesüb burun getüren zu'emâ ve erbâb-ı tîmâr ve kendi âdemleri beyân ider.

Za'îmlere ikişer sâyirlere bin beş yüz altı nefer âdemlerden ikisine dörder üçüne üçer bin buyurıldı.

Der Teke Ze'âmet-i be-nâm- ı Şemsî nefsi-i Kepsud tâbi'-i mezbûr 61.550 Müstakil geçmiştir.	Der Teke Ze'âmet-i be-nâm-ı Halîl 'an nefsi-i Mihalıççık 4131	Der Teke Ze'âmet-i be-nâm-ı Abdurrahman 'an Çiftlik ve gayrihi 23.000	Der Teke Ze'âmet-i Mustafa karye-i Kavak tâbi'-i mezbûr 21.000 Fî 10 Cemâziyye'l- evvel sene 981.
Der Teke Ze'âmet-i be-nâm- ı Süleymân karye-i tâbi'-i Adranos 20.000 Alınub tecdîd olındı. Fî gurre-i Safer sene 984.	Der Teke Ze'âmet-i Pîr Mehmed ... Hatun tâbi'-i Tarhala 20.283	Der Teke Tîmâr-ı Dervîş 'an nefs-i Göynük 18.626	Der Teke Tîmâr-ı Aslân çeribaşı 'an karye-i Korşar tâbi'-i Beybâzarı 7000
Der Teke Tîmâr-ı İvaz çeribaşı karye-i 6248	Der Teke Tîmâr-ı Pîrî Çavuş Göle tâbi'-i Göl 4999	Der Teke Tîmâr-ı Memî çeribaşı karye-i Gözcî tâbi'-i Adranos 4999	Der Teke Tîmâr-ı Yûsuf Hân çeribaşı karye-i ve gayrihi 6203
Der Teke Tîmâr-ı Umûr çeribaşı karye-i Boyalıca??? tâbi'-i ³⁸³ 1184	Der Teke Tîmâr-ı Alî çeribaşı karye-i 3768	Der Teke Tîmâr-ı Dulkadir der-i 'âlî Halîl 9283	Der Teke Tîmâr-ı Abdullah karye-i Alî Beglü 5000

.....

43

Der Teke Tîmâr-ı Velî karye-i Kuru ve gayrihi 5000	Der Teke Tîmâr-ı Kasım karye-i Kızıl ve gayrihi 4999	Der Teke Tîmâr-ı Nebî??? çeribaşı karye-i Paşa??? tâbi'-i mezbûr 4999	Der Teke Tîmâr-ı Mustafa karye-i Eryûsuf 4999
Der Teke Tîmâr-ı Hüsrev karye-i 5498	Der Teke Tîmâr-ı Alî karye-i Kuburcî 2000	Der Teke Tîmâr-ı Abdi karye- i 4999	Der Teke Tîmâr-ı Dâvûd nefs-i İnegöl 4999
Der Teke Tîmâr-ı İskender mezra'a-ı Yûsuf 4999	Der Teke Tîmâr-ı Mehmed karye-i 19.372	Der Teke Tîmâr-ı Dervîş karye-i 4999	Der Teke Tîmâr-ı Alî karye-i 1899

³⁸³ Karyenin bağlı olduğu nahiye ismi boş bırakılmış.

Der Teke Tîmâr-ı Hân Ağa karye-i 2300	Der Teke Tîmâr-ı Aslân karye-i Halîl??? 1186	Der Teke Tîmâr-ı Alî karye-i Haleblü 10.359

Neferân

32

Kethüdâ İskender bin Abdullah 4000	Kâtib Mehmed bin Yûsuf 4000 Alnub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Şevvâl sene 979.	Piyâle bin Abdullah Fî 11 Ramazân sene 979.	Mehmed bin Bekir	Alî bin Abdullah	Ali bin Mehmed 3000
Ferrûh bin Abdullah Küffâr-ı hâksârın sancağın getürmişdür.	Kurd bin Abdullah	Mustafa bin Abdullah	Ca'fer Bayrakdâr	Ahmed Bayrakdâr mîr-i alay	
Pîr Alî bin Ahmed	Merdüm-i Paşa Hüseyin bin Abdullah 7000 Anatoli'ya Alnub tecdid olındı. Fî 11 Zi'l-ka'de sene 985.	Behrâm bin Abdullah	Murâd bin Abdullah	Şa'bân bin Yûsuf	Mehmed bin İlyâs
Yûsuf bin Abdullah	Piyâle bin Abdullah Buyurıldı.	Rıdvân bin Abdullah	Yûsuf bin Mehmed 3000 Alnub bunu murâd eylemiştir. Fî 25 Cemâziyye'l- evvel sene 979.	bin Hacı	Hüseyin bin Abdullah

‘An Cemâ‘at-i Tüfenkciyân

Ali bin Abdullah	'Osmân bin Abdullah	Halîl bin Abdullah	Murâd bin Abdullah	Ahmed bin Abdullah	Hızır bin Abdullah

Neferân Cem'ân
29 Neferân
61

44

Beş nefer âdemlerinin ikisine dörder bin üç neferine üçer bin erbâb-ı tîmâra bin beş yüz akça terakki buyurıldı.

Defter-i oldur ki, kal-a-ı Lefkoşe yürüyüşünde Teke begi Hüsrev'in kulları ile yoldaşlık idüb baş kesüb burun getüren sipâhî kulları kendi âdemleri beyân ider.

Der Ankara Ze'âmet-i be-nâm- ı Halîl mîr-i alay-ı livâ-yı Teke Karamûsâ tâbi'-i Ankara	Der Teke Tîmâr-ı Ahmed karye-i Gedfiye??? tâbi'-i Karahisâr 17.007	Der Teke Tîmâr-ı Alî karye-i Deniz tâbi'-i Mekrûmgözü 6460	Der Teke Tîmâr-ı İlyâs karye-i Bâc-ı bâzâr tâbi'-i Kürd 9200
Der Teke Tîmâr-ı Bâyezîd karye-i 'Ömerli tâbi'-i mezbûr 15.000	Der Teke Tîmâr-ı mezbûr karye-i Akyol tâbi'- i Istanos 3176	Tîmâr-ı Ferhâd (bin) Abdullah karye-i Miloş??? tâbi'-i nâhiye-i 3000 Ma'zûl livâ-yı Fî 8 Receb sene 982.	Tîmâr-ı Gazanfer (bin) Abdullah karye-i tâbi'-i nâhiye-i Ragoz??? 8500 Ma'zûl livâ-yı Yanya Fî 26 Rebiü'l-evvel sene 985.
Der Teke Tîmâr-ı Bekir karye-i Ovacık tâbi'-i İğdir 4999 Fî 13 Rebiü'l- evvel sene 980.	Der Teke Tîmâr-ı Alî karye-i Geriş tâbi'-i İğdir 9400 Fî 22 Şevvâl sene 979.	Der Teke Tîmâr-ı Mustafa karye-i Denizderesi 1500	Der Teke Tîmâr-ı Bâlî karye-i İğdir tâbi'-i Antaliyye 9150
Der Teke Tîmâr-ı Mustafa karye-i Çöplü tâbi'-i Elmalu 12.000	Der Teke Tîmâr-ı Mehmed karye-i Soğurdı tâbi'-i Kalkanlu 7900	Der Teke Tîmâr-ı Arslân karye-i İğdirhisârı 5750	Der Teke Tîmâr-ı Gazî karye-i Bâzâr.... 4000
Der Teke Tîmâr-ı Hasan karye-i Abdurrahman tâbi'-i Elmalu 5000	Der Teke Tîmâr-ı Durmuş karye-i Çavdır tâbi'-i Istanos 4999	Der Teke Tîmâr-ı Ahmed karye-i Kâfirbükü tâbi'-i Mekrûmgözü 4999	Der Teke Tîmâr-ı Mustafa karye-i Geriş tâbi'-i İğdir 7000 Âmed Fî 26 Zi'l- ka'de sene 985.

Der Teke Tîmâr-ı Alî karye-i Bâzârağaç 7000	Der Teke Tîmâr-ı İlyâs karye- i Başluca tâbi'-i Karahisâr 3065	Der Teke Tîmâr-ı Ayvâz karye-i Uçbegi tâbi'-i Istanos 3000	Der Teke Tîmâr-ı Mehmed karye-i Halife??? tâbi'-i mezbûr 2300

Der Teke Tîmâr-ı Nurullah karye- i tâbi'-i Kaş 5000	Der Teke Tîmâr-ı Alî karye-i 4500

Neferân

26

Hacı Rıdvân sancakdâr

45

Anatoli beglerbegisinin defteridir.

Zu'emâ otuz binlü olanlara üç binlü ve ikişer bin akça ve kendünün âdemleri istihkaklarına göre isimleri tahtında işâret olunduğı mikdârı anlardan mâ-adâ iki Çavuş iki sâyir tîmâra mutasarrıf olanlara bin beş yüz akça terakki için ahkâm-ı şerîfe buyurıldı. Fî gurre-i Cemâziyye'l-âhir sene 978.

46

Otuz binlülere üçer bin yirmi beş bin olanlara ikişer bin bâkîlerine bin beş yüz terakki buyurıldı.

Defter-i oldur ki, Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde zu'emâ ve sipâhî ve gurebâdan yoldaşlık iden kulları beyân ider.

Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Hasan mîr-i 'alem-i Kütâhya karye-i Bucak ve gayrihi tâbi'-i Şeyhlü 31.076	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Alî cemâ'at-i Genclü tâbi'-i Kengırı 21.388 Fî 29 Muharrem sene 980.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Ahmed emîn-i defter cemâ'at-i Kızılca Genclü ve gayrihi tâbi'-i 26.400 Fî 12 Rebiü'l-evvel sene 980.
Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Kasım emîn-i tezkire karye-i Arslanlı tâbi'-i Kalmvîrân 21.500 terakki 7000 Müstakil geçmişdür. Sehven virilmiye.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Kâtib Alî karye-i tâbi'-i Mekri 29.602	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Kâtib Şeyh Mehmed Der Karesi karye-i Akçaköy tâbi'-i Ayâzmen 29.300

Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i İlyâs mîr-i alay- livâ-yı Kengiri karye-i ve gayrihi 30.580 Fî 27 Cemâziyye'l-evvel sene 979.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Kâtib Mustafa Alaşehir Der livâ-yı Aydın 33.479 Fî 4 Zi'l-hicce sene 979.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Mehmed mîr-i alay livâ- yı Bolı nefsi-i Ereğlibazarı 47.000
Ze'âmet-i be-nâm-ı Ahmed tezkireci karye-i ... tâbi'-i Yabanâbâd 24.248 Müstakil geçmiştir. Sehven virilmiye.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Mehmed mîr-i alay-ı Hamid karye-i Rûmdeğen tâbi'-i Afşar 20.382 Âmed fî 27 Şa'bân/Şevvâl??? sene 982.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i Kâtib 'İsâ karye-i Küçükpinar tâbi' Şuhud 20.600 Âmed fî 5 Muharrem sene 980.
Ze'âmet-i be-nâm-ı Mehmed mîr-i alay-ı livâ- yı Menteşâ karye-i ve gayrihi tâbi'-i Der livâ-yı Teke 29.300 'Arzıyla eylemiştir. Buyurıla.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Mehmed kethüdâ-yı çeri sürücüyan karye-i Kayaca??? ve gayrihi tâbi'-i Borlı Hamid 26.951	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Ahmed karye-i Fülus tâbi'-i Honaz 33.900 Buyurıldı.
Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Hüseyin karye-i Katı ³⁸⁴ ve gayrihi tâbi'-i Eğrigöz 20.529 Mukaddemâ terakki virilüb müstakil kayda geçmiştir. Defter kethüdâsı oğlıdur.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Haydar karye-i ve gayrihi tâbi'-i Gedüs 23.500	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Şemsi Der Teke nefsi-i Kepsud ve gayrihi 61.550 terakki 6000 Müstakil geçmiştir.
Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Sinân Der Kütâhya karye-i Bâzâr Simâv 26.700	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Müslîm Der Kütâhya karye-i Dere tâbi'-i Güre Defter kethüdâsı oğlıdur.	Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i be-nâm-ı Kurd Der Kütâhya karye-i Çarta ve gayrihi Defter kethüdâsı oğlıdur.
Baş kesüb burun getürdi. Ze'âmet-i Pîr Ga'ib kethüdâ-yı çavuşân-ı Anatolı karye-i Çömleki tâbi'-i Bolı 27.001 Terakki virilüb müstakil 'arzı geçmiştir. Bu yazılmıya.	Baş kesüb burun getürdi. Tîmâr-ı Yahya??? Çavuş Aydın karye-i Girellü ve gayrihi tâbi'-i Alaşehir 10.808 Ziyâde hıdmet idüb iki bin akça virilüb müstakil geçmiştir.	Baş kesüb burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Çavuş Kütâhya karye-i Kediöyüğü tâbi'-i 'Uşak 10.099

³⁸⁴ Aynı nahiyeye bağlı Kayı karyesi de olabilir.

Burun getürdi. Tîmâr-ı Velî Çavuş Aydın karye-i Arpaz tâbi'-i Yenişehir 12.000 Alınub tecdîd olındı. Fî selh-i Şevvâl sene 984.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Çavuş karye-i Gökseki ve gayrihi tâbi'-i Kestel Der Aydın 17.400	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Çavuş karye-i Gülnos Der Saruhân 12.030	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Çavuş Kütâhya karye-i Akçaşehir tâbi'-i Tavşanlı 10.788 Ziyâde hıdmet itmeğın iki bin virilüb müstakil geçmişdür.
Tîmâr-ı Mehmed Çavuş Kütâhya karye-i Koçak tâbi'-i Bergama Der Teke 6300 Âmed fî 21 Zi'l- ka'de sene 984.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Çavuş karye-i Kilisecük tâbi'-i Şuhud Karahisâr 5000	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Çavuş Saruhân karye-i Kışlak ve gayrihi tâbi'-i Adala 7870	Burun getürdi. Tîmâr-ı Sinân Çavuş Karahisâr karye-i Yenice tâbi'-i Kırhisâr 8900

47

Burun getürdi. Tîmâr-ı Yahya??? Çavuş Aydın karye-i tâbi'-i Arpaz 2156	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mustafa Çavuş Sultânöni karye-i Avdan tâbi'-i Karacaşehir 13.000 Âmed fî 11 Ramazân sene 979.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Çavuş karye-i Kürd tâbi'-i 'Uşak 12.000	Burun getürdi. Tîmâr-ı Haydar Çavuş Hamid karye-i Karamûsâ tâbi'-i Gölhisâr 8816 Âmed.
Burun getürdi. Tîmâr-ı İlyâs Çavuş karye-i Akkaya tâbi'-i Avşar 9100	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hamid Çavuş karye-i Harlı??? tâbi'-i Sandıklı 8566 Âmed fî gurre-i Ramazân sene 982.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Turgud Çavuş Der Bolı karye-i Tutaş tâbi'-i Vîrânşehir 12.000 Âmed fî 24 Safer sene 982.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ferrûh Çavuş Der Hamid karye-i Tunalı ve gayrihi tâbi'-i Yalvaç 11.300
Burun getürdi. Tîmâr-ı Pîrî Çavuş karye-i Armudlu tâbi'-i Adala 10.770	Burun getürdi. Tîmâr-ı Halîl Çavuş Der Hamid karye-i İlgün??? tâbi'-i Borlı 7200	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Çavuş Saruhân karye-i M... tâbi'-i Adala 13.530	Burun getürdi. Tîmâr-ı İlyâs Çavuş Karahisâr karye-i Gölegömen tâbi'-i Kırhisâr 9199
Burun getürdi. Tîmâr-ı Mustafa Çavuş Der Hamid karye-i Senirce tâbi'-i Gönen 9772	Burun getürdi. Tîmâr-ı Pîr Nazar Çavuş karye-i Sarây tâbi'-i Karacaşehir 8204	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan Çavuş Ankara karye-i Salın tâbi'-i Çubuk 11.500	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan Çavuş Der Kütâhya karye-i Avdan tâbi'-i Simâv 13.299 Âmed fî 8 Ramazân sene 979.

Burun getürdi. Tîmâr-ı Mustafa Çavuş Der Kastamonı karye-i Karabürçek tâbi'-i Araç 9271	Burun getürdi. Tîmâr-ı Halîl Çavuş karye-i tâbi'-i Taşköprü Der Kastamonı 5900 Âmed.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Çavuş karye-i tâbi'-i Gedüs 14.220	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Çavuş Der Kengırı karye-i Hisârcık tâbi'-i Kengırı Der mezbûr 7730 Âmed fi 2 Cemâziyye'l- evvel sene 979.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Çavuş Der Saruhân karye-i Safiri??? tâb'i-i Menemân 5030 Âmed fi 25 Zi'l- hicce sene 986.	Burun getürdi. Tîmâr- ı Alî Çavuş karye-i Karaarslân tâbi'-i Uluborlı 6300 Âmed fi 14 Rebi'ül-âhir sene 984.	Burun getürdi. Tîmâr- ı Cihân Çavuş Der Aydın karye-i tâbi'-i Kestel 12.108	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Çavuş karye-i tâbi'-i Güzelhisâr 13.770 Âmed fi 12 Ramazân sene 979.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Selîm Çavuş karye-i tâbi'-i Peçin 10.000	Tîmâr-ı İbrâhim Çavuş karye-i Yiğitili tâbi'-i Eğrigöz 15.128	Burun getürdi. Tîmâr-ı Süleymân Çavuş karye-i Aldan tâbi'-i Hoşalay Der Kastamonı 17.400	Burun getürdi. Tîmâr-ı Sinân Der Saruhân Çavuş karye-i Çavuş tâbi'-i Menemân 12.700
Burun getürdi. Tîmâr-ı İbrâhim Çavuş karye-i Karacakilise tâbi'-i Yenişehir 15.128 Buna dahi iki bin virilüb müstakil geçmişdür.	Burun getürdi. Tîmâr- ı İlyâs Çavuş karye-i Çölmekci ve gayrihi tâbi'-i Kengırı 8000	Burun getürdi. Tîmâr- ı Der Kengırı karye-i ve gayrihi tâbi'-i Kurşunlu 10.396	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ca'fer Çavuş karye-i Hal ve gayrihi 18.499 Âmed fi 18 Şevvâl sene 982.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Mustafa Çavuş Der Aydın karye-i Bekirlü tâbi'-i Arpaz 15.100	Burun getürdi. Tîmâr- ı Ahi Çavuş Der Ankara karye-i tâbi'-i Kasaba 5800	Burun getürdi. Tîmâr- ı Hasan Çavuş Der Kengırı karye-i Alva ve gayrihi tâbi'- i mezbûr 8808	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ramazân Çavuş Der Saruhân karye-i Geri ve gayrihi tâbi'-i Akhisâr 9005 Âmed fi 12 Ramazân sene 979.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Seydî Alî Çavuş Der Teke karye-i Geçid ve gayrihi tâbi'-i Ermenibâzârı 8500 Âmed fi 22 Şevvâl sene 982.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hacı Çavuş Der Kütâhya karye-i Uluköy tâbi'-i 'Uşak 11.300 Âmed fi 18 Cemâziyye'l-evvel sene 979.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan Der Bolı karye-i Kuruil tâbi'-i Gerede 7200 Mukaddemâ iki bin akça terakki alub müstakil kayda geçmişdür. Bu yazılmıya.	

Bunlara bin beş yüz terakki buyurıldı.

Defter-i Asâf-ı Sipâhîyân

Der Karahisâr Tîmâr-ı 'İvaz karye-i Kapanderesi tâbi'-i Ulusincânlu 8999 Fî 17 Ramazân sene 979.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mûsâ Der Teke karye-i Mürsel tâbi'-i Elmalu 8800 Fî 27 Ramazân sene 983.	Burun getürdi. Der Menteşâ Tîmâr-ı Eyne Hâce karye-i Karaçam tâbi'-i Mekri 6000 Alınub tecdîd olındı. Fî 15 Zi'l- hicce sene 984.	Burun getürdi. Der Kengırı Tîmâr-ı Turgud karye-i Bucakdere tâbi'-i Kal'acık 4999
Burun getürdi. Tîmâr-ı Alî karye-i Karahaslu??? tâbi'-i Kırhisâr Der Karahisâr 3000	Burun getürdi Der Menteşâ Tîmâr-ı Kaya karye-i Sobuca tâbi'-i Mazun 6900.	Burun getürdi. Der Hamid Tîmâr-ı Haydar karye-i Yumrutaş tâbi'-i Karaağaç 5000	Burun getürdi. Der Teke Tîmâr-ı Durmuş karye-i Çavundur??? tâbi'-i Istanos 4999
Burun getürdi. Der Karahisâr Tîmâr-ı Pervîz karye-i Akçağıl tâbi'-i Şuhud 3000 Alınub mahlûle virildi. Fî 16 Receb sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Emir Der Kastamonı karye-i Çördük tâbi'-i Taşköpri 2100	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan Der Hamid karye-i tâbi'-i Kiçiborlu 5200	Burun getürdi. Tîmâr-ı Abdullah Der Teke karye-i Karacavîrân tâbi'-i Göynük 5000
Burun getürdi. Tîmâr-ı Yûsufhân Der Teke karye-i ve gayrihi tâbi'-i Millü 6203	Burun getürdi. Tîmâr-ı 'Osmân Der Karahisâr karye-i ve gayrihi tâbi'-i Sandıku 7800 Âmed	Burun getürdi. Tîmâr-ı Yûsuf Der Kütâhya karye-i tâbi'-i Şeyhlü 4999 Âmed Fî 27 Şevvâl sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Murâd Der Hamid karye-i Kuyucak tâbi'-i Gölhisâr 7000
Burun getürdi. Tîmâr-ı Bekir Der Bolı karye-i Depe tâbi'-i Mudurnı 8400 Âmed fî 4 Ramazân sene 979.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mustafa Der Menteşâ karye- i Kani tâbi'-i Mekri 8299 Âmed fî sene 983.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Halîl Der Menteşâ karye-i tâbi'-i Mekri 6500	Burun getürdi. Tîmâr-ıân Der Kütâhya karye-i Poladan tâbi'-i Lazkıye 3900
Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Menteşâ karye-i Çağatayhanza tâbi'- i Mekri 4200 Âmed fî 17 Safer sene 982.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hacı Mehmed Der Kütâhya karye-i ...ağacı??? tâbi'-i Şeyhlü 5000	Burun getürdi. Tîmâr- ı Kâtib Mahmûd Der Aydın karye-i Ulumenallü tâbi'-i Tire 12.510 Âmed fî 25 Şevvâl sene 979.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Velî Der Menteşâ karye-i Oyruağaç??? tâbi'- i Pîrnaz 2500

Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der ‘Alâ’iyye karye-i Kaya... tâbi‘-i mezbûr 4999 Âmed Fî 26 Cemâziyye’l-evvel sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Keyvân Der Hamid karye-i Bağbasan tâbi‘-i Kıçıborlu 4200 Âmed fî 29 Muharrem sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan Der Teke karye-i Kökez-i ulu tâbi‘-i Akyazı 4999 Âmed fî 15 Ramazân sene 982.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hızır Der Teke karye-i Armutlu tâbi‘-i Kaş 3036
Burun getürdi. Tîmâr-ı Abdurrahman Der Teke karye-i Köstere??? tâbi‘-i Göynük 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Kâtib İmirze Der Kütâhya karye-i Vîrâncık tâbi‘-i Sazanos 14.374 Âmed fî 14 Zi’l-ka ‘de sene 984.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Abdurrahman Der Kütâhya karye-i Oturak tâbi‘-i ‘Uşak 5100	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mahmûd Der Karahisâr karye-i Suvirmez tâbi‘-i Çola 6000
Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan Der Kütâhya karye-i Güderlü tâbi‘-i Lazkıye 3600	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hüseyin Der Kütâhya karye- i Kayalu tâbi‘-i ‘Uşak 7800	Burun getürdi. Tîmâr-ı Keyvân Der Menteşâ karye-i tâbi‘-i Tavas 6250	Burun getürdi. Tîmâr-ı Budak Der Karahisâr karye-i tâbi‘- i mezbûr 4999 Alınub tecdîd olındı.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Kılıç Der Teke karye-i Kızıl tâbi‘-i Göynük 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Bolı karye-i Kızıl kaya tâbi‘-i Kıbrus 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hüseyin Der Sultânöni karye-i Vîrâncık tâbi‘-i Karacaşehir 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Der Teke karye-i Dikenlü ve gayrihi tâbi Beybâzârı 4999

49

Burun getürdi. Tîmâr-ı Kâtib Abdi Der Aydın karye-i Karaca tâbi‘-i Alaşehir 12.000 Fî selh-i Zi’l-hicce sene 979.	Der Kastamonı Tîmâr-ı Süleymân karye-i Bilalluca??? tâbi‘-i Sinob 5550 Âmed fî 8 Safer sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Lutfî Der Teke karye-i Kızıl tâbi‘-i Elmalu 7292 Âmed fî 8 Zi’l-hicce sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Bâlî karye-i Sülmeşlü tâbi‘-i Şeyhlü 9522 Âmed fî 6 Muharrem sene 980.
Burun getürdi. Der Kütâhya Tîmâr-ı Mehmed karye-i tâbi‘-i Şeyhlü 5999 Âmed.	Burun getürdi. Der Kütâhya Tîmâr-ı Abdürrahîm karye-i Çoröyük tâbi‘-i ‘Uşak 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Armağan Der Menteşâ karye- i Ağaçtaş tâbi‘-i Köyceğiz 4999 Âmed fî 13 Şevvâl sene 979.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ertuğrul Der Teke karye-i Kethüdâ-yı Kaş tâbi‘-i mezbûr 4999 Âmed.

Burun getürdi. Tîmâr-ı Ferhâd Der Menteşâ karye-i tâbi'-i mezbûr 5000 Buyurıldı.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Yûsuf Der Menteşâ karye- i tâbi'-i Mekri 4999 Âmed fî 26 Ramazân sene 986.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mîr Sefer Der Karahisâr karye-i Kavacık tâbi'-i Çola 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Der Kütâhya karye-i ... tâbi'-i Güre Âmed fî 9 Ramazân sene 986.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Sâlîh Der Kütâhya karye-i Alınvîrân tâbi'-i Simâv 6018	Burun getürdi. Tîmâr-ı Yûnus Der Sultânöni karye-i İki... tâbi'-i Karacaşehir 15.550	Burun getürdi. Tîmâr-ı Muharrem Der Kütâhya karye- i Balıklı??? tâbi'-i Şeyhlü 6000	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan Der Ankara karye-i Karkın tâbi'-i Ayaş 6000
Burun getürdi. Tîmâr-ı Der Kastamonı karye-i Esmer??? tâbi'-i Daday 2662	Burun getürdi. Tîmâr-ı Dâvûd Der Menteşâ karye- i Konur??? tâbi'-i Pırnaz 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mustafa Der Teke karye-i tâbi'-i 5000 Âmed fî 25 Muharrem sene 981.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hüdâvirdi Der Menteşâ karye-i tâbi'-i Pırnaz 12.500 Âmed fî 5 Muharrem sene 981.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Yûsuf Der Teke karye-i Karahisâr 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Yûsuf Der Kütâhya karye- i Köşk tâbi'-i Kaş ... 6898 Âmed fî 9 Muharrem sene 981.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mahmûd Der Kütâhya karye- i tâbi'-i Şeyhlü 6187 Buyurıldı.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ca'fer Der Karahisâr karye-i tâbi'-i mezbûr 6536
Burun getürdi. Tîmâr-ı Mustafa Der Teke karye-i Çavdır ³⁸⁵ tâbi'-i Kalkanlu 8000	Burun getürdi. Tîmâr-ı Sefer Der Teke karye-i İshaklu tâbi'-i Bergama 7000	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Saruhân karye-i tâbi'-i Akhisâr 6975 Âmed fî 14 Muharrem sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı 'İsâ Der Menteşâ karye-i tâbi'-i 5000
Burun getürdi. Tîmâr-ı Alî Der Menteşâ karye-i Dündârlu tâbi'-i Mazun 1200	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ca'fer Der Aydın karye-i Sart tâbi'-i Bozdoğan 5999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Abdülatîf Der Kütâhya karye- i Yağluca tâbi'-i 'Uşak 16.000 Âmed fî 2 Cemâziyye'l- âhir sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hamza Der Teke karye-i D.... tâbi'-i Ulubâd 5308 Âmed fî 16 Muharrem sene 980.

³⁸⁵ Çavdır diye defterde geçen karye, tahrir defterinde Kaş nahiyesine bağlı olduğu görünmektedir. Kalkanlu nahiyesine bağlı olan karye Çavdırlu olması gerekmektedir. Burada -lu eki yazılmamıştır. 166 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri(937/1530). 152.

Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Kütâhya karye-i Sazak tâbi'-i Şeyhlü 14.800	Burun getürdi. Tîmâr-ı Halîl Der Bolı karye-i Burunca??? tâbi'-i Virânşehir 4999 Âmed fi 22 Muharrem sene 978.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Alî Der Teke karye-i Kalem tâbi'-i Tarhala 7500 tecdîd olındı.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Şâh Alî Der Teke karye-i Bucak tâbi'-i Muslu 9600 Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Safer sene 979.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Der Aydın karye-i Başılıca tâbi'-i Güzelhisâr 6799	Burun getürdi. Tîmâr-ı Halîl Der Teke karye-i Karahızırlı tâbi'-i Bergama 4999 Alınub tecdîd olındı???	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Teke karye-i Kadıncık tâbi'-i Tarhala 5999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Aydın karye- i tâbi'-i Arpaz 8032

50

Burun getürdi. Tîmâr-ı 'Osmân Der Teke karye-i Depe... tâbi'-i İnegöl 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Bolı karye-i Gözpinarı tâbi'-i Onikidivân 3000	Burun getürdi. Tîmâr-ı Alî Der Karesi karye-i tâbi'-i Giresin 7490	Burun getürdi. Tîmâr-ı Pîr Halîl Der Sultânöni karye-i Karalar tâbi'-i Karacaşehir 6290 Âmed fi 12 Ramazân sene 979.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Mustafa Der Aydın karye-i Bekirlü tâbi'-i Arpaz 1517	Burun getürdi. Tîmâr-ı Abdülkadir Der Hamid karye-i Göçet tâbi'-i Eğirdir 4999 Alınub tecdîd olındı. Fî 25 Ramazân sene 984.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Kılıç Der Bolı karye-i tâbi'-i Mudurnı 4999 Âmed fi selh-i Cemâziyye'l-evvel sene 979.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Devlethân Der Kütâhya karye-i Umûrfakılı tâbi'- i Şeyhlü 7001 Âmed.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Süleymân Kastamonı karye- i ³⁸⁶ tâbi'-i Daday 11.965	Burun getürdi. Tîmâr-ı Pervâne Der Bolı karye-i Karaağaç tâbi'-i Borlı 4999 Âmed fi 13 Ramazân sene 980.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Der Hamid karye-i Kütrenek tâbi'-i Afşar 3100	Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Der Teke karye-i Kulduman??? tâbi'-i Seferhisâr 5000
Burun getürdi. Tîmâr-ı Süleymân Der Aydın nefsi Sart 4999	Burun getürdi. Tîmâr- ı Pîr Ahmed Der Bolı karye-i Çarnık tâbi'-i Onikidivân 4999	Burun getürdi. Tîmâr- ı İbrâhim Der Sultânöni karye-i Karaağaç tâbi'-i İnöni 5174	Burun getürdi. Tîmâr-ı Yûsuf Der Kütâhya karye-i Burnaz tâbi'-i Selendi 4999

³⁸⁶ Karye ismi boş bırakılmış.

Burun getürdi. Tîmâr-ı Ahmed Der Karesi karye-i Kızılköy tâbi'-i Edremid 19.000	Burun getürdi. Tîmâr-ı Alî Der Teke karye-i Süklü??? tâbi'-i Akyazı 6595 Buyurıldı.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mahmûd Der Kastamonu karye-i Akçakışiler??? tâbi'-i Taşköpri 16.581 Ze'âmet virilüb müstakil geçmiştir. Bu sehven yazılmıya.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Bâlî Der Hamid karye-i Yenice tâbi'-i İrle 6000
Burun getürdi. Tîmâr-ı Dervîş Der Teke karye-i Güzelovacık tâbi'- i Kalkanlu 4999 Mukaddema terakki almışdur. Kayda müstakil geçmiştir. Sehven virilmiye.	Burun getürdi. Der Kütâhya Tîmâr-ı Pîr Ahmed çeri sürücü karye-i Sultânsöğüdü tâbi'-i Homa 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan çeri sürücü Der Kengiri karye-i Halfet tâbi'-i Koçhisâr 7100	Burun getürdi. Tîmâr-ı Süleymân çeri sürücü Der Kütâhya karye-i Çıkrık tâbi'-i Gedüs 9488 Âmed fi 2 Safer sene 979.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Haydar çeri sürücü Der Kütâhya karye-i Korucuk tâbi'-i Kula 5900	Burun getürdi. Der Kütâhya Tîmâr-ı Hacı karye-i ... tâbi'-i 'Uşak 4999	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed çeri sürücü Der Kütâhya karye- i Hacılı tâbi'-i 4999 Âmed fi 22 Şevvâl sene 979.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hasan çeri sürücü karye-i Kürecik tâbi'-i 'Uşak 6000 Âmed fi 6 Safer sene 980.
Burun getürdi. Tîmâr-ı Devlethân çeri sürücü Der Kütâhya karye-i Yakavîrân tâbi'-i Güre 4999	Burun getürdi. Der Kütâhya Tîmâr-ı Mustafa çeri sürücü karye-i Kuyucak tâbi'-i Altuntaş 4999 Âmed fi 24 Safer sene 982.	Burun getürdi. Tîmâr- ı Mehmed çeri sürücü Der Kütâhya karye-i Kurdan??? tâbi'-i 387 13.550	Burun getürdi. Tîmâr-ı Hüsrev çeri sürücü Der Teke karye-i Topraklu ve gayrihi tâbi'-i Akyazı 13.011
Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed çeri sürücü Der Bolu karye-i Hatunakçalığı tâbi'-i Mengen 11.585 Âmed fi 8 Safer sene 980.	Burun getürdi. Der Karahisâr Tîmâr- ı İskender çeri sürücü karye-i 'Ömer ve gayrihi tâbi'-i Karahisâr 6281	Burun getürdi. Tîmâr-ı Alî Der Sivâs karye-i Serâhur tâbi'-i Mecidözi 10.000 Sivâs beglerbegisi binkere tîmâr tasarruf idüb Ahmed'e vesâyir hıdmetde olunub yürüyüşde dahi baş kesüb burun getürmüştür.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Aydın karye-i Germiyâncık tâbi'- i Güzelhisâr 5000 Âmed.

³⁸⁷ Bağlı olduğu nahiye ismi boş bırakılmış.

Burun getürdi. Tîmâr-ı Arslân Der Teke karye-i İğdirhisârı tâbi'-i mezbur 5750 Âmed fî 18 Muharrem sene 985.	Burun getürdi. Tîmâr-ı Mehmed Der Bolı karye-i Kürkçüler tâbi'-i Konrapa 7160	Burun getürdi. Tîmâr-ı Kâtib Ahmed Der Saruhân karye-i Kızılcahavlı tâbi'-i Ilıca 9475 Âmed fî 11 Rebiü'l-âhir sene 980.	

Bunda gelmişdür.

51³⁸⁸

52

Defter-i oldur ki, bu bendelerinin hıdmetinde olub yoldaşlık iden kullarıdır ki yürüyüşde baş kesüb burun getürmek getürüb ziyâde hıdmetlerde bulunmuşlardır.

Ze'âmet-i be-nâm-ı Behrâm Kethüdâ Der Kütâhya karye-i Kızıllu tâbi'-i Homa 40.000 terakki 4000. Mukaddemâ terakki alub müstakil kayda geçmişdür.	Ze'âmet-i be-nâm-ı Ferrûh Kethüdâ Der Cebel-i Sem'ân Der livâ-yı Haleb karye-i Basmak??? ve gayrihi 21.912 terakki 4000. Mukaddemâ terakki alub müstakil kayda geçmişdür.	Tîmâr-ı Keyvân Der Karahisâr karye-i Borlı tâbi'-i Şuhud 10.299 terakki 4000. Mukaddemâ terakki alub müstakil kayda geçmişdür.

Tîmâr-ı Hurrem yoldaş Der Karahisâr karye-i Mahmûdlar tâbi'-i Şuhud 8698 terakki 4000. Mukaddemâ terakki alub müstakil kayda geçmişdür.	Tîmâr-ı Alî kethüda-ı livâyaya-yı Der Saruhân karye- i ³⁸⁹ 10.000 terakki 2000 Âmed fî 24 Zi'l-hicce sene 980.	Tîmâr-ı Haydar Der Kütâhya karye-i Görelé??? tâbi'-i Homa 7100 terakki 3000	Tîmâr-ı Rıdvân Der 'Alâ'iyye karye-i Vaslderese tâbi'-i Manavgad 6000 terakki 2000 Mukaddemâ terakki alub müstakil kayda geçmişdür. Âmed fî 17 Cemâziyye'l- evvel sene 983.
Tîmâr-ı Alî Der Bolı karye-i Delüler tâbi'-i Gerede 5000 terakki 2000	Tîmâr-ı Behrâm Der Kütâhya karye- i Kızıлтаş tâbi'-i Yalak 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Mercân Der Bolı karye-i Gökçedepe tâbi'-i Onikidivân 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Hasan Der Bolı karye-i Divânhisâr tâbi'-i 4999 Gerede terakki 2000

³⁸⁸ Sayfa boş.

³⁸⁹ Karye ismi boş bırakılmış.

Tîmâr-ı Behrâm Der Sultânöni karye-i Haslı??? ve gayrihi 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Hüsrev Der Bolı karye-i Çorumvîrânı tâbi‘-i Gerede 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Rüstem Der Kütâhya karye-i Sırçalık tâbi‘-i Lazkıye 5500 terakki 2000	Tîmâr-ı Bâyezîd Der Teke karye-i Bayındır tâbi‘-i Adranos 4999 terakki 2000
Tîmâr-ı Mehmed Der Teke karye-i Sak??? tâbi‘-i Gönen 4999 terakki 2000 Âmed.	Tîmâr-ı Mahmûd Der Hamid karye-i Haci tâbi‘-i Kiçiborlı 5453 terakki 2000 Alınub tecdîd olındı. Fî 6 Şevvâl??? sene 983.	Tîmâr-ı Behrâm Der Kengırı karye-i Taşköpri tâbi‘-i Kurşunlu 6998 terakki 2000	Tîmâr-ı Haydar Der Kengırı karye- i Sarıkürt tâbi‘-i mezbûr 11.499 terakki 2000 Buyurıldı.
Tîmâr-ı Yûsuf Der Bolı karye-i Sofu tâbi‘-i Ulus 5000 terakki 2000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Rebiü’l-evvel sene 979.	Tîmâr-ı Mahmûd Der Bolı karye-i tâbi‘-i Bolı 5000 terakki 2000 Alınub tecdîd olındı. Fî 6 ... sene 983.	Tîmâr-ı ‘Ömer Der Bolı Tatalı??? tâbi‘-i Der mezbûr 5000 terakki 2000	Tîmâr-ı Ca‘fer Der Bolı Gökpınar tâbi‘-i Onikidivân 5300 terakki 2000 Tecdîd olındı.
Tîmâr-ı Hasan Der Ankara karye- i Bağluca tâbi‘-i Yabanâbâd 5000 terakki 2000 Âmed	Tîmâr-ı Halîl Der Ankara karye-i Ovacık tâbi‘-i Kasaba 6999 terakki 2000	Tîmâr-ı Velî Der Ankara karye-i tâbi‘-i Kasaba 5346 terakki 2000	Tîmâr-ı Mustafa Der Hamid karye-i Murâd... tâbi‘-i İrle 5000 terakki 2000 Âmed fî 12 Cemâziyye’l-evvel sene 981.
Tîmâr-ı Abdürrahîm Der Teke karye-i Melikşâh tâbi‘-i Akhisâr 9499 terakki 3000 Kayda geçmiştir.	Tîmâr-ı Mustafa Der Teke Depe tâbi‘-i Adranos 4999 terakki 2000 Alınub tecdîd olındı. Fî 3 Ramazân sene 985.	Tîmâr-ı Ferhâd Der Ankara karye-i Yoğunpelid tâbi‘-i Ayaş 7699 terakki 2000	Tîmâr-ı Hüsrev Der Teke karye-i Yûsufbeyli??? tâbi‘-i Mihaliç 7300 terakki 2000 Tecdîd olındı.
Tîmâr-ı Hamza Der Aydın karye-i Ayaküsten tâbi‘-i Bozdoğan 10.666 terakki 2000	Tîmâr-ı Alî Der Bolı karye-i Feleküddîn tâbi‘-i mezbûr 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Haydar Der Karahisâr karye-i Yenice tâbi‘-i Lazkıye 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Hasan Der Teke karye-i Dumluca ve gayrihi tâbi‘-i Adranos 4999 terakki 2000

Tîmâr-ı Hüseyin Der Karahisâr Emînekini tâbi'-i Barçınlu 4999 terakki 2000 Buyurıldı.	Tîmâr-ı Keyvân Der Karahisâr karye-i Ekinhisârı tâbi'-i Sandıklı 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Mehmed Der Karahisâr karye-i Şuhudluca tâbi'-i Sandıklı 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Mustafa Çavuş Der Ankara karye-i Güdül tâbi'-i Yabanâbâd 10.000 terakki 2000
Tîmâr-ı Hasan Der Bolı karye-i Budaklar tâbi'-i Kıbrıs 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Abdülkerîm Der Bolı karye-i Karaca tâbi'-i Ulus 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Ca'fer Der Kütâhya karye-i Homa ve Geyikler 4999 terakki 2000	Tîmâr-ı Mahmûd Der Kastamonı karye-i Asıragözü tâbi'-i Araç 10.731 terakki 3000 Mukaddemâ terakki alub kayda geçmiştir.
Tîmâr-ı Yûsuf Der Hamid karye-i 4999 terakki 2000 Fî 5 Receb sene 980.	Tîmâr-ı Pervîz Der Karesi mezra'a-ı Surdele??? tâbi'-i Ayâzmenâ 5000 terakki 2000	Tîmâr-ı Halîl Der Kütâhya karye-i Otaz tâbi'-i Şeyhlü 6000 terakki 3000 Mukaddemâ terakki alub kayda geçmiştir.	Tîmâr-ı Ahmed Der Hamid karye-i ³⁹⁰ Güdül tâbi'-i Afşar 2100 terakki 2000
Tîmâr-ı Sinân Der Karahisâr karye-i Âbâd??? tâbi'-i mezbûr 6227 terakki 2000	Tîmâr-ı Mehmed Der Sultânöni karye-i Karkın tâbi'-i Karacaşehir 10.236 terakki 4000 Mukaddemâ terakki alub deftere geçmiştir.	Tîmâr-ı Alî Çavuş Der Hamid karye-i Yapılcan tâbi'-i Gölhisâr 4999 terakki 3000 Mukaddemâ terakki alub kayda geçmiştir.	Tîmâr-ı Arslân Çavuş Der Karahisâr karye-i Ulubayâd tâbi'-i Karahisâr 8000 terakki 2000

Tîmâr-ı Halîl Der Kengiri karye-i Şeyh Doğan tâbi'-i Çerkeş 7697	Tîmâr-ı Kâtib Abdurrahman Kütâhya karye-i Oturak tâbi'-i 'Uşak 5100 terakki 3000 Mukaddemâ terakki alub kayda geçmiştir. Sehven buyurılmıya.	Tîmâr-ı Lutfî karye-i tâbi'-i Elmalu 7293

Sipâhîzâdelardan ve garib yiğitlerden işâret olanlara dahi buyurulmuşdur.

Defter-i esâmî 'an sipâhîzâdegân ve gönüllüyân sekbânân tâbi'-i Kal'a-ı Lefkoşe baş kesüb yoldaşlık idenlerdir.

³⁹⁰(silinmiş)

Sipâhîzâde babası hayâtdadır. Paşa Beg veled-i İbrâhim	Alî veled-i Şehsüvâr Çavuş Kanun üzre mukaddemâ kal'a muhâsarasında eylemişdür. Kayda geçmişdür. Sehven virilmiye.	Babası hayâtda. Mahmûd veled-i Cihân Çavuş Âmed fî 7 Muharrem sene 980.	Babası hayatdadur. Alî veled-i Ya'kûb Çavuş	Babası hayâtdadır. Nazar veled-i Pîrî

Ebâsî hayâtda Pîrî veled-i Hamza	Behrâm veled-i Devlethân	Ebâsî hayâtda Abdürrahîm veled-i Mustafa	Ebasî hayâtda Hızır veled-i Murâd

Sipâhîzâde Mehmed veled-i Halîl	Ebâsî hayâtda Mehmed veled-i Kasım İki karındaşı tîmâr tasarruf ider. Üçüncü oğlıdur. Kanun üzre buyurıldı. Müstakil geçmişdür.	Ebâsî hayâtda Pîr 'Ömer veled-i Pîr Gani	Bekir birâder-i o	Sefer veled-i Selîm Çavuş
Ebâsî hayâtda Sefer veled-i Mûsâ Çavuş	Ebâsî hayâtda Halîl veled-i Bayrâm Çavuş	Mîr-i alay-ı 'Alâ'iyye Ebâsî hayâtda Hüseyin veled-i Mehmed	Sipâhîzâde Halîl veled-i Hasan	Sipâhîzâde Mehmed veled-i Halîl
Sipâhîzâde İmirze veled-i Alî	Babası hayâttadır. Sipâhîzâde Ya'kûb veled-i Kurd Mehmed	Sipâhîzâde Alî veled-i Memî	Gurebâdan sekbân Yahya veled-i Satılmış	Gurebâdan sekbân Mustafa veled-i
Gurebâdan sekbân Hasan veled-i Abdullah	Gurebâdan sekbân Mustafa veled-i Abdullah	Gurebâdan sekbân Hamza veled-i Mustafa	Gurebâdan sekbân Ca'fer veled-i Abdullah	Gurebâdan sekbân Velî veled-i Yûnus

Gurebâdan Sekbân Alî veled-i Halîl	Gurebâdan Sekbân İbrâhim veled-i Mustafa	Gurebâdan Sekbân Murâd veled-i Yûsuf	Gurebâdan Sekbân Yûsuf veled-i Hasan	Gurebâdan Sekbân Alî veled-i Hacı Mehmed
Gurebâdan Sekbân Kurd veled-i ‘Osmân	Gurebâdan Sekbân Sinân veled-i Münib	Gurebâdan Sekbân Ahmed veled-i Turahân	Gurebâdan Sekbân Mehmed veled- i Ramazân	Gurebâdan Sekbân İbrâhim veled-i Ayvâz
Gurebâdan Sekbân Pîr Alî veled-i Mehmed	Gurebâdan Sekbân Yûnus veled-i Yûsuf	Gurebâdan Sekbân Hasan veled-i Emrullah	Gurebâdan Sekbân Turgud veled-i Resûl	Gurebâdan Sekbân Bulgar veled-i İbrâhim
Gurebâdan Sekbân Ahmed veled- i Bektâş Tîmâr virilüb kayda geçmişdür.	Gurebâdan Mustafa veled-i Abdullah	Gurebâdan Mahmûd veled-i Şahin	Gurebâdan Çerkes Süleymân	Gurebâdan Memî veled-i Abdullah
Gurebâdan Behrâm veled-i Abdullah	Gurebâdan Mehmed veled- i Sinân 5000 Mukaddemâ beş bin tîmâr Rûm-ili’nde buyurıldı. Kayda geçmişdür. Sehven virilmiye.	Gurebâdan İskender veled- i Şa‘bân	Gurebâdan Abdi veled-i İskender	Gurebâdan Kasım veled-i Abdullah Zâyi’ sûretinden virildi. Fî 18 Zi’l-hicce sene 985.
Gurebâdan Ferrûh veled-i Abdullah	Gurebâdan Piyâle veled-i Abdullah	Gurebâdan İbrâhim veled-i Abdullah tâbi’-i Alî Beg Alınub tecdîd olındı. Fî 16 Muharrem sene 984.	Gurebâdan Lutfî veled-i Ferhâd 3000 Zâyi’ sûretinden virildi. Fî 3 Zi’l- hicce sene 985.	Gurebâdan Yûsuf veled-i Abdullah 3000
Gurebâdan Ramazân veled-i Mehmed???	Gurebâdan Alî veled-i Hızır Beş bin tîmâr virilüb kayda geçmişdür.	Gurebâdan Halîl veled-i Abdullah	Gurebâdan Bilâl veled-i Abdullah	Gurebâdan Yûsuf veled-i Abdullah Anatoli defter kethüdâsının iltimasıyla Üç bin tîmâr virilüb mukaddemâ kayda geçmişdür. Bu yazılmıya.

Gurebâdan Ferhâd veled-i Abdullah 3000 Tîmâr virildi. Kayda geçmiştir.	Gurebâdan Mahmûd veled-i Abdullah 3000 Fermân olınmağın üç bin virildi.	Gurebâdan Yûsuf veled-i Abdullah Müstakil kayda geçmiştir. Sehven ve mükerrer yazılmıya.	Gurebâdan Mustafa veled-i Ferhâd	Gurebâdan Halîl veled-i Abdullah
Gurebâdan Hasan veled-i İmirze	Gurebâdan Pîrî veled-i Sâlîh	Gurebâdan Pîrî veled-i Abdullah	Gurebâdan Sefer veled-i Abdullah	Gurebâdan Yûsuf veled-i Abdullah Âmed.
Gurebâdan Hacı Ferhâd veled-i Keyvân	Gurebâdan Ayvâz veled-i Karaca	Gurebâdan veled-i Abdullah	Rûm'a Gurebâdan Mehmed veled-i Abdullah 6000 Alınub tecdîd olındı. Fî 25 sene 979.	Gurebâdan Alî veled-i Hızır
Gurebâdan İskender veled-i Abdullah 3000 Tîmâr virilüb kayda geçti.	Gurebâdan 'Ömer veled-i 'İsâ Beş bin tîmâr buyurılıb mukaddemâ müstakil kayda geçmiştir. Sehven yazılmıya.	İskender veled-i Mora(?)	Gurebâdan Ahmed veled-i Abdürrezak	Gurebâdan Mehmed veled-i Ken'ân Âmed Tîmâr virilüb müstakil kayda geçmiştir. Sehven virilmiye.
Gurebâdan Mehmed veled-i Abdullah	Gurebâdan Süleymân veled-i Abdullah Mezbûra dört bin tîmâr buyurılıb müstakil kayda geçmiştir.	Gurebâdan Ferrûh veled-i Abdullah	Gurebâdan ...geldi??? veled-i Sübhân Diyârbekir'e emr-i şerîf ricâ ider.	Gurebâdan Mahmûd veled-i Abdullah 5000 Dârende gönüllü gedüğüne ziyâde ile emr-i şerîf ricâ ider.

Gurebâdan Murâd veled-i Sâlih	Gurebâdan Yûsuf veled-i Abdullah 6000 Bayrakdâr Merdüm-i Alî Paşa Alnub tecdîd olındı. Fî 15 Şevvâl sene 985. Tezkire-i Ca'fer Paşa	Gurebâdan Mehmed veled- i Mustafa Dört bin tîmâr buyurılıb mukaddemâ müstakil kayda geçmişdür. ...	Gurebâdan Murâd veled-i Mehmed	Gurebâdan Hüsrev veled-i Abdullah 7000 Merdüm-i Paşa Şam'a Alnub tecdîd olındı. Fî 18 Cemâzziye'l- âhir sene 986.
Gurebâdan Mehmed veled-i Abdullah	Gurebâdan İbrâhim veled-i Yûsuf	Gurebâdan Ramazân veled-i mezbûr	Gurebâdan Mustafa veled-i Receb Alnub tecdîd olındı. Fî 18 Zi'l-hicce? sene 984.	Gurebâdan Abdullah veled-i Receb
Gurebâdan Bekir veled-i Yûsuf	Gurebâdan Nasûh veled-i Alî	Gurebâdan Murâd veled-i Abdullah	Gurebâdan Hasan veled-i Abdullah 4000 Rûm-ili'ne Fî 25 Şevvâl sene 985.	Gurebâdan Mehmed veled- i İskender

Gurebâdan Halîl veled-i Abdullah 4000	Gurebâdan Bayrâm Gazî veled-i Nûh	Gurebâdan Halîm veled-i Nûh	Gurebâdan Hüseyin veled-i Abdullah 4000

55

Hacı Rıdvân sancakdâr	(bin)Abdullah bayrakdâr 3000 Zâyi' sûretinden virildi. Fî 7 Safer 983.	Divâne Halîl (bin) Abdullah	Ferhâd (bin) Abdullah 4000	Şa'bân çavuşbaşı 3000 fî 17 Rebiü'l- âhir sene 981.

Ca'fer (bin) Abdullah 4000	Hüsrev (bin) Abdullah	Divâne Sefer (bin) Abdullah	Murâd (bin) Abdullah	Hüseyin (bin) Abdullah	Resûl (bin) Abdullah

Mustafa (bin) Abdullah	Ahmed Kethüdâ-yı Mîr-i livâ-yı Ma'arra

Mezbûrlar Budun'dan ma'zûl olub Haleb'de dirlik vireler deyü emr-i şerîf virilüb Haleb'de tîmâr müyesser olmağın Teke sancağı ümerâlarından on üç bin sekiz yüz akça tîmâr vireler deyü emr-i şerîf virilüb niçe yoldaşlık idüb üzre 39 baş kesüb burun getürmişdür.

Cem'ân

neferân

49

Der Kengırı

Evvelden Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde Kengırı Alî Beg kullarının yoldaşlık idüb baş kesüb burun getüren âdemlerine beyân ider.

Der Kengırı Tîmâr-ı İshak karye-i Cige ve gayrihi tâbi'-i Tosya 9405	Der Kengırı Tîmâr-ı İlyâs çeribaşı karye-i Divândepelu tâbi'-i Kengırı 6999	Der Kengırı Tîmâr-ı Kemâl karye-i Hisâr ve gayrihi tâbi'-i Tosya 6000	Der Kengırı Tîmâr-ı Murâd karye-i Kalınkilise tâbi'-i Kargu 5000
Der Kengırı Tîmâr-ı Kâtib Ahmed karye-i Çart ve gayrihi tâbi'-i Kurşunlu 8787	Der Kengırı Tîmâr-ı Mehmed çeribaşı karye-i Bozkuş tâbi'-i Kurşunlu 7462	Der Kengırı Tîmâr-ı Şeyh Bâkî karye-i Kükürd-i büzürk tâbi'-i Milân 5000	Der Kengırı Tîmâr-ı Mehmed karye-i Sortuk-i iğdir tâbi'-i Kurşunlu 6783

Neferân

8

Kâtib Hüsrev (bin) Abdullah Fî gurre-i Ramazân sene 979.	Ahmed (bin) Abdullah 4000 Fî gurre-i Ramazân sene 979.	Behrâm (bin) Abdullah 3000 Alınub tecdîd olındı. Fî 4 Rebiü'l-âhir sene 978.	Timûr (bin) Abdullah	Halîl (bin) Abdullah	Mehmed (bin) Abdullah

Nasûh (bin) Abdullah 3000 fî gurre-i sene 979.	Rıdvân (bin) Abdullah Alınub tecdîd olındı.	Yûsuf (bin) Abdullah 3000 fî ... Receb sene 980.	Satır Hüseyin (bin)Abdullah	Mustafa (bin) Abdullah

Yekün Cem'ân
Neferân
11 19

61
Defter-i Ohri

62

Mükerrer olmaktan hazer olına. Zu'emâya üçer bin buyurıldı.

Oldur ki, vâkı' olan sefer-i hümâyûndan hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub³⁹¹ zu'emâ ve sipâhîleri teberriyalarını beyân ider.

Ze'âmet-i be-nâm-ı Alî mîr-i alay karye-i ve gayrihi 55.300 Üç bin akça terakki buyurıldı.	Ze'âmet-i be-nâm-ı Mustafa karye-i ve gayrihi 32.000 Üç bin	Ze'âmet-i Mustafa karye-i ve gayrihi 24.000
Ze'âmet-i Sâlîh karye-i ve gayrihi 23.515 Üç bin Âmed fî 12 Rebiü'l-âhir sene 981.	Ze'âmet-i be-nâm-ı Dâvûd karye-i ve gayrihi 22.849 Üç bin	Ze'âmet-i be-nâm-ı Mahmûd karye-i ve gayrihi 20.100 Üç bin

İki bin bir akça terakki buyurıldı. Atı mevcûd olmiya ikişer bin virile.

Tîmâr-ı Ahmed (bin) Ca'fer karye-i Şetokya??? 7858 Zâyi' sûretinden virildi. Mîr-i livâ-yı Ohri Fî 2 Zi'l-hicce sene 980.	Tîmâr-ı Mahmûd (bin) Ca'fer karye-i 7407	Tîmâr-ı Mustafa karye-i Bala ve gayrihi 15.000 Buyurıldı.	Tîmâr-ı Hızır (bin) Mes'ûd karye-i İlşani 5999 Tecdîd olındı.
Tîmâr-ı Nasûh karye-i Hodonişte 5999	Tîmâr-ı Arslân karye-i Çormak??? ve gayrihi 3000	Tîmâr-ı Alî karye-i ve gayrihi 13.300	Tîmâr-ı Hüseyin (bin) Yûsuf 5999

Nâhiye-i Gora

Tîmâr-ı Dervîş karye-i Istarova 5475	Tîmâr-ı Hacı karye-i Kanbeşekri ve gayrihi 15.771	Tîmâr-ı Mehmed (bin) Hamza karye-i 7698 Alınub tecdîd olındı.	Tîmâr-ı Mehmed (bin) İdrîs karye-i İzbok 7198

³⁹¹ Metinde sıranın sonunda bul ile bitmiş. Verdiğimiz bulunub veya bulunmağın okunma ihtimalleridir.

Tîmâr-ı Alî karye-i Goçe 5999	Tîmâr-ı Hüseyin karye-i ³⁹² 5999 Alınub tecdîd olındı.

Nâhiye-i Mokri

Tîmâr-ı Dervîş karye-i 5475	Tîmâr-ı Ayâs karye-i 13.250	Tîmâr-ı Mustafa karye-i 6000	Tîmâr-ı Mustafa (bin) Mahmûd 5000

Nâhiye-i Prespa

Tîmâr-ı Mustafa karye-i 7198	Tîmâr-ı Dervîş (bin) Hüseyin karye-i 7200	Tîmâr-ı Sefer (bin) Hasan karye-i 5999 Alınub tecdîd olındı. Fî 22 Rebiü'l-evvel sene 983.	Tîmâr-ı Alî karye-i 5999 Alınub tecdîd olındı.

Nâhiye-i Debri

Tîmâr-ı Mehmed bin Ca'fer karye-i ve gayrihi 7198	Tîmâr-ı Hurrem karye-i 8400

64³⁹³

Bin yedi yüz akça bir tîmâr buyurıldı.

Nâhiye-i Debri

Tîmar-ı Mahmûd/Mehmed??? çeribaşı ve gayrihi 7198	Tîmâr-ı Yûsuf bin Murâd karye-i Drimyani ve gayrihi 9700 Fî 24 Zi'l-hicce sene 979.	Tîmâr-ı Alî sübaşı karye-i 7217 Fî 24 Zi'l-hicce sene 979.	Tîmâr-ı Alî bin Dervîş karye-i ve gayrihi 7198

Tîmâr-ı Mustafa bin Dervîş karye-i ve gayrihi 5999 Tecdîd olındı.	Tîmâr-ı İskender karye-i ve gayrihi tâbi'-i 7800	Tîmâr-ı İbrâhim bin Alî karye-i 6600 Zâyi' sûretinden buyurulmuşdur. Fî 15 Zi'l-ka'de sene 983. İbrâhim bin M... kimesne zâyi' sûretinden Teke sancağı begi mektûb gönderüb zâyi' deyü bildürmeğin emr olındı.

³⁹² Karye ismi boş bırakılmış.

³⁹³ 63. sayfa olmayıp, 62'den 64'e atlanmış.

Tîmâr-ı Hamza bin Alî çeribaşı karye-i 5000 Alınub tecdîd olındı. Fî 2 Muharrem sene 986.	Tîmâr-ı Hüsrev karye-i 7000 Zâyi‘ sûretinden virildi. Fî 19 Safer sene 980.	Tîmâr-ı Mustafa karye-i 4520	Tîmâr-ı Kasım karye-i 8398 Fî 15 Şevvâl sene 979.

Tîmâr-ı Hüdâvirdi karye-i Akkaya 5999	Tîmâr-ı Hüseyin karye-i ve gayrihi 19.000	Tîmâr-ı İlyâs karye-i 5999 Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Safer sene 979.

Nâhiye-i Akçahisâr

Tîmâr-ı Hüseyin bin Mehmed karye-i ve gayrihi 12.220 Buyurıldı.	Tîmâr-ı Ahmed bin Mehmed karye-i ve gayrihi 7800	Tîmâr-ı İlyâs bin Mehmed karye-i 5999	Tîmâr-ı İbrâhim bin Ahmed karye-i 6000
Tîmâr-ı Ca‘fer karye-i 6000	Tîmâr-ı ‘Ömer karye-i ve gayrihi 11.000	Tîmâr-ı Yûsuf karye-i 9275 virilmiye almışdur.	Tîmâr-ı İbrâhim bin Mustafa karye-i K... 6000 Görüle
Tîmâr-ı Hüseyin karye-i Savket 8000	Tîmâr-ı İshak karye-i 3000 ³⁹⁴	Tîmâr-ı Kasım bin Hasan karye-i 5000 Alınub tecdîd olındı. Fî 27 Rebiü’l-âhir sene 984.	Tîmâr-ı karye-i Berzul 5999
Tîmâr-ı Dâvûd karye-i Malibard 5999	Tîmâr-ı Hızır bin Hasan karye-i Piçe ve gayrihi 10.800	Tîmâr-ı ³⁹⁵ İskender karye-i ve gayrihi 6000	Tîmâr-ı (bin) İlyâs karye-i Borgos??? 5999 Alınub tecdîd olındı. Fî 23 Şevvâl sene 984.

Dulkadir bin Mustafa za‘îm Ebâsı hayâtda.	Ebâsı müteveffâdur. Mustafa bin Mehmed

Sipâhîzâdelerdür.

³⁹⁴ 3000 sayısındaki bir sıfır çıkmamış.

³⁹⁵ Tîmârdan önce yazılmış: Der Livâ-yı Paşa(silinmiş)

‘Arz getürdükde kanun üzre dört bin akça buyurıldı. Ze‘âmeti otuzdan ziyâde ise beş bin virile.

Kanun üzre tîmâr buyurıldı. ‘Arzı getürdi.

Cümlesi atludur. İkişer bin virilmiştir.

65³⁹⁶

66

Defter-i Sipâhiyân-ı İlbasan

67

Yazılı zu‘emâ üçer bin yazılı olmıyan iki bin beş yüz akça sâyir tîmâr erenleri yazılı olanlar ikişer bin, yazılı olmıyan bin beş yüz akça terakki buyurıldı.

Defter-i Sipâhiyân-ı livâ-yı İlbasan Kıbrıs hıdmetlerinde mukîm olub ve sâyir yoldaşlıklar ve yürüyüş gününde yaralı olanlardır ki zikr olunur.

Tîmâr-ı be-nâm-ı Mehmed karye-i Kuruveziz nâhiye-i Draç 22.550 Virile.	Yaralı Tîmâr-ı be-nâm-ı Mehmed karye-i Dakal??? nâhiye-i mezbûr 21.000	Yaralı. Tîmâr-ı be-nâm-ı Mustafa karye-i Malakeş nâhiye-i İlbasan 23.100
Yaralı Tîmâr-ı Ahmed çeribaşı karye-i ve gayrihi nâhiye-i İlbasan 6000 Fî 10 Cemâziyye’l-evvel sene 982.	Yaralı Tîmâr-ı Bâlî (bin) Mustafa karye-i nâhiye-i İşpat 5999	Fevt-şod Tîmâr-ı Divâne Murâd karye-i Kutorman nâhiye-i mezbûr 4000
Yaralı Tîmâr-ı Divâne Süleymân karye-i nâhiye-i mezbûr 5999	Yaralı Tîmâr-ı Hüseyin karye-i Matara ve gayrihi nâhiye-i Draç 10.860 Fî 12 Cemâziyye’l-âhir sene 983.	Yaralı Tîmâr-ı Kasım (bin) İskender karye-i Dragosile nâhiye-i İşpat 5999 Âmed fî 16 Zi’l-hicce sene 983.
Yaralı Tîmâr-ı Alî voyvoda karye-i nâhiye-i mezbûr 11.210	Yaralı Tîmâr-ı Hamza (bin) Mehmed karye-i ... nâhiye-i mezbûr 6000	Yaralı Tîmâr-ı Mehmed karye-i Dakal??? nâhiye-i İlbasan 6000Virile.
Yaralı Tîmâr-ı Malkoç Çavuş alayı??? karye-i nâhiye-i İşpat 3000	Yaralı Tîmâr-ı Ali (bin) Mustafa karye-i ve gayrihi nâhiye-i İlbasan 6000	Yaralı Tîmâr-ı Evrenos İskender karye-i tâbi‘-i İşpat 5999 Alınub tecdîd olındı. Fî 18 ³⁹⁷

³⁹⁶ Sayfa boş.

Yaralı Tîmâr-ı Hüseyin (bin) Yûsuf karye-i İrman ve gayrihi nâhiye-i mezbûr 5999	Yaralı Tîmâr-ı Hasan karye-i Şindvlaş nâhiye-i mezbûr 6396	Yaralı Tîmâr-ı Şa'bân (bin) Hacı karye-i İştapan ve gayrihi nâhiye-i mezbûr 6000
Yaralı Tîmâr-ı Divâne Memî karye-i İrman ve gayrihi nâhiye-i Draç 5999 Mezbûra Magosa'dan akçelik terakki virilmiştir.	Yaralı Tîmâr-ı Alî Arnavud karye- i nâhiye-i mezbûr 5400 Alınub tecdîd olındı. Fî 18 ³⁹⁸	Yaralı Tîmâr-ı Alî karye-i Malakaş ve gayrihi nâhiye-i mezbûr 6000
Yaralı Tîmâr-ı Hızır (bin) Hasan karye-i Ardar... nâhiye-i mezbûr 3000	Yaralı Tîmâr-ı Yahya solak karye- i Dragosile ve gayrihi nâhiye-i 15.000 Buyurıldı	Yaralı Tîmâr-ı Ayâs (bin) Alî ve gayri nâhiye-i mezbûr 4000 Virile.
Yaralı Tîmâr-ı Kasım (bin) Yûsuf karye-i nâhiye- i mezbûr 6000	Yaralı Tîmâr-ı Hüseyin (bin) Mehmed karye-i ve gayrihi nâhiye-i mezbûr 2600 Virile.	Yaralı Tîmâr-ı Hasan (bin) Abdullah karye-i İştapan nâhiye-i İşpat 5999
Yaralı Tîmâr-ı Alî (bin) Ya'kûb karye-i Parapun ve gayrihi nâhiye-i mezbûr 5999 Alınub Fî .. Zi-l- ka'de sene 98	Yaralı Tîmâr-ı Hasan karye-i ve gayrihi nâhiye-i İlbasan 4000 Virile.	Yaralı Tîmâr-ı Mehmed (bin) Hasan karye-i İştapan nâhiye-i mezbûr 3200
Yaralı Tîmâr-ı Dervîş (bin) karye-i Kavas nâhiye-i mezbûr 3000 Alınub tecdîd olındı. Fî 29 Rebiü'l-evvel sene 985.	Yaralı Tîmâr-ı Hüseyin (bin) Mustafa karye-i S... ve gayrihi nâhiye-i mezbûr 3500	Yaralı Tîmâr-ı Hasan (bin) Abdullah karye-i Kurtekani nâhiye-i İşpat 5999 Virilmiye.

68

Yaralı Mustafa (bin) Süleymân karye-i Gurez ve gayrihi tâbi'- i nâhiye-i İşpat 6000	Yaralı Hüseyin (bin) Süleymân karye- i Dorez nâhiye-i mezbûr 3000	Yaralı Dervîş (bin) Mehmed karye-i Maroşin nâhiye-i mezbûr 3500	Yaralı Mustafa (bin) Mahmûd karye-i Bosna nâhiye-i mezbûr 5999	Yaralı Mustafa merdüm-i Hüseyin mîralay İlbasan karye-i Mengol nâhiye-i İlbasan 3000

³⁹⁷ Tarihin sonu çıkmamış.

³⁹⁸ Tarihin sonu çıkmamış.

Tezkire-i Mahmûd

69

Prizrin beginin virdüğü defterdür. Yazıldı fî şehri Safer sene 979.

Nakl olındı.

Otuz binden yukarı olanlara üçer bin akça terakki buyurulmuşdur.

Zu'emâ ve erbâb-ı tîmâr livâ-yı Prizrin fethi müyesser olan kal'anın hıdmetinden ve yoldaşlığından ikdâmları olındı.

Nâhiye-i İskenderiye Der livâ-yı mezbûr Ze'âmet-i be-nâm-ı Alî mîr-i alay der livâ-yı Prizrin karye-i ve gayrihi 32.000	Nâhiye-i Tirovîşte der livâ-yı Prizrin Ze'âmet-i be-nâm-ı Mahmûd karye-i Gerumar??? ve gayrihi 22.000	Nâhiye-i Tirovîşte Der livâ-yı Prizrin Ze'âmet-i be-nâm-ı Hasan karye-i ve gayrihi 20.500
Nâhiye-i Prizrin der livâ-yı mezbûr Tîmâr-ı Alî ser'asker karye-i Manastiriçe ve gayrihi 8700	Nâhiye-i Hoça der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı İbrâhim karye-i Siroş 6000	Nâhiye-i Tirovîşte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Mustafa bin Mûsâ karye-i ve gayrihi 11.000 Âmed fî 16 Receb sene 981.
Nâhiye-i Tirovîşte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Alî bin Hasan karye-i 7000 Âmed fî 18 Receb sene 980.	Nâhiye-i Tirovîşte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Yûsuf bin Hızır karye-i 5999	Nâhiye-i Tirovîşte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Malkoç karye-i ve gayrihi 8000
Nâhiye-i Tirovîşte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Receb bin Mûsâ karye-i Dolna-Graçani ve gayrihi 5999	Nâhiye-i Tirovîşte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Devrân??? karye-i Küçük.... ve gayrihi 5999	Nâhiye-i Bihor der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Velî karye-i Baş??? ve gayrihi 5999 Alınub tecdîd olındı. Fî 9 Cemâziyye'l-âhir sene 984..
Nâhiye-i İskenderiye der livâ-yı mezbûr Tîmâr-ı Pîrî bin Hızır karye-i Kukul??? 6000 Âmed fî 16 Cemâziyye'l-evvel sene 980	Nâhiye-i Tirovîşte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Mustafa karye-i Duhle 7798	Nâhiye-i Prizrin der livâ-yı mezbûr Tîmâr-ı Kurd bin Mahmûd karye-i ve gayrihi 5999 Âmed fî 18 Cemâziyye'l-evvel sene 980.

Mezbûrun kulları vech-i mestûr üzre yarâr ve himmete sezâ-vâr kulları olmağın 'arz olındı. Bâkî fermân sa'âdetlü sultânımındır.

Tezkire-i Mahmûd

Yirmi binden yukarı olanlara ikişer bin akça terakki buyurıldı.

Yirmiden aşağı üç bine varınca bin beş yüz akça terakki buyurıldı.

Nâhiye-i Hoça der livâ-yı Prizrin Ze‘âmet-i be-nâm-ı Mustafa karye-i ve gayrihi 22.000	Nâhiye-i Hoça der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı İskender bin Mehmed karye-i ve gayrihi 8000 Âmed fî 16 Safer sene 981.	Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı karye-i Miruşa 10.567
Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Behlül bin Hurrem karye-i Godova 6000 Buyurıldı.	Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Hızır ser‘asker karye-i Istuble??? ve gayrihi 6000	Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Receb karye-i Metan-potok 6500
Nâhiye-i Duştıçe der livâ-yı Dukagin Tîmâr-ı Hasan bin Mehmed Beg karye-i Mazarak??? ve gayrihi 7000 Âmed fî 21 Safer sene 980.	Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Mehmed bin Yahya karye-i Obteruşe 5999	Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Dervîş karye-i Dolani ve gayrihi 6531
Nâhiye-i İpek der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Mustafa bin Hızır karye-i ve gayrihi 5000	Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Bâlî bin İskender karye-i Mostir 5999	Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Durgud merdüm-i Mehmed Paşa karye-i Popovik 8000
Nâhiye-i Prizrin der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Mehmed bin Hasan karye-i Maçine ve gayrihi 3000	Nâhiye-i Tîrgovişte der livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı Mustafa bin Mehmed karye-i Bratyakovinik ve gayrihi 5999	Nâhiye-i Hoça Der Livâ-yı Prizrin Tîmâr-ı İlyâs bin ‘İsâ karye-i Çaparça ve gayrihi 5999

³⁹⁹ Sayfa boş.

72/Hüküm 296

Cüzz-i râbi'dür. Fî 25 Zi'l-hicce sene 981.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü defter gönderüb Kastamonı sancağında Araç nâhiyesinde on bin yedi yüz otuz bir akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mahmûd için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın üç bin terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârıyla üç bin terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

72/Hüküm 297

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb Hamid sancağında Gölhisâr nâhiyesinde dört bin dokuz yüz⁴⁰⁰ doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Alî için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb emr olınan üç bin terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

72/Hüküm 298

Fî 11 Şevvâl sene 980.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb Sultânöni sancağında Karacaşehir nâhiyesinde on bin iki yüz otuz altı akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mehmed için Kıbrus cezâresinde kal'a fethinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın dört bin akça terakki emr idüb düşenden dört bin terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

72/Hüküm 299

Fî 14 Rebiü'l-âhir sene 982.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü tezkire gönderüb Hüdâvendigâr sancağında Akhisâr nâhiyesinde dokuz bin dört yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Behrâm için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın üç bin terakki emr idüb düşenden üç bin terakkisin tevcîh idüb tezkiresin viresin.

⁴⁰⁰ Metinde yüz yazılmamış.

72/Hüküm 300

Fî sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb Kütâhya sancağında Şeyhlu nâhiyesinde altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Hüseyin için Lefkoşe Kal'ası fethinde yoldaşlıkda bulunmağın üç bin terakki emr idüb buyurdum ki, üç bin terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

72/Hüküm 301

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb İskenderiye sancağında sekiz bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Prizrin sancağında ve nâhiyesinde bu def'a sefere gelmiyen Murâd tahvîlinden ziyâdesiyle on bin akça tîmâr tevcîh olunub⁴⁰¹ ve emri şerîf virildüğü müyesser olmaduğın ve Prizrin sancağında ve nâhiyesinde Buban??? nâm karyeden yedi bin akça tîmâr⁴⁰² müteveffâ Kaya tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ziyâde ile tevcîh olunan tîmâr hükmü olunub şartıyla hüküm yazıldı.

72/Hüküm 302

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa'nın kapucıbaşısı olan dârende Handân gelüb Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde ze'âmete mutasarrıf olub yine nâhiye-i mezbûrda nâm karyeden beş bin iki yüz on sekiz akça tîmâra mutasarrıf olan Alî fevt olub üç bin akçalığı oğluna virilüb iki bin iki yüz on sekiz akçalığı bâkî mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet itmeğın ber-vech terakki virilmek emr idüb zikr olunan mahlûl müstakil kılıç eyleyüb hissesine tevcîh tezkiresi viresin.

72/Hüküm 303

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlı dârende Yûsuf için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlık itmişdür deyü bildürdüğün ecilden üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

⁴⁰¹ Ma'zûl olduğın(silinmiş)

⁴⁰²(silinmiş)

73/Hüküm 304

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Habur sancağı begi Mehmed⁴⁰³ mektûb gönderüb âdemlerinden olan Üveys oğlu dârende Mehmed için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

73/Hüküm 305

Buyurıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Habur sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb âdemlerinden Üveys oğlu dârende Mehmed için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan üç bin tîmârı düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

73/Hüküm 306

Haleb beglerbegisine hüküm, Habur sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb babasının akrabâsından olub vilâyet-i Karaman'da on beş bin altı yüz altmış sekiz akça tîmâr için sâbika Konya muhârebesinde emr-i şerîf virilen Abdullah oğlu dârende Yûsuf Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin dört bin beş yüz akça terakki ile ze'âmet emr idüb sâbika virilen hükm-i şerîf alınub emr olunan tîmârıyla hâliyâ fermân olunan dört bin beş yüz akça terakkisine bedel bir ze'âmet tevcîh idüb tezkiresin viresin.

73/Hüküm 307

Alınub mahlûle virildi. Fî 25 Safer sene 985.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ohri sancağı begi Osmân mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Akçahisâr nâhiyesinde Korator nâm karye ve gayriden yirmi üç bin beş yüz seksân beş akça ze'âmeti olub kapusunda Sâlîh nâm za'îmin oğlu dârende İdrîs için Kıbrus cezâresinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin kanun üzre tîmâr emr idüb za'îm zâdlara yine virilegelmiş ile şartıyla hüküm yazıldı.

⁴⁰³ Önce Mahmûd yazılmış olup, üstüne Mehmed yazılarak düzeltilmiştir.

73/Hüküm 308

Karaman beglerbegisine hüküm ki, vilâyet-i Karaman tîmârları tezkirecisi olan dârende Kâtib Ayâs gelüb Beyşehir sancağında ze'âmete mutasarrıf olub livâ-yı mezbûrda ve Göçî⁴⁰⁴ nâhiyesinde Ra'ıyyet nâm karyeden üç bin üç yüz seksân beş akça tîmâr müteveffâ Hızır tahvîlinden Beyşehir sancağı begi Mehmed'in noksânı'yçün virilüb hâliyâ müşârün-ileyh mektûb gönderüb zikr olunan tîmârdan hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat eyledüğün bildürüb ve müşârün-ileyh eyâletin tîmâr-ı mezbûrda alâka-i kesîresi olub ve Kıbrıs cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ber-vech terakki virilmek emr idüb müstakil kılıç ile dahi ber-vech terakki tevcîh idüb tezkire viresin. Hızır'ın vefâtı târîhinden Fî gurre-i Rebiü'l-âhir sene 978.

73/Hüküm 309

Fî 26 Cemâziyye'l-evvel sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Avlonya begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Belgrad nâhiyesinde Halambirez ve gayri nâm karyeden 10.800 tîmârı olan fevt olan Yûsuf nâm sipâhînin dârende Alî için sahih sulbü oğlı Halîl oğlı olduğın ve livâ-yı mezbûrda Mujake nâhiyesinde İrman nâm karyeden üç bin tîmârı olan Alî fevt olub tîmârı kendüye virilmesin ricâ itmeğın tevcîh olunub şartıyla hüküm yazıldı.

73/Hüküm 310

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Adana sancağı begi İbrâhim mektûb gönderüb Adana sancağında Sarıçâm nâhiyesinde Ahmed Hacılı nâm cemâ'atden ve gayriden altı bin akça tîmârı olan Aslân fevt olub tîmârı mahlûldür deyü sâbıka ve elinde beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olub sâbıka iken vilâyet-i Haleb'de bedeli tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmıyan dârende-i fermân-ı hümâyûn Hacı Ya'kub'a olmasın ricâ itmeğın ziyâdesiyle şartıyla hüküm yazıldı.

⁴⁰⁴ Göçî isimli nahiyenin -çi kısmı çıkmıştır. Ra'ıyyet isimli karye Göçî nahiyesine bağlıdır. Bkz. 387 Numaralı *Muhâsebe-i Vilâyet-i Karaman ve Rûm Defteri(937/1530) I.* 80.

Nâhiye-i Erbil Der livâ-yı mezbûr ze'âmet-i be-nâm-ı Ca'fer karye-i Alî Ağa ve gayrihi 2000 İki bin akça terakki yazıldı. Alınub Anatoli'ya tebdîl olındı. Fî 6 981.	Nâhiye-i Ha... der Bağdâd Tîmâr-ı Mehmed (bin) Dâvûd karye-i Devletâbâd 7500 İki bin akça terakki yazıldı. Alınub Haleb'e tebdîl olındı. Fî 3 Zi'l-ka'de sene 980.	Nâhiye-i Dakuk Der Kerkük Tîmâr-ı Alî karye-i Lasun 13.000 İki bin akça terakki yazıldı.	Nâhiye-i Dakuk Der Kerkük Tîmâr-ı Keyvân karye-i Lasun 6000 İki bin akça terakki yazıldı. Alınub Anatoli'ya tebdîl olındı.
Nâhiye-i Der Kinâne Tîmâr-ı Rıdvân be-nâm-ı Ahmed Kethüdâ 8000 Bin beş yüz akça terakki yazıldı. Alınub Rûm'a tebdîl olındı. Fî 13 Rebiü'l-âhir sene 982.	Nâhiye-i Dakuk Der Kerkük Tîmâr-ı Alî bin İdrîs Dakuka 6000 Bin beş yüz akça terakki yazıldı.	Nâhiye-i Der Tîmâr-ı Dulkadir nâm 6000 Bin beş yüz akça terakki yazıldı. Anatoli'ya tebdîl olındı. Fî 27 Zi'l-hicce sene 981.	Nâhiye-i Der Tîmâr-ı 6000 Bin beş yüz akça terakki yazıldı. Alınub Anatoli'ya tebdîl olındı.
Nâhiye-i Der Tîmâr-ı Turak 4999 Bin beş yüz akça terakki yazıldı.	Nâhiye-i Der Kinâne Tîmâr-ı Halîl ... 3000 Bin beş yüz akça terakki yazıldı.	Nâhiye-i Der Kinâne Tîmâr-ı Divâne Hüseyin karye-i Dürlü ve gayrı 4999 Bin beş yüz akça terakki yazıldı.	Nâhiye-i Der Delvine Tîmâr-ı 5000 Bin beş yüz akça terakki yazıldı. Fî 11 Cemâziyye'l-âhir sene 985.
Nâhiye-i Çubuk Der Bozok Tîmâr-ı Kâtib Mûsâ karye-i Yenice ve gayrihi 6411 İki bin akça terakki yazıldı.	Nâhiye-i Puşadı Der 'Arabkir Tîmâr-ı Kâtib Velî karye-i 3600 Bin beş yüz akça terakki yazıldı. Alınub mahlûle virildi. Fî 13 Receb sene 981.	Nâhiye-i Cubas Der Malâtiyye Ze'âmet-i be-nâm-ı 'Ömer karye-i ve gayrihi 21.000 İki bin akça terakki yazıldı.	Nâhiye-i Domaniç Tîmâr-ı Hurrem karye-i Yenice ve gayrihi 9000 Bin beş yüz akça terakki yazıldı. Fî 27 Zi'l-hicce sene 981.

Mezbûrlar için Muzaffer Paşa mühürlü tezkire gönderüb Kıbrus cezâresinde Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşlardır deyü bildürmeğin isimleri üzerinde işâret olunan mikdâr terakki için her yerine ahkâm-ı şerîf yazıldı.

74/Hüküm 312

Yevmü'l-isneyn Fî gurre-i Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb Adana sancağında vâkı' olan haslarının mahsulün cem' idüb getürmek için Adana sancağında yirmi bin akça ze'âmete mutasarrıf olan dârende Mustafa ta'yîn eyledüğün bildürüb icâzet için emr-i şerîf ricâ eyledüğün ecilden müşârün-ileyh Mustafa livâ-yı mezkûrda vâkı' olan hasların mahsulün bi't-tamâm cem' idüb cezâre-i Kıbrus'a getürinciye değin tasarrufunda olan ze'âmete kimesne'-i dahl itdürmeyüb deftere dahi ol vechile işâret olına hüküm yazıldı.

74/Hüküm 313

Fî 3 Muharrem sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Mustafa gelüb Kıbrus'da yoldaşlık itmekle üç bin tîmâra emr virilüb Ohri sancağında Prespa nâhiyesinde nâm karyeden üç bin tîmâr müteveffâ Yûsuf tahvîlinden mahlûl idüğün bildürmeğin hüküm alınub şartıyla yazıldı.

74/Hüküm 314

Cemâ'at-ı Yeniçeriyân-ı Şam

Hamza bin Ahmed Yevm-i Ca Kemâl birâder-i Ahmed tâbi'-i ağa Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu Pervâne'ye	Hüseyin (bin) Eyne Hân kimesne-i Yevm- i Ca Mustafa bin İlyâs tâbi'-i ağa Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu Hüseyin'e	Ahmed birâder-i Ramazân kimesne-i Mehmed bin kimesne-i Hüseyin tâbi'-i ağa Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu Mahmûd'a	Alî (bin) Abdullah kimesne-i Ahmed birâder-i Hüseyin tâbi'-i ağa Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu İbrâhim'e	Ahmed kul ... Ahmed birâder-i Hüseyin tâbi'- i ağa Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu Ahmed'e

Mehmed bin Hüseyin tâbi'-i ağa Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu Keyvân'a	Tanrıvirdi Ahmed birâder-i Mehmed tâbi'-i kethüdâ Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu Mustafa'ya Yevm-i Ca	Ahmed birâder-i Hüseyin tâbi'-i Ca'fer sübaşı Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu Mustafa'ya Yevm-i Ca	'Osmân bin Hüdâvirdi ... Yûsuf birâder-i Ca'fer Çavuş cemâ'at-i ağa Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu İbrâhim'e Yevm-i Ca	Ahmed (bin) Kasım kimesne-i İbrâhim kul tâbi'-i kethüdâ Yevm-i Ca Gedüğü Abdullah oğlu Piyâle'ye Yevm-i Ca

Mezbûrlar cezîre-i Kıbrus'a yazılı olub geldikleri ecilden gedükleri için isimleri tahtında olanlara yeniçeriler kethüdâsı Mustafa tezkireciye tevcîh olunub müstakil hüküm yazıldı.

75/Hüküm 315

Şam beglerbegisine hüküm, Abdullah oğlu dârende Macar Hasan gelüb sâbıka Leccûn begi iken vefât iden Mehmed Beg'in kapucıbaşısı olub sene-yi 977 Rebiü'l-âhîrinin evâ'ilinde Şam'da kanun üzre beş bin tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Kusun sancağında ve nâhiyesinde Hamra??? nâm karyeden ve gayriden on bin sekiz yüz tîmâr ahar tîmâr alan Rıdvân tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb altı bin akçalık ahara virilüb dört bin sekiz yüz akçalık bâkî mahlûl idüğün bildürmeğın sâbıka virilen hüküm alınub zikr olınan 4800 beş bin akça üzre tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

75/Hüküm 316

Fî 14 Zi'l-hicce sene 979.

Şam beglerbegisine hüküm, Abdullah oğlu dârende Hasan gelüb sâbıka Şam yeniçerilerinden Mehmed birâder-i Mustafa bölüğünde yevmî beş akçası var iken beş bin akça tîmâra 970 Şevvâlinin evâsıtında emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Cebele sancağında ve nâhiyesinde nâm karyeden⁴⁰⁵ dört bin tîmârı olan Ahmed Kıbrus seferine gelmeyüb tîmârı mahlûl idüğün bildürmeğın hüküm-i sâbıka alınub mahlûl ile noksânı düşenden tekmîl olınmak üzre hüküm yazıldı.

⁴⁰⁵ Karyenin ismi boş bırakılmış.

75/Hüküm 317

Alınub tekrâr virildi. Fî 23 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, İlbasan alay begisi Hüseyin gelüb hâliyâ Avlonya sancağında mutasarrıf olduğu ze'âmet sâbıka kırk bin akça iken binkere iki yüz Sigetvar terakkisine emr virilüb müyesser olmadığı ve livâ-yı mezbûrda ve nâhiyesinde Raveniçe nâm karyeden ve gayriden altı bin tîmârı olan Mustafa fevt olub tîmârı mahlûl idüğün ve Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde İzluşa nâm karyeden üç bin yedi yüz tîmârı olan Yûsuf fevt olub üç bin ahara virilüb yedi yüz akça hisse bâkî mahlûl idüğün bildürüb terakkisi'çün virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın terakki hükmü alınub zıkr olınan tîmâr hisse ile hassa-yı Kıbrus'da olan hıdmet mukabelesinde virilmek emr idüb terakkisi bedelinden üç yüz noksânı tevcîh olunmak üzre altı bin akça müteveffâ Mustafa tahvîlinden dört yüz akça müteveffâ Yûsuf tahvîlinden tevcîh olunub hüküm yazıldı.

76/Hüküm 318

Şam beglerbegisine hüküm ki, dârende Hacı Abdülazîz gelüb Şam sancağında dört bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki, göresin. Min-ba'd ile ma'zûl değil ise evvel düşenden bedeli bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin, şöyle bildüresin.

76/Hüküm 319

Alınub mahlûle virildi. 26 Cemâziyye'l-evvel sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Prizrın begi mektûb gönderüb Paşa sancağında sekiz bin sekiz yüz akça tîmârdan ma'zûliyle fevt olan Yûsuf'un üçüncü oğlı dârende Mahmûd için Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın şartıyla kanun üzre bir tîmâr için hükm-i şerîf yazıldı.

76/Hüküm 320

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Mustafa gelüb Kengırı sancağında altı bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Kütâhya sancağında⁴⁰⁶ Homa nâhiyesinde Kızılca nâm

⁴⁰⁶ ... (silinmiş)

karyeden dört bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâr müteveffâ Ahmed tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

76/Hüküm 321

Alınub tecdîd olındı. Fî 1 Rebiü’l-evvel sene 982.

Şam beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Cebele alay begisi Muharrem mektûb gönderüb Cebele sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende hüküm-i şerîfe Mustafa Kıbrus seferinde Lefkoşe’de ziyâde hıdmet eyledüğün bildürmeğın iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

76/Hüküm 322

Alınub mahlûle virildi. Fî gurre-i Receb sene 978.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüb Kırşehir sancağı begi akrabâsından olub kethüdâsı olan dârende-i hüküm-i şerîfe Hacı Pervîz Kıbrus seferinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın mezîd-i ‘inâyetimden altı bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

76/Hüküm 323

Fî 21 Safer sene 984.

Şam beglerbegisine hüküm-i şerîfe ki, Cebele alay begisi Muharrem tezkire gönderüb Cebele sancağında altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende-i hüküm-i hümâyûn Ahmed çeribaşı Kıbrus seferinde Lefkoşe Kal’asında ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunmağın iki bin akçaya hüküm yazıldı.

76/Hüküm 324

Alınub mahlûle virildi. Fî 6 Şa‘bân sene 978.

Anatolı beglerbegisine hüküm ki,⁴⁰⁷ Bolı sancağı begi mektûb gönderüb Bolı sancağında Onikidivân nâhiyesinde on beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende kapucı Mustafa Kıbrus seferinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunmağın üç bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

⁴⁰⁷ Beyşehir(silinmiş)

76/Hüküm 325

Karaman beglerbegisine hüküm, mektûb gönderüb İçil sancağında on sekiz bin akçalık tîmâra mutasarrıf vilâyet-i Karaman defter çavuşlarından Alî Çavuşkendü hüsn-i ihtiyâriyle gedüğünden ferâgat eyleyüb gedüğü mahlûl idüğün ve Konya sancağında Lârende nâhiyesinde Kuyucakkışla ve gayriden dört bin beş yüz doksan altı akçalık tîmâra mutasarrıf olan dârende-i fermân-ı hümayûn Yûsuf için her vechile yarâr çavuşluk hıdmeti ‘uhdesinden gelür deyü i‘lâm eyledüğün ecilden emr idüb buyurdum ki, zikr olan mahlûl çavuşluk gedüğün merkum Yûsuf’a tevcîh idüb deftere kayd itdürüb çavuşluk hıdmetinde istihdâm idesin, şöyle bilesin.

77/Hüküm 326

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Şâh oğlu dârende Mustafa südde-i sa‘âdetime gelüb Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde üç bin akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve livâyı mezbûrda Belgrad nâhiyesinde Zardan??? nâm karyeden iki bin üç yüz elli sekiz akça tîmâra mutasarrıf olan Yûsuf tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ eylemeğın şartıyla hüküm yazıldı.

Yazıldı.

Karaman beglerbegisine hüküm, dârende Ahmed voyvoda gelüb Köstendil sancağında on iki bin yedi yüz akçalık tîmârdan ma‘zûl olduğın ve Kıbrus cezâiresinde küllî hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla tîmârı ze‘âmet olmak için hükümler virilüb müyesser olmaduğın ve Akşehir sancağında ve nâhiyesinde Bâc-ı Ömer??? ve gayriden yirmi bin iki yüz doksan dokuz akçalık ze‘âmete mutasarrıf olan Abdürrezzâk ze‘âmetinden hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın hükümler alınub şartıyla hüküm yazıldı.

77/Hüküm 327

Buyurulmuşdur. Müyesser olmayub Halîl’e tebdîl olındı. Fî evâ’il-i Rebiü’l-âhir sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Cihângîr oğlu dârende-i hükm-i şerîfe İsmâ‘îl gelüb Erzurûm kullarından olub yevmî on akça ‘ulûfeye mutasarrıf iken sülûsân üzre altı bin altı yüz altmış altı akça tîmâra hükm-i şerîfe virilüb müyesser olmaduğın ve Sivâs

sancağında ve nâhiyesinde Bâlihacı nâm karyeden altı bin beş yüz akça tîmâr müteveffâ Mustafa tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

77/Hüküm 328

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, dârende Haydar??? gelüb Konya sancağında iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve girü Konya sancağında Belvîrân nâhiyesinde Karakilise nâm karyeden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâr müteveffâ Mahmûd tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın bin akça ziyâde ile tevcîh olunması bâbında hüküm yazıldı.

77/Hüküm 329

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Gürcî Yûsuf gelüb Ohri sancağında Mat nâhiyesinde nâm karyeden on beş bin yetmiş akça tîmâra mutasarrıf olduğın ve Köstendil sancağında Usturumca nâhiyesinde on altı bin sekiz yüz yetmiş sekiz akça tîmâra mutasarrıf olub Rûm-ili çavuşlarından Alî fevt olmağın tîmârı ahara virilüb çavuşlığı dahi mahlûl idüğün bildürmeğın mezbûr Gürcî Yûsuf’a çavuşluk tevcîh olınmak için hüküm yazıldı.

77/Hüküm 330

Fî 19 Şevvâl sene 982.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende Hüseyin gelüb Kıbrıs seferinde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin akça tîmâra hükmi-şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Tarsûs sancağında ve nâhiyesinde Boyaluca nâm karyeden iki bin akça tîmâr müteveffâ Mehmed tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb hükmi-sabıka alınub şartıyla hüküm yazıldı.

Buyurulmuşdur. Yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, vezîrim Mustafa Paşa çâşni-gîrleri çavuşı olan dârende Nazar gelüb Bozok sancağında Çakal nâm karyeden on beş bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan Alî Kıbrıs seferine gelmeyüb tîmârı mahlûl olmağın on iki bin akçalığı

kendüye virilüb üç bin akça hisse hâlâ mahlûl idüğün bildürüb ve Kıbrus cezâresinde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla üç bin akça terakkiye emr-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın bildürmeğın hükmi-sâbıka alınub üç bin akça terakkisi için şartıyla zıkr olan tevcîh virile deyü hüküm yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, sipâhîler oğlanları kethüdâsı Mehmed tezkire gönderüb zümre-i silahdârândan müteferrika bölüğünde on dokuz akça ‘ulûfeye mutasarrıf olan Alî’nin sulbü oğlı olan dârende-i fermân-ı hümâyûn Arslan dirlik tasarruf itmeyüb ve Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal’ası fethinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın mezîd-i ‘inâyetimden beş bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre emrüm üzre düşenden beş bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

78/Hüküm 331

Buyurulmuşdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Yûsuf gelüb sâbıka Şam yeniçerilerinden olub Kıbrus seferinde hıdmetde bulunmağın kanunları üzre tîmârları başka emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Bolı sancağında Konrapa nâhiyesinde Karabeg nâm karyeden üç bin beş yüz altmış sekiz akça tîmâr müteveffâ Hasan tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb evvel hüküm alınub tîmâr-ı mezbûr tevcîh olunmak bâbında hüküm yazıldı.

78/Hüküm 332

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende-i fermân Mehmed gelüb İlbasan sancağında dört bin akçadan ma‘zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrede İşpat nâhiyesinde Maskari nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Yûsuf hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

78/Hüküm 333

Karaman beglerbegisine hüküm, dârende⁴⁰⁸ Abdülgafur gelüb üç bin beş yüz tîmâra müstahak olub İçil sancağında Ürgüb nâhiyesinde⁴⁰⁹ üç bin akça tîmârdan ma‘zûl

⁴⁰⁸ Lutfi gelüb Niğde sancağında ve nâhiyesinde(silinmiş)

olduğın ve livâ-yı mezbûrede Ürgüb nâhiyesinde cemâ'at-i iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâr müteveffâ 'Osmân tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb⁴¹⁰ tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

78/Hüküm 334

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende İskender gelüb Ohri sancağında üç bin altı yüz doksan üç akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrede Mat nâhiyesinde nâm karyeden üç bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

78/Hüküm 335

Karaman beglerbegisine hüküm ki, İçil sancağı begi Abdülgafur mühürlü defter gönderüb İçil sancağında Mud nâhiyesinde Gelmiç nâm karye ve gayriden üç bin dokuz yüz beş akça tîmârı olan Mustafa oğlı Mehmed nâm karye ve gayriden üç bin yüz kırk dört akça tîmârı olan Hacı Begler oğlı Pîrî ve Sıçanlı nâm karye ve gayriden iki bin akça tîmârı olan 'İsâ oğlı Şeyhî ve Eskihisâr nâm karye ve gayriden altı bin tîmârı olan oğlı Mehmed Karakkaya⁴¹¹ nâm karye ve gayriden üç bin sekiz yüz otuz altı akça tîmârı olan Hasan oğulları Mûsâ ve Yûsuf ve nâm karye ve gayriden üç bin tîmârı olan Mustafa ve Yaralu nâm karye ve gayriden üç bin dokuz yüz altı tîmârı olan Alâ'addîn oğlı Halîl Çiftlik nâm karye ve gayriden iki bin akça tîmârı olan Abdullah oğlı Gazanfer nâm karye ve gayriden Alî oğlı Mustafa ve Tuğrul nâm karye ve gayriden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Mahmûd oğlı Emîrhac ve Mustafalar nâm karye ve gayriden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Korkud oğlı Halîl ve Duruçavuş⁴¹¹ nâm karye ve olan gayriden iki bin beş yüz akça tîmârı olan Alî oğlı Mustafa ve Tunrul nâm karye nâm karye ve gayriden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Pîr Ahmed oğlı Hasan ve Mustafalar nâm karye ve gayriden iki bin akça tîmârı olan Kaplan oğlı 'İsâ ve Kürd nâm karye ve olan gayriden dört bin akça tîmârı olan Kürd oğlı Çelebi ve Asar⁴¹¹ nâm karye beş bin akça tîmârı olan Kürd oğlı Haydar nâm karye ve gayriden bin sekiz yüz kırk dokuz akça tîmârı olan Sofî oğlı nâm karye ve gayriden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça

⁴⁰⁹ ... nâm karyeden iki(silinmiş)

⁴¹⁰ Bedelinden ziyadesiyle(silinmiş)

⁴¹¹ Karaman eyaletinin tahrir defterinde Kara-kaya diye geçmektedir.

tîmârı olan Evdal??? oğlu Ahmed ve Sakız nâm karye ve gayriden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Evdal??? oğlu Üveys ... nâm karye ve gayriden üç bin yüz kırk beş akça tîmârı olan Kasım oğlu Paşa ve Paşa nâm karye ve gayriden iki bin akça tîmârı Mirâhur oğlu Pîrî ve Tavşanlı nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmârı olan Abdullah oğlu Alî nâm sipâhîler elinde kendü yanında zahîre hıdmetinde oldukların bildürüb tîmârlarına dahl olunmaya deyü emr-i şerîf yazıldı.

79/Hüküm 336

Der Livâ-yı İçil

Nâhiye-i Silifke

Tîmâr-ı ‘Ömer veled-i Mûsâ karye-i Çavuş ve gayrihi 2000	Tîmâr-ı Mehmed veled-i Tur Alî karye-i Depelü ve gayrihi 3300	Tîmâr-ı Halîl veled-i Alî Paşa karye-i Çavuş ve gayrihi 2999	Tîmâr-ı Ahmed veled-i Bekir karye-i Sülükvîrânî ve gayrihi 2000
Tîmâr-ı Paşa veled-i ‘Ömer karye-i Depe ve gayrihi 4000	Tîmâr-ı Yahya ve Süleymân veledân-ı Velî karye-i Çatak ve gayrihi 3147	Tîmâr-ı ‘Ömer veled-i Dervîş cemâ‘at-i ve gayrihi 2999	Tîmâr-ı Bektâş veled-i Abdullah karye-i Tuztaşî ve gayrihi
Tîmâr-ı Kurd veled-i Mustafa karye-i Ağarsınuru ve gayrihi 7200	Tîmâr-ı ‘Osmân veled-i karye-i Seki ve gayrihi 5373	Tîmâr-ı Alî veled-i Evliyâ karye-i ve gayrihi 2000	

Yekün

Neferân

...

Der Livâ-yı İçil

Nâhiye-i Gülnâr

Tîmâr-ı Ca‘fer veled-i Ahmed karye-i Lapa ve gayrihi 3800	Tîmâr-ı İbrâhim veled-i Ahmed karye-i Perçem ve gayrihi 2979	Tîmâr-ı Keyvân veled-i Abdullah karye-i Kızılhuzur??? ve gayrihi 3000	Tîmâr-ı Kemâl veled-i Kasım karye-i Yenicepınar ve gayrihi 3600
Tîmâr-ı Mehmed veled-i Budak karye-i Uluhtu ve gayrihi 2999	Tîmâr-ı Mehmed veled-i Mustafa karye-i Bucakkışla ve gayrihi 2999	Tîmâr-ı Hüseyin veled-i Ahmed karye-i Alalabay??? ve gayrihi 4970	Tîmâr-ı Alî Paşa veled-i Tunrul karye-i Tunrulseydi 3000

Nâhiye-i Selendi

Tîmâr-ı Mustafa veled-i Hüsrev karye-i ve gayrihi 3000	Tîmâr-ı Kurd veled-i Paşa karye-i ve gayrihi 5000	Tîmâr-ı Arslân veled-i ‘Osmân karye-i Karaca ve gayrihi 2400	Tîmâr-ı Hacı Alî veled-i Bâyezîd karye-i Talhak??? ve gayrihi 3888

Nâhiye-i Ermenâk

Tîmâr-ı Velî veled-i Ahmed karye-i Lâmas ve gayrihi 5000	Tîmâr-ı Sadullah veled-i Paşa karye-i Boyalık ve gayrihi 2999

Nâhiye-i Karataş

Tîmâr-ı Bekir veled-i Hacı karye-i ve gayrihi 2999	Tîmâr-ı Hüseyin veled-i Mûsâ karye-i Armuttaş ve gayrihi 2999

Nâhiye-i Lârende

Tîmâr-ı Mahmûd karye-i ve gayrihi 3730	Tîmâr-ı Bayındır veled-i Üveys??? karye-i 2999

Mezbûrlar için İçil begi Abdülgafur Beg mühürlü defter gönderüb Silifke’de Kıbrus cezâresinde zahîre-i vesâyir hıdmetlerde oldukları bildürmeğin Behrâm ki şu ihtimâli hıdmetde olan tîmârluya kimesneyi dahl itdürmeyüb deftere dahi ol-vechile işâret itdüresin deyü Karaman beglerbegisine her nâhiye sipâhîleri’ için birer hüküm yazıldı.

80/Hüküm 337

Fî 23 Cemâziyye’l-âhir sene 980.

Rum-ili beglerbegisine hüküm, Avlonya begi Alî mektûb gönderüb kendü âdemlerinden Selanik sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende-i fermân-ı hümâyûn İbrâhim için cezâre-i Kıbrus’da ziyâde hıdmet idüb Kal’a-ı Lefkoşe feth olındıkda yoldaşlık eyledüğün bildürmeğin dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârı ile hâliyâ fermân olunan dört bin akça terakkisi bedeli düşenden bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

Bir sûreti dahi mezbûr Alî’nin âdemlerinden dârende Yûsuf’a vech-i meşrûh üzre üç bin terakkiye hüküm yazıldı.

Bir sûreti dahi mezbûrun âdemlerinden dârende Ferhâd'a vech-i meşrûh üzre üç bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

80/Hüküm 338

Anatoli beglerbegisine hüküm, Bolu sancağında Borlu nâhiyesinde Fart nâm karye ve gayriden dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Hasan Alî gelüb tîmârının iki bin akçalığı bedeli min-ba'd kendüye olmamak şartıyla sulbü oğlı olub elinde dirliğı olmiyan dârende Mustafa'ya virilmesin ricâ eylemeğın şartıyla hüküm yazıldı.

80/Hüküm 339

Alınub mahlûle virildi. Fî 15 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, hâliyâ Ohri sancağında yirmi sekiz bin yirmi akçalık ze'âmete mutasarrıf olan dârende Habib cezîre-i Kıbrus'da ba'zı gönüllülere serdâr ta'yîn olunub dâ'imâ Kal'a-ı Magosa'dan hurûc iden keferle ile muhârebe idüb yoldaşlık itmeğın zuhûra gelen yoldaşlığı mukabelesinde altı bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre düşenden altı bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkiresin viresin.

80/Hüküm 340

İlbasan sancağı begine ve dizdârına hüküm, dârende-i hükm Alî nâm kimesne gelüb Nasr oğlı olduğın bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın İlbasan Kal'ası'nda gedük virilmesin ricâ itmeğın düşenden tevcîh olınmak için hüküm yazıldı.

80/Hüküm 341

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Dervîş gelüb Avlonya sancağında iki binden ma'zûl olduğın ve Avlonya sancağında ve nâhiyesinde nâm karyeden üç bin tîmârı olan Mustafa olub mahlûl olmağın ziyâdesiyle tevcîh idüb hüküm yazıldı.

80/Hüküm 342

Şam beglerbegisine hüküm, Beyşehri begi mektûb gönderüb dârende Ca'fer için kal'ada hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın Şam yeniçerilerinden Ca'fer sübaşı cemâ'atinde ser-bölük Mustafa bölüğünde ve yevmî beş akçası olan Halîd oğlı Hasan

nefer tîmâra çıkub gedüğü mahlûl olmağın merkum Ca'fer'e virilmesin ricâ itmeğın hüküm-i hümayûnum târîhinden tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

80/Hüküm 343

Defterinde resîs olmışdur. Sehven yazılmışdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, silahdârları 53. bölüğünde yevmî on akçası olan Arnavud Mustafa nâm sipâhînin oğlı dârende Mehmed Kıbrus cezâiresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın üç bin tîmâr emr olunub düşenden tevcîh olunmak için hüküm-i şerîf yazıldı.

81/Hüküm 344

Erzurûm beglerbegisine hüküm, Aksarây begi mektûb gönderüb dârende Ahmed için Batum sancağında Atina ve Arhave nâhiyelerinde ve Musullu??? nâm karyelerden on iki bin altı yüz tîmârı olub fevt olan Hasan nâm sipâhînin oğlı olduğın zikr olunan babası tîmârının altı yüz akçalığı ahara virilüb dört bin hisse bâkî mahlûl idüğün bildürüb kendüye virilmek ricâ itmeğın buyurdum ki, göresin. Bi'l-fi'l bâkî mahlûl ile tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı. Fî 27 Şa'bân sene 979.

81/Hüküm 345

Fî 27 Şa'bân sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Hasan gelüb Ankara sancağında 4999 akçadan ma'zûl olub Menteşâ sancağında Muğla nâhiyesinde Eleviren nâhiyesinde beş bin tîmârı olan Şâh??? fevt olub mahlûl idüğün bildürüb kendüye virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın Kıbrus cezâiresinde zuhura gelen hıdmet mukabelesinde bir akça ziyâdesiyle tevcîh idüb tezkiresin viresin deyü hüküm yazıldı.

81/Hüküm 346

Fî 19 Zi'l-hicce sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Canpolâd Beg mektûb gönderüb garib yiğitlerden dârende Hızır için kal'a yürüyüşünde baş kesüb ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin tîmâra mukaddemâ Şam'a emr virilmişken hâliyâ Rûm-ili'ne tebdîl olmasın ricâ itmeğın hüküm-i şerîf yazıldı.

81/Hüküm 347

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Sivâs alay begisi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Budaközi nâhiyesinde Çiftlik'den be-nevbet bin akça tîmârı olan Alî fevt olub mahlûl olmağın sulbü oğlı dârende Memî'ye virilmesin ricâ itmeğın be-nevbet bin akça tîmârı tevcîh idesin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

81/Hüküm 348

Alınub buyurıldı??? Nişânlu'ya yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Hüsrev Paşa akrabâsından Paşa sancağında Dimetoka nâhiyesinde on iki bin akça tîmâra mutasarrıf olub sâbıka tîmârı on bin beş yüz on akça iki binkere iki yüz akça Sigetvar terakkisine emr-i şerîf virilen dârende Mustafa Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden altı bin akça terakkiyle tîmârı ze'âmet olmak emr idüb elinde olan tîmârıyla terakkilerine bedel düşenden bir ze'âmet tevcîh idüb tezkiresin viresin.

81/Hüküm 349

Nişânlu'ya yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî Çavuş gelüb Üsküb sancağında Pirlepe nâhiyesinde dokuz bin üç yüz otuz akça tîmârdan ma'zûl olub ve Tımişvar seferinde bin beş yüz akça terakkiye ve Sigetvar seferinde dahi üç bin akça terakkiye ve Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla yedi bin akça terakkiye ahkâm-ı şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Yanya sancağında Radoviz nâhiyesinde nâm karye⁴¹² ve gayriden yirmi yedi bin beş yüz elli akça ze'âmet Kıbrus'da şehîd olan Toprak tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın Kıbrus cezâresinde virilen hükümler alınub buyurdum ki göresin. Fi'l-vâkı' livâ-yı mezbûrda ol-mikdâr tîmârdan ma'zûl olub ve Tımişvar ve Sigetvar terakkilerine hükm-i şerîfe virilüb müyesser olmamış ise müteveffâ Toprak tahvîlinden mahlûl olan ze'âmetden müşârün-ileyhin elinden giden tîmârıyla emr olunan terakkileri bedelin tevcîh idüb tezkiresin viresin.

⁴¹² Karye ismi boş bırakılmış.

82/Hüküm 350

Buyurulmuşdur.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus cezâresine ta'yîn olan Şam yeniçerilerine serdâr olub yayabaşlarından olan Mustafa mühürlü tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden Ferhâd sübaşî cemâ'atinde Alî bin Hızır bölüğünde yevmî beş akça 'ulûfeye mutasarrıf olan Süleymân tîmâra çıkub gedüğü mahlûl olduğın ve garib yiğitlerinden Cemâl oğlu dârende-i hüküm-i şerîf Abdi Lefkoşe Kal'asında yoldaşlıkda bulunmağın zikr olan gedük tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

82/Hüküm 351

Alınub gedük virildi. Fî evâsıt-ı Rebiü'l-evvel sene 979.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Cemâl oğlu dârende⁴¹³ Ahmed gelüb Kıbrus seferinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden Şam'da düşenden yeniçeri gedüğü virilmek için hüküm yazıldı.

82/Hüküm 352

Fî 21 Safer sene 981.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Karahisâr sancağı begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrede Barçınlu nâhiyesinde Sabanlı nâm karyeden on bir bin dört yüz altmış yedi akça tîmâra mutasarrıf olan Piyâle oğlu dârende Hasan Kıbrus seferinde hıdmetde bulunmağın üç bin akça terakki için hüküm yazıldı.

82/Hüküm 353

Buyurulmuşdur.

Haleb beglerbegisine hüküm, hâliyâ vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende 'Osmân Van kullarından olub yevmî on yedi akça 'ulûfeye mutasarrıf iken sitte ve seb'in ve tis'a mie Şevvâlinde bedeli tîmâr virilmek için hüküm-i şerîfe virilüb müyesser olmaduğın ve Kilîs sancağında ve nâhiyesinde nâm karyeden on yedi bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed nefsi-i Kıbrus seferine gelmeyüb yoklamada mevcûd olmağın hüküm-i sâbıka alınub ziyâdesiyle mezbûr 'Osmân'a tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

⁴¹³ Cemâl(silinmiş)

82/Hüküm 354

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende-i hükm-i şerîf Yûsuf gelüb sâbika Obruca-ı ‘Atîk Kal‘ası topçılarında olub sülûsân hesâbı üzre düşenden beş bin altı yüz altmış altı akça tîmâra sitte ve seb‘in tis‘a mie Zi‘l-hiccesinin evâ‘ili târîhinde hüküm⁴¹⁴ virilüb müyesser olmaduğın ve Ohri sancağında ve nâhiyesinde Kışte nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Dervîş Mehmed tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın olduğın noksânı tekmîl olunmak üzre tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

82/Hüküm 355

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb âdemlerinden olub Kütâhya sancağında Homa ve Geyikler nâhiyesinde yedi bin yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Haydar için Kıbrıs cezîresinde Kal‘a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın üç bin akça terakki emr idüb elinde olan tîmârıyla düşenden üç bin tevcîh idüb tezkire viresin.

82/Hüküm 356

Bu hüküm alınub mahlûle virildi. Fî 22 Zi‘l-ka‘de sene 981.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Avlonya begi mektûb gönderüb Mehmed oğlı dârende Abdürrahim için cezîre-i Kıbrıs‘da hıdmet idüb ve Lefkoşe fethinde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan dört bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

83/Hüküm 357

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Safer sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ohri begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Mat nâhiyesinde Ak-kaya nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olub hayatta olan Hüdâvirdi‘nin oğlı dârende Arslan için cezîre-i Kıbrıs‘da hıdmet eyleyüb Lefkoşe fethinde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın kanun üzre tîmâra hüküm yazıldı.

⁴¹⁴ Yazılıb(silinmiş)

83/Hüküm 358

Alınub mahlûle virildi. Fî 22 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine, Avlonya begi mektûb gönderüb Abdullah oğlu dârende Hüseyin için cezîre-i Kıbrus'da hıdmet idüb Lefkoşe fethinde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin ibtidâdan dört bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

83/Hüküm 359

Zâyi' sûretinden tekrâr virildi. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Avlonya begi mektûb gönderüb Abdullah oğlu dârende Mehmed için cezîre-i Kıbrus'da hıdmet eyleyüb Lefkoşe fethinde baş kesüb yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan dört bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

83/Hüküm 360

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Yanya alay begisi mektûb gönderüb Abdullah oğlu dârende Yûsuf için Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde yarâr kâfir başın kesüb gereği gibi yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğin ibtidâdan dört bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

83/Hüküm 361

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Rebiü'l-âhir sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ohri begi mektûb gönderüb Ohri sancağında ve nâhiyesinde 5999 tîmârı olan dârende Mehmed için Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde yoldaşlıkda bulunmağın üç bin terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin akçasın tevcîh idüb tezkiresin viresin.

83/Hüküm 362

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, gönüllüler ağası mektûb gönderüb dârende 'Îsâ için Lefkoşe Kal'ası muhâsarasında havvabî top hıdmetine ve gayri hıdmetlere geçdüğünden istihdâmdan hâlî olmamışdur deyü bildürmeğin ibtidâdan üç bin akça tîmâra virilmek için hüküm yazıldı.

83/Hüküm 363

Yevmü'l hamis Fî 3 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Manastırlu Hurrem gelüb sâbıka on iki akça ile sefer gönüllülerinden iken Rûm-ili'nde sekiz bin tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Üsküb sancağında Pirlepe nâhiyesinde sekiz bin beş yüz tîmâr ahar tîmâr alan Alî Çavuş tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb buyurdum ki göresin. Ol-mikdâr tîmâra hük-m-i şerîfe virilmiş ise ve tîmâr-ı mezbûr ol-vechile mahlûl ile bedelinden ziyâdesiyle tevcîh idesin, şöyle bildüresin. Bunda geldi.

84/Hüküm 364

Haleb beglerbegisine hüküm ki, dârende 'Osmân gelüb Aksarây sancağında Eyûbili nâhiyesinde karye-i Marmasun'dan ve gayriden dört bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Kıbrıs seferinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunmağın düşenden vilâyet-i Haleb'de ma' bedeli tîmâr virilmek bâbında istid'âsı 'inâyet itmeğın bedeli tîmâr virilmek bâbında hüküm yazıldı.

84/Hüküm 365

Buyurulmuşdur.

Haleb beglerbegisine, hâliyâ⁴¹⁵ Birecik sancağında Surûc nâhiyesinde Sarımkapusı nâm karyeden ve gayriden yedi bin akça tîmâra mutasarrıf olan Gazanfer ahar tîmâra tâlib olub zikr olan tîmârı mahlûl olmağın Kal'a-yı Lefkoşe beg-zâdelerinden olub hüsn-i ihtiyâriyle İslâm'a gelüb dârende-i fermân-ı hümayûn Mehmed deyü teslim olınana virilmek emr idüb buyurdum ki, merkurum Mehmed'e tevcîh olınmak için hüküm yazıldı.

84/Hüküm 366

Anatoli'ya Mustafa bin Abdullah	Anatoli'ya 'Osman bin Receb 4000 Fî 18 Şevvâl sene 979	Anatoli'ya Rıdvân bin Abdullah 4000 Fî 18 Şevvâl sene 979.	Anatoli'ya Hüsrev bin Abdullah 3000 Fî 18 Şevvâl sene 979.	Anatoli'ya Yûsuf bin Abdullah 3000

⁴¹⁵(silinmiş)

Mezbûrlar Hamid-ili begi Ahmed Beg'in âdemlerinden Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda buldukları ecilden Mustafa ile 'Osmân'a dörder bin sâyirlerine üçer bin akça tîmâr için her yerine hükümler yazıldı.

84/Hüküm 367

Buyurulmuşdur. Fî 3 Zi'l-hicce sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende İbrâhim gelüb Mora sancağında Karitena nâhiyesinde S... nâm karyeden dokuz bin dokuz yüz akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Yeniçeri Mustafa'nın sulbü oğlu olup elinde dirliği olmaduğın ve Yanya sancağında Çemrenik nâhiyesinde Koçika nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Mehmed tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

84/Hüküm 368

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Yanya sancağında Zagorya nâhiyesinde Radovân nâm karye ve gayriden beş bin kırk dört akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa gelüb tîmârı için üç binden ziyâde olan iki bin kırk dört akça ifrâzının bedelin min-ba'd taleb itmeğın şartıyla sulbü oğlu olan dârende-i fermân-ı hümâyûn Ahmed'e virilmesin ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

Şam beglerbegisine hüküm ki,⁴¹⁶ Adana begi İbrâhim mektûb gönderüb Şam sancağında Merc nâhiyesinde yirmi dört bin yedi yüz akçalık ze'âmete mutasarrıf olan dârende Arslân Beg oğlu Mehmed için cezîre-i Kıbrus'da gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürmeğın beş bin akça terakki için hüküm yazıldı.

84/Hüküm 369

Fî 16 Muharrem sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Zülkadriye beglerbegisi mektûb gönderüb Malâtiyye begi âdemlerinden dârende Hasan için cezîre-i Kıbrus'da Magosa nâm kal'adan çıkan keferi muhârebesinde gereği gibi yoldaşlık idüb mecrûh olduğın

⁴¹⁶ (silinmiş)

bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden ibtidâdan üç bin akça tîmâr virilmesi için hüküm yazıldı.

84/Hüküm 370

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Zülkadırlü beglerbegisi mektûb gönderüb Malâtiyye begi âdemlerinden dârende Sinân için cezîre-i Kıbrus’da Magosa nâm kal‘adan çıkan kefere muhârebesinde gereği gibi yoldaşlık idüb mecrûh olduğun bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden ibtidâdan dört bin akça tîmâr virilmesi için hüküm yazıldı.

85/Hüküm 371

Cezâyir beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi mektûb gönderüb Sığacık sancağında nâhiyesinde Garbhisârı nâm karyeden on sekiz bin beş yüz yirmi sekiz akça tîmârı olan Hüseyin için âdemlerinden olduğun bildürüb cezîre-i mezbûrede kendü yanında oldıkça tîmârına dahl olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin buyurdum ki, mâ-dâm ki cezîre-i mezbûrede kendü yanında evvela tîmârına dahl olunmayub defterde işâret olunmak için hüküm yazıldı.

85/Hüküm 372

Buyurulmuşdur.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, dârende-i hükm-i şerîfe Satılmış gelüb Bozok sancağında Kırşehir nâhiyesinde beş yüz elli altı akça tîmâra mutasarrıf olub bin altı yüz akça Penesgerd terakkisine hükm-i şerîfe virilüb müyesser olmaduğun ve Bozok sancağında Sorkun nâhiyesinde Sarılarıli nâm karyeden bin akça hisse tîmâr müteveffâ Kaya tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb hisse ile tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

Buyurulmuşdur. Yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Hüseyin Paşa Mısır beglerbegisi iken fevt olan Alî Beg’in âdemlerinden olub Mısır’da beş bin akça dirliğe mutasarrıf iken kanun üzre altı bin akça tîmâra erba‘a-i seb‘in ve tis‘a mie Ramazân’ının evâhirinde hüküm virilüb müyesser olmaduğun ve Avlonya sancağında⁴¹⁷ ve nâhiyesinde nâm karyeden

⁴¹⁷(silinmiş)

altı bin akça tîmâr müteveffâ Mustafa tahvîlinden mahlûl olduğın bildürmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

85/Hüküm 373

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb İçil sancağında Gök-böğüt nâm karyeden iki bin üç yüz kırk akçalık tîmâra mutasarrıf olub Karaman çavuşlarından Seydî Ahmed çavuşlukdan hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat idüb⁴¹⁸ Akşehir sancağında Altuntaş nâm karyeden üç bin akça tîmârı olan dârende Kulu'ya olmasın bildürmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

85/Hüküm 374

Fî gurre-i Zi'l-hicce sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Mustafa Paşa mektûb gönderüb garib yiğitlerimden dârende Tursun için Kıbrus cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcih idüb tezkiresin viresin.

85/Hüküm 375

Zâyi' sûretinden tekrâr virildi. Fî 6 Safer sene 980.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende za'ım Hüseyin gelüb Hamid sancağında Eğirdir nâhiyesinde ze'âmete mutasarrıf olub Kıbrus cezîresinde Magosa nâm kal'adan hurûc iden kefer muharebede münhezim oldıkda baş kesüb yoldaşlık itmekle dört bin terakkiye emr-i şerif virilüb müyesser olmaduğın ve Hamid sancağında ve Gönen nâhiyesinde Kökes nâm karyeden müteveffâ Hasan tahvîlinden beş bin akça tîmâr mahlûl oldıkda üç bin akçalığı ahara virilüb iki bin akça hisse bâkî mahlûl olduğın ve Eğirdir nâhiyesinde karye-i Akçaşehir'den dört bin akça tîmâr 'Osmân tahvîlinden mahlûl olub iki bin akçalık ahara virilüb iki bin akçalığı bi'l-fi'l bâkî mahlûl idüğün bildürüb terakkisi'çün virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğin virilen terakki hükmü alınub şartıyla hüküm yazıldı.

⁴¹⁸ Kır (silinmiş)

86/Hüküm 376

Fî 24 Receb sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü defter gönderüb Kütâhya sancağında Uşak nâhiyesinde beş bin yüz akça tîmârı olub âdemlerinden olan dârende Kâtib Abdurrahmân için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın üç bin terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin terakkisin tevcîh idüb tezkiresin viresin.

86/Hüküm 377

Şam beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Behrâm Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden Şam'da yeniçeri gedüğü virilmek emr idüb buyurdum ki, düşenden bir yeniçeri gedüğü tevcîh idüb deftere kayd idüb istihdâm eylesin.

86/Hüküm 378

Şam beglerbegisine hüküm ki, Kul karındaşı dârende Mehmed Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın Şam'da yeniçeri gedüğü virilmek emr idüb düşenden bir yeniçeri gedüğü tevcîh idüb deftere kayd idüb istihdâm eylesin.

86/Hüküm 379

Buyurulmuşdur.

Şam beglerbegisine hüküm ki, dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Hasan gelüb Safed sancağında⁴¹⁹ mutasarrıf olduğu tîmârının hayli noksânı olub müyesser olmadığı ve Şam sancağında Çolan??? nâhiyesinde Hîtan nâm karye ve gayriden yirmi üç bin üç yüz ze'âmet ahar ze'âmet alan Seydî Çavuş tahvîlinden mahlûl olub yirmi bin⁴²⁰ akçalığı ahara virilüb üç bin üç yüz akçalığı bâkî mahlûl olduğın bildürüb noksânı'yçün virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın tîmârının noksânı var ise üç bin üç yüz akça hisse müstakil kılıç ile tevcîh idüb tezkire viresin.

⁴¹⁹ Hîtan nâhiyesinde (silinmiş)

⁴²⁰ Akçalık (silinmiş)

86/Hüküm 380

Fî 25 Şevvâl sene 980.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlu dârende Çerkes Süleymân için Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin ibtidâdan dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezkûra düşenden dört bin akça tevcîh idüb tezkire viresin.

86/Hüküm 381

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde üç bin akçalık tîmârdan ma'zûl olduğın ve Ohri sancağında Prespa nâhiyesinde nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hamza oğlu İlyâs tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

86/Hüküm 382

Alınub mahlûl ze'âmete virildi. Fî evâ'il-i Muharrem sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm, hâliyâ cezîre-i Kıbrıs'da Lefkoşe Kal'asının alay begiliğine silahdârlarım cemâ'atinden iki yüz elli altıncı bölükde on üç akça 'ulûfeye mutasarrıf olan dârende İshak kilârîye yirmi bin akça ze'âmet ile tevcîh olunmuşdur buyurdum ki, müşârün-ileyhe kal'a-ı mezbûr alay begilik hıdmetinde olmak şartıyla emrüm üzre düşenden yirmi bin akça bir ze'âmet tevcîh idüb tezkiresin viresin.

87/Hüküm 383

Mehmed'e virildi.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Kara Memî gelüb sâbıkâ 'ulûfecilerim cemâ'atinden yüz on beşinci bölükde yevmî yedi akça 'ulûfeye mutasarrıf iken 'ulûfesine bedel yedi bin akça tîmâr için Cezâyir beglerbegisine emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın bildürüb Karaman'a tebdîl olmasın ricâ itmeğin evvel hükm-i şerîf alınub buyurdum ki, mezbûre vilâyet-i Karaman'da 'ulûfesine bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

87/Hüküm 384

Alınub tecdîd olundı. Fî 14 Zi'l-ka'de sene 984.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb garib yiğitlerden olan dârende Karatulu??? Alî için Kıbrus cezâresinde yoldaşlıkda bulunub baş kesmişdür deyü bildürdüğü ecilden altı bin akça tîmâr emr virilüb buyurdum ki, düşenden altı bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.⁴²¹

87/Hüküm 385

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, sâbika Hamid-ili sancağı begi olan Ferdî mektûb gönderüb Hamid sancağında Burdur nâhiyesinde 9000 bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Bâlî için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden dört bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

87/Hüküm 386

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlu dârende Hüseyin için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden beş bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden beş bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

87/Hüküm 387

Fî 24 Şevvâl sene 980.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Abdullah oğlu dârende Rüstem için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.⁴²²

87/Hüküm 388

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü tezkire gönderüb âdemlerinden olub Hüdâvendigâr sancağında Geyve nâhiyesinde dört bin akça tîmâra mutasarrıf olan

⁴²¹ Viresin metinde verilmemiş.

⁴²² Burada da viresin atlanmış.

dârende Mahmûd için Kıbrıs cezâiresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, mezkûr emrüm üzre üç bin terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

87/Hüküm 389

Fî 2 Safer sene 980 Akhisâr

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb Aydın sancağında Yenişehir nâhiyesinde⁴²³ tîmâra mutasarrıf olan⁴²⁴ dârende Hasan için⁴²⁵ Lefkoşe⁴²⁶ muhârebesinde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürdüğü ecilden üç bin⁴²⁷ akça terakki⁴²⁸ olmasın emr idüb buyurdum ki⁴²⁹, emr olunan terakkisin düşenden tevcîh idesin.

Yazıldı.

Cezâyir beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb defter-i hakanî kâtiblerinden olub on üç bin altı yüz akça tîmâra müstahak olub Geliboli sancağında on bin akça tîmârı olan dârende Kâtib Ahmed için Kıbrıs'da hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, mezkûre düşenden dört bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

88/Hüküm 390

Karaman beglerbegisine hüküm, Şam yeniçerileri kethüdâsı olan Mustafa tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden Ferhâd sübâşî cemâ'atinde Alî bin Hızır bölüğünde yevmî beş akçası olan Maksûd oğlu dârende Süleymân Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden kanun üzre 'ulûfesine bedel beş bin tîmâr emr idüb buyurdum ki düşenden tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

⁴²³ Dokuz bin yedi yüz dokuz akça(silinmiş)

⁴²⁴ On beş bin akça tîmâra müstahak olan(silinmiş)

⁴²⁵ Magosa(silinmiş)

⁴²⁶ Nâm kal'adan hurûc iden kefere(silinmiş)

⁴²⁷ Beş bin(silinmiş)

⁴²⁸ ile tîmârı ze'âmet(silinmiş)

⁴²⁹ Mezbûre müstahak olduğu tîmârıyla fermân olunan terakkisin yirmi bin akça bir ze'âmeti tevcîh idüb tezkiresin viresin.(silinmiş)

....

Şam beglerbegisine hüküm, Şam yeniçerileri kethüdâsı olan Mustafa tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden Ferhâd sübâşî cemâ'atında Alî bin Hızır bölüğünde yevmî beş akçası olan Maksud oğlu Süleymân tîmârî olan gedüğü mahlûl olmağın Memî oğlu dârende Mehmed Kıbrus cezâresinde hıdmetde bulunmağın mahlûl gedük mezbûra olmasın ricâ itmeğın hüküm-i hümâyûnum târîhinden tevcîh idüb deftere kayd idüb tasarruf itdüresin deyü hüküm yazıldı.

88/Hüküm 391

Karaman beglerbegisine hüküm, Kırşehirî begi Ferhâd mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Konur nâhiyesinde karye-i ve gayriden 2999 akça tîmârî olan Abdürrezzak pîr olub sefer-i hümâyûna iktidârî yokdur deyü kendüye min-ba'd tîmâr olmamak şartıyla sulbü oğlu Kaya'ya olmasın ricâ itmeğın ziyâdesiyle tevcîh olunub şartıyla hüküm yazıldı.

88/Hüküm 392

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Avlonya sancağı begi mektûb gönderüb dârende Mustafa için Delvine sancağında üç bin tîmârî olub Nahcivân seferinde fevt olan Mehmed'in oğlu olub ve Avlonya sancağında Iskarapar nâhiyesinde Bogonyani??? nâm karyeden bin beş yüz tîmârî olan Murâd fevt olub tîmârî mezbûra virilmesin ricâ itmeğın fi'l- vâkı' Murâd fevt olub mahlûl ise viresin şartıyla hüküm yazıldı.

88/Hüküm 393

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Abdullah oğlu dârende Hamza gelüb elinde üç bin tîmârî'yiçün emr-i şerîf olduğın ve Ohri sancağında ve nâhiyesinde Okuduruya??? nâm karyeden üç bin tîmârî olan Sefer Kıbrus seferine gelmeyüb tîmârî mahlûl olmağın hüküm-i sâbıka alınub fi'l- vâkı' sefere gelmedi ise viresin deyü hüküm yazıldı.

88/Hüküm 394

Alınub mahlûle virildi. Fî 25 Şevvâl sene 979.

Anatolî beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım Alî Paşa mühürlü tezkire gönderüb Ahmed oğlu dârende Alî için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde yoldaşlıkda

bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden alt bin akça⁴³⁰ tîmâr emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre düşenden altı bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

88/Hüküm 395

Alınub Kıbrıs beglerbegisi 'arzıyla Kurd nâm tasarruf tebdîl olındı. Fî 15 Receb sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Akşehir sancağı begi Hüsrev mühürlü tezkire gönderüb Yûsuf oğlu dârende Hızır için Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden dört bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

Alınub mahlûle virildi. Fî 6 Ramazân sene 979.

Bir sûreti

Süleymân oğlu dârende Dâvûd'a ibtidâdan üç bin akça tîmâr için Rûm-ili beglerbegisine hüküm-i şerîf yazıldı.

Alınub mahlûle virildi. Fî 3 Ramazân sene 979.

Bir sûreti

Üveys oğlu dârende Abdi'ye üç bin akça tîmâr için Rûm-ili beglerbegisine emr-i şerîf yazıldı.

89/Hüküm 396

Fî 11 Safer sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım Alî Paşa mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlu dârende Ca'fer için Kıbrıs cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden altı bin akça tîmâr emr idüb buyurdum, düşenden altı bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

⁴³⁰ Terakki(silinmiş)

89/Hüküm 397

Karaman'a Karaman birâder-i Garib Yûsuf 5000	Karaman'a Mehmed oğlu Nasûh 5000 Fî 4 Receb sene 980.	Karaman'a Durmuş veled-i Mehmed 4000	Karaman'a Memî veled-i Sinân 4000 Fî 14 Muharrem sene 980.	Karaman'a Kalender veled-i Abdullah 4000 Fî 9 Şevvâl sene 981.

Yüz iki nefer Lefkoşe muhâsarasında iken ... kâfir hıdmetinde yoldaşlık idüb yarâr kâfir başı getürmüşlerdür.

Bunlar Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde yoldaşlık eylemişlerdür deyü dörder bin tîmâr için hüküm yazıldı.

Karaman'a Nurullah (bin) Bâlî 3000 Fî 19 Şevvâl sene 980.	Karaman'a Ahmed veled-i Nasûh 3000 Fî 21 Şevvâl sene 980.	Karaman'a Rüstem (bin) Nasûh 3000

Ba'dehü zikr olunan sekiz nefer âdemler Akşehir begi olan Hüsrev Beg'in âdemlerinden olub gice ve gündüz hıdmetinde olub kal'a fethinde dahi yoldaşlıkta yoldaşlık itdüklere ecilden isimleri tahtında işâret olunan mikdâr tîmâr için her yerine ahkâm-ı şerîfe yazıldı. Bunda geldi.

89/Hüküm 398

Hassa-i Mehmed Beg mirlivâ-yı Beyşehir Ser-tîmârâ-ı mezkûrin

Müteveffâdur. Tîmâr-ı Alî veled-i Aydın karye-i Polâd nâm-ı diğere Başköy ve gayrihi 3000 Fî târîh-i mezbûr evâ'il-i Safer	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Ramazân veled-i Uğur karye-i Köşk/Göynük??? tâbi'-i Kırelî 3000 Fî târîh-i mezbûr evâ'il-i Safer	Müteveffâdur. Tîmâr-ı 'Îsâ veled-i Abdullah karye-i Değirmenderesi ve gayri 2999 Fî târîh-i mezbûr evâ'il-i Rebiü'l-evvel	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Mûsâ veled-i Abdullah karye-i Zaviyecik tâbi'-i mezbûr 2500 Fî târîh-i mezbûr evâ'il-i Rebiü'l- evvel
Müteveffâdur. Tîmâr-ı Hüsrev karye-i 4200 Fî gurre-i Rebiü'l- âhir	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Abdullah karye-i 1500 Fî 9 Rebiü'l-âhir	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Edhem karye-i 2000 Fî 9 Rebiü'l-âhir	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Sinân karye-i Karaalî ve gayrihi tâbi'-i Kırelî 2999 Fî 2 Rebiü'l-âhir

Sefere gelmedi. Tîmâr-ı Latîf Çavuş karye-i ve gayrihi 2999 Fî 12 Rebiü'l-âhir	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Beşîr karye- i Ahurlu tâbi'-i Bozkır 2999 Fî 11 Rebiü'l-âhir	Sefere gelmedi. Tîmâr-ı İbrâhim karye-i Fî 9 Rebiü'l-âhir	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Hüseyin karye-i tâbi'-i Kireli 2000 Fî 19 Rebiü'l- âhir
Müteveffâdur. Tîmâr-ı Mürüvvet karye-i Bayır tâbi'-i Yalasan 3000 Fî gurre-i Rebiü'l- âhir	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Halîl karye- i Kurdular ve gayrihi 2000 Fî gurre-i Rebiü'l-âhir	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Mehmed karye-i Doğduğun ve gayrihi 2000 Fî gurre-i Rebiü'l- âhir	Müteveffâdur. Tîmâr-ı Alî karye-i Devletşâh ve gayrihi 3000 Fî 19 Rebiü'l- âhir

Tîmâr-ı Celâsun karye-i Beğri 1500	Tîmâr-ı ⁴³¹ Hızır karye-i Ra'yyet 3300 Müşârün-ileyh ferâgat idüb Kâtib Ayâs'a virildi. cem'ân tîmâr-ı mezbûr 49.231

89/Hüküm 399

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende-i fermân Mustafa gelüb Yanya sancağında Korendoş nâhiyesinde mutasarrıf olduğı ze'âmetinin altı bin noxsânı olub ve livâ-yı mezbûrda Radovir nâhiyesinde 22.399 ze'âmeti olan Toprak fevt olub 20.830 akçalığı ahara virilüb 1569 bâkî hisse olduğın bildürmeğın buyurdum ki, göresin. Noksânı var ise müstakil kılıç değıl ise tevcîh idesin, şöyle bilesin.

90/Hüküm 400

Fî 18 Şevvâl sene 979.

Anatolı beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb Hüdâvendigâr sancağında Geyve nâhiyesinde altmış bir bin beş yüz elli akça ze'âmete mutasarrıf olan dârende Şeyhî zîde kadruhû için Lefkoşe fethinde yarâr âdemleriyle ziyâde hıdmetde bulunmuşdur deyü bildürmeğın altı bin terakki emr idüb buyurdum ki, emr olınan altı bin akça terakkisin düşenden tevcîh idesin.

⁴³¹ silinmiş(Zâyi' virildi)

90/Hüküm 401

Alınub tecdîd olındı. Fî 16 Safer sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb Anatoli çavuşlarından olub Kastamonı sancağında Hoşalay nâhiyesinde on yedi bin dört yüz akça tîmârı olan dârende Süleymân için Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârıyla emr olunan üç bin akça terakkisine bedel düşenden bir tîmâr tevcih idesin, şöyle bilesin.

90/Hüküm 402

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Akşehir sancağında ve nâhiyesinde İlyâslu nâm karye ve gayriden on üç bin tîmârıyla Akşehir mîr-i âlemi olan dârende Eyvânî??? bundan âkdem Kıbrıs cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe muhâsara olındıkda Karaman kavlinde metris basmağa küffâr hıdmetinde hazır bulunmamağla tîmârı alınub bölükbaşlarından Süleymân'a virilmişidi. Hâliyâ Akşehir begi mektûb gönderüb mezbûr Süleymân tîmârı berât itdürmeyüb ve olalidan berü hıdmetine gelmeyüb kendü elinde iken fevt oldıkda zikr olunan tîmârı bir yeniçeriye virilüb mezbûr Eyvânî??? gice ve gündüz hıdmetinden hâlî olmayub yürüyüşünde yarâra düşenden eksük olmayub bir niçe yarâr kâfir gedüğünden gayrı Magosa'dan çıkan küffâr muhârebesinde dahi iki yarâr kâfiri yıkub yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin zikr olunan tîmârı ibtidâ'î târîhinden mukarrer olmak emr idüb buyurdum ki, ibtidâ'î târîhinden mukarrer idüb terakki mûcebince zabt itdüresin, şöyle bilesin.

90/Hüküm 403

Cezâyir beglerbegisi Kapudân Paşa'ya hüküm, Sığla sancağında Ayasluğ nâhiyesinde 25.263 akça ze'âmeti olan İsfendiyâr südde-i sa'âdetim müteferrikalarına ilhak olunmuşdur buyurdum ki, vardukda südde-i sa'âdetim müteferrikalarından olmak üzre tezkiresin viresin.

90/Hüküm 404

Buyurulmuşdur.

Şam beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Cebele sancağında Lâzkiye nâhiyesinde Kürsiye??? nâm karye ve gayriden on bin iki yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Yûnus Çavuş gelüb zikr olan tîmârında bin sekiz yüz akça yarâr hisse çeri sürücü Süleymân tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb Kıbrus seferinde zuhûra gelen hıdmeti mukabelesinde ber-vech terakki kendüye virilmek bâbında ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

90/Hüküm 405

Şam beglerbegisine hüküm, Safed begi mektûb gönderüb Şam sancağında üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Keyvân için cezîre-i Kıbrus’da top çekmede ve metris kazmada envâ-ı dürlü hıdmetin zuhura geldüğün bildürmeğın iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

91/Hüküm 406

.... Fî 5 Cemâziyye’l-âhir sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Rıdvân gelüb bundan âkdem dergâh-ı mu‘allâm kapucularından iken kanunları üzre on beş bin akça tîmâra emr-i şerîf olub müyesser olmaduğın ve Hamid sancağında Burdur nâhiyesinde Karasenir nâm karyeden beş bin tîmârı olan Mahmûd fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki göresin. Bi’l-fi’l mahlûl ile bâkî noksânı düşenden tekmîl olmak üzre hüküm yazıldı.

91/Hüküm 407

Buyurulmuşdur.

Rûm beglerbegisine hüküm, Bozok begi mektûb gönderüb dârende Abdi için sancağında Budaközi nâhiyesinde üç bin yüz akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Seydî nâm sipâhînin sahîh sulbü oğlı olub elinde dirliği olmaduğın ve cezîre-i Kıbrus’da vâkı‘ olan hıdmât-ı Pâdişâhî’den hâlî olmayub ve Lefkoşe Kal‘ası yürüyüşünde dahi niçe denlü erlik ve dilâverlik eyledüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın kanun üzre tîmâra hüküm yazıldı.

91/Hüküm 408

Anatoli beglerbegisine hüküm, mektûb gönderüb Kengiri sancağında Tosya nâhiyesinde beş bin on iki akça tîmâr tasarruf iden Anatoli çavuşlarından Kılıç Çavuş hüsn-i ihtiyâriyle çavuşlığından ferâgat idüb gedüğü mahlûl idüğün ve livâ-yı mezbûrda Cige nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olub mezbûr Kılıç'ın sulbü oğlı olan dârende İbrâhim için her vechle yarâr şecâ'at-şi'âr çavuşluk hıdmeti 'uhdesinden gelür deyü bildürdüğü ecilden buyurdum ki, mezbûr mahlûl çavuşluk gedüğün merkum İbrâhim'e tevcîh idüb ve deftere kayd itdürüb çavuşluk hıdmetinde istihdâm idesin deyü hüküm yazıldı.

91/Hüküm 409

Buyurulmuşdur

Haleb beglerbegisine hüküm, mektûb gönderüb ibtidâdan dört bin akçalık tîmâra elinde emr-i şerîf olub müyesser olmıyan dârende Mûsâ için cezîre-i Kıbrus'da Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde alay bayrağın ilerü çıkarub envâ'ı dürlü yoldaşlık ve dilâverliği zuhûra geldüğün bildürüb ve Haleb sancağında ve Cebel-i Akra' nâhiyesinde Hâşûre??? nâm karye ve gayriden yedi bin beş yüz kırk altı akça tîmâr müteveffâ Murâd tahvîlinden mahlûl olub mezbûra virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki, göresin. İki bin akça ziyâde ile tevcîh olına deyü hüküm yazıldı.

91/Hüküm 410

Buyurıldı.

Diyârbekir beglerbegisine hüküm ki, dârende 'Ömer gelüb cezîre-i Kıbrus'da top çekmede ve metris kazmada ve toprak sürmede gereği gibi hıdmet eyledüğün bildürüb sebkât iden hıdmeti mukabelesinde 'inâyet ricâ itmeğın Kara Amid'de düşenden bir müteferrika gedüğü tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

91/Hüküm 411

Buyurulmuşdur.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Bozok sancağında Delüce nâhiyesinde karye-i Güllücevîrân ve gayriden bin üç yüz altmış sekiz akçalık tîmâra mutasarrıf olan dârende

Tutuk gelüb livâ-yı mezbûrda Baltı nâhiyesinde Ağcasaz nâm karyeden sekiz yüz akça yarâr hisse müteveffâ Gülâbî tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb Kıbrus seferinde Tarsûs'a gelen hıdmeti mukabelesinde ber-vech terakki kendüye virilmesin ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

91/Hüküm 412

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Kütâhya sancağında yedi bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan 'Osmân oğlı dârende Receb Kıbrus cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla düşenden iki bin akça terakkiye hüküm-i şerîf virilmiştir.

92/Hüküm 413

Alınub ahara??? tebdil olındı. Fî 25 Şevvâl sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, hassa topçılardan otuz ikinci bölükde yevmî beş akça 'ulûfeye mutasarrıf olan Abdullah oğlı dârende Yûsuf Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın 'ulûfesi bedelinden bin akça ziyâde ile altı bin akça tîmâr virilmesine hüküm yazıldı.

92/Hüküm 414

Fî 27 Şevvâl sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm, hassa topçılardan ikinci bölükde yevmî üç akça 'ulûfesi olan 'İsâ oğlı dârende Emrullah Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın 'ulûfesi bedelinden bin akça ziyâde ile dört bin akça tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

92/Hüküm 415

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî Yanya sancağında mutasarrıf olduğı yedi bin yüz doksan sekiz akça tîmârından bin yüz doksan dokuz akça noksânı olduğın ve Yanya sancağında Rogoz nâhiyesinde nâm karyeden üç bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf Mehmed tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat idüb üç bin akçası ahara virilüb beş yüz akça hissesi dahi buna olmak şartıyla ferâgat idüb ve livâ-yı mezbûrede nâm karyeden sekiz yüz yirmi beş akça hisse tîmâr Ferhâd tahvîlinden mahlûl

olduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğin noxsânı bedelinden ziyâdesiyle merkum Alî’ye şartıyla hüküm yazıldı.

92/Hüküm 416

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Hasan gelüb sâbıka garib yiğitlerden doksan birinci bölükde yevmî altı akça ‘ulûfeye mutasarrıf iken bedeli tîmâra sitte ve seb’in ve tis’a mie Zi’l-hiccesi târîhinde emr-i şerîfe virilüb müyesser olmaduğın ve Teke sancağında Göynük nâhiyesinde Nardin nâm karyeden 4999 akça tîmâr müteveffâ Alî tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğin hükmi sâbıka alınub şartıyla hüküm yazıldı.

92/Hüküm 417

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende-i hükmi şerîf Dede Sivâs sancağında Bozok nâhiyesinde nâm karyeden mutasarrıf olduğı on altı bin altı yüz elli dört akça tîmârında yedi bin üç yüz akça noxsânı olub düşenden tekmîl olunmak bâbında ‘inâyet ricâ itmeğin şartıyla düşenden tekmîl olunmak için hüküm yazıldı.

92/Hüküm 418

Buyurulmuşdur.

Zülkadriye beglerbegisine hüküm ki, dârende Nefes gelüb sâbıka Menteşâ sancağında Çine nâhiyesinde 6500 akça tîmârından ma‘zûl olub ve Sigetvar seferinde bin beş yüz akça terakkiye hüküm yazılub ve yine sefer-i mezbûrede binkere iki yüz akça terakkiye ahkâm virilüb müyesser olmaduğın ve Sis sancağında ifrâzından virilmesin bâbında hükmi şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Malâtiyye sancağında Gerger nâhiyesinde Gönân nâm karyeden iki bin altı yüz akça tîmâra mutasarrıf olan Ahmed Kıbrus seferine gelmeyüb mevcûd olmaduğın bildürüb düşenden noxsânı tekmîl olmak için hüküm yazıldı.

93/Hüküm 419

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Mercân gelüb Kal‘a-ı Fethiye bölükbaşlarından olub yevmî yedi akça ‘ulûfeye mutasarrıf olub Kıbrus seferinde ziyâde hıdmetde

bulunmağın bedeli tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Menteşâ sancağında Mekri nâhiyesinde Bundanda ve gayrihi nâm karyelerden 7000 akça tîmâr müteveffâ Monlâ Mehmed tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb hüküm-i sâbıka alınub şartıyla hüküm yazıldı.

93/Hüküm 420

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Prizrin begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Tirgovişte nâhiyesinde nâm karyeden ve gayriden 9000 tîmârı olan Mustafa hüsn-i ihtiyâriyle tîmârından ferâgat eyledüğün ve dârende Hasan ve Yûsuf gelüb livâ-yı mezbûrda Bihor nâhiyesinde 5999 tîmârdan ma'zûl olduğın bildürüb zikr olunan tîmârdan kendüye virilmesin ricâ itmeğın altı bin akçalığı mezbûra viresin deyü hüküm yazıldı.

93/Hüküm 421

Fî 28 Zi'l-ka'de sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Prizrin begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Tirgovişte nâhiyesinde nâm karyeden ve gayriden 9000 tîmârı olan Mustafa hüsn-i ihtiyâriyle tîmârından ferâgat idüb zikr olunan tîmârı altı bin akçalığı ahara virilüb ve dârende Budak gelüb Kıbrıs cezâresinde hîdmetde bulunmağın bin beş yüz akça terakki emr olunub bâkî kalan ümerâdan terakkisi tekmi'l olunmasın ricâ itmeğın hüküm-i sâbıka alınub zikr olunan bâkîyyeden iki bin akça virilmesin ricâ itmeğın bi'l-fi'l bâkî hisse mahlûl olub müstakil kılıç değıl ise iki bin akçasın viresin deyü hüküm yazıldı.

93/Hüküm 422

Fî 5 Şabân sene 979.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, dârende Gülâbî gelüb Bozok sancağında Alâkilise nâm mezra'adan iki yüz akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Alî'nin sulbü oğı olduğın ve livâ-yı mezbûrede Hânköyü nâm karyeden bin sekiz yüz akça tîmâra mutasarrıf olan Sübhânvardi Kıbrıs seferine gelemeyüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

93/Hüküm 423

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Safer sene 979.

Erzurûm beglerbegisine hüküm, Avlonya begi mektûb gönderüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında yirmi bin akça ze'âmete mutasarrıf olan dârende Abdi için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden beş bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

93/Hüküm 424

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, İlbasan begi mektûb gönderüb Aydın sancağında dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmârdan ma'zûl olan dârende Hasan için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürüb tîmârı Rûm-ili'ne tebdîl olmasın ricâ eylemeğın şartıyla hüküm yazıldı.

94/Hüküm 425

Fî 25 Ramazân sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Hızır gelüb Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde nâm karyeden beş bin akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan sahîh sulbü oğlı idüğün bildürüb ve livâ-yı mezbûrda Belgrad nâhiyesinde nâm karyeden bin dört yüz akça tîmâr müteveffâ Mustafa tahvîlinden mahlûl olub kendüye virilmesi bâbında 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

94/Hüküm 426

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb garib yiğitlerinden 'Îsâ oğlı dârende 'Ömer için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan beş bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden emrüm üzre beş bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

94/Hüküm 427

Buyurılmışdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Mustafa gelüb Kûtâhya sancağında Kula nâhiyesinde mutasarrıf olduğı ze'âmetinin sekiz bin akça noksânı olduğın ve livâ-yı

mezbûrda Kula nâhiyesinde Depecik nâm karyeden üç bin akça yarâr hisse müteveffâ Hasan tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

94/Hüküm 428

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü tezkire gönderüb Kütâhya sancağında ‘Uşak nâhiyesinde⁴³² Kara-Halîllü nâm karyeden yedi bin üç yüz yirmi sekiz akça tîmârı olan Şahruh fevt olub tîmârı mahlûldür deyü livâ-yı mezbûrda 4999 tîmârdan ma‘zûl olub çavuşbaşılık hıdmetinde olan dârende Behrâm’a ricâ itmeğın ziyâdesiyle virilmek emr idüb buyurdum ki, tîmâr-ı mezbûrı bedelinden ziyâdesiyle tevcîh idesin, şöyle bildiresin.

Sâhib-i sa‘âdet âdemlerinden Hüseyin ile Behrâm’a mukarrer olmışdur. Meclîsinde âmed olmya.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Hızır gelüb Kütâhya sancağında İpsili nâhiyesinde Kıranlu nâm karyeden 4999 akça tîmâra mutasarrıf olduğın ve yine karye-i mezbûreden ve gayriden on iki bin altmış dört akça tîmârı olan babası Mehmed fevt olub tîmârı vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden Hüseyin ile Behrâm virilüb hâliyâ mezbûrların bedelleri olmayub ziyâdeye müstahak olmağla zikr olan tîmârından ihtiyâriyle ferâgat eyledüklerin bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın ve mezbûr Hızır müstahak ‘inâyet olmağın zikr olınan babası tîmârının üç bin altmış dört akçalık hissesi ber-vech terakki virilmek için şartıyla hüküm yazıldı.

Mustafa Bu dahi âmed olmya. Fî 17 Ramazân sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Mustafa gelüb Kütâhya sancağında İpsili nâhiyesinde Uluhas nâm karyeden 22.205 akça ze‘âmeti olub bir def’a dört bin akça ve bir def’a beş bin akça terakkilere hüküm-i şerîfler virilüb müyesser olmaduğın ve nâhiye-i mezbûrede Kıranlu nâm karyeden 12.064 tîmârı olan karındaşı Mehmed fevt olub tîmârının üç bin altmış dört akçalık oğlı Hızır’a ber-vech terakki virilüb dokuz bin akçalığı terakki mahlûldür deyü bildürmeğın terakki hükümleri için emr idüb buyurdum ki, zikr olan dokuz bin akça bir terakkileri’çün tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

⁴³² T....(silinmiş)

94/Hüküm 429

Fî 11 Safer sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Muzaffer Paşa mektûb gönderüb Avlonya sancağında on bin yüz yirmi tîmârı olan Mehmed oğlu dârende Alî için Lefkoşe fethinde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın üç bin terakkiye emr-i şerîf virilmişdür.

Mukaddemâ ru'ûsa yazılıb kayda sehven çekilmeyüb hâliyâ ru'ûsda bulunmağın kayda geçürülmek buyurulmuşdur.

95/Hüküm 430

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Arslân gelüb Delvine sancağında ve nâhiyesinde üç bin akça tîmârdan ma'zûl olub Avlonya sancağında ve Bosna??? nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Hasan tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

95/Hüküm 431

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Niğde sancağı begi âdemlerinden dârende Haydar gelüb üç bin akça tîmâra hükm-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Avlonya sancağında Mujaqe nâhiyesinde 'Irman nâm karyeden iki bin iki yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Mehmed tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın virilen hüküm alınub şartıyla hüküm yazıldı.

95/Hüküm 432

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Behrâm gelüb Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde üç bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Belgrad nâhiyesinde Bigor??? nâm karyeden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hasan tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

95/Hüküm 433

Anatoli beglerbegisine hüküm, mektûb gönderüb Anatoli'nın defterlü çavuşlarından olub Aydın sancağında Kestel nâhiyesinde on yedi bin dört yüz akça tîmâr tasarruf iden Mehmed Çavuş hüsn-i ihtiyâriyle çavuşlığından ferâgat idüb gedüğü mahlûl olduğın ve yine mülâzım çavuşlardan Kütâhya sancağında 'Uşak nâhiyesinde Tunacık nâm karye ve gayriden dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan dârende Şa'bân için her vechile yarâr çavuşluk hıdmeti 'uhdesinden gelür deyü bildürdüğün ecilden buyurdum ki, zıkr olan mahlûl çavuşluk gedüğün merkum Şa'bân'a tevcîh idüb deftere kayd idesin.

95/Hüküm 434

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Alî gelüb Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde üç bin akçalık tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Ergiri Kasrı nâhiyesinde nâm karye ve gayriden üç bin beş yüz seksen bir akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın beş yüz seksen bir akça ziyâdesiyle tevcîh olına deyü şartıyla hüküm yazıldı.

95/Hüküm 435

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden Yûsuf oğlı dârende İbrâhim Kıbrus cezîresinde Lefkoşe fethinde yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan beş bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre emrüm üzre düşenden beş⁴³³ bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

95/Hüküm 436

Alınub mahlûle virildi. Fî 3 Receb sene 978. Nişânlu'ya yazıldı.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Tarsûs begi mektûb gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlı dârende Mustafa için Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde

⁴³³ Üç(silinmiş)

ziyâde hıdmetde bulunmuşdur deyü bildürmeğin altı bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

96/Hüküm 437

Fî 8 Safer sene 980. Nişânlu'ya yazıldı.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Hüdâvendigâr begi mektûb gönderüb südde-i sa'âdetimde defter çavuşlarından olub Bolı sancağında on bin altı yüz akça tîmârı olan dârende Mustafa zîde kadruhû için Lefkoşe fethinde yarâr âdemleriyle hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşlardur deyü bildürmeğin altı bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

96/Hüküm 438

Fî gurre-i Şa'bân sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Hüdâvendigâr begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Ulubâd nâhiyesinde Kurupelit??? nâm karye ve gayriden 6464 akça tîmârı olan Alî'nin oğlı olub dirliğı olmıyan dârende Kasım için Kıbrıs cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin kanun üzre tîmâr emr idüb buyurdum ki, göresin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

96/Hüküm 439

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 978. Nişânlu'ya yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Hızır için Beyşehir begi mektûb gönderüb Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden dört bin akça bir tîmâr tevcîh idesin.

96/Hüküm 440

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Kayseriyye begi Gazanfer ve Aksarây begi Haydar ve Akşehir begi Hüsrev'in mektûb gönderüb Karaman çavuşlarından olub Beyşehir sancağında on üç bin yüz akça tîmârı olan dârende Yûsuf Çavuş için Kıbrıs cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe muhâsarasında iken metris basmaya çıkan küffâr muhârebesinde ve kal'a-ı mezbûre yürüyüşünde ve Magosa nâm kal'adan çıkan küffâr muhârebesinde

ziyâde yoldaşlık idüb baş kesmişdür deyü bildürdükleri 6900 terakkiyle tîmârı ze'âmet olmak emr idüb buyurdum ki, mezbûre düşenden yirmi bin akça bir ze'âmet viresin.

96/Hüküm 441

Alınub mahlûle virildi. Fî 22 Şa'bân sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir begi mektûb gönderüb on akça ile Mısır tüfenkcilerinden olan dârende-i fermân-ı hümâyûn Mustafa bin Abdullah için Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde bir yarâr kâfir başın kesüb ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden bedeli tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre emrüm üzre düşenden on bin akça bir tîmâr tevcîh idesin.

96/Hüküm 442

Fî 16 Safer sene 984.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Haleb beglerbegi mektûb gönderüb Şam çavuşlarından olub Şam sancağında dokuz bin sekiz yüz akça tîmârı olan dârende Yûsuf için Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub gedüğü iki nefer yarâr kâfir katl eylemişdür deyi bildürmeğin üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârıyla terakkisine bedel düşenden bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin, şöyle bildüresin. Bunda gelmişdür.

97/Hüküm 443

Anatoli beglerbegisine hüküm, Bolı begi mektûb gönderüb Karesi sancağında Manyas nâhiyesinde Eleksi nâm karyeden ve gayriden on yedi bin beş yüz on beş akça tîmârı olan dârende Bâli için Kıbrus cezîresinde Lefkoşe yürüyüşünde baş kesüb ziyâde hıdmetde bulunduğın bildürdüğü ecilden dört bin akça terakki emr olunub hüküm yazıldı.

97/Hüküm 444

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Yanya alay begisi mektûb gönderüb Cayim nâhiyesinde 7198 akça tîmârı olan Mustafa oğlı dârende Bâyezîd'in berât mücebince 600 akça noksânı olub yine livâ-yı mezbûrda ve nâhiyede yirmi bin akçalık ze'âmete Kıyas??? nâm karyeden ve gayriden mutasarrıf olan za'îm Süleymân Melesin??? nâm karyeden

altı yüz bir akça hissesinden hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat idüb mezbûrun noxsânı'yçün virilmesin ricâ itmeğın göresin. Fi'l-vâkı' mezbûr Bâyezîd'in berât mûcebince ol-mikdâr noxsânı var ise ve hisse olub müstakil kılıç değıl ise tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

97/Hüküm 445

İsma'îl'e buyurulmuşdur ziyâdesiyle.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Prizrin begi mektûb gönderüb dârende Mustafa için üç bin akçadan ma'zûl olduğın ve Prizrin sancağında Bihor nâhiyesinde Prud??? ve gayri nâm karyeden 5999 akça tîmârı olan Ahmed oğılı Bâlî ahar tîmâra tâlib olub mahlûl olmağın ziyâdesiyle 5999 akça üzre deyü şartıyla hüküm yazıldı.

97/Hüküm 446

Nâhiye-i Gülnâr

Der livâ-yı İçil

Ze'âmet-i be-nâm-ı Alî 44.000

Otuz dört bin akça ile teka'üd iden bâkî kalan kırk bin akça oğıllarına vech-i meşrûh üzre hüküm yazıldı. 44.000

97/Hüküm 447

Zikr olunan ze'âmetden İçil sancağında Ermenâk nâhiyesinde 23.742 akça ze'âmeti olan oğılı Hüseyin'in 1742 akça noxsânına ve beş bin akça ber-vech terakkiye hüküm yazıldı.

97/Hüküm 448

Ve yine zikr olunan ze'âmetden İçil sancağında Selendi nâhiyesinde yirmi bin yirmi beş akça ze'âmeti olan oğılı Ahmed'e ber-vech terakki üç bin akçalık virilmek için hüküm yazıldı.

97/Hüküm 449

Ve yine zikr olunan ze'âmetden livâ-yı mezbûrdan 6700 akçadan ma'zûl olan oğılı Mustafa'ya iki bin ziyâde ile 8700 üzre tevcîh olunmak üzre hüküm yazıldı.

97/Hüküm 450

Ve yine zikr olunan ze‘âmetden İçil sancağında Ermenâk nâhiyesinde 4734 akça tîmârı olan oğlu Halîl’in elinde olan binkere iki yüz Sigetvar terakkisi tekmîl olunmak için hüküm yazıldı.

97/Hüküm 451

Ve yine zikr olunan ze‘âmetden Süleymân nâm oğluna ibtidâdan altı bin tîmâr için hüküm yazıldı.

97/Hüküm 452

Ve yine bu ze‘âmetden Hızır nâm oğluna ibtidâdan beş bin için hüküm yazıldı.

97/Hüküm 453

Ve yine zikr olunan ze‘âmetden livâ-yı mezbûrdan 4790 akça tîmârı olan Mehmed nâm ahar sipâhînin elinde olan binkere iki yüz Sigetvar terakkisine tekmîl için hüküm yazıldı.

98/Hüküm 454

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, İlbasan sancağı begi Halîl mühürlü tezkire gönderüb Hüdâvendigâr sancağında be-nevbet sekiz yüz otuz beş akça tîmâra mutasarrıf olan Pîrî için Kıbrıs cezîresinde yoldaşlıkta bulunmuşdur deyü tîmârın müstakil olmasın ricâ itmeğın buyurdum ki, fi’l-vâkı‘ be-nevbet tîmâra mutasarrıf ise zikr olunan tîmârın ahardan be-nevbet tîmâra müstahak olanlara tevcîh idüb dahi mezbûra müstakil itmek üzere düşenden iki bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

98/Hüküm 455

Rum-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Divâne Mehmed gelüb sâbıka Sulunbak??? fârislerinden ikinci ağaya tâbi’ evvelki odacı??? ⁴³⁴ bin akça ‘ulûfeye mutasarrıf iken Eğri keferesi Langa Sadr Kasrı’na gelüb münhezim olan küffâr muhârebesinde yoldaşlık itmekle sülüsân üzre Budun’da altı bin akça tîmâra dokuz yüz yetmiş beş Rebiü’l-âhirinin evâsıtında emr virilüb müyesser olmaduğın

⁴³⁴ Dokuz(silinmiş)

bildürüb tîmârı Rûm-ili'ne tebdîl olunmasın ricâ itmeğin ve mezbûr Mehmed Kıbrıs cezâresinde yoldaşlık itmeğin Rûm-ili'nde bedeli tîmâr virilmesin emr idüb sâbıka virilen hüküm alınub vilâyet-i Rûm-ili'nde düşenden altı bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

98/Hüküm 456

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb öte yakadan zahîre getürmek için irsâl olunan iftihârü'l-ümerâi'l-kirâm Akşehir sancağı begi Hüsrev dâme 'uluvuhû'ya Karaman çavuşlarından sekiz⁴³⁵ nefer Çavuş ve mâ-'adâ⁴³⁶ beş nefer sipâhîler istihdâm için bile ta'yîn olunduğın bildürmişsin. İmdi buyurdum ki, hükmi şerîfim vardukda Bâbü's-Sa'âdet'den mâ-'adâ gönderilen tezkire muktezâsınca zikr olunan çavuşları ve sipâhîleri müşârün-ileyh'e koşub vâkı' olan mühimmât için istihdâm itdüresin, şöyle bilesin.

98/Hüküm 457

Buyurulmuşdur.

Zülkadriye beglerbegisine hüküm, dârende Yûsuf gelüb 'Ayntâb sancağında ve nâhiyesinde yedi bin altı yüz akça tîmâra mutasarrıf olub binkere yüz akça cülûs-ı hümayûnum için terakkiye hüküm virilüb müyesser olmayub ve livâ-yı mezbûrede ve nâhiyesinde nâm karyeden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâr sefere gelmiyen Ahmed tahvîlinden mahlûl olub iki bin akçası ahara virilüb dokuz yüz doksan dokuz bâkî hissesi mahlûl idüğün bildürüb ziyâdesiyle şartıyla hüküm yazıldı ve hükmi sâbıka alıkondı.

98/Hüküm 458

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm, dârende Kâh İbrâhim ve Halîl ve Mehmed nâm karındaşlar Bâbü's-Sa'âdet'ime gelüb Akşehir sancağında ve nâhiyesinde on bin sekiz akça tîmâra mutasarrıf olub livâ-yı mezbûr mîr-i âlemi olan Eyyvânî??? nâm babaları Lefkoşe Kal'asında topla urulub şehîd olduğın ve mezbûr İbrâhim tîmâr tasarruf itmeyüb

⁴³⁵ beş(silinmiş)

⁴³⁶(silinmiş)

babası tîmârından kanun üzre üç bin akçası kendüye ve mezbûr Halîl berâtı mûcebince yedi bin yüz on üç akça tîmâra müstahak olub iki bin yüz on üç akçası ahara virilmekle noksânı olub babası tîmârından iki bin yüz otuz üç akçası kendüye olmasın mezkûr Mehmed elinde olan Sigetvar terakkisi hükmü ve berâtı mûcebince on bin altı yüz elli dört akça tîmâra müstahak olub tasarrufunda olan tîmârının iki bin sekiz yüz akça noksânı olub babasından bâkî kalan hissesinden kendüye olmak bâbında ve bâkî kalan bin dokuz yüz akça hisse ze‘âmetden Akşehir sancağında otuz üç bin akça ze‘âmete mutasarrıf olan Nebî’nin berâtı mûcebince olan noksânı için virilmek hakkında istid‘ayı ‘inâyet eyledükleri ecilden buyurdum ki, mezkûr İbrâhim müteveffâ-yı mezbûr Eyvânî’nin??? sahîh sulbü oğlu olub ve ibrâz eyledüğü berât eyâletin berâtı ile ve mezkûrların berâtları mûcebince ol-mikdâr noksânları var ise vech-i mezbûr üzre tevcîh idüb tezkiresin viresin ki.

98/Hüküm 459

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm, dârende Mehmed Çavuş gelüb Konya ve Beyşehir ve Kırşehir sancaklarında mutasarrıf olduğu kırk bin akçalık ze‘âmetinden Asmapolâd nâm karyeden tasarrufunda olan iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça hissesi ahara virilmekle noksânı olduğın ve girü Konya sancağında Eskiil nâhiyesinde Ahmedler nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Hacı tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın virilmesin emr idüb.⁴³⁷

99/Hüküm 460

Buyurulmuşdur.

Rum-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Şücâ‘ gelüb Yanya sancağında Malakas nâhiyesinde altı bin akçalık tîmârdan ma‘zûl olduğın ve Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde nâm karye ve gayriden yedi bin yedi yüz kırk sekiz akça müteveffâ Ferhâd tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki, göresin. Bedeli tevcîh olına deyü şartıyla hüküm yazıldı.

Fî 11 Cemâziyye’l-âhir sene 978.

⁴³⁷ Tamamlanmamış hüküm..

99/Hüküm 461

Buyurulmuşdur. Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 978.

Rum-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mustafa gelüb Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde Goriçe nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Nasûh'un oğlu olup elinde dirliğı olmaduğın ve girü Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde Lubeşe??? nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmâr müteveffâ Hasan tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

99/Hüküm 462

Yevmü'l-erba'a. Fî 11 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Alınub mahlûle virildi. Fî 11 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Rum-ili beglerbegisine hüküm ki, Ohri begi mektûb gönderüb vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende 'Ömer için Kıbrıs cezîresinde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan dört bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin. Şöyle bilesin.

99/Hüküm 463

Alınub mahlûle virildi. Fî 23 Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Kengırı begi mektûb gönderüb kethüdâsı olup Bolu sancağında altı bin tîmârı olan dârende İbrâhim için Lefkoşe fethinde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın iki bin terakki emr idüb buyurdum ki, tevcîh idesin.

99/Hüküm 464

Alınub mahlûle virildi. Fî 9 Şa'bân sene 978.

Rum-ili beglerbegisine hüküm, dârende Arslân gelüb Safed sancağında Şekif nâhiyesinde on bir bin üç yüz elli akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Kıbrıs cezîresinde metris kazmada ve toprak sürmede gereğı gibi hıdmet idüb sebkât iden hıdmeti mukabelesinde tîmârı Rûm-ili'ne tebdîl olmasın ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

99/Hüküm 465

Şam beglerbegisine hüküm ki, Cebele begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Merkab nâhiyesinde altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Ferhâd için Kıbrıs cezîresinde

Kal'a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

99/Hüküm 466

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Akşehir sancağı begi Hüsrev mektûb gönderüb Konya sancağında Turgud nâhiyesinde on yedi bin üç yüz akça tîmârı olan dârende Mustafa kethüdâ için Kıbrus cezâiresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın iki bin yedi yüz akça terakkiyle tîmârı ze'âmet olmasın emr idüb buyurdum ki, terakkisine bedel yirmi bin akça bir ze'âmet tevcîh idüb tezkiresin viresin.

100/Hüküm 467

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden Abdullah oğlı dârende Mustafa gelüb sâbıka Şam yeniçerilerinden⁴³⁸ Pervâne birâder-i Mehmed bölüğünde yevmî beş akça 'ulûfeye mutasarrıf iken 'ulûfesine bedel beş bin akça tîmâr için Rûm-ili'nde emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Ohri sancağında ve nâhiyesinde Momlişte nâm karyeden beş bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hüseyin oğlı Timûr Kıbrus seferine gelmeyüb tîmârı mahlûl idüğün bildürüb kendüye virilmesin ricâ itmeğın sâbıka virilen hüküm alınub fi'l-vâkı' mezkûr Timûr sefere gelmedi eski tîmârın buna tevcîh idüb tezkiresin⁴³⁹ viresin.

100/Hüküm 468

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Avlonya begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Ergiri Kasrı nâhiyesinde Sofratika nâm karyeden üç bin tîmârı olan dârende Selîm zikr olınan tîmârı Yanya sancağında Çerkovişte nâhiyesinde 'Arûz???' nâm karyeden üç bin ma' bedel dört bin tîmârı olan Alî ile istibdâl itmek murâd idilmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

100/Hüküm 469

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Yanya sancağında Çerkovişte nâhiyesinde 'Arûz???' nâm karyeden üç bin ma' bedel dört bin tîmârı olan dârende Alî zikr olınan tîmârı

⁴³⁸(silinmiş)

⁴³⁹ Kef harfinin keşidesi konulmamış.

Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde Sofratika nâm karyeden üç bin tîmârı olan Selîm ile istibdâl itmek murâd idilmeğın ber-vech Kubâd'a tevcîh olınmak için şartıyla hüküm yazıldı.

100/Hüküm 470

Sivâs Tîmâr-ı Arslân 3000 terakki 1500	Sivâs Tîmâr-ı Mahmûd 3000 terakki 2000	İmirze bin Seyfeddin 2000 ibtidâdan Âmed fî 22 Cemâziyye'l evvel sene 979.	İbrâhim bin Nazar ibtidâdan 2000 Âmed fî 15 Şevvâl sene 979.

Mezbûrlar için Sivâs beglerbegisi mektûb gönderüb Magosa nâm kal'adan çıkan ceng için çıkan küffâr muhârebesinde baş kesüb⁴⁴⁰ atlu küffâr atından yıkub yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın isimleri elinde olan mikdârı iki nefere ibtidâdan tîmâr için müşârün-ileyhe hüküm yazılmışdur.

100/Hüküm 471

Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 978.

Rûm beglerbegisine hüküm, Muzaffer Paşa mektûb gönderüb mahrûse-i Mısır müteferrikalarından 26 akça 'ulûfesi olan dârende Abdülvâsi' için cezîre-i Kıbrus'da Lefkoşe Kal'asında ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın yirmi bin akça ze'âmete hüküm yazıldı.

100/Hüküm 472

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Hâlil gelüb elinde kanun üzre tîmâra hüküm olub ve Hamid sancağında Eğirdir nâhiyesinde Sobran nâm karyeden 3335 tîmârı olan Kapudân fevt olmağın kendüye virilmesin ricâ itmeğın ziyâdesiyle viresin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

⁴⁴⁰ Kef harfinin keşidesi konulmamış.

100/Hüküm 473

Hasan (bin) Abdullah 5000 Fî 14 Muharrem sene 980.	Rıdvân (bin) Abdullah 5000 fî 8 Şevvâl sene 980.	Mustafa (bin) Abdullah 5000 fî 14 Muharrem sene 980.	Divâne Hasan mirâhur 4000
Ahmed Bayrakdâr 4000 Fî 24 Cemâziyye'l- âhir sene 980.	Memî (bin) Abdullah kethüdâ- yı bevvâbin 4000 Fî 9 Şevvâl sene 981.	Hasan ser 'ulûfeciyân 3000 Fî 14 Muharrem sene 980.	Şa'bân veled-i Yûsuf 3000
Durmuş İmâmkuılı 3000 Fî 8 Muharrem sene 981.	veled-i 'İzzet 3000	İbrâhim (bin) Abdülkadir 3000	Bâlî sancakdâr 3000

Mezbûrlar Akşehir sancağı begi Hüsrev Beg'in âdemlerinden olup Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlık idüb ve Silifke'ye zahîre için beyle gönderilmeğin isimleri tahtında işâret olunduğı üzere üç nefere beşer bin, üç nefere dörder bin, altı nefere üçer bin tîmâr için ahkâm-ı şerîfe yazıldı.

101/Hüküm 474

Buyurulmuşdur. Seydî Çavuş haber getürdi.

Haleb beglerbegisine hüküm, hâliyâ Tarsûs sancağında hassa toplar kundağı için karaağaç ve bulutağacı kesilmek lâzım olmağın livâ-yı mezbûr begi kethüdâsı olup yine livâ-yı mezbûrda yirmi bir bin beş yüz akçalık ze'âmete mutasarrıf olan Semender ve Haleb sancağında dokuz bin altı yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Receb nâm kimesneler ta'yîn olunub irsâl olındılar buyurdum ki, mezbûrdan hıdmet-i mezbûrda olanlar tîmârlarına dahl ve ta'arruz itdürülmeyüb ve deftere dahi ol-vechile kayd itdürüb sehven tîmârlarına kimesneyi dahl itdürmeyesin. Şöyle bilesin.

101/Hüküm 475

Buyurulmuşdur.

Samsâd sancağı⁴⁴¹ kadîrlarına hüküm ki, livâ-yı mezbûrda kavaslarından yüz sekiz nefere kimesneler cezîre-i Kıbrus'da vâkı' olan kal'alar muhâsarasında metris kazmada ve toprak sürmede gereği gibi edâ-yı hıdmet idüb kışlamak için icâzet taleb eyledükleri

⁴⁴¹(silinmiş)

ecilden buyurdum ki, kıdveti'l-ümerâi'l-kirâm Samsâd sancağı begi Behlûl dâme 'izzuhû defteri mûcebince zikr olınan yüz sekiz nefer kavaslarından min-ba'd kimesneyi dahl ve ta'arruz itdürmeyesiz. Ve mîr-i müşârün-ileyhin defterinde mukayyed olan yüz sekiz neferden mâ-adâ her kangınızın taht kazâsında edâ-yı hıdmet itmeyüb firâr itmiş kavası bulunur ise yazub 'arz eylesesiz. Şöyle bilesiz.

101/Hüküm 476

Dervîş veled-i Abdullah 5000	Yûnus sübaşı (bin) Abdullah 5000 Alınub Rûm'a tebdil oldu.	Hüsrev sübaşı (bin) Abdullah 5000 Fî 19 Receb sene 978.	Hasan (bin) Abdullah 5000 Fî 15 Şevvâl sene 980.
Alî (bin) Abdullah 5000 Fî 27 Şevvâl sene 979.	Mustafa voyvoda (bin) Ahmed 3000 Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 978.	Lutfî (bin) Hüseyin 4000 Fî 3 Şa'bân sene 979.	Tur Alî 4000 Fî 4 Zi'l-ka'de sene 979.

Mezbûrun sekiz nefer kimesneler Karaman beglerbegisi Hasan Paşa âdemlerinden olub Lefkoşe fethinde kendü yanında baş kesüb ziyâde yoldaşlık eyledükleri için isimleri tahtında işâret olunduğı üzre beş nefere beşer bin üç nefere dörder bin tîmâr için ahkâm-ı şerîfe yazıldı.

101/Hüküm 477

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb sâbıkâ Budun'da Doyno??? Kal'ası fârislerinden yirmi akça ile ikinci ağalıkdan ma'zûl olan Süleymân oğlu dârende Sinân için Lefkoşe Kal'ası fethinde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden sülüsân üzre tîmâr emr idüb buyurdum ki, emr mûcebince sülüsân hesabı on üç bin üç yüz otuz üç akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

101/Hüküm 478

Alınub mahlûle virildi. Fî evâ'il-i Muharrem sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Kastamonı sancağı begi Sinân mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Araç nâhiyesinde Asıragözü nâm karye ve gayriden bi'l-f'il on bin yedi yüz otuz bir akça tîmâra mutasarrıf olan Mahmûd'un oğlu olan dârende Zeyneddîn için

Kıbrıs cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürüb ve ‘inâyet ricâ itmeğın mezîd-i ‘inâyetimden beş bin akça tîmâr emr idüb şartıyla hüküm-i şerîf yazıldı.

102/Hüküm 479

Alınub mahlûle virildi. Fî 26 Cemâziyye’l-âhir sene 978.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir begi mektûb gönderüb Mehmed oğlı Ahmed için Kıbrıs cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur ‘inâyet ricâsına ‘arz eyledüğü ecilden ibtidâdan üç bin tîmâr için hüküm yazıldı.

102/Hüküm 480

Buyurılmışdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Avlonya begi mektûb gönderüb dârende Ferhâd için livâ-yı mezbûrda üç binden ma‘zûl olduğın ve yine livâ-yı mezbûrda Timurinçe nâhiyesinde Gerpes nâm karyeden iki bin yüz ma‘ bedel üç bin akça tîmârı olan Mehmed buna olmak şartıyla tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat itdüğü ecilden berât viresin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

102/Hüküm 481

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Beyşehir begi mektûb gönderüb dârende Şa‘bân için Lefkoşe Kal‘ası muhâsarasında top çeküb ziyâde hıdmet eylemişdür deyü ‘inâyet ricâsına ‘arz itdüğü ecilden ibtidâdan dört bin tîmâr için hüküm yazıldı.

102/Hüküm 482

Buyurılmışdur.

Haleb beglerbegisine hüküm, dârende Hüseyin gelüb Haleb sancağında Cebel-i Akra nâhiyesinde karye-i ve gayriden yedi bin beş yüz kırk altı tîmârı olan çeribaşı Murâd’ın oğlı olub zikr olınan babası tîmârının altı bin akçalığı ahara virilüb bâkî 1046 akça kendüye virilmesin ricâ itmeğın tevcîh idesin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

102/Hüküm 483

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, gurebâ-yı yemînden 33. bölükde yevmî on bir akçası olan Hüseyin'in oğlu dârende Süleymân Kıbrus cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan beş bin tîmâr için hüküm yazıldı.

102/Hüküm 484

Buyurulmuşdur. Fî 21 Zi'l-hicce sene 980.

Karaman beglerbegisine hüküm, İçil alay begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Karataş nâhiyesinde Budak nâm karyeden 3210 tîmârı olan Kubâd nâm sipâhî zikr olunan tîmârının min-ba'd bedelin taleb eylememek üzere oğlu Halîl'e olmasın ricâ itdüğü ecilden kendüye min-ba'd tîmâr olınmak üzere şartıyla hüküm yazıldı.

102/Hüküm 485

Müstakil defter varmışdur. Anda olmuşdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm, gurebâ-yı yesârdan 55. bölüğünde yevmî on iki 'ulûfesi olan Kurd sipâhînin oğlu dârende Mamat Kıbrus cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan beş bin tîmâr için hüküm yazıldı.

102/Hüküm 486

Buyurulmuşdur. Fî 2 Receb sene 980.

Rûm beglerbegisine hüküm, Sivâs defter kethüdâsı olan İskender mektûb gönderüb Çorum sancağında 'Osmâncık nâhiyesinde 27.720 ze'âmeti olub sâbıkâ⁴⁴² Çorum alay begisi olan Hasan'ın oğlu dârende Bekir'e kanun üzere tîmâr olmasın ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

102/Hüküm 487

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Avlonya begi mektûb gönderüb dârende Mustafa için Avlonya'da 3600 akçadan ma'zûl olub ve livâ-yı mezbûrda Ergiri Kasrı nâhiyesinde Maladran??? nâm karyeden 5999 tîmârı olan Mustafa hüsn-i ihtiyâriyle tîmârı mezbûra virilmek şartıyla ferâgat itdüğün bildürmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

⁴⁴²(silinmiş)

103/Hüküm 488

Der Cemâ'at-i Yeniçeriyân-ı Şam

Ağa cemâ'atinde Yûsuf birâder-i Ca'fer Çavuş bölüğünde Piyâle bin Abdullah Kıbrus cezîresinde iken bölükbaşı olup gedüğü mahlûl olmağın Alî kul için hüküm yazıldı.	Bihmen Macar cemâ'at-i Hurrem sübaşı bölük-i Hızır Gedüğü Mehmed oğlu Ahmed'e	Veli bin Abdullah cemâ'at-i Pervâne sübaşı Ahmed bin Abdullah Gedüğü İbrâhim oğlu Mustafa'ya???

Mustafa bin Hüseyin cemâ'at-i Ca'fer sübaşı bölük-i Kasım birâder-i Nasûh Gedüğü Abdullah oğlu Hüseyin'e	Sirozlu İbrâhim birâder-i Mustafa ser-bölük cemâ'at-i ağa bölük-i Ca'fer birâder-i Kul Gedüğü Kasım birâder-i Kul'a	İbrâhim bin Kul ser-bölük cemâ'at-i Ahmed sübaşı Hamza birâder-i Hasan Gedüğü Abdullah oğlu Ca'fer'e	Hasan (bin) Hüseyin cemâ'at-i Mustafa sübaşı Mehmed birâder-i Karagöz Gedüğü Abdullah oğlu Hamza'ya

Mehmed bin 'Ömer sübaşı ser-bölük ahar tîmâr cemâ'at-i Murâd sübaşı Gedüğü İskender oğlu Mustafa'ya	Mustafa bin İskender ser-bölük-i cemâ'at-i ağa Ahmed birâder-i Hüseyin Gedüğü Mehmed bin Kul'a	Hüdâvirdi bin Yûsuf cemâ'at-i Ca'fer sübaşı Şa'bân birâder-i Mustafa Gedüğü Mehmed oğlu Ahmed'e

Yekün

Neferân

10

Şam yeniçerileri kethüdâsı tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden sâbıkâ İldeniz??? olanların Kıbrus seferine gelmedükleri için gedükleri mahlûl olmağın isimleri elinde olan ziyâde hıdmetleri mukabelesinde tevcih olunmasın ricâ itdüğü ecilden hükmi-hümâyûnum târihinden gedükleri tasarruf itdüresin deyü gurre-i Cemâziyye'l-âhir yazılmağla Şam beglerbegisine hüküm yazıldı.

103/Hüküm 489

Fî 26 Rebiü'l-âhir sene 982.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Karaman beglerbegisi mektûb gönderüb Cânîk sancağında iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan dârende Mehmed Çavuş için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde bir yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlık eyledüğün bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

103/Hüküm 490

Alınub tecdîd olındı. Fî 9 Zi'l-ka'de sene 984.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Karaman beglerbegisi mektûb gönderüb Divriği sancağında beş bin akçalık tîmâra mutasarrıf olan dârende Mahmûd için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde bir yarâr kâfir başın kesüb yararlık eyledüğün bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden iki bin akça terakki için hüküm yazıldı.

103/Hüküm 491

Alınub ahara virildi. Fî 8 Cemâziyye'l-evvel sene 980.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Karaman beglerbegisi mektûb gönderüb Sivâs çavuşlarından Sivâs sancağında dört bin sekiz yüz elli beş akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Halîl için Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde bir yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlık eyledüğün bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden iki bin akça terakki için hüküm yazıldı.

103/Hüküm 492

Rûm-ili beglerbegisine, Mustafa oğlı dârende Mehmed gelüb Avlonya sancağında üç bin iki yüz on iki akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Belgâd nâhiyesinde Marošik??? nâm karyeden iki bin yüz altmış akçalık tîmâra mutasarrıf olan Alî tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın noksânı tekmîl olına deyü şartıyla hüküm yazıldı.

103/Hüküm 493

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb Avlonya sancağında Mujake nâhiyesinde iki bin iki yüz akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Belgrad nâhiyesinde Pobrad nâm karyeden üç bin iki yüz on iki akçalık tîmâra mutasarrıf olan Mehmed tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın bedelinden bin on iki akça ziyâdesiyle şartıyla hüküm yazıldı.

104/Hüküm 494

Şam beglerbegisine hüküm ki, Şam yeniçerileri kethüdâsı olan Mustafa tezkire gönderüb Şam yeniçerilerinden Ağa cemâ'atında Hidâyet bin Âhi bölüğünde yevmî beş akçası olan Hüseyin birâder-i Kasım Kıbrus seferine yazılı olub gelmeyüb gedüğü mahlûl olmağın Ahmed oğlı dârende-i fermân-ı hümâyûn 'Osmân'ın elinde düşenden hüküm-i hümâyûnum olmağla zıkr olan mahlûl gedüğün mezbûra virilmesin ricâ itmeğın buyurdum ki, hüküm-i hümâyûnum târîhinden zıkr olınan mahlûl gedüğü merkum 'Osmân'a tevcîh idüb deftere kayd itdürüb yevmî beş akça 'ulûfesin tasarruf itdüresin.

104/Hüküm 495

Fî evâ'il'i Şevvâl sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir begi mektûb gönderüb Abdullah oğlı dârende Reyhân Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden ibtidâdan dört bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

104/Hüküm 496

Karaman beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb Beyşehir sancağında on üç bin yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olub defter çavuşlarından olan Yûsuf hüsn-i ihtiyâriyle çavuşlığından ferâgat idüb gedüğü mahlûl olduğın ve girü Beyşehir sancağında dört bin yedi yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olan dârende Mehmed için ber-vechile yarâr çavuşluk hıdmeti 'uhdesinden gelür deyü i'lâm eyledüğün ecilden buyurdum ki, mezbûra zıkr olan mahlûl çavuşluk gedüğün tevcîh idüb ve deftere kayd itdürüb çavuşluk hıdmetine istihdâm idesin. Şöyle bilesin.

104/Hüküm 497

Buyurulmuşdur.

Şam beglerbegisine hüküm, hâliyâ nefsi Şam'da sâkin olan meşâyihden Şeyh Sa'deddîn zîde takvahû⁴⁴³ âdem gönderüb ehl-i 'örfden ve gayriden ba'zı kimesneler mücerred ahz ve celeb için kendüye ve dervîşlerine hilâf-ı şer' ve kanun dahl ve ta'arruz eyledükleri ol-bâbda emr-i şerîfim taleb itmeğin buyurdum ki, müşârün-ileyhin ve dervîşlerinin mâ-dâm ki, müddet-i şer'î va'zları olmya dahl ve ta'arruz olunmamak için hüküm yazıldı.

104/Hüküm 498

Fî 24 Zi'l-hicce sene 981.

Şam beglerbegisine hüküm, hâliyâ Trablus alay begisi Şu'ayb mektûb gönderüb Trablus sancağında Betrun nâhiyesinde yedi bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende 'Alâ'addîn Kıbrus seferinde ziyâde hıdmetde bulunduğın bildürmeğin üç bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

104/Hüküm 499

Buyurıldı.

Şam beglerbegisine hüküm, hâliyâ Trablus alay begisi Şu'ayb mektûb gönderüb Trablus sancağında mezra'a-ı ve gayriden beş bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Yûnus Kıbrus seferinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda olduğın bildürüb iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

104/Hüküm 500

Nişânlu'ya yazıldı.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Nasûh gelüb Kıbrus'da yoldaşlık itmekle dört bin tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Bolı sancağında Borlı nâhiyesinde Saçak nâm karye ve gayriden dört bin yedi yüz otuz dört tîmâr müteveffâ Hayrullah tahvîlinden mahlûl idüğün bildürmeğin evvel hüküm alınub ziyâdesiyle tevcîh olunmak şartıyla hüküm yazıldı.

⁴⁴³ Gelüb(silinmiş)

105/Hüküm 501

Buyurulmuşdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Hasan gelüb sâbika garib yiğitlerinden doksan birinci bölükde yevmî altı akça ‘ulûfeye mutasarrıf iken bedeli tîmâra sitte ve seb‘in ve tis‘a mie Zi’l-hiccesi târîhinde emr-i şerîfe virilüb müyesser olmaduğın ve Kastamonı sancağında Daday nâhiyesinde Çatak Şehâbeddîn nâm karye ve gayriden beş bin yedi yüz akça tîmâr müteveffâ Mustafa tahvîlinden mahlûl olduğın bildürmeğın hükmi-sâbika alınub şartıyla hüküm yazıldı.

105/Hüküm 502

Buyurulmuşdur.

Şam beglerbegisine hüküm, dârende Mehmed gelüb Cebele sancağında Sayhun nâhiyesinde İş‘âr nâm gayriden⁴⁴⁴ ve karyeden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Mahmûd’un oğlı olub ve tîmâr-ı mezbûr bi’l-f’îl mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın tîmâr-ı mezbûrdan kanun üzre tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

105/Hüküm 503

Buyurulmuşdur.

Şam beglerbegisine hüküm, Cebele sancağında Havabî nâhiyesinde Deyrû’l-Ahmer nâm karyeden ve gayriden on bin dokuz yüz akça tîmârı olan dârende Mehmed vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden olub Kıbrus seferinde ziyâde hıdmetde bulunmağın beş bin akça terakkiye hükmi şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve yine livâ-yı mezbûrede Sayhun nâhiyesinde İş‘âr nâm karyeden ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Hacı Mahmûd fevt olub tîmârından iki bin akçası müteveffâ-yı mezbûrun oğlı Mehmed’e virilüb bâkî kalan 3999 akça hissesi mahlûl idüğün bildürmeğın terakkisine bedel noksânı tekmîl olmak üzre zikr olan hisse tevcih olunmak için hüküm yazıldı. Hükmi-sâbika alındı.

⁴⁴⁴ Kâtip hata yaparak önce den sonra gayri yazmış. Hükümlerin geneline bakıldığında karyeden veya gayriden, karye ve gayriden kullanımlarına rastlanılır.

105/Hüküm 504

Alınub mahlûle virildi. Fî selh-i Şevvâl sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kıbrıs beglerbegisi Muzaffer mektûb gönderüb Prizrin sancağında Tirgovişte nâhiyesinde yedi bin sekiz yüz akça tîmârı olan dârende Alî için Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe fethinde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden iki bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârla terakkisine bedel bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

105/Hüküm 505

Fî 29 Muharrem sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Anadolu beglerbegisi defter gönderüb Sinân oğlı dârende Mehmed için Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın beş bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden beş bin akça tîmâr tevcîh idesin. Şöyle bilesin.

105/Hüküm 506

Anadolu beglerbegisine hüküm ki, Teke sancağında Kaş nâhiyesinde beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Dervîş Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal‘ası fethinde yoldaşlık itmeğın mezîd-i ‘inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb buyurdum, elinde olan tîmârıyla emr olınan üç bin akça terakkisine bedel düşenden bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

105/Hüküm 507

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım tezkire gönderüb Abdullah oğlı dârende Ca‘fer yarârdur deyü dirlik ricâ idüb altı bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden viresin.

Yukarıda geçmiştir.

Karaman’a Hasan bin Abdullah Hüsrev Beg 5000	Karaman’a Rıdvân (bin) Abdullah 5000	Karaman’a Mustafa (bin) Abdullah ser- bevâbin 5000	Karaman’a Hüseyn Divâne mirâhur 4000	Karaman’a Ahmed bayrakdâr 4000

Karaman'a Memî (bin) Abdullah kethüdâ-yı bevvâbin 4000	Karaman'a Hasan ser-'ulûfeciyân 4000	Karaman'a Şa'bân (bin) Yûsuf 3000	Durmuş İmam Kulu 3000

Mezbûrlar Akşehir begi Hüsrev Beg'in âdemlerinden ba'zı Karaman kavlında metris yapmağa kâfir hıdmetinde ve ba'zı Kal'a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın isimleri tahtında işâret olunduğı mikdâr tîmâr için ahkâm-ı şerîfe yazıldı.

106/Hüküm 508

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağında 'İrman nâm karyeden altı bin akça tîmârı olan dârende Divâne Memi Magosa Kal'ası'nda hurûc iden küffârın elinden gönderin alub getürmeğın bin beş yüz terakkiye hüküm yazıldı.

106/Hüküm 509

Haleb beglerbegisine hüküm, hâliyâ mektûb gönderüb Haleb sancağında Kusayr nâhiyesinde mezra'a-ı Mezra'ât'dan 3800 akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Divâne Mustafa pîr ve nâ-tüvân olub sefere iktidârî olmayub kendüye min-ba'd olmamak şartıyla oğlı Alî'ye virilmesin ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

106/Hüküm 510

Buyurulmuşdur.

Haleb beglerbegisine hüküm, hâliyâ mektûb gönderüb Haleb sancağında Erihâ nâhiyesinde mezra'a-ı dört bin altı yüz akçası olan İbrâhim pîr ve marîz olub sefere iktidârî olmayub kendüye min-ba'd olmamak şartıyla tîmârı sulbü oğulları olan dârende Kâh Habîb'e ve Budağ'a olmak bâbında istid'â 'inâyet itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

106/Hüküm 511

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende-i fermân-ı hümâyûn İshak gelüb Şam'da Gazze sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Ohri sancağında Debrice nâhiyesinde Poliçe?? ve gayri nâm karyelerden altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan Alî Kıbrus seferine

gelmeyüb yoklamada mevcûd olmaduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğin min-ba‘d ma‘zûl değil idüğüne beglerbegisinden kaydın ibrâz eyledükden sonra tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

106/Hüküm 512

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından olub Niğbolı sancağında Tırnovi nâhiyesinde yirmi bin altı yüz seksân üç akça ze‘âmeti olan dârende-i fermân-ı hümâyûn Murâd zîde kadruhû Kıbrus cezâiresine Kara Tuzla nâm mahalde Kıbrus levâzımı için istihdâm olunub sa‘i zuhûra gelmeğin iki bin akça terakkiye ve Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın üç bin akça ‘umûm terakkisine emr-i şerîfe virilüb müyesser olmaduğın bildürüb düşenden tevcîh olunmasın evvel hükümler alınub buyurdum ki, emr olunan beş bin akça terakkisin düşenden tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

106/Hüküm 513

Fî 27 Şa‘bân sene 979. Nişânlu’ya yazıldı.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Kengırı begi mektûb gönderüb garib yiğitlerden ‘Osmân oğlı dârende Emîrşâh için Kıbrus cezâiresinde Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğin ibtidâdan üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden viresin.

107/Hüküm 514

Alınub tecdîd olındı. Fî 9 Receb sene 985. Tezkire-i tâbi‘-i Hasan (bin) Halîl???

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, garib yiğitlerden Alî oğlı dârende Mustafa Kıbrus cezâiresinde Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

Alınub mahlûle virildi. Fî 14 Ramazân sene 979.

Bir sûreti

Bosnalı Dervîş Ahmed’e Rûm-ili’nde ibtidâdan üç bin tîmâra hüküm yazıldı.

Bir sûreti

Abdullah oğlı Sâlîh’e Rûm-ili’nde üç bin akça tîmâr için hüküm yazıldı.

107/Hüküm 515

Buyurulmuşdur ziyâdesiyle Şeyh-i Ankaravî'ye??? tâbi'dir.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Alî oğlu dârende Yûsuf gelüb üç bin akçaya müstahak olub Hama sancağında ve nâhiyesinde iki bin üç yüz altmış iki akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Haleb sancağında 'Amik nâhiyesinde Kırkkapu??? nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan 'Osmân fevt olub tîmârı mahlûl olduğın bildürüb kendüye virilmesin ricâ itmeğın buyurdum ki, göresin. Fi'l- vâkı' mezbûr livâ-yı mezkûrda ol-mikdâr tîmârdan ma'zûl olub min-ba'd dirliğı olmıyanlardan dahil ise iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça ziyâdesiyle tevcîh olına deyü hüküm yazıldı.

107/Hüküm 516

Buyurulmuşdur.

Şam beglerbegisine hüküm ki, dârende Hafız Ahmed gelüb sâbıka Mısır müteferrikalarından olub yirmi yedi akça 'ulûfeye mutasarrıf iken 'ulûfesi bedeli ze'âmete hükmi şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Şam sancağında Merc nâhiyesinde Eyvâniye??? nâm karye ve gayriden yirmi iki bin akça ze'âmet Arslân oğlu müteveffâ Mehmed tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın noksânı düşenden tekmîl olına deyü şartıyla hüküm yazıldı.

107/Hüküm 517

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 978.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, silahdârlarım cemâ'at müteferrikalarından yevmî on bir akça 'ulûfesi olan Gönüleri oğlu dârende Alî Kıbrus cezâresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden 'ulûfesi bedeli düşenden on bir bin akça tîmâr virile deyü hüküm yazıldı.

107/Hüküm 518

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Hasan gelüb Avlonya sancağında üç bin⁴⁴⁵ akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve girü Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde Baştrani nâm karyeden⁴⁴⁶ ma' bedel 5999 akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın bedelinden⁴⁴⁷ ziyâdesiyle tevcîh olına deyü şartıyla hüküm yazıldı.

107/Hüküm 519

Bunda geldi.

Muzaffer Paşa'ya hüküm ki, kal'a-ı Lefkoşe gönüllüleri ağalığı kırk bin akça ze'âmetle kıdvetü'l-emâsi'l ve'l akrân Hasan zîde kadruhû'ya tevcîh olındı. İmdi buyurdum ki, mezbûrı zıkr olan ağalık hıdmetiyle istihdâm idesın deyü hüküm yazıldı.

107/Hüküm 520

Karahisâr sancağı begi ile kal'a dizdârına hüküm ki, garib yiğitlerden dârende Pervâne cezîre-i Kıbrıs'da Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub kal'a-ı mezbûra dahil oldıkda topla urulub iki elleri düşmeğın mezîd-i 'inâyetimden Karahisâr'da gedük virilmesın emr idüb buyurdum ki, mezbûre emrüm üzre düşenden bir hisâr gedüğü tevcîh idüb 'arz idesız.

108/Hüküm 521

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, düstûr-ı mükerrerrem vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Mehmed gelüb Rûm-ili'nde dört bin terakki tîmâra emr-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Avlonya sancağında ve nâhiyesinde Karakiçi??? nâm karyeden üç bin akça tîmâr müteveffâ Rüstem tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın hükm-i sâbıka alınub şartıyla hüküm yazıldı.

⁴⁴⁵ Dört yüz altmış altı akçalık tîmâra(silinmiş)

⁴⁴⁶ Üç bin dört yüz altmış altı akçalık(silinmiş)

⁴⁴⁷ Üç bin dört yüz altmış altı akça(silinmiş)

108/Hüküm 522

Fî 27 Şa'bân sene 979.

Karaman beglerbegisine hüküm, Yûsuf oğlu dârende Hasan gelüb sâbika gurebâ-yı yesârdan elli altıncı bölükde yevmî altı akçası olub bedeli tîmâra dokuz yüz yetmiş altı Zi'l-hiccesinin yirmi yedinci gününde emr virilüb emrinde zâyî' olduğın ve İçil sancağında ve Mud nâhiyesinde Serrâc nâm karyeden iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçalık tîmâra mutasarrıf olan İmirze Kıbrus seferine gelmeyüb tîmârı mahlûl idüğün bildürüb kendüye virilmesin ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

108/Hüküm 523

Karaman beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb Karaman defteri çavuşlarından olan Ramazân Çavuş için hıdmetinde ihmâli olub keyfiyet hâli su'âl olındıkda ref'i lâzımdur deyü haber virildüğün bildürüb Pîrî vilâyet-i Karaman'da on bin akça tîmâra müstahak olub mülâzım çavuşlarından olan dârende Hüdâvirdi'ye tevcîh olunmasın i'lâm eyledüğün ecilden buyurdum ki, zikr olunan mahlûl çavuşlığı merkum Hüdâvirdi'ye tevcîh idüb çavuşluk hıdmetine istihdâm eylesin. Şöyle bilesin.

108/Hüküm 524

Tecdîd olındı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Muzaffer Paşa mektûb gönderüb Avlonya sancağında 5999 tîmârı olan dârende Rüstem için Lefkoşe fethinde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın iki bin terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

108/Hüküm 525

Buyurıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Hurrem Lefkoşe fethinde baş kesüb yoldaşlık ibtidâdan üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

108/Hüküm 526

Fî 9 Şa'bân sene 979.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb Akşehir sancağında İshaklu nâhiyesinde Çiftlik nâm karye ve gayriden otuz bin akça ze'âmete mutasarrıf olan

Nebî'nin oğlu dârende-i fermân-ı hümâyûn Mehmed için Kıbrus cezâresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub Kal'a-ı Lefkoşe fethinde bir yarâr kâfir başın kesmişdür deyü ve Magosa Kal'ası'nda karavul basmak niyetine çıkan küffâr cenginde dahi bir yarâr kâfir yıkub def'aatıyla bahâdırlığı müşâhede olunmuşdur deyü i'lâm eyleyüb 'inâyet ricâ itmeğın kanun üzre ibtidâdan tîmâr virilmek için şartıyla hüküm yazıldı.

108/Hüküm 527

Buyurulmuşdur. Fî 29 Şevvâl sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Yanya alay begi mektûb gönderüb Yanya sancağında Zagorya nâhiyesinde Dragay nâm karyeden üç bin yetmiş beş akça tîmârı olub fevt olan Yûsuf'un üçüncü oğlu dârende Alî için Kıbrus cezâresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürüb kanun üzre tîmâr virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın kanun üzre ibtidâ tîmâr virilmek için şartıyla hüküm yazıldı.

Buyurulmuşdur. Yazıldı.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, İçil sancağında Anamur nâhiyesinde Mühr-i Cedîd nâm karye ve gayriden yirmi üç bin akça ze'âmete mutasarrıf olan livâ-yı mezbûr alay begisi olan Dervîş ba'zı sipâhîlerden akça alub icâzet virdüğü sâbit olub tescîl olmağla ze'âmeti ahara virilmesin fermân olmağın Akşehir sancağında ve nâhiyesinde yirmi bin iki yüz doksan dokuz akça ze'âmetden ma'zûl olan dârende Abdürrezak zıkr olan ze'âmet kendüye virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın bedelinden iki bin yedi yüz bir akça ziyâdesiyle tevcîh olma deyü hüküm yazıldı.

109/Hüküm 528

Buyurulmuşdur. Zâyi' idüb tekrâr virildi.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Nalband Şa'bân gelüb cezâre-i Kıbrus'da yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin akça tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Avlonya sancağında Mujake nâhiyesinden üç bin akça tîmâr müteveffâ Dervîş tahvîlinden mahlûl olub 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

109/Hüküm 529

Sâbıkâ Rûm-ili'nde altı akça ile Yanya kazâsından ma'zûl Şemseddîn'e hüküm ki, İşbu sene-yi 978 Cemâziyye'l-ahiresinin üçüncü gününden yetmiş akça ile Kıbrus'da Pendaya nâm nâhiye kadılık beş akça ile⁴⁴⁸ virilmişdür deyü buyurdum ki, kadîmi nahiye-i mezbûreye tâbi' olan kurrâyı görüb getüresin. Edâ-yı şer' eyleyesin.

109/Hüküm 530

Sâbıkâ Baldırzâde talebesinden olub Sultân Bağçesi'nden mülâzım olan Mevlâna Yûsuf'a hüküm ki, sene-yi 978 Cemâziyye'l-âhîrinin on ikisinden otuz akça ile Kıbrus cezâresinde vâkı' olan Harisofo kadılığı virilmişdür. Buyurdum ki, kadîme tâbi' olan karyelerin zabt itdüresin.

109/Hüküm 531

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb Ohri sancağında Akçahisâr nâhiyesinde Cedin nâm karye ve gayriden yirmi bin yüz akça⁴⁴⁹ ze'âmeti olub hayatda olan Mahmûd'un oğlu olub Kıbrus'da yoldaşlık itdüğün ve nâhiye-i mezbûrede nefsi Korator'dan üç bin tîmârı olan Mahmûd oğlu Murâd Kıbrus'da fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürmeğün noksânı tekmîl olunmak üzere şartıyla yazıldı.

Yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, kapucılardan dârende Pervâne gelüb Kıbrus'da hıdmet itmeğün kanunlarından iki bin akça ziyâdesi ile emr olunub müyesser olmaduğün ve Ohri sancağında Mat nâhiyesinde Mura nâm karyeden 5999 tîmârı olan Hızır fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürmeğün⁴⁵⁰ noksânı tekmîl olunmak üzere virilmek emr idüb buyurdum ki göresin. Mahlûl ise tevcîh idesin.

109/Hüküm 532

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Konya sancağında Lârende nâhiyesinde Göderegöümü nâm karye ve gayriden on dokuz bin akça ber-vech teka'üd tîmârı olan Erdoğdı fevt olub tîmârı mahlûl olmağın işbu sene-yi 978 Cemâziyye'l-âhîrinin

⁴⁴⁸ Divâne(silinmiş)

⁴⁴⁹ Tîmârı(silinmiş)

⁴⁵⁰ Kanunlarından(silinmiş)

guresinden Niğde begi Mehmed Beg'in hıdmet mukabelesinde ber-vech terakki virilmiştir. Buyurdum ki, târîh-i mezbûrdan tevcîh idüb tezkiresin viresin.

Bir sûreti

Tîmâr-ı mezbûrı târîh-i mezkûrdan zabt itdüresin deyü Lârende kadîsına emr-i şerîf yazıldı.

109/Hüküm 533

Nişânlu'ya yazıldı.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, tezkire gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlu dârende Pervîz için Lefkoşe fethinde ve Magosa'dan çıkan keferi muhârebesinde yoldaşlık itmiştir deyü bildürmeğın üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden viresin. Nûh Alınub tecdîd olındı. Fî 2 Zi'l-ka'de sene 984.

110/Hüküm 534

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Habîb gelüb Ohri sancağında mutasarrıf olduğı ze'âmetinin bin yedi yüz yetmiş bir akça noksânı olduğın Kıbrıs cezâresinde yoldaşlıkda bulunmağla altı bin akça terakkiye hüküm-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve girü Ohri sancağında Debrice nâhiyesinde nefsi Radonik nâm karye ve gayriden sekiz bin yirmi beş akça ifrâz-ı tîmâra mutasarrıf olan Ahmed tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın evvel hüküm alınub noksânı ve terakkisi için ziyâdesiyle tevcîh olına deyü hüküm yazıldı.

110/Hüküm 535

Haleb beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb garib yiğitlerden dârende Yûsuf için Kıbrıs cezâresinde kal-a-ı Lefkoşe fethinde küffâr ile burc üzerinde ceng idüb mecrûh olub ve kâfirin elinde tûfengın alduğın bildürüb 'inâyet ricâ itdüğün ecilden zuhûra gelen yoldaşlığı mukabelesinde ibtidâdan üç bin akça tîmâr için hüküm yazıldı.

110/Hüküm 536

Buyurulmuşdur. Fî 22 Şa‘bân sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm, Hüdâvendigâr sancağı alay begisi olub Hamid sancağında Gölhisâr nâhiyesinde otuz altı bin iki yüz akça ze‘âmete mutasarrıf olan dârende ‘Ömer berâtı mücebince on beş bin altı yüz on beş akça noksânı olub müyesser olmaduğın ve Hüdâvendigâr sancağında Göynük⁴⁵¹ nâhiyesinde Sorkun nâm karyeden dört bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâr müteveffâ Emîr tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb kılıç olmayub hisse ise noksânına bedel tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

110/Hüküm 537

Buyurulmuşdur.

Kıbrıs beglerbegisine ve defterdâr-ı emvâle sen ki beglerbegisin mektûb gönderüb İçil sancağında otuz üç bin dokuz yüz yetmiş yedi akça ze‘âmeti olan dârende-i hük-m-i şerîf Mehmed zîde kadruhû yarâr ve müstakîm olub Kıbrıs’da vâkı‘ olan Tuzla İskelesi’ne ber-vech limânda kendüye virilmek münâsib olduğın bildürmeğın zabtı için hüküm yazıldı.

110/Hüküm 538

Alınub tecdîd olındı. Fî 2 Zi’l-ka‘de sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Rûm-ili çavuşlarından olub Yanya sancağında sekiz bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Dervîş Çavuş Kıbrıs cezîresinde Kal‘a-ı Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i ‘inâyetimden iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

110/Hüküm 539

Buyurulmuşdur.

Haleb beglerbegisine, dârende Ahmed gelüb bundan âkdem altı bin akça tîmâra hük-m-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Haleb sancağında⁴⁵² Menbic nâhiyesinde Sultân nâm karyeden dört bin akça tîmâra mutasarrıf olan Süleymân Kıbrıs seferine gelmeyüb tîmârı mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

⁴⁵¹ Sancağında(silinmiş)

⁴⁵²(silinmiş)

110/Hüküm 540

Fî 24 Zi'l-hicce sene 979.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Sivâs defteri kethüdâsı olan İskender mektûb gönderüb dârende Mehmed için Cânîk sancağında iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Alî nâm sipâhînînin sulbü oğlı idüğün bildürüb kanun üzre tîmâr virilmesin ricâ itmeğîn şartıyla hüküm yazıldı.

110/Hüküm 541

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Ohri begi mektûb gönderüb sâbîka Budun kaleminde altı bin altı yüz altmış altı akça tîmâra hükm-i şerîfim virilen dârende Kasım için Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürüb tîmârî Rum-ili'ne tebdîl olunmasın bâbında 'inâyet ricâ itmeğîn evvel hüküm alınub tebdîl için hüküm yazıldı.

111/Hüküm 542

Fî 11 Ramazân sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Prizrin begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Tirgovişte İslatıyye ve gayri karyeden 10.700 tîmârî olan Hacı Hurrem için Kıbrus cezîresinde hıdmetde bulunmuşdur deyü bildürmeğîn iki bin terakkiye hüküm yazıldı.

111/Hüküm 543

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Prizrin begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Tirgovişte nâhiyesinde Gerekar nâm karyeden ve gayriden 22.000 akça ze'âmeti olan Mahmûd için Kıbrus cezîresinde hıdmetde bulunmuşdur deyü bildürmeğîn üç bin terakkiye hüküm yazıldı.

111/Hüküm 544

Beyşehir Tîmâr-ı Kasım 'Ammzâde??? Pîr Hüsrev Beg 3500 terakki 3000	Hamid Tîmâr-ı Mehmed Kethüdâ 7000 terakki 3000	Avlonya Tîmâr-ı Kurd 6000 terakki 2000 Alınub tecdîd olındı.	Teke Tîmâr-ı Emîr (bin) Ahmed 6000 terakki 2000	Beyşehir Tîmâr-ı Hasan Çavuş 8644 terakki 2000

Konya Tîmâr-ı Bekir Çavuş 3800 terakki 2000	Beyşehir Tîmâr-ı Ahmed bin Hasan 2999 terakki 2000 Fî 9 Cemâziyye'l- âhir sene 981	Konya Tîmâr-ı Dulkadir 3500 terakki 2000	Konya Tîmâr-ı Mustafa Kâtib 4800 terakki 2000 fî 25 Cemâziyye'l- evvel sene 982.	Avlonya Tîmâr-ı Ya'kûb 7797 terakki 2000

Mezbûrlar Akşehir begi Hüsrev Beg'in âdemlerinden olup Lefkoşe fethinde ve Magosa'dan çıkan kefere muhârebesinde ziyâde yoldaşlık itmeğin ikisine üçer bin mâ-adâlarına ikişer bin terakki için ahkâm-ı şerîf yazıldı. Bunda geldi.

111/Hüküm 545

Diyârbekir beglerbegisine hüküm ki, Haleb beglerbegisi Dervîş mektûb gönderüb Habur sancağı begi olan Mehmed için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden otuz bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, müşârün-ileyhe emr olunan otuz bin akça terakkisine düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

111/Hüküm 546

Alınub tecdîd olındı. Fî 26 Safer sene 984.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb vilâyet-i Haleb zu'emâsından Ferhâd Paşa oğlu dârende Hasan için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdügün ecilden mezîd-i 'inâyetimden beş bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden beş bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

111/Hüküm 547

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb vilâyet-i Haleb zu'emâsından Yahya Beg oğlu dârende Mustafa için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdügün ecilden beş bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre düşenden beş bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

111/Hüküm 548

Şam beglerbegisine hüküm ki, Habur sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Şam sancağında yirmi beş bin akça ze‘âmete mutasarrıf olan Abdullah oğlu Alî için Kıbrus cezâresinde Kal‘a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden beş bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden emrüm üzre düşenden beş bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

111/Hüküm 549

Fî 17 Ramazân sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Haleb beglerbegisi mektûb gönderüb garib yiğitlerden Abdülkerîm oğlu dârende Muharrem için Magosa’dan çıkan keferre muhârebesinde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin ibtidâdan dört bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden viresin.

Cüzz-i Hâmis Yukaruda beglerbegi defteri yazıla be-her-hâl lâzımdur.

112/Hüküm 550

Yevmü’l-isneyn Fî 16 Cemâziyye’l-âhir sene 978.

Buyurılmışdur.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, dârende İlyâs gelüb İçil sancağında kırk dört bin akça ze‘âmeti olan Alî’nin oğlu olup elinde dirliği olmaduğın ve babası zikr olınan ze‘âmetinin dört bin akçalık min-ba‘d bedelin taleb eylememek üzre kendüye virilmek murâd itdüğün bildürmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

112/Hüküm 551

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden Bâlî oğlu dârende Alî Kıbrus cezâresinde Kal‘a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre düşenden dört bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

112/Hüküm 552

Karaman beglerbegisine hüküm, dârende Hüseyin gelüb sâbıka kapum yeniçerilerinden iken Kıbrıs seferinde yoldaşlıkda bulunmağın kanunlarından bin akça ziyâde on bin akça tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve İçil sancağında nâhiyesinde⁴⁵³ Bayındır ve gayri karyelerden sekiz bin akça tîmâra mutasarrıf olan Hâce çeribaşı cezîre-i Kıbrıs'da kışlak fermân olunan sipâhilerin harçlıkcıları gitdükde ba'zı pîr ve sağır sipâhîlerden size icâzet alıvireyim deyü hayli akçaların ahd ve taleb idüb tecessüs'ş-şer' sâbit olub tîmârı alınmak fermân olunduğın bildürüb kendüye olması bâbında hüküm-i sâbıka alınub şartıyla hüküm yazıldı.

112/Hüküm 553

Fî 15 Receb sene 982.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, hâliyâ Rûm-ili çavuşlarından olub Avlonya sancağında Ergiri Kasrı nâhiyesinde on bir bin yedi yüz kırk akça tîmâra mutasarrıf olan dârende İskender Kıbrıs seferinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

112/Hüküm 554

Buyurulmuşdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm, dârende Mehmed gelüb Hüdâvendigâr sancağında Arslânlu nâm karyeden altı bin beş yüz akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Karahisâr sancağında Kırhisâr nâhiyesinde Süleymânlu nâm karyeden dokuz bin tîmâr müteveffâ karındaşı Süleymân tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb bedelinden beş yüz akça ziyâde ile yedi bin akçasın merkum Mehmed'e hüküm yazıldı.

112/Hüküm 555

Buyurulmuşdur.

Mısır İskenderiye sancağı begisine ve dizdârına hâliyâ Örgünhisâr erenlerinden dârende Kâh fermân-ı hümayûn altıncı bölükde yevmî sekiz akça ile ser-bölük olan Bâyezîd ve üçüncü bölükde yevmî altı akçaya mutasarrıf Ahmed Kıbrıs seferinde hıdmetde

⁴⁵³ Nahiye ismi boş bırakılmış.

oldukların bildürüb ‘ulûfelerine dahl olunmamak bâbında hüküm-i şerîf taleb itmeğin mâ-dâm ki hıdmetde olduklarınca ‘ulûfelerine dahl olunmamak için hüküm yazıldı.

112/Hüküm 556

Buyurulmuşdur. Fî 17 Zi’l-hicce sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm, Kastamonı sancağı begi mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Çavuş Köprisi nâhiyesinde karye-i Akçakavak nâm karyeden ve gayriden on yedi bin dört yüz yirmi sekiz akça tîmârı olan Mehmed Çavuş zikr olunan tîmârından dört bin akçası min-ba’d kendüye bedeli olmamak üzere Halîl oğlu dârende İbrâhim’e olmasın ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere dört bin akça ahara virilüb şartıyla hüküm yazıldı.

113/Hüküm 557

Buyuruldu.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kengiri sancağı begi mektûb gönderüb Niğbolı sancağında Hezargrâd nâhiyesinde altı bin üç yüz akça tîmârı olan dârende Mustafa için Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe Kal’ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkta bulunmuşdur deyü bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden iki bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olan tîmârıyla emr olunan iki bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

113/Hüküm 558

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Piyâle gelüb sekiz bin akça tîmâra müstahak olub Menteşâ sancağında altı bin akça tîmârdan⁴⁵⁴ ma’zûl olduğu ve Aydın sancağında Güzelhisâr nâhiyesinde Eğridere nâm karye ve gayriden on bir bin akça tîmâr ze’âmete müstahak olub hüsn-i ihtiyâriyle ferâgat idüb Hüseyin tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğin bedelinden ziyâdesiyle virilmesin emr idüb buyurdum ki, tevcîh idüb tezkire viresin.

113/Hüküm 559

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb vilâyet-i Karaman tîmârları tezkirecisi olub Beyşehir sancağında ze’âmete mutasarrıf olan dârende Kâtib Ayâs zîde

⁴⁵⁴ Metinde -dan eki yazılmamıştır.

kadruhû için yarâr âdemleriyle Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdüğün ecilden mezîd-i 'inâyetimden altı bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, müşârün-ileyhin emr olınan altı bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

113/Hüküm 560

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Akşehir sancağı begi mektûb gönderüb vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden olup Aydın sancağında Güzelhisâr nâhiyesinde on bir bin akça tîmârı olan dârende Piyâle için Kıbrus cezâresinde Magosa nâm kal'adan hurûc iden kefere muhârebesinde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğün mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden dört bin terakkisin tevcîh idüb tezkiresin viresin.

113/Hüküm 561

Alınub ahara virildi. Fî 19 Cemâziyye'l-evvel sene 981.

Kıbrus beglerbegisi Muzaffer mektûb gönderüb Kıbrus cezâresinde tîmârlarının tezkireciliği Bozok sancağında on iki bin akça tîmâra müstahak olan dârende Kâtib Mûsâ'ya olmasın ricâ itmeğün buyurdum ki, zikr olınan tezkirecilik hıdmeti müşârün-ileyh Mûsâ'ya tevcîh idüb kemâl-ı emânet istikametiyle istihdâm eylesin.

113/Hüküm 562

Alınub ahara virildi. Fî 2 Şa'bân sene 981.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi Muzaffer mektûb gönderüb Kıbrus cezâresinde tîmârlarının tezkireciliği 'inâyet olınan dârende Kâtib Mûsâ için Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğün ve mezbûr Mûsâ gelüb on iki bin akça tîmâra müstahak olup Bozok sancağında altı bin dört yüz on akçalık⁴⁵⁵ tîmâra mutasarrıf olduğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğün mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden dört bin terakkisin tevcîh idüb tezkiresin viresin.

⁴⁵⁵Metinde akçalık kelimesinin sonundaki kaf harfi çıkmamış.

113/Hüküm 563

Fî selh-i Receb sene 981.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb Haleb çavuşlarından olub Haleb sancağında on iki bin beş yüz elli akça tîmârı olan dârende Nûreddîn için Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, mezbûrun dört bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

113/Hüküm 564

Karaman beglerbegisinin büyük kapucıbaşısıdır. Fî selh-i Şevvâl sene 980.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb kapucıbaşılığın hıdmetinde olub İçil sancağında dokuz bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Çerkes Hasan için Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde ve Magosa'dan çıkan kefere muhârebesinde ziyâde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdüğü ecilden mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, emr olunan üç bin terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

113/Hüküm 565

Buyurıldı.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Hüdâvendigâr sancağı begi Ca'fer mektûb gönderüb Menteşâ sancağında Mekri nâhiyesinde yirmi dokuz bin altı yüz akça tîmârı olan dârende Alî için Magosa nâm kal'adan çıkan kefere muhârebesinde baş kesüb yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin⁴⁵⁶ mezîd-i 'inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, müşârün-ileyhe emr olunan dört bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

114/Hüküm 566

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kayseriyye sancağı begi Gazanfer mektûb gönderüb Prizrin sancağında Tirgovişte nâhiyesinde on üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mehmed Kethüdâ için Magosa nâm kal'adan çıkan küffâr muhârebesinde ziyâde

⁴⁵⁶ Kef harfinin keşidesi konulmamış.

yoldaşlık eyleyüb baş kesmişdür deyü bildürmeğin iki bin akça terakki emr idüb buyurdum, emr üzre iki bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkiresin viresin.

114/Hüküm 567

Alınub mahlûl için virildi. Fî evâhir'i Zi'l-ka'de sene 978.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Niğde sancağı begi Mehmed'in kapucıbaşısı olan dârende Velî için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğin⁴⁵⁷ mezîd-i 'inâyetimden ibtidâdan beş bin akça emr idüb buyurdum ki, emrüm mücebince beş bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

Virildi.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Anatoli garibleri ağası olan Mehmed'e vilâyet-i Zülkadirlü tîmârlarının defter kethüdâlığı virilüb garibler ağalığı mahlûl olmağın sâbika dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından olub Kütâhya sancağında kırk beş bin akça ze'âmeti olan dârende Selîm'e tevcîh olunmasın emr idüb buyurdum ki, zikr olunan garibler ağalığın müşârün-ileyhe tevcîh idüb tezkiresin viresin.

114/Hüküm 568

Dergâh-ı âli müteferrikalarından Alî'ye hüküm ki, mezîd-i 'inâyet Pâdişâhım zuhûra gelüb işbu Cemâziyye'l-âhirin on altıncı gününden vilâyet-i Karaman'ın defter kethüdâlığı takrîz olunub buyurdum ki, varub defter kethüdâlığı hıdmetinde olasın.

114/Hüküm 569

Karaman beglerbegisine hüküm, hâliyâ mektûb gönderüb yüz bin üç yüz tîmârlar ile vilâyet-i Karaman'ın defter kethüdâsı olan kadruhû el-emâcid ve câmiü'l-mehâmid ve'l-mekârim Hüseyin zîde mecduhû için zikr olunan defter kethüdâlığın südde-i sa'âdetim müteferrikalarından olub İçil ve Beyşehri ve Aksarây sancaklarında altmış üç bin yedi yüz akça ze'âmete mutasarrıf olan Alî zîde mecduhû'nun ze'âmeti ve müteferrikalığı ile istibdâl murâd itdüğün bildürdüğü ecilden mezîd-i 'inâyetimden hâliyâ mutasarrıf olduğu kethüdâlık tîmârı bedeli ile müteferrika olmasın emr idüb buyurdum ki,

⁴⁵⁷ Kef harfinin keşidesi konulmamış.

müşârün-ileyh Alî zîde mecduhû'nun zikr olınan ze'âmeti otuz altı bin altı yüz akça noksânı düşenden tekmîl olınmak şartıyla dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından olmak üzere mûmâ-ileyh Hüseyin zîde kadruhû'ya tevcîh idüb tezkiresin viresin.

114/Hüküm 570

Erzurûm'a Halil veled-i Mehmed 4000 Alınub tecdîd olındı. Fî 4 Şa'bân sene 985.	Karaman'a Hamza veled-i Abdullah 4000	Karaman'a Dündâr veled-i Abdullah 4000 Fî selh-i Receb sene 979.	Erzurûm'a Alî veled-i Abdullah 3000 Fî 19 Şa'bân sene 980.

Diyârbekir'e Hüseyin veled-i Haydar 3000 Alınub tecdîd olındı. Fî 28 Rebiü'l-evvel sene 984.	Karaman'a Murâd veled-i Abdullah 3000 Fî 4 Şa'bân sene 979.

Mezbûrlar Aksarây begi Haydar Beg'in âdemlerinden olub Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın isimleri tahtında işâret olınan mikdâra ahkâm-ı şerîfe yazıldı.

114/Hüküm 571

Fî 11 Receb sene 979.

Anatolî beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü defter gönderüb Bolı sancağında Yedidivân nâhiyesinde Cülebler nâm karye ve gayriden on bin altı yüz yirmi beş akça tîmârı olan Şehsüvâr Çavuş'un oğlı olub dirliği olmiyan dârende-i fermân-ı hümâyûn Alî için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdüğün ecilden kanun üzere tîmâr emr idüb buyurdum ki göresin. Mezbûr Şehsüvâr tîmâra mutasarrıf mücebince sipâhî olub ve mezkûr Ali dahi sulbü oğlı ise kanun üzere düşenden bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin. Şöyle bilesin. Bunda gelmişdür.

115/Hüküm 572

Karaman beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Nasrullah gelüb altı bin akça tîmâra müstahak olub Konya sancağında Aladağ nâhiyesinde üç bin dokuz yüz doksan sekiz akça tîmârdan ma'zûl olub dört bin akça terakkiyle tîmârı on bin akça olmak için emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve İçil sancağında Gülnâr nâhiyesinde Karacavîrân nâm karye ve gayriden on bir bin akça

tîmârı olan ‘Îsâ çeribaşılığın dört nefer sipâhîlerden Kıbrus seferinden size icâzet alıvireyim deyü İçil alay begi olub ref‘ olunan Dervîş’e virmek için akça ve altun aldığın meclis-i şer‘de ikrâr idüb tescîl olmağla tîmârı alınmak fermân olunduğın bildürüb kendüye virilmesin ricâ itmeğın terakki hükmü alınub ziyadesiyle virilmek için hükm-i şerîf yazıldı.

115/Hüküm 573

Fî 8 Ramazân sene 979. Yevmü’l-erba‘a Fî 18 Cemâziyye’l-âhir sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlı dârende Yûsuf için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden ibtidâdan üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

115/Hüküm 574

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb Ken‘ân oğlı dârende Mehmed için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idesin.

115/Hüküm 575

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, düstûr-ı mükerrerem vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Mehmed gelüb Kıbrus cezâresinde yoldaşlık itmekle ibtidâdan beş bin tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Hüdâvendigâr sancağında Kepsud nâhiyesinde Karacavîrân nâm karye ve gayriden yedi bin yüz seksân üç tîmârı olan İshak Kıbrus seferinde mevcûd olduğın bildürmeğın evvel hüküm alınub buyurdum ki, tîmâr-ı mezbûrı ziyâdesiyle tevcîh idesin, şöyle bilesin.

115/Hüküm 576

Fî 4 Ramazân sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Lefkoşe Kal‘ası begzâdelerinden olub hüsn-i ihtiyâriyle İslâm’a gelen Abdullah oğlı dârende Mahmûd mezîd-i ‘inâyetimden on bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

115/Hüküm 577

Buyurulmuşdur. Fî 6 Şa‘bân sene 979.

Rum beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Sivâs sancağında Budaközi nâhiyesinde mutasarrıf olduğu tîmârının iki bin akça noksânı olub müyesser olmaduğın ve girü livâ-yı mezbûrda Sorkun nâhiyesinde Karem??? nâm karye ve gayriden iki bin akça yarâr hisse müteveffâ Allahkulı tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki, noksânı içün tevcîh idesin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

115/Hüküm 578

Erzurûm beglerbegisine hüküm ki, kadruhû ümerâi’l-kirâm Aksarây sancağı begi Haydar dâme ‘izzuhû mühürlü tezkire gönderüb Erzurûm’a tâbi‘ Oltı kullarından sol bölüğün birincisinde yevmî on akçası olan Mîrzâ oğlı Süleymân’a tîmâr virilüb gedüğü mahlûldür deyü min-ba‘d karındaşı olub dirliğı olmıyan dârende Bahâ’addîn’e virilmek emr idüb buyurdum ki, mezbûrun Kıbrıs’da zuhûra gelen hıdmeti mukabelesinde zikr olınan gedüğü on akça ile hük-m-i şerîfim târîhinden merkum Bahâ’addîn’e tevcîh idüb deftere kayd idüb istihdâm eylesin. Şöyle bilesin.

116/Hüküm 579

Hasan (bin) Abdullah 5000	Ca‘fer (bin) Abdullah 5000	Behrâm (bin) Abdullah 5000	Rıdvân (bin) Abdullah 5000	Hüsrev (bin) Abdullah 5000
Ferhâd (bin) Abdullah 5000	Hasan (bin) Abdullah 5000	Mustafa (bin) Abdullah 5000	Keyvân (bin) Abdullah 5000	Bilâl (bin) Abdullah 5000
Behrâm (bin) Abdullah 4000	Hüseyn (bin) Abdullah 4000	Keyvân (bin) Abdullah 4000 Fî 27 Şa‘bân sene 979.	Ca‘fer (bin) Abdullah 4000	Mehmed (bin) Ya‘kûb 4000
Hüsrev (bin) Abdullah 4000	Ramazân (bin) Abdullah 4000	Hurrem (bin) Abdullah 4000	Pervâne (bin) Abdullah 4000 Fî 4 Şa‘bân sene 979	Rıdvân (bin) Abdullah 4000
Süleymân (bin) Abdullah 3000 Fî 4 Ramazân sene 979.	Yûsuf (bin) Abdullah 3000	Hurrem (bin) Abdullah 3000 Fî sene 979.	Piyâle (bin) Abdullah 3000	Yûsuf (bin) Abdullah 3000

Kubâd (bin) Abdullah 3000	Hüseyin (bin) Abdullah 3000 Fî 4 Şa‘bân sene 979.	Pervâne (bin) Abdullah 3000	Keyvân (bin) Abdullah 3000	Kasım (bin) Abdullah 3000

Bâfî (bin) Abdullah 3000 Fî 12 Ramazân sene 979

Mezbûrlar Anatolî beglerbegisinin âdemlerinden olub defa‘atle Kıbrus cezîresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda buldukları ecilden isimleri tahtında işâret olduğı mikdâr on neferine beşer on neferine dörder on bir neferine üçer bin akça tîmâr için ahkâm-ı şerîfe yazıldı.

116/Hüküm 580

Alınub Anatolî’ya tebdîl olındı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, sâbıka İlbasan begi olan Mahmûd dâme ‘izzuhû âdemlerinden ‘Utarit oğlu dârende Abdülcelâl Kıbrus cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan üç bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

Alınub Anatolî’ya tebdîl olındı. Fî evâ’il-i Ramazân sene 978. Alınub mahlûle virildi. Fî evâ’il-i Muharrem sene 979.

Bir sureti

Müşârün-ileyh âdemlerinden Abdullah oğlu Rıdvân’a ibtidâdan üç bin tîmâra yazıldı.

Fî 22 Şa‘bân sene 980.

Bir sûreti

Müşârün-ileyh âdemlerinden Abdullah oğlu Mehmed’e dahi ibtidâdan üç bin tîmâra yazıldı.

116/Hüküm 581

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, sâbika İlbasan begi olan Mahmûd dâme ‘izzuhû âdemlerinden ‘Utarit oğlı dârende Abdülcelâl Kıbrıs cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan Rûm-ili’nde üç bin akça tîmâr emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın bildürüb⁴⁵⁸ vilâyet-i Anatoli’ya tebdil olmasın bildürmeğın evvel hüküm alınub buyurdum ki, düşenden mezbûra üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

116/Hüküm 582

(Fî 22 Zi’l-hicce sene 979.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ südde-i sa’âdetime mektûb gönderüb Abdullah oğlı dârende Hüseyin için Kırşehir sancağı begi olan Ferhâd Beg dâme ‘izzuhû’nun akrabâsından olub Kıbrıs cezâresinde hıdmetde bulunmağın mezîd-i ‘inâyetimden dört bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

117/Hüküm 583

Haleb beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa’nın çâşni-gîrbaşı olub Haleb sancağında otuz bin ze’âmeti olan dârende Mehmed zîde kadruhû Kıbrıs cezâresinde Magosa nâm kal’adan hurûc iden keferre muhârebesinde baş kesüb mecrûh olmağın beş bin terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

117/Hüküm 584

Şam beglerbegisine hüküm ki, Akşehir begi mektûb gönderüb Şam sancağında otuz bin ze’âmeti olan dârende Âlî için Magosa’dan çıkan keferre muhârebesinde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın dört bin terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

117/Hüküm 585

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Akşehir begi mektûb gönderüb düstûr-ı mükerrerrem vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden Serrâc Mustafa için Magosa’dan çıkan keferre

⁴⁵⁸ -meğın(silinmiş)

muhârebesinde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin ibtidâdan beş bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

117/Hüküm 586

Alınub mahlûle virildi. Fî 23 Şa‘bân sene 978. Müyesser olmayub alınub ahar mahlûle virildi. Fî evâhir-i Rebiü’l-evvel sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Akşehir begi mektûb gönderüb müşârün-ileyh vezîrim âdemlerinden Mustafa oğlu dârende Hızır için Magosa’dan çıkan kefere muhârebesinde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğin dört bin terakki emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

117/Hüküm 587

Yevmü’l-hamis Fî 18 Cemâziyye’l-âhir sene 978.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Habur begi mektûb gönderüb Trablus sancağında dört bin akça tîmârı olan Arslân oğlu dârende Mehmed için Magosa nâm kal‘adan çıkan kefere muhârebesinde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, emr olınan üç bin akça terakkisin düşenden tevcîh idesin.

117/Hüküm 588

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi Muzaffer dâme ikbâluhû mektûb gönderüb Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde Lupuna??? nâm karyeden altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende-i fermân-ı hümayûn Yahya için Kıbrus cezîresinde Kal‘a-ı Lefkoşe yürüyüşünde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub iki nefer yarâr kâfir başın kesüb bahâdîrlık eyledüğün bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden bin beş yüz akça terakki için hüküm yazıldı.

117/Hüküm 589

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Haleb beglerbegisi mektûb gönderüb Mısır çavuşlarından on iki akça ‘ulûfesi olan Hüseyin oğlu dârende İbrâhim için Kıbrus cezîresinde bile olub Kal‘a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürmeğin mezîd-i ‘inâyetimden ‘ulûfesi bedeli on iki bin akça tîmâra hüküm yazıldı.

117/Hüküm 590

Buyurulmuşdur. Fî 5 Safer sene 980.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Niğde begi âdemlerinden olan dârende Mehmed gelüb sâbika üç bin akçaya hüküm-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Kayseriyye sancağında ve nâhiyesinde Çerü??? nâm karye ve gayriden üç bin akça tîmâr müteveffâ Yûsuf çeribaşı tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

118/Hüküm 591

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Sunullah gelüb Hüdâvendigâr sancağında otuz bin akça ze‘âmete mutasarrıf iken fevt olan ‘İsâ’nın oğlı olub Kıbrıs cezîresinde hıdmetde bulunmağla Kütâhya sancağında ‘Uşak nâhiyesinde müteveffâ Mustafa tahvîlinden dört bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâr tevcîh olunub mukaddemâ Ahmed’e virilmiş olmağla müyesser olmaduğın ve Aksarây sancağında Eyübili nâhiyesinde Kemer ve Gelesün nâm karyeden dört bin sekiz yüz tîmâr⁴⁵⁹ tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki, göresin. Fi’l-vâkı‘ mezbûra livâ-yı mezkûrda ol-mikdâr tîmâr tevcîh olunub tezkire virilüb mukaddemâ ahara virilmekle müyesser olmamış ise zikr olınan tîmâr-ı mezbûre mahlûl ise müstahak olduğı üzre tevcîh idüb tezkire viresin.

118/Hüküm 592

Buyurulmuşdur. Fî 22 Zi’l-hicce sene 979.

Trablus⁴⁶⁰ kadısına dârende Şeyh Mahmûd ve Mehmed gelüb nefsi-i Trablus’da vâkı‘ olan Câmî’-i Attar’da imâm sagîr iken bânik??? olan Seyyid Abdurrahman bilâ-sebeb imâmetin ahara virüb ve mezbûr Mehmed dahi Câmî’-i mezbûrda imâm-ı küberâ mütevellî iken imâmetin ve tevliyetin bilâ-sebeb ahara virüb zulm-i te‘addi eyledüğün bildürüb buyurdum ki, göresin. bilâ-sebeb ‘azillerinde icâb ider husûsları yoğiken ahara virmiş ise yazub ‘arz idesin deyü hüküm yazıldı.

⁴⁵⁹ Kimin tahvilinden olduğı belli değildir. (boş bırakılmış)

⁴⁶⁰(silinmiş)

118/Hüküm 593

Fî 16 Şa'bân sene 979.

Karaman beglerbegisine hüküm, hâliyâ Konya sancağında on üç bin iki yüz kırk iki akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Hüseyin Kıbrus seferinde ziyâde hıdmetde bulunub ve Magosa nâm kal'a kurbunda küffâr ile ceng idüb yoldaşlıkda bulunduğın Akşehir begi i'lâm itmeğın dört bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

118/Hüküm 594

Buyurulmuşdur.

Şam kadısına ve defterdârına hüküm, hâliyâ Sultân Gavri karındaşı Tuman Beg oğlı dârende-i hükm Dervîş Mehmed zîde takvahû gelüb vazîfesi olmayub vech-i mu'aşeret bâbında müzâyakası olduğın bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın Şam'da merhûm babam Sultân Süleymân Hân Tâb-şirân 'Îmâreti evkafının fukarâyâ ta'yîn olan zevâyidinin evvel düşen mahlûle virüb 'arz itmek için hüküm yazıldı.

118/Hüküm 595

Buyurulmuşdur. Fî 27 Ramazân sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, hâliyâ silahdârlarım zümresinden müteferrika bölüğünde on dokuz akça 'ulûfeye mutasarrıf olan Murâd oğlı dârende Alî Kıbrus seferinde ziyâde hıdmet idüb yoldaşlıkda bulunmağın ze'âmet emr olunub müyesser olmaduğın ve Köstendil sancağında Piyanıçe nâhiyesinde ve gayri nâm karyelerden on beş bin yüz akça hisse tîmâra mutasarrıf⁴⁶¹ olub ahar tîmâr taleb olan Ahmed voyvoda tahvîlinden mahlûl olduğın ve livâ-yı mezbûrede İvranya nâhiyesinde Buşniçe??? nâm karyeden dört bin üç yüz seksân sekiz akça tîmâra mutasarrıf olub ahar tîmâr taleb olan Fizâr Ahmed tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb göresin. Her biri kılıç değil ise ze'âmet olmak üzre düşenden noksânı tekmîl bâbında hüküm yazıldı.

118/Hüküm 596

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb İçil sancağında on dört bin akça tîmârıyla Karaman çavuşlarından olan İbrâhim hüsn-i ihtiyâriyle çavuşlığından ferâgat eylemişdür deyü Konya sancağında iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı

⁴⁶¹ Olan (silinmiş]

olan dârende Hoca tîmâra olmasın ricâ eyledüğün ecilden buyurdum ki, zikr olunan çavuşluk hıdmetin mezkûr deftere kayd idüb istihdâm eylesin.

118/Hüküm 597

Alınub mahlûl için virildi. Fî evâ'il-i Ramazân sene 978.

Dulkadir beglerbegisine hüküm ki, Akşehir sancağı begi mühürlü tezkire gönderüb vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden olub vilâyet-i Zülkadriye'de on bin akça tîmâr için emr-i şerîfe virilen dârende Behrâm için Kıbrus cezîresinde Magosa nâm kal'adan çıkan kefere muhârebesinde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, fi'l-vâkı' ol-mikdâr tîmâra emr-i şerîfe olub müyesser olmamış ise sâbıkâ emr olınan tîmârı ile emr olınan üç bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

119/Hüküm 598

Fî 13 Rebiü'l-âhir sene 982.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, cenâb-ı imâret-me'ab Adana sancağı begi İbrâhim mektûb gönderüb Ma'arra sancağında ve nâhiyesinde on bir bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Keyvân için Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre düşenden üç bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

119/Hüküm 599

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Haleb beglerbegisi Dervîş mektûb gönderüb Mısır çavuşlarından yevmi on iki akça 'ulûfeye mutasarrıf olan Hüseyin oğlı dârende İbrâhim için Kıbrus cezîresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın bedeli tîmâra emr idüb buyurdum ki, mezbûre emrüm üzre düşenden on iki bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

119/Hüküm 600

Cezâyir beglerbegisine hüküm ki, bundan âkdem Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmet ve yoldaşlık itmekle ibtidâdan üç bin akça tîmâr için emr-i şerîf virilen Yahya oğlı dârende Kademeri hâliyâ Magosa'dan hurûc iden kefere ile hır??? kalkub bir

yarârı atından yıkub kendü dahi mecrûh olmağın mezîd-i ‘inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb sâbika virilen hüküm alınub buyurdum ki, düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

119/Hüküm 601

Alınub mahlûle virildi. Fî 5 Receb sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağı begi Alî mektûb gönderüb Abdullah oğlı dârende Alî için Kıbrus cezâresinde Magosa’dan çıkan keferre muhârebesinde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden ibtidâdan altı bin akça tîmâr emr idüb buyurdum, emrüm mûcebince düşenden altı bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkiresin viresin.

119/Hüküm 602

Alınub mahlûle virildi. Fî 22 Şa‘bân sene 978. Bunda geldi.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir sancağı begi mektûb gönderüb Abdullah oğlı dârende Kasım için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal‘ası fethinde gereği gibi yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr idüb buyurdum, mezbûre düşenden üç bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

119/Hüküm 603

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kıbrus beglerbegisi Muzaffer mektûb gönderüb Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde kırk bir bin kırk beş akça ze‘âmetle İlbasan alay begisi olan dârende Hüseyin için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal‘ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i ‘inâyetimden beş bin akça terakki emr idüb buyurdum, emr olınan terakkisin tevcîh idüb tezkiresin viresin.

119/Hüküm 604

Fî 27 Ramazân 980.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Konya sancağında Belvîrân nâhiyesinde on dört bin akça tîmârı olan dârende Hüsrev için Kıbrus cezâresinde hıdmet ve yoldaşlık eylemişdür deyü bildürdüğün ecilden mezîd-i ‘inâyetimden beş bin akça

terakki emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre beş⁴⁶² akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

119/Hüküm 605

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Akşehir sancağı begi mühürlü tezkire gönderüb İlbasan sancağında Draç nâhiyesinde yirmi bin iki yüz elli beş akça ze'âmeti olan dârende Mehmed için Magosa'dan çıkan kefere⁴⁶³ muhârebesinde gereği gibi yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin üç bin akça terakki emr idüb buyurdum ki emrüm üzre üç bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

119/Hüküm 606

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Haleb çavuşlarından Ma'arra sancağında nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Hüseyin Çavuş fevt olub gedüğü hâlîdür deyü 'Üzeyr sancağında Derbisak nâhiyesinde Güdüm??? nâm karye ve gayriden altı bin akça tîmârı olan Hüseyin'e olmasın ricâ eyledüğün ecilden buyurdum ki, zikr olunan çavuşluk gedüğün mezbûr Hüseyin'e tevcîh idüb deftere kaydı istihdâm eyleyesin.

119/Hüküm 607

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Kengırı sancağı begi Alî mektûb gönderüb Aydın sancağında 32.289 akça ze'âmeti olan dârende Mustafa için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve Magosa'dan çıkan küffâr muhârebesinde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden beş bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, beş bin akça terakkisin tevcîh idüb tezkire viresin.

120/Hüküm 608

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Safer sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki,⁴⁶⁴ Anatoli beglerbegisi⁴⁶⁵ mektûb gönderüb garib yiğitlerden Abdullah oğlu dârende Sinân için Kıbrus cezâresinde hıdmetde bulunmuşdur

⁴⁶² Bin kelimesi atlanmış.

⁴⁶³ Kef harfinin keşidesi konulmamış.

⁴⁶⁴ Hüküm ki sözcüğü mükerrer yazılmış.

⁴⁶⁵ Hüküm ki(silinmiş)

deyü bildürmeğin ibtidâdan dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, emrüm üzere düşenden dört bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

120/Hüküm 609

Alınub tecdîd olındı. Fî Rebiü'l-evvel sene 9..

Şam beglerbegisine hüküm, hâlen Trablus kadîsıyla zahîre emîni Monlâ Ağa mektûb gönderüb za'îm Maksûd için 'asâkir-i mansûrenin mürûrunda gemilerin ve zahîrenin tedârikinde küllî hıdmeti ve sefer ve kifâyesi zuhûra gelmişdür deyü bildürdüğü ecilden beş bin akça terakki için hüküm-i şerîf yazıldı.

120/Hüküm 610

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Abdullah oğlu dârende Hüseyin gelüb Kıbrus cezîresinde yoldaşlıkda bulunmağla dört bin akça tîmâra hüküm-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Prizrin sancağında Tirgovişte nâhiyesinde Luka nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz dokuz dokuz akça tîmârı olan Behrâm cezîre-i mezbûrda fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin evvel hüküm alınub şartıyla hüküm yazıldı.

120/Hüküm 611

Buyurulmuşdur.

fî 14 Muharrem sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Ahmed gelüb Ohri sancağında Deبریçe nâhiyesinde sekiz bin yirmi beş akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Prizrin sancağında ve nâhiyesinde Dobrodol nâm karyeden yedi bin yüz yetmiş dört akça tîmâra mutasarrıf olan Alî tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

120/Hüküm 612

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Safer sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir begi mektûb gönderüb garib yiğitlerden Ramazân oğlu dârende Mustafa için Kıbrus cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde

hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub iki yarâr kâfir başın kesüb yararlık ve bahâdırlık eyledüğün bildirmeğın mezîd-i ‘inâyetimden dört bin akça tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

120/Hüküm 613

Buyurulmuşdur. Fî 10 Muharrrem sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, hâliyâ dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından dârende Dervîş Çavuş gelüb Kuddüs-i Şerîfe sancağında on üç bin dört yüz yirmi beş akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve Yanya sancağında Çernokošta nâhiyesinde Dermadeş??? nâm karyeden on bin akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed fevt olub tîmârı mahlûl olduğın bildürüb noxsânı tekmîl olmak üzere merkum Dervîş’e tevcîh olınmak için hüküm yazıldı.

120/Hüküm 614

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm, iftihârü’l-ümerâi’l-kirâm Niğde sancağı begi Mehmed dâme ‘izzuhû mektûb gönderüb dârende Emîr için Niğde sancağında Ürgüb nâhiyesinde iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olub fevt olan ‘Osmân nâm sipâhînin oğlı olduğın bildürüb kanun üzere tîmâr virilmek için hüküm yazıldı.

120/Hüküm 615

Fî 15 Ramazân sene 982.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, İlbasan sancağı begi mektûb gönderüb İlbasan sancağında Draç nâhiyesinde beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan Hüseyin oğlı dârende Divâne Memî için Kıbrus seferinde Magosa nâm kal‘adan çıkan küffâr ile sırıklaşub bir yarârı atından yıkmağın yoldaşlık itmeğın bin beş yüz akça terakki için hüküm yazıldı.

120/Hüküm 616

Fî 6 Cemâziyye’l-âhir sene 981.

Kıbrus beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ yanında istihdâm için defter çavuşları lâzım olmağın İçil sancağında Çerkenler ve gayri nâm karyelerden on dört bin sekiz yüz akça

tîmâra mutasarrıf olan dârende İbrâhim iki bin akça terakkiyle çavuş olmak için ve terakkisin düşenden tekmîl olunması için hüküm yazıldı.

120/Hüküm 617

Fî 24 Safer sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Beyşehir begi mektûb gönderüb Karagöz oğlu dârende Alî için yarâr olub Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğin beş bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden viresin.

121/Hüküm 618

Kıbrus beglerbegisine hüküm, hâliyâ yanında istihdâm için defter çavuşları lâzım olmağın İçil sancağında Serrâc ve gayri nâm karyelerden iki bin altı yüz doksan sekiz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Pîr Alî tîmârıyla çavuş olmak için hüküm yazıldı.

121/Hüküm 619

Kıbrus beglerbegisine hüküm, hâliyâ yanında istihdâm için defter çavuşları lâzım olmağın İçil sancağında ve gayri nâm karyelerden üç bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Kasım tîmârıyla çavuş olmak için hüküm yazıldı.

121/Hüküm 620

Kıbrus beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ yanında istihdâm için defter çavuşları lâzım olmağın İçil sancağında Uçarı nâm karyeden üç bin beş yüz on dört akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Turak iki bin akça terakkiyle çavuş olub terakkisin düşenden tevcîh olmak için hüküm yazıldı.

121/Hüküm 621

Kıbrus beglerbegisine hüküm, hâliyâ yanında istihdâm için defter çavuşları lâzım olmağın İçil sancağında Serrâc ve gayri nâm karyelerden iki bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Hızır tîmârıyla çavuş olmak için hüküm yazıldı.

121/Hüküm 622

Kıbrıs beglerbegisine hüküm, hâliyâ yanında istihdâm için defter çavuşları lâzım olmağın İçil sancağında ve gayri nâm karyelerden üç bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Timûr tîmârıyla çavuş olmak için hüküm yazıldı.

121/Hüküm 623

Fî 15 Cemâziyye'l-evvel sene 983.

Şam beglerbegisine hüküm, hâliyâ Trablus alay begisi mektûb gönderüb Trablus sancağında Betrun nâhiyesinde altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Ahmed için Kıbrıs seferinde Magosa nâm kal'a keferesiyle vâkı' olan muhârebe ve karavulda hıdmetde bulunmağın iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

121/Hüküm 624

Fî 5 Cemâziyye'l-evvel sene 983.

Şam beglerbegisine hüküm, Cebele alay begisi mektûb gönderüb Cebele sancağında Sahyun nâhiyesinde dört bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Alî Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın üç bin terakkiye hüküm yazıldı.

121/Hüküm 625

Şam beglerbegisine hüküm, hâliyâ Cebele alay begisi mektûb gönderüb Cebele sancağında ve nâhiyesinde altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mehmed Kıbrıs seferinde Lefkoşe Kal'ası fethinde yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın üç bin akça terakkiye hüküm yazıldı

121/Hüküm 626

Buyurılmışdur. Fî 28 Şevvâl sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Avlonya begi mektûb gönderüb dârende Ya'kûb için livâ-yı mezbûrda üç bin akçadan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda Premedi nâhiyesinde Sirpend??? nâm karyeden 3097 akça tîmârı olan Mehmed hüsn-i ihtiyâriyle tîmârından buna olmak şartıyla ferâgat itmeğın tevcih olinub şartıyla hüküm yazıldı. Bunda gelmişdür.

121/Hüküm 627

Buyurulmuşdur.

Dulkadirli beglerbegisine hüküm, Malâtiyye sancağı begi Ferhâd mektûb gönderüb dârende Şeyhî için livâ-yı mezbûrda Kederpit nâhiyesinde Samahar nâm karyeden ve gayriden 2999 akça tîmârı olub fevt olan Ahmed nâm sipâhînin oğlu olduğın bildürüb kanun üzre tîmâr için şartıyla hüküm yazıldı.

121/Hüküm 628

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Durmuş gelüb Tırhala sancağında 5999 akçadan ma'zûl olub Yanya sancağında Grebene nâhiyesinde Okserho??? nâm karyeden beş bin akça tîmâr müteveffâ Haydar tahvîlinden mahlûl olduğın bildürmeğın noksânı düşenden tekmîl olınmak üzre hüküm yazıldı.

122/Hüküm 629

Alınub mahlûle virildi. Fî 20 Receb sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Niğde sancağı begi Mehmed'in âdemlerinden Abdullah oğlu dârende Hüsrev için Kıbrıs cezâresinde Magosa nâm çeri kal'adan çıkan keferi muhârebesinde yoldaşlık itmeğın⁴⁶⁶ mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre emrüm üzre üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

122/Hüküm 630

Alınub gayri mahlûle virildi.

Karaman beglerbegisine hüküm, dârende vezîrim Mustafa Paşa edâmellahû te'âlâ iclâlühû âdemlerinden Abdullah oğlu Alî gelüb elinde ibtidâdan üç bin akça tîmâra emr-i şerîf olub müyesser olmaduğın ve İçil sancağında Silifke nâhiyesinde nâm karyeden ve gayriden dört bin tîmârı olub çeri sürücü olan Mehmed beş nefer sipâhîlerin icâzet alıvirmek bahânesiyle akçaların alub alay begine virdüğü mâ'il olub tîmârı alınmak

⁴⁶⁶ Kef harfinin keşidesi konulmamış.

fermân olunmağın mezbûr Alî'ye ziyâdesiyle hissesinin üzre tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

122/Hüküm 631

Fî 8 Muharrem sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Akşehir sancağı begi Hüsrev mühürlü tezkire gönderüb vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Mustafa için Kıbrus cezâresinde Magosa nâm kal'adan çıkan kefere muhârebesinde bir yarârın yıkub ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden ibtidâdan beş bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden beş bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

Yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Kırkkilise begi mektûb gönderüb dârende Hasan için hassa kalaycılarında iken 'ulûfesi bedeli üç bin akça tîmâra elinde emr-i şerîf olub müyesser olmaduğın ve livâ-yı mezbûrda Merâmlık??? nâhiyesinde Timurhüseyin??? nâm karyeden dört bin tîmârı olan Hızır Kıbrus'a gelmeyüb zıkr olınan tîmârın üç bin akçalık mezbûr Hasan'a tevcîh olunub hüküm yazıldı.

122/Hüküm 632

Fî 5 Cemâziyye'l-âhir sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağı begi Alî mektûb gönderüb Abdullah oğlı dârende Hüseyin için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezbûre emrüm mücebince düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

122/Hüküm 633

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Haleb zu'emâsından yirmi üç bin iki yüz akça ze'âmete mutasarrıf olan dârende Bâlî için Magosa kurbunda küffâr-ı hâksâr ile muhârebe olındıkda küllî yoldaşlık eylemişdür deyü bildürdüğün ecilden mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakki emr idüb müşârün-ileyhin emr olınan terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

122/Hüküm 634

Haleb beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mektûb gönderüb Hama sancağında Şeyzer nâhiyesinde yirmi⁴⁶⁷ altı bin akça ze‘âmete mutasarrıf olan dârende Mehmed için Magosa’dan muhârebe için atlu ve yaya kefere çıkdıkda bir yarib kesüb ziyâde yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i ‘inâyetimden dört bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

122/Hüküm 635

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Karagöz oğlu dârende Memî gelüb İlbasan alay begisi Hüseyin zîde mecduhû’nun âdemlerinden olub Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal‘ası fethinde baş kesüb yoldaşlıkda bulunmağla üç bin akça tîmâra emr-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Avlonya sancağında ve nâhiyesinde Radeniçe??? nâm karye ve gayriden dört bin yedi yüz akçalık tîmâra mutasarrıf olan Mustafa fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın evvel hüküm alınub bedeli virilmek için şartıyla hüküm yazıldı.

123/Hüküm 636

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, İlbasan alay begisi olan dârende Hüseyin zîde kadruhû gelüb hâliyâ Avlonya sancağında mutasarrıf olduğı ze‘âmeti sâbıka kırk bin akça iken binkere iki yüz akça Sigetvar terakkisine emr-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde Seniçani nâm karye ve gayriden dört bin altı yüz doksan sekiz akça tîmâra mutasarrıf olan Nasûh nâm sipâhî tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün ve Avlonya sancağında Timuriñçe nâhiyesinde nâm karye ve gayriden bin dört yüz akça yarâr hisse müteveffâ Mehmed tahvîlinden ve Avlonya sancağında ve nâhiyesinde Radeniçe??? nâm karye ve gayriden bin yedi yüz akça yarâr hisse müteveffâ Mustafa tahvîlinden ve Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde İruluşe??? nâm karye ve gayriden beş yüz akça yarâr hisse müteveffâ Yûsuf tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb

⁴⁶⁷ Yirmi sözcüğü Mükerrer yazılmış.

terakkisi'ye virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğin terakki hükmü alınub zikr olan kılıç tîmâr ile hisseler müşârün-ileyhin Hüseyin'in Kıbrus cezâresinde Lefkoşe fethinde zuhûra gelen hıdmeti mukabelesinde terakkisi'ye virilmek emr idüb dört yüz doksan sekiz akça ziyâdesiyle tevcîh olına deyü şartıyla hüküm yazıldı.

123/Hüküm 637

Buyurulmuşdur.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Sivâs sancağında Kâfirni nâhiyesinde Tazardamlu??? ve Görsem??? nâm karye ve gayriden on iki bin iki yüz yetmiş iki akçalık hisse tîmâra mutasarrıf olduğın ve cezâre-i Kıbrus'da ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla altı bin akça terakkiye hükm-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Sivâs sancağında Artukâbâd nâhiyesinde Peçin??? nâm karyeden altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan Ferhâd nâm sipâhî fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin evvel hüküm alınub ber-vech terakki tevcîh olına deyü hüküm yazıldı.

123/Hüküm 638

Buyurulmuşdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb Hüdâvendigâr sancağında üç bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Hamid sancağında Ağlasun nâhiyesinde Büğdüz nâm karyeden dört bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa harçlıkcısının işbu eli gidenden berü karavula vesâyir hıdmete gelmeyüb yoklanuldıkda ol-zamânda icâzetsüz öte yakaya gitdüğüne livâ-yı mezbûr çeribaşısı İshak ve alay çavuşu Bâlî şehâdet eyledüklerin bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin bedelinden bin dokuz yüz doksan dokuz akça ziyâdesiyle tevcîh olına deyü şartıyla hüküm yazıldı.

123/Hüküm 639

Buyurulmuşdur. Üzeyr begi kendü gelüb ricâ eylemişdür.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ öte yakaya kadirga kürekleri tedârik itmek için irsâl olınan Üzeyr begi Kurd dâme 'izzuhû'ya Karaman sipâhîlerinden Konya sancağında Belvîrân nâhiyesinde Dinek nâm karye ve gayriden dört bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan Cura istihdâm için ta'yîn olunmağın buyurdum ki, hükm-i

şerîfim vardukda mâ-dâm ki mezbûr mîr-i müşârün-ileyh yanında istihdâm üzre olan tîmârına ahardan kimesneyi dahl ve ta'arruz itdürmeyüb ve deftere dahi ol-vechile işâret itdirile şöyle bilesin. Amma kendü kolayına??? girmekden hazer idesin. 'Ulûfelerine i'timâd kılasın.

123/Hüküm 640

Buyurıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Yanya sancağında Grebene nâhiyesinde ve ve gayri nâm karyeden on bin sekiz yüz akça tîmârı olan dârende Bekir Kıbrus cezâresinde Magosa nâm kal'adan ceng için hurûc iden küffâr muhârebesinde bile olub bir yarâr atlu kâfiri atından yıkmağın iki bin akça terakki emr idüb buyurdum ki, elinde olanla terakkisine bedel düşenden bir tîmâr tevcîh idesin.

123/Hüküm 641

Fî 26 Cemâziyye'l-âhir sene 982.

Şam beglerbegisine hüküm, Kastamonı begi mektûb gönderüb Trablus sancağında Betrun nâhiyesinde on bir bin altı yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende İbrâhim için Kıbrus cezâresinde Magosa nâm kal'adan ceng için hurûc iden küffâr muhârebesinde bile olub bir yarâr atlu kâfiri atından yıkmağın bahâdırılık eyledüğün bildürdüğü ecilden beş bin akça terakki emr olunub buyurdum ki, düşenden elindeki ve terakkisi bedeli bir tîmâr tevcîh idesin.

123/Hüküm 642

Buyurulmuşdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Mahmûd gelüb Kıbrus'da ibtidâdan üç bin tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Hamid sancağında Gönen nâhiyesinde Kandaş nâm karyeden üç bin üç yüz akça tîmâr müteveffâ Hüseyin tahvîlinden mahlûl idüğün bildürmeğın evvel hüküm alınub buyurdum ki, tîmâr-ı mezbûrı ziyâdesiyle viresin.

Yazıldı.

Kıbrıs beglerbegisine hüküm, hâliyâ südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb kırk bin akça ile Lefkoşe garibleri ağası olan dârende Haydar Ağa zîde kadruhû Kal'a-ı Lefkoşe divârının yıkılan yerlerin yapmağda vesâyir hıdmetlerde gereği gibi istihdâm olunub sa'î ve ihtimâli zuhûra gelmişdür deyü bildürmeğin mezîd-i 'inâyetimden on bin akça terakkiyle ze'âmeti elli bin akça olmak emr idüb buyurdum ki, bundan sonra ağa olanlar kırk bin akça dirlikle olmak şartıyla müşârün-ileyhe düşenden elli bin akça bir ze'âmet tevcîh idesin.

124/Hüküm 643

Buyurıldı.

Haleb beglerbegisine hüküm ki, Tarsûs begi mektûb gönderüb Tarsûs sancağında Kusun nâhiyesinde yirmi bir bin beş yüz akça ze'âmeti olan dârende Semender⁴⁶⁸ için Kıbrıs cezîresinde Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlık eyledüğün bildürdüğü ecilden mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

124/Hüküm 644

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende İbrâhim gelüb Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde Çomacık hakıruk??? nâm karyeden dört bin yüz altmış akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Sefer nâm sipâhînin oğlu idüğün ve İlbasan sancağında Draç nâhiyesinde Kelavar nâm karyeden üç bin dört yüz yirmi dört akça tîmâra mutasarrıf olan Hızır bin Mustafa fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

124/Hüküm 645

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mehmed gelüb Avlonya sancağında Timurinçe nâhiyesinde üç bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve yine Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde Bardimaj nâm karyeden ve gayriden üç bin akça tîmârı

⁴⁶⁸ Gelüb(silinmiş)

olan Yûsuf tîmârından hüsn-i ihtiyâriyle mezbûr Mehmed'e olmak şartıyla ferâgat itdüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

124/Hüküm 646

Buyurulmuşdur.

Girne sancağı begisine ve kadîsına hüküm ki, mektûb gönderüb nefsi-i Girne ahâlisi ve Venedik'e tâbi' iken aslâ bir nesne teklîf olunmayub aluca hâl olub hâlâ dahi üslûb-ı sâbık üzre tekâlîf-i 'örfiyyeden ve gayriden mu'âf ve müsellemler olmak ricâ itdiklerin i'lâm eyledüğünüz ecilden kal'a-ı mezbûrenin ve iskelesinin lâzım olan hıdmetlerinden mâ-adâ hıdmet teklîf olunmamak emr idüb buyurdum ki, mezbûrlar kal'a-ı mezbûrun ve iskelesinin lâzım olan hıdmetleri mâ-dâm ki bî-kusûr edâ eylemeyeler sâyir 'avâriz-ı divânî ve tekâlîf-i 'örfiyyeden mu'âf olub ol-bâbda mezkûrlara hilâf-ı emr-i te'addî olunmaya, şöyle bilesin. Ba'de'z-zuhr hükm-i şerîfimi ellerinde ibka idesin.

124/Hüküm 647

Kıbrıs beglerbegisine hüküm ki, Kıbrıs cezîresinde vâkı' olan Kal'a-ı Lefkoşe gönüllüleri ağalığı sipâhî oğlanları cemâ'atından olub cezîre-i mezbûrda kapu kullarım kethüdâlığı hıdmetinde olan dârende Mehmed'e elli bin akça ze'âmetle tevcîh olunmuşdur buyurdum ki, cezîre-i mezbûrda düşenden mezbûra elli bin akça ze'âmet tevcîh idüb gönüllüler ağalığı hıdmetinde olmak üzre tezkiresin viresin. Şöyle bilesin.

124/Hüküm 648

Nişânlu'ya yazılmışdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya begi Alî mektûb gönderüb Rûm-ili çavuşlarından olub Selanik sancağında ve nâhiyesinde on dokuz bin sekiz yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mustafa için Kıbrıs cezîresinde Lefkoşe nâm kal'a muhârebesinde hıdmet ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın mezîd-i 'inâyetimden altı bin akça terakki virilmesin emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

125/Hüküm 649

Buyurulmuşdur ziyâdesiyle.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Avlonya begi mektûb gönderüb dârende Nasûh için livâ-yı mezbûrda beş bin yüz altmış sekiz akçadan ma'zûl olduğın ve Avlonya sancağında Premedi nâhiyesinde nâm karyeden ve gayriden 5999 akça tîmârı olan İbrâhim hüsn-i ihtiyâriyle mezbûr Nasûh'a olmak şartıyla ferâgat itdüğün bildürmeğın berât virilmek için hüküm yazıldı.

125/Hüküm 650

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, İlbasan begi mektûb gönderüb Mehmed oğlı dârende Dervîş için livâ-yı mezbûrda üç bin beş yüzden ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda İşpat nâhiyesinde nâm karyeden iki bin dokuz yüz akça tîmârı olan Alî oğlı Mehmed hüsn-i ihtiyâriyle mezbûra olmak şartıyla ferâgat itdüğün bildürmeğın tevcih idüb berâtı viresin deyü hüküm yazıldı.

125/Hüküm 651

Buyurulmuşdur.

Dulkadirli beglerbegisine hüküm, Mar'aş alay begisi Alî mektûb gönderüb dârende Yûsuf için livâ-yı Mar'aş'da resm-i talâk??? Karaski'den??? üç bin tîmârı olub fevt olan Kubâd'ın oğlı olduğın bildürmeğın kanun tîmâr şartıyla hüküm yazıldı.

125/Hüküm 652

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm, dergâh-ı âlî çavuşları oğullarından Seydî Çavuş oğlı dârende Hasan gelüb Kıbrus'da hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın ibtidâdan altı bin tîmâr emr idüb Akşehir sancağında ve nâhiyesinde Karaöyük nâm karyeden beş bin akça tîmârı olan Murâd ahar tîmâr alub işbu tîmâr mahlûl olmağın kendüye virilmesi bâbında 'inâyet ricâ itdüğü ecilden bin akça noksânı düşenden tekmîl olınmak üzere hüküm yazıldı.

125/Hüküm 653

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından dârende Ahmed Çavuş gelüb Aksarây sancağında mutasarrıf olduğu tîmârının bin yüz kırk dokuz akça noksânı olduğın ve Kıbrus cezâresinde Kal‘a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla üç bin akça terakkiye hüküm-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Kayseriyye sancağında İslâmlu nâhiyesinde Kirlün??? nâm karyeden iki bin beş yüz akça tîmâr müteveffâ Şâh Hüseyin tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın evvel hüküm alınub şartıyla hüküm yazıldı.

125/Hüküm 654

Buyurulmuşdur.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende İbrâhim gelüb Saruhân sancağında Gördek nâhiyesinde dört bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve bin akça Sigetvar terakkisine ve Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla iki bin akça terakki ahkâm-ı şerîfim virilüb müyesser olmaduğın Kengırı sancağında nâhiyesinde⁴⁶⁹ nâm karye⁴⁷⁰ ve gayriden sekiz bin altı yüz akça tîmâr müteveffâ İlyâs tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın terakkiye hükümleri alınub buyurdum ki, göresin. Bedelinden altı yüz akça ziyâdesiyle tevcîh olınmak için hüküm yazıldı.

125/Hüküm 655

Fî 17 Ramazân sene 980.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Kırkkilise sancağı begi Mehmed’in âdemlerinden kethüdâsı olan Abdullah oğlı dârende Ca‘fer Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal‘ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i ‘inâyetimden ibtidâdan üç bin emr idüb buyurdum, düşenden tevcîh idesin.

Bir sureti

Tecdîd olındı.

⁴⁶⁹ Nahiye ismi boş bırakılmış.

⁴⁷⁰ Karye ismi boş bırakılmış.

Müşârün-ileyhin âdemlerinden Abdullah oğlu Alî'ye Rûm-ilinde üç bin akça tîmâra hüküm virildi.

Bir sûreti

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Safer sene 979.

Müşârün-ileyhin âdemlerinden Hacı Nasûh oğlu Bâki'ye Rûm-ilinde üç bin akça tîmâra hüküm virildi.

126/Hüküm 656

Fî 26 Cemâziyye'l-âhir 978.

Sipâhîyân-ı Livâ-yı İnebahtı

Ze'âmet-i be-nâm-ı Piyâle karye-i Lardin??? ve gayrihi 33.000 terakki 350 cümle	Ze'âmet-i be-nâm-ı Hasan karye-i ve gayrihi 20.000 terakki 2000	Ze'âmet-i be-nâm-ı Mehmed karye-i Seyarud??? ve gayrihi 23.400 terakki 2000	Ze'âmet-i be-nâm-ı Hasan karye-i ve gayrihi 21.120 terakki 2000
Tîmâr-ı Kurd karye-i ve gayrihi 11.500 terakki 1500	Tîmâr-ı Kâtib Hüsrev karye-i 12.000 terakki 1500	Tîmâr-ı Mahmûd ser'asker karye-i Ma'hurlu 6353 terakki 1500 Alınub Fî .. sene 978.	Tîmâr-ı Bâlî karye-i Lala tâbi'-i mezbûr 7800 terakki 1500
Tîmâr-ı Sinân karye-i Dâvudlu 6500 terakki 1500	Tîmâr-ı Mustafa karye-i Ahmed ve gayrihi 4999 terakki 1500	Tîmâr-ı Mehmed karye-i ve gayrihi 5278 terakki 1500 Zâyi' sûretinden tekrâr virildi. Fî 22 Şa'bân sene 979.	Tîmâr-ı Hasan karye-i ve gayrihi 4999 terakki 1500
Tîmâr-ı İlyâs karye-i nâm-ı diğér 7200 terakki 1500	Tîmâr-ı Hüseyin karye-i Hacı 7133 terakki bin beş yüzdür. 1500	Tîmâr-ı Abdi karye-i tâbi'-i diğér 6000 terakki 1500	

Mezbûrlar Kıbrus cezâresinde gereği gibi hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın otuz bin akçalık olanlara üç bin akça bin beşer binlü olanlara ikişer bin sâyirlerine bin beş yüz akça için ahkâm yazıldı.

126/Hüküm 657

Fî 28 Safer sene 981.

Anatoli beglerbegisine hüküm, hâliyâ mektûb gönderüb Anatoli çavuşlarından İlyâs Çavuş hüsn-i ihtiyâriyle çavuşluk hıdmetinden ferâgat idüb yine mülâzım çavuşlarından Hamid sancağında Hacı nâm karyeden beş bin dört yüz elli iki akçalık tîmârı olan dârende Mahmûd'a virilmesin bildürdüğü ecilden İlyâs'ın çavuşlığı Mahmûd'a virilmek için hüküm yazıldı.

126/Hüküm 658

Buyurulmuşdur. Fî 23 Rebiü'l-âhir sene 981.

Karaman beglerbegisine hüküm, hâliyâ mektûb gönderüb Silifke çeribaşısı olan Cevâd için hıdmet ihmâli olub çeribaşılık 'uhdesinden gelmez deyü Silifke nâhiyesinde altı bin iki yüz seksân akçalık tîmârı olan dârende Eflâtûn'a virilmesin bildürdüğü ecilden nâhiye-i mezbûre çeribaşılığı Eflâtûn'a tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

126/Hüküm 659

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, hâliyâ Kastamonı sancağı begi mektûb gönderüb Köstendil sancağında altı bin beş yüz akça tîmârdan ma'zûl olub Rûm-ili çavuşlarından olan dârende Alî Kıbrus seferinde ziyâde hıdmetde bulunmağın mezîd-i 'inâyetimden üç bin akça terakki olmak için hüküm yazıldı.

126/Hüküm 660

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, hâliyâ İlbasan sancağı begi mektûb gönderüb İlbasan sancağında Yaroniş nâm karyeden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olan dârende Hasan Kıbrus seferinde Lefkoşe fethinde yoldaşlıkda bulunduğın bildürmeğın üç bin akça terakki hüküm yazıldı.

Yevmü'l-isneyn Fî 14 Cemâziyye'l-ulâ sene 978.

Karaman beglerbegisine hüküm ki, dârende İlyâs gelüb İçil sancağında Gülnâr nâhiyesinde 44.000 akça ze'âmeti olan Alî'nin oğlı olub zikr olınan ze'âmetinin dört bin akçalığın min-ba'd kendüye bedeli olmamak üzere merkum oğlı İlyâs'a olmak şartıyla virmeğın şartıyla hüküm yazıldı.

127/Hüküm 661

Buyurulmuşdur. Fî 6 Safer sene 981.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Ahmed gelüb İlbasan sancağında ve nâhiyesinde Şalis-i Bâlâ nâm karyeden üç bin üç yüz akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan Süleymân'ın sulbü oğlı olduğın ve livâ-yı mezbûrede İşpat nâhiyesinde Yaroniş nâm karyeden iki bin beş yüz akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Dervîş tîmârından buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürmeğın Dervîş tîmârı Ahmed'e tevcîh olunmak için hüküm yazıldı. Bunda geldi.

127/Hüküm 662

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm, hâliyâ mektûb gönderüb İçil sancağında İbrâhimler nâm karyeden iki bin yüz akça tîmâra mutasarrıf olub Ma'arra çeribaşısı olan Yûnus çeribaşılık hıdmeti 'uhdesinden gelmeyüb ve livâ-yı mezbûrede cemâ'at-i Arab-ı Ramazânî'den sekiz bin beş yüz elli üç akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Mehmed çeribaşılık 'uhdesinden geldüğün bildürmeğın tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

127/Hüküm 663

Buyurulmuşdur.

Karaman beglerbegisine hüküm, hâliyâ mektûb gönderüb İçil sancağında nâm karyeden beş bin akça tîmâra mutasarrıf olub Selendi çeribaşısı olan Nebî çeribaşılık 'uhdesinden gelmedüğün ve livâ-yı mezbûrede Hasanlar nâm karyeden dört bin akça tîmâra mutasarrıf olan dârende İbrâhim çeribaşılık 'uhdesinden gelüb kendüye virilmesin bildürmeğın tevcîh olunmak için hüküm yazıldı.

127/Hüküm 664⁴⁷¹

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, hâliyâ dârende Hızır gelüb Avlonya sancağında altı bin akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrede Timurinçe nâhiyesinde Miravirde??? nâm karyeden sekiz bin akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed fevt olub

⁴⁷¹(silinmiş)

tîmârı mahlûl idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın mezbûr Hızır'a bedelinden altı yüz akça ziyâde ile altı bin altı yüz akçalığın Hızır'a tevcîh olınmak için hüküm yazıldı.

127/Hüküm 665

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Anadolu beglerbegisi İskender mühürlü tezkire gönderüb Abdullah oğlı dârende Ferhâd için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdüğü ecilden ibtidâdan dört bin akça tîmâr emr idüb buyurdum, emrüm üzre düşenden dört bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

127/Hüküm 666

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 978.

Anadolu beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb garib yiğitlerden Ahmed oğlı dârende İdrîs için Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürdüğü ecilden mezîd-i 'inâyetimden ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, emrüm üzre üç bin akça tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

127/Hüküm 667

Fî 4 Zi'l-hicce sene 979.

Anadolu beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ mühürlü tezkire gönderüb garib yiğitlerden Murâd oğlı dârende Ahmed için Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmuşdur deyü bildürmeğın ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum, emrüm üzre üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

128/Hüküm 668

Cüzz-i sâdisdür.

Yevmü'l-Cum'a

Fî şehri 19 Cemâziyye'l-ulâ sene 978.

Buyurılmışdur. Fî 14 Ramazân sene 979.

Rûm beglerbegisine hüküm, Mehmed oğlı dârende Ahmed gelüb Kıbrus cezâresinde baş kesüb yoldaşlıkda bulunmağla üç bin akça tîmâra emr-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Sivâs sancağında Budaközi nâhiyesinde Eşençay nâm karye ve gayriden

iki bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâr müteveffâ Gülâbî tahvîlinden mahlûl idüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın evvel hüküm alınub şartıyla hüküm yazıldı. Fî 15 Cemâziyye’l-âhir sene 978.

128/Hüküm 669

Buyurulmuşdur. Fî gurre-i Zi’l-hicce sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Yanya alay begisi Alî zîde kadruhû mektûb gönderüb Yanya sancağında Çernokošta nâhiyesinde Zorişte nâm karyeden beş bin dokuz yüz doksan dokuz ma’ bedel dokuz bin akça tîmârı olan yeniçeri Ya’kûb Ohri sancağında Gora nâhiyesinde İstrelçe nâm karye ve gayriden altı bin akça tîmâra mutasarrıf olan Divâne Hızır oğlı Alî istibdâl itmek murâd edindiklerin bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın noksânı düşenden tekmîl olına deyü istibdâl tarîkiyle tevcîh olunmak için şartıyla hüküm yazıldı.

128/Hüküm 670

Buyurulmuşdur. Fî 29 Şevvâl sene 979.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, Ohri begi mektûb gönderüb Ohri sancağında Gora nâhiyesinde İstrelçe nâm karyeden altı bin akça tîmârı olan Divâne Hızır oğlı dârende Alî Yanya sancağında Çernokošta nâhiyesinde Zorişte karyeden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan yeniçeri Ya’kûb istibdâl itmek murâd edindiklerin bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın istibdâl tarîkiyle bedeli tevcîh olına deyü şartıyla hüküm yazıldı.

128/Hüküm 671

Buyurulmuşdur. Fî 29 Şevvâl sene 979.

Cezâyir beglerbegisine hüküm, İnebahtı begi mektûb gönderüb dârende Cihân için İnebahtı sancağında Dömke??? nâhiyesinde dört bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmâra mutasarrıf olan Mustafa Çavuş nâm sipâhînin oğlı olub elinde dirliğı olmaduğın ve Kıbrus cezâiresinde Kal’a-ı Lefkoşe fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın kanun üzre ibtidâdan tîmâr virilmek için şartıyla hüküm yazıldı.

128/Hüküm 672

Kıbrıs beglerbegisine hüküm, dârende Ya'kûb gelüb Tarsûs sancağında Bozok nâm karyeden altı bin akça tîmâra mutasarrıf olub tîmârıyla çavuş olmak bâbında 'inâyet ricâ itmeğın mezîd-i 'inâyetimden mezbûre düşenden çavuş gedüğü viresin. Emr idüb Lefkoşe Kal'asından 'ulûfelilerden bir çavuş gedüğü düşenden Ya'kûb'a tevcîh olunmak içün hüküm yazıldı.

128/Hüküm 673

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine, hâliyâ dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından dârende Dervîş Çavuş gelüb Kuddüs-i şerîfe sancağında on üç bin dört yüz yirmi beş akça tîmârdan ma'zûl olduğın ve Yanya sancağında Çernokošta nâhiyesinde Dermadeş??? nâm karyeden yedi bin yedi yüz beş akça tîmâra mutasarrıf olan Mehmed fevt olub tîmârı mahlûl olduğın livâ-yı mezbûrede nâm karyeden iki bin akça hisse tîmâra mutasarrıf Alî Kıbrıs seferine gelmeyüb ve karye-i mezbûreden üç bin akça hisse tîmâra mutasarrıf olan Murad dahi Kıbrıs seferine gelmeyüb tîmârları mahlûl olub kendüye virilmek bâbında 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla ve noksânı düşenden tekmîl olmak üzre tevcîh olunmak içün hüküm yazıldı.

128/Hüküm 674

Şam beglerbegisine hüküm, hâliyâ Ca'fer oğlı dârende Kasım gelüb Kıbrıs seferinde hıdmetde bulunmağın düşenden Şam'da yeniçeri gedüğü virilmek içün hüküm yazıldı.

129/Hüküm 675

Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Cemâziyye'l-âhir sene 978.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mektûb gönderüb ze'âmetle dergâh-ı âlî müteferrikalarından olan Lutffî'nin oğlı olub akrabâsından olan dârende Abdülkerîm içün Kıbrıs cezâresinde ziyâde yoldaşlık eylemişdür deyü bildürdüğün ecilden ibtidâdan on bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

Alınub mahlûle virildi. Fî 8 Receb sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Akşehir begi Hüsrev Beg mektûb gönderüb vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden olan dârende Mercân için Magosa'dan çıkan kefere muhârebesinde ziyâde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğin ibtidâdan altı bin tîmâr emr idüb buyurdum ki, düşenden tevcîh idesin.

129/Hüküm 676

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Eyne Beg oğlu dârende Mustafa gelüb üç bin tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın Ohri sancağında Akçahisâr nâhiyesinde müteveffâ Süleymân'dan üç bin tîmârı olan Mustafa oğlu Alî Kıbrus cezîresinde fevt olub tîmârı mahlûl idüğün bildürmeğin evvel hüküm alınub buyurdum ki, tîmâr-ı mezbûr mezkûr Alî tahvîlinden merkum Mustafa'ya tevcîh idüb tezkire viresin.

129/Hüküm 677

Alınub Haleb'e tebdil. Fî evâhir-i Ramazân sene 978.

Şam beglerbegisine hüküm ki, Dervîş Paşa tezkire gönderüb Trablus sancağında 5999 tîmârdan ma'zûl olan dârende Mehmed'e Şam sancağında altı bin tîmârı olub ahâr dirlik alan Mehmed'in tîmârı virilmesin ricâ itmeğin şartıyla bir akça ziyâdesiyle tevcîh olunmağa hüküm yazıldı.

129/ Hüküm 678

Fî 19 Şa'bân sene 979.

Haleb beglerbegisine hüküm, dârende za'îm 'Îsâ gelüb Tarsûs sancağında Kusun nâhiyesinde karye-i Hurma ve gayriden kırk beş bin yüz⁴⁷² yetmiş sekiz akça ze'âmetinin dört bin dokuz yüz yirmi beş akça yarâr nâm karye⁴⁷³ ve kendüye bir ber-vech tekâ'üd tevcîh olunub mâ-adâsı oğullarına min-ba'd kendü bedelin taleb eylememek üzere ferâgat itdüğün bildürmeğin deyü buyurdum ki, göresin. Fî'l-vâkı' livâ-yı mezkûrda ol-mikdâr ze'âmeti olub ve ze'âmetinin ol-mikdârı kendüye ber-vech tekâ'üd tevcîh olunub mâ-adâsı min-ba'd bedelin taleb eylememek üzere ferâgat iderse zikr olunan karyeyi kendüye ber-vech tekâ'üd tevcîh idüb şartıyla mezkûr üzere tezkiresin viresin.

⁴⁷²(silinmiş)

⁴⁷³ Karye ismi boş bırakılmış.

129/Hüküm 679

Fî 16 Şa‘bân sene 979.

Haleb beglerbegisine hüküm, dârende za‘îm Ya‘kûb gelüb Tarsûs sancağında yirmi iki bin akça ze‘âmetden ma‘zûl olduğın ve livâ-yı mezbûrda kırk beş bin yüz yetmiş sekiz akça ze‘âmeti olan babası ‘Îsâ zikr olınan ze‘âmetinin otuz bin akçalığından min-ba‘d bedelin taleb eylememek üzere mezbûra olmak şartıyla ferâgat itdüğün bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki, fi’l-vakı‘ livâ-yı mezkûrda ol-mikdâr ze‘âmetden ma‘zûl olub merkum babası ze‘âmetinin ol-mikdârından min-ba‘d bedelin taleb eylememek üzere buna olmak şartıyla ferâgat iderse sekiz bin akça ziyâdesiyle otuz bin üzere tevcîh idüb tezkiresin viresin.

130/Hüküm 680

....

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, dârende Haydar gelüb Paşa sancağında 8299 akça tîmârdan ma‘zûl olduğın ve Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde⁴⁷⁴ nâm karyeden 9200 akça tîmârı olan Mıdık??? Kıbrus cezîresinde fevt olub mahlûl olmağın kendüye virilmek bâbında ‘inâyet ricâ itmeğın ziyâdesiyle 9200 akça üzere tevcîh idesin deyü şartıyla hüküm yazıldı.

130/Hüküm 681

Alınub Haleb’e tebdîl olındı. Fî evâ’il-i Ramazân sene 978.

Diyârbekir beglerbegisine hüküm ki, hâliyâ Habur sancağı begi Mehmed’in âdemlerinden Kul oğlı dârende Mehmed Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal‘ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın mezîd-i ‘inâyetimden ibtidâdan üç bin akça tîmâr emr idüb buyurdum ki, mezkûra düşenden üç bin akça bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

Alınub tecdîd hüküm olındı. Fî 14 Cemâziyye’l-evvel sene 984.

Bir sûreti

⁴⁷⁴ Karyenin ismi tam da hükmün silik çıktığı yerinde olduğu için okunma ihtimali güçtür.

Müşârün-ileyhin âdemlerinden Abdullah oğlu Hasan'a ibtidâdan üç bin tîmâr için⁴⁷⁵
Diyârbekir beglerbegisine yazıldı.

Bir sûreti

Müşârün-ileyhin âdemlerinden Abdullah oğlu Hüseyin'e ibtidâdan üç bin tîmâr için⁴⁷⁶
Karaman beglerbegisine hüküm yazıldı.

130/Hüküm 682

Fî 22 Şa'bân sene 980.

Rûm-ili beglerebegisine hüküm ki, dârende Mahmûd gelüb Paşa sancağında Manastır nâhiyesinde Bogodin nâm karyeden sekiz bin sekiz yüz akça tîmârdan ma'zülle fevt olan Yûsuf'un üçüncü oğlu olup Kıbrus cezâiresinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın kanun üzre tîmâra emr virilüb müyesser olmaduğın ve Prizrin sancağında ve nâhiyesinde Buban??? nâm karyeden üç bin akça tîmârı olan Yûsuf oğlu Mustafa nâm karındaşı ahar tîmâra tâlib olup tasarrufunda olan tîmârından buna olmak şartıyla ferâgat eyledüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın şartıyla hük-m-i şerîf yazıldı.

130/Hüküm 683

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, dârende Mustafa gelüb Yanya ancağında Korendoz nâhiyesinde yirmi altı bin akça ze'âmete mutasarrıf olup Kıbrus cezâiresinde Kal'a-ı Lefkoşe fethinde hıdmetde bulunmağla üç bin akça terakki emr idüb müyesser olmaduğın bildürmeğın ve hâlen kal'a-ı mezbûre fethinde ziyâde yoldaşlık idüb bir yarâr kapudâni dutub getürüb yedi bin akça terakki emr idüb dahi emr olunmağın sâbıka virilen üç bin akça terakki hükmü alınub buyurdum ki, müşârün-ileyhin sâbıka emr olunan üç bin akça terakkiyle hâliyâ fermân olunan yedi bin akça terakkisin düşenden tevcîh idüb tezkire viresin.

130/Hüküm 684

Fî 27 Şa'bân sene 979.

Karaman beglerbegisine hüküm, dârende Berakât gelüb Niğde sancağında Asıl Hacı nâm cemâ'at ve gayriden 4500 tîmârı olub⁴⁷⁷ bin beş yüz akça terakkiye emr virilüb⁴⁷⁸

⁴⁷⁵ Karaman(silinmiş)

⁴⁷⁶ Diyârbekir(silinmiş)

müeyesser olmaduğın ve yine tîmâr-ı mezbûrdan mukarrer iki bin akça hisse müteveffâ karındaşı Hamza tahvîlinden mahlûl olduğın bildürüb kendüye noksânı'yçün bâbında 'inâyet ricâ itmeğin hüküm alınub müstakil kılıç değil ise ziyâdesiyle tevcîh idesin deyü hüküm yazıldı.

130/Hüküm 685

Alınub mahlûle virildi. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 978.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm, mahrûse-i Mısır müteferrikalarından yevmî on beş akça 'ulûfesi olan Mehmed oğlı Ahmed Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası yürüyüşünde bir yarâr kâfir başın kesüb yoldaşlıkda bulunmağın 'ulûfesine bedel on beş bin tîmâr için hüküm yazıldı.

131/Hüküm 686

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, dârende Alî gelüb Hamid sancağında Ağlasun nâhiyesinde on bin dokuz yüz otuz akça tîmârı olub Menteşâ sancağında Balât nâhiyesinde sekiz bin yedi yüz yirmi üç akça tîmârı olan Turhân⁴⁷⁹ ile istibdâl murâd itdüğün noksânı tekmîl olmak üzere şartıyla yazıldı.

Bir sûreti

Mezbûr Turhân mezkûr Alî ile istibdâl murâd itdüğün bedelinden iki yüz yedi akça ziyâdesiyle sekiz bin dokuz yüz otuz akçalık tevcîh olunmak için şartıyla yazıldı.

131/Hüküm 687

Haleb beglerbegisine hüküm, dârende Mahmûd gelüb Haleb sancağında Matah nâhiyesinde 'Abtin nâm karye ve gayriden yirmi beş bin seksân sekiz akça ze'âmete mutasarrıf iken fevt olan 'Ömer'in oğlı olub dirliği olmağın ve müteveffâ babasının yirmi bin sekiz yüz seksân akçası Adana alaybegisi olan dârende Nasreddîn zîde kadruhû'ya virilüb bâkî kalan beş bin akça ifrâzı kendüye virilmesi bâbında 'inâyet ricâ itmeğin şartıyla hüküm yazıldı.

⁴⁷⁷ Ve tîmârının(silinmiş)

⁴⁷⁸ Noksânı(silinmiş)

⁴⁷⁹ Turhan isminin Tur kısmı metinde çıkmamış. Turhan olduğu, devamda gelen bağlayıcı pasajdan mezbûr Turhan ifadesiyle anlaşılmaktadır.

131/Hüküm 688

Haleb beglerbegisine hüküm ki, vezîrim Mustafa Paşa âdemlerinden dârende Alî bin Mahmûd gelüb sâbıka⁴⁸⁰ on beş akça ile Van çavuşlarından iken Kıbrus cezâresinde Lefkoşe Kal'ası muhâsarasında ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağın bedeli tîmâra emr-i şerîf virilüb müyesser olmaduğın ve Birecik sancağında ve nâhiyesinde karye-i Karaali ve gayriden on altı bin dört yüz akça tîmâr müteveffâ Ferrûh tahvîlinden mahlûl⁴⁸¹ idüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın evvel hüküm alınub müteveffâ Ferrûh tahvîlinden ziyâdesiyle mezbûr Alî'ye tevcîh idüb tezkire viresin.

131/Hüküm 689

Karaman beglerbegisine hüküm ki, Niğde sancağı begi Mehmed mektûb gönderüb Niğde sancağında ve nâhiyesinde Katre nâm karyeden dört bin akça kılıç tîmârı olan Süleymân oğlu İbrâhim ve Andala nâm karye ve gayriden bin dokuz yüz akça hisse tîmârı olan 'Âbid oğlu Veled Gidedis nâm karyeden iki bin iki yüz seksân akça hisse tîmârı Seydî oğlu Mustafa nâm sipâhî için Kıbrus cezâresinde icâzet şartı'yuçün gidüb yoklamada mevcûd olmamışlardır deyü tîmarları bir görilüb Adana sancağında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olan dârende Kâtib Ahmed'e olmasın ricâ itmeğın buyurdum ki göresin. Fi'l-vâkı' mezbûr kâtib Ahmed livâ-yı mezkûrda ol-mikdâr tîmârdan ma'zûl olub min-ba'd dirliğı olmıyanlardan kaydı ibrâz iderse sipâhîler icâzet şartı'yuçün gideri cümlesinin tîmârı müstakil kılıçlar olmayub biri kılıç sâyirleri hisse ise mezbûr Ahmed'in yoldaşlığı mukabilinde tevcîh idesin.

131/Hüküm 690

Alınub mahlûle virildi. Fî 22 Şa'bân sene 978.

Anatolî beglerbegisine hüküm ki, Kapudânım Alî mühürlü tezkire gönderüb Musul sancağında ve nâhiyesinde yedi bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârdan ma'zûl olan dârende Mehmed için Kıbrus cezâresinde hıdmet eylemişdür Anatolî'da tîmâr ricâ itmeğın iki bin akça terakki ile düşenden tîmâr emr idüb mezbûr ol-mikdâr tîmârdan ma'zûl olub min-ba'd dirliğı olmıyanlardan değil ise iki bin akça terakkisiyle ferâgat Anatolî'da düşenden bir tîmâr tevcîh idüb tezkire viresin.

⁴⁸⁰ Van(silinmiş)

⁴⁸¹ Olan(silinmiş)

131/Hüküm 691

Fî 25 Cemâziyye'l-evvel sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, mühürlü defter gönderüb Abdullah oğlu dârende Bayrâkdâr Mahmûd için Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe fethinde ziyâde yoldaşlık itmişdür deyü bildürmeğın ibtidâdan beş bin akça tîmâra emr virilmişdür.

132/Hüküm 692

‘An cemâ‘at-i yeniçeriyân dergâh-ı âlî ki merd-i tîmârındır.

Rûm-ili'ne Halîl Delvine kanun üzre tîmâra buyurıldı. Fî 19 Şa'bân sene 980.	Rûm-ili'ne Dâvûd kanun üzre tîmâra buyurıldı. Zâyi' suretinden emri şerîf teslim fî 11 Şevvâl sene 980.	Rûm-ili'ne Hüseyin ilçî kanunları üzre Buyurıldı	Rûm'a Süleymân Karahisâr kanunları üzre Fî 22 Şevvâl sene 979.	Cezâyir'e Mehmed (bin) Hasan kanun üzre
Anatoli'ya Ma'den Abdullah kanunları üzre	Rûm-ili'ne Hüseyin Sivâs kanunları üzre Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Ramazân sene 979.	Rûm-ili'ne Ahmed Mora kanunları üzre Fî 4 Rebiü'l-âhire sene 981.	İskender Delvine kanunları üzre Âmed fî 7 Ramazân sene 980.	Rûm-ili'ne Kasım kanunları üzre Fî 11 Şevvâl sene 980.
Rûm-ili'ne Kasım Belgrad kanunları üzre Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 978.	Alâcahisâr'a Bekir solak kanunları üzre	Rûm-ili'ne Velî Kalkandelen kanun üzre	Rûm-ili'ne Hamza kanun üzre Fî 7 Ramazân sene 980.	Mustafa ilçî bin ziyâde ile kanunlarından on bin tîmâr buyurıldı. Âmed Fî 25 Receb sene 979.
Yûsuf emîn kanunlarından bin akça ziyâde ile tîmâr buyurıldı.	Yûsuf Alî kethüdâ-yı cemâ'at kanunları üzre Fî 16 Safer 981.	İbrâhim kethüdâ-yı cemâ'at kanunları üzre Fî 3 Ramazân sene 979.	Nasûh solak kanunları üzre Alınub tecdîd olındı. Fî sehl-i Zi'l-ka'de sene 981.	Cezâyir'e İskender solak kanunları üzre Fî 15 Ramazân sene 982.

Rûm-ili'ne Mehmed garibler solak kanunları üzre Alınub mahlûle virildi. Fî evâhir-i Zi'l- hicce sene 978.	Tımışvâr'a Alâcahisâr solak kanunları üzre	Rûm'a Kasım garibler solak kanunları üzre ikrârı virildi. Fî 29 Cemâziyye'l- âhir sene 979.	Rûm-ili'ne İskender ile Yenişehir solak kanun üzre	Cezâyir'e Alî solak kanunları üzre Zâyi' sûretinden. Fî 3 sene 979.

Rûm-ili'ne
Mehmed (bin)
İskender solak
kanunları üzre
Fî 26 Şa'bân
sene 979.

Yekûn

Neferân

26

Mezbûrun yirmi altı nefer yeniçeriler Kıbrıs cezâresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda buldukları ecilden isimleri tahtında işâret olunan yirlerde tîmâr için hüküm yazıldı.

132/Hüküm 693

İsmâ'îl cümle cemâ'at-i yeniçeriyân-ı Şam cemâ'at-i Sülûk Ferhâd bölük Hasan birâder-i Alî Hasan gedüğü Abdullah oğlu Mehmed'e	Bölük-i Kasım birâder-i Nasûh gedüğü Hüseyin oğlu Mustafa'ya Mehmed birâder-i Kul yevm 5 Hüseyin oğlu Mustafa'ya	Cemâ'at-ı Ca'fer bölük 'Ömer Mustafa birâder-i Yûsuf Mehmed yevm 5 gedüğü Mehmed birâder-i Kul'a	Cemâ'at-ı Ferhâd bölük-i Hüseyin bin Alî Mehmed birâder-i yevm 5 gedüğü Abdullah oğlu Hasan'a
Cemâ'at-ı Murâd bölük-i Mûsâ birâder-i Velî Ramazân Abdullah yevm 5 gedüğü Mehmed oğlu Yahya'ya	Cemâ'at-ı Hurrem bölük-i Hüsrev bin Abdullah Mehmed birâder-i Kul yevm 5 gedüğü Mehmed birâder-i Ayvâz'a	Bölük-i Mehmed birâder-i Karagöz Hasan Hüseyin yevm 5 gedüğü birâder-i Kul'a	Cemâ'at-ı Mustafa bin Abdurrahman Mehmed birâder- i Alî yevm 5 gedüğü Mehmed birâder-i Alî'ye

Mezbûrlar sekiz nefer Şam yeniçerileri'ychün hâlâ Şam yeniçerileri kethüdâsı olan Mustafa tezkire gönderüb cezîre-i Kıbrus'da yazılı olub gelmeyüb ol sebebden mahlûldür deyü isimleri tahtında işâret olınanlar için cezîre-i mezbûrede Kal'a-ı Lefkoşe yürüyüşünde baş kesmişdür deyü bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın buyurdum ki, hükm-i hümâyûnum târîhinden zıkr olınan gedükleri mezbûrlara tevcîh idesın deyü muttasılan hükm-i şerîf yazıldı. El-vâkı' fi evâ'il-i Cûmâde'l-evvel sene 978.

133/Hüküm 694

Bir şartıyla buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Avlonya sancağında Belgrad nâhiyesinde Foliç??? nâm karye ve gayriden yirmi bin kırk sekiz akça ze'âmete mutasarrıf olan dârende-i fermân Yahya zîde kadruhû Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub hâlen tavâf-ı beytullâhu'l-harâm ve ziyâret-i ravza-i mutahhara-i hazret-i seyyidü'l-enâm aleyhi's-selâtü ve's-selâma niyet idüb ol-bâbda südde-i sa'âdetimden icâzet ricâ itmeğın buyurdum ki, cezîre-i Kıbrus hıdmeti bertaraf olıncaya değın yerine kanun üzre yarâr cebelilerin koyub dahi varub hacc-ı mebrûrı edâ idüb gelinceye değın ze'âmetine kimesneyi dahl itdürmeyüb deftere dahi ol-vechile işâret itdüresın, şöyle bilesın.

133/Hüküm 695

Fî 5 Receb sene 979.

Anatoli beglerbegisine hüküm ki, Kengırı begi Alî mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda Tosya nâhiyesinde on dört bin altı yüz altmış altı akça tîmâra mutasarrıf olan dârende Hüseyin için Kıbrus cezîresinde Lefkoşe Kal'ası fethinde ziyâde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunub baş kesdüğün bildürüb 'inâyet ricâ itmeğın iki bin akça terakkiye hüküm yazıldı.

133/Hüküm 696

Buyurulmuşdur. Zâyi' sûretinden virildi. Fî 29 Safer sene 981.

Rûm beglerbegisine hüküm ki, Bozok begi Çerkes dâme 'izzuhû mektûb gönderüb dârende Bektâş için Bozok sancağında Karadere nâhiyesinde Harbendelu nâm karye ve gayriden dört bin yüz yedi akça tîmâra mutasarrıf iken fevt olan dârende Kirfâl'ın oğlı

olub elinde dirliği olmaduğın ve Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunduğın bildürüb ‘inâyet ricâ itmeğin buyurdum ki, göresin. Kanun üzre ibtidâdan tîmâr buyurıldı deyü şartıyla hüküm yazıldı.

133/Hüküm 697

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Hacı oğlı dârende Murâd gelüb Paşa sancağında Timurhisâr nâhiyesinde nâm karyeden⁴⁸² beş bin dokuz yüz doksan dokuz akça tîmârı olub düstûr-ı mükerrerem müşîr-i efhâm vezîrim Mustafa Paşa edâmellahû te‘âlâ iclâluhû ile Kıbrus cezâresinde bile olub zikr olan tîmârına sehven ve ta‘arruz olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin buyurdum ki, hük-m-i şerîfim vardukda mezbûr Murâd mûmâ-ileyh vezîrim ile mâ-dâm ki cezâre-i mezbûrda sefer-i hümâyûnum hıdmetinde olan tîmârına ahardan kimesneyi dahl ve ta‘arruz itdürmeyüb ve defterde dahi ol-vechile işâret itdüresin, şöyle bilesin.

133/Hüküm 698

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Yanya sancağında Batikoz??? nâhiyesinde altı bin akça tîmârı olub Yanya çeribaşısı olan dârende Mehmed gelüb Kıbrus cezâresinde hıdmetde ve yoldaşlıkda bulunmağla iki bin akça terakkiye emr-i şerîfim virilüb müyesser olmaduğın ve Yanya sancağında Çemrenik nâhiyesinde Sengi??? nâm karye ve gayriden beş bin akça tîmârı olan Hüseyin tîmârından ferâgat idüb öte yakaya geçmesi’yçün üç bin akçalığı ahara virilüb iki bin akça ifrâzı mahlûl kalduğın bildürüb kendüye terakkisi için virilmek bâbında ‘inâyet ricâ itmeğin evvel hüküm alınub şartıyla hüküm yazıldı.

133/Hüküm 699

Buyurulmuşdur.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Ofçabolı yörükleri sübaşısı olan Velî mektûb gönderüb zikr olan yörükler ser‘askeri Pîrî için Yörük tâ’ifesinin ba‘zısından beşer

⁴⁸² Karyenin ismi belirtilmemiş.

altışar filori alub icâzet virdüğü sâbit olub mûceb-i ‘azl olduğın ve Pîrî dârende Mehmed Cemâl’a virilmesin ricâ eyledüğü ecilden hüküm yazıldı.

Yazıldı. Yazıldı.

Rûm-ili beglerbegisine hüküm ki, Hızır oğlu dârende Hamza gelüb bundan âkdem Budun yeniçerilerinden yirmi ikinci bölükde yevmî beş akçası var iken fethinde yoldaşlık itmekle Budun’da altı bin tîmâra 974 Rebiü’l-âhiri evâsıtında emr virilüb müyesser olmaduğın ve Ohri sancağında Depri nâhiyesinde Pariş??? nâm karyeden dört bin tîmâr müteveffâ Ahmed tahvîlinden mahlûl idüğün bildürmeğın şartıyla emr yazıldı.

134

Defter

Bu küçük defteri bulunduğı yerine rabt iderlerken ba‘zı sahîfelerin ters ve yanlış rabt itmiş olmalarıyla tedkîk idilerek sahîfe sırası te’lîf idilmiş ve o sûretle ayrıca sahîfe numruları vaz‘ idilmiş olmağla konulan sahîfe numrusı sırasıyla okunmasın iktizâ ider.

KAYNAKÇA

Arşiv Vesikaları

BOA, DFE.RZ.d..0031/30, 51, 64, 87, 120, 121, 193, 195, 205, 206, 207, 208, 223, 236, 238, 240, 433, 434, 449, 450, 502, 549, 550, 561, 564, 568, 569

BOA, DFE.RZ.d..0032/66, 69, 75, 93, 108, 111, 140, 156, 157, 167, 171, 261, 341, 342, 343, 349, 350, 358

BOA, DFE.RZ.d..0033/4, 6, 7, 28, 130, 146, 150

BOA, DFE.RZ.d..0035/6, 7, 12, 17, 30, 31, 67, 68, 88, 144, 434, 493, 528, 530, 539, 540, 570, 573, 575, 576

BOA, DFE.RZ.d..0037/4, 12, 77, 439, 430, 431, 457, 458, 474, 478, 700, 716, 717

BOA, DFE.RZ.d..0038/219

BOA, DFE.RZ.d..2113/2

BOA, DFE.RZ.d..0044/172, 323

BOA, DFE.RZ.d..0046/12

BOA, KK.d...2551

Kaynak Eserler

- 12 Numaralı Mühimme Defteri(978-979/1570-1572). Yay. Haz. Vahdettin Atik vd. c. 1-2, Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1996.
- 166 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri(930/1537). Yay. Haz. Ahmet Özkılınç vd. Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1995.
- 167 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Rûm-İli Defteri(937/1530) II. Yay. Haz. Ahmet Özkılınç vd. Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2004.
- 367 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Rûm-İli Defteri İle 94 ve 1078 Numaralı Avlonya Livâsı Tahrîr Defterleri(926-1520/ 937-1530) II. Yay. Haz. Ahmet Özkılınç vd. Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2008.
- 387 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Karaman ve Rûm Defteri(937/1530) I. Yay. Haz. Ahmet Özkılınç vd. Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1996.
- Gelibolulu Mustafa Âlî. *Siyaset Sanatı: Nushatü's-Selâtîn*. Haz., Faris Çerçi, İstanbul: Büyüyen Ay Yayınları, 2015.
- Hacı Halife Mustafa b. Abdullah Kâtip Çelebi. *Tuhfetü'l-Kibâr fî Esfâri'l Bihâr*. Haz., İdris Bostan, Ankara: Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, 2008.
- Hasan Bey-zâde Ahmed Paşa. *Hasan Bey-zâde Târîhi Metin-926-1003/1520-1595*. Haz. Şevki Nezihi Aykut, c. 2, Ankara: TTK Yayınları, 2004.
- Kıbrıs Şer'iyeye Sicilleri: 1/A Numaralı Kıbrıs Şer'iyeye Sicili(Hicri 988-1003/1580-1595). Yay. Haz. Soyalp Tamçelik- Mustafa Kemal Kasapoğlu, Lefkoşa: Kıbrıs Vakıflar İdaresi 1571, 2018.
- Peçevî İbrahim Efendi. *Târîh-i Peçevî*. c. I, İstanbul: Matbaa-i Âmire, 1283.
- Reinhold Lubenau. *Reinhold Lubenau Seyahatnamesi: Osmanlı Ülkesinde, 1587-1589*. Çev., Türkis Noyan, c. 1-2, İstanbul: Kitap Yayınevi, 2012.
- Selanikî Mustafa Efendi. *Tarih-i Selanikî*. c. I-II, Haz., Mehmet İpşirli, Ankara: TTK Yayınları, 2007.
- Stephan Gerlach. *Türkiye Günlüğü 1573-1576*. c. 1-2, Çev., Türkis Noyan. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2010.
- Venedik Elçilerinin Raporlarına Göre: Kanunî ve Pargalı İbrahim Paşa*. Ed. Erhan Afyoncu, İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2012.

Kitaplar

- Akbayar, Nuri. *Osmanlı Yer Adları Sözlüğü*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2001.
- Akdağ, Mustafa. *Türkiye’de Dirlik ve Düzen Kavgası: Celâlî İsyânları*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2017.
- Akdağ, Mustafa. *Celali Karışıklıklarının Başlaması*. Erzurum: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1963.
- Akgündüz, Ahmet. *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri: 7/I. Kitap Kanunî Devri Kanunnâmeleri(IV) 7/II. Kitap II. Selim Devri Kanunnâmeleri*. İstanbul: OSAV, 1994.
- Akgündüz, Ahmet. *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri: 6. Kitap Kanunî Devri Kanunnâmeleri II. Kısım Eyalet Kanunnâmeleri(II)*. İstanbul: OSAV, 1993.
- Alasya, H. Fikret. *Kıbrıs Tarihi ve Kıbrıs’da Türk Eserleri*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1977.
- Anadolu, Karaman, Rum, Diyarbakır, Arap ve Zülkadriye Eyaletleri(1530-1556) (Şam ve Halep Dahil)*. Yay. Haz., Ahmet Özkılınç-Ali Coşkun-Abdullah Sivridağ, Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2013.
- Arbel, Benjamin. “Cyprus on the Eve of the Ottoman Conquest”. *Ottoman Cyprus: A Collection of Studies on History of Culture*. Ed. Michelis N. Michael-Matthias Kappler-Eftihios Gavriel, Wiesbade: Harrassowitz Verlag, 2009, 37-49.
- Beldicanu, Nicoara. *XIV. Yüzyıldan XVI. Yüzyıla Osmanlı Devleti’nde Tımar*. Çev. Mehmet Ali Kılıçbay, Ankara: Teori Yayınları, 1985.
- Bostan, İdris. “Kıbrıs seferi günlüğü ve Osmanlı donanmasının sefer güzergahı”. *Osmanlı Akdenizi*. İstanbul: Küre Yayınları, 2017.
- Bostan, İdris. “II. Bayezid Döneminde Osmanlı Denizciliği”. *Türk Denizcilik Tarihi*. c. 1, Ed. İdris Bostan-Salih Özbaran, İstanbul: Deniz Basımevi Müdürlüğü, 2009, 111-121.
- Bostan, İdris. *Beylikten İmparatorluğa Osmanlı Denizciliği*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2008.
- Braudel, Fernand. *Akdeniz ve Akdeniz Dünyası*. c. 2, Çev., Mehmet Ali Kılıçbay, İstanbul: Eren Yayınları, 1990.

- Brummet, Palmira. "İnebahtı Paradigmasına Yeniden Bakış: 16. Yüzyılda Osmanlıları Tanımak" *Rönesans ve Osmanlı Dünyası*, Çev., Ebru Kılıç, İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2018, 81-115.
- Brummet, Palmirra. *Osmanlı Denizgücü: Keşifler Çağında Osmanlı Denizgücü ve Doğu Akdeniz'de Diplomasi*. Çev., H. Nazlı Pişkin, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2009.
- Costantini, Vera. "An Old Location's New Life: Early-Ottoman Lefkoşa". *Studies On Ottoman Nicosia*. Ed. Mehmet Demiryürek vd. İstanbul: The Isis Press, 2019, 25-37.
- Costantini, Vera. "In Search of Lost Prosperity: Aspects and Phases of Cyprus's Integration into the Ottoman Empire". *Ottoman Cyprus: A Collection of Studies on History of Culture*. Ed. Michelis N. Michael-Matthias Kappler-Eftihios Gavriel, Wiesbade: Harrassowitz Verlag, 2009, 49-63.
- Çerçi, Faris. *Gelibolulu Mustafa Âli ve Kühü'l-Ahbâr'ında II Selim, III. Murat ve III Mehmet Devirleri*. c. II, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları, 2000.
- Çevikel, Nuri. *Kıbrıs: Akdeniz'de Bir Osmanlı Adası(1570-1878)*. İstanbul: 47 Numara Yayıncılık, 2006.
- Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügât*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2015.
- Emecen, Feridun. *Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi(1300-1600)*. İstanbul: İş Bankası Yayınları, 2016.
- Emecen, Feridun. "Kıbrıs'ta İlk Osmanlı İdari Yapılanması". *Dünden Bugüne Kıbrıs Meselesi*. Ed. Ali Ahmetbeyoğlu-Erhan Afyoncu, İstanbul: TATAV, 2001, 47-58.
- Erdoğru, M. Akif. "Kıbrıs Seferi Hakkında Yeni Bilgiler". *Kıbrıs'ta Osmanlılar*. Lefkoşa: Galeri Kültür Yayınları, 2008, 74-86.
- Erdoğru, M. Akif. *Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı(1522-1584)*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2006.
- Fleet, Kate. "Akdeniz'de Osmanlı Genişlemesi". *Türkiye Tarihi 1453-1603*. Ed. Suraiya Faroqhi-Kate Fleet, İstanbul: Kitap Yayınevi, 2016.
- Fleischer, Cornell H. *Tarihçi Mustafa Ali: Bir Osmanlı Aydın ve Bürokrati*. Çev., Ayla Ortaç, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2013.

- Gazioğlu, Ahmet C. *Kıbrıs'ta Türkler (1570-1878) 300 Yıllık Türk Dönemine Yeni Bir Bakış*. Lefkoşa: CYREP, 1994.
- Goffman, Daniel. *Osmanlı Dünyası ve Avrupa 1300-1700*. Çev., Ülkün Tansel, İstanbul: Kitap Yayınevi, 2014.
- Griswold, William J. *Anadolu'da Büyük İsyân 1591-1611*. Çev., Ülkün Tansel, İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2011.
- Gürkan, Emrah Safa. *Sultanın Korsanları: Osmanlı Akdeniz'inde Gaza, Yağma ve Esaret, 1500-1700*. İstanbul: Kronik Yayınları, 2018.
- Gürkan, Emrah Safa. *Sultanın Casusları: 16. Yüzyılda İstihbarat, Sabotaj ve Rüşvet Ağları*. İstanbul: Kronik Yayınları, 2017.
- Gürkan, Emrah Safa. "Osmanlı-Habsburg Rekabeti Çerçevesinde Osmanlılar'ın XVI. Yüzyıl'daki Akdeniz Siyaseti". *Osmanlı Dönemi Akdeniz Dünyası*. Ed. Haydar Çoruh vd., İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2011, 11-50.
- Hammer. *Devlet-i Osmaniye Tarihi*. c. 6. Çev., Mehmed Ata, İstanbul: Nefaset Matbaası, 1332.
- Hess, Andrew C. *Unutulmuş Sınırlar: 16. Yüzyıl Akdeniz'inde Osmanlı-İspanyol Mücadelesi*. Çev., Özgür Kolçak, İstanbul: Küre Yayınları, 2010.
- Hill, Sir George. *Kıbrıs Tarihi: Osmanlı ve İngiliz İdaresi Dönemi 1571-1948*. Çev., Nazım Can Serbest, İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.
- Hill, Sir George. *The History of Cyprus. Volume. 4*, Cambridge: Cambridge University Press, 1952.
- İnalçık, Halil. "Osmanlı Deniz Egemenliği". *Türk Denizcilik Tarihi*. Ed. Bülent Arı, Ankara: T. C. Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, 2012, 47-66.
- Jennings, Ronald C. *Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World: 1571-1640*. Albany: State University of New York, 1993.
- Jorga, Nicolae. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 3, Çev., Nilüfer Epçeli, İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2005.
- Kissling, Hans Joachim. "Sultan II. Bayezid'in Deniz Politikası Üzerine Düşünceler: (1481-1512)". *Türk Denizcilik Tarihi*. Ed. Bülent Arı, Ankara: T. C. Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, 2012, 107-118.
- Lowry, Heath W. *Erken Dönem Osmanlı Devleti'nin Yapısı*. Çev., Kıvanç Tanrıyar, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2010.

- Osmanlı İdaresinde Kıbrıs(Nüfusu-Arazi Dağılımı ve Kıbrıs Vakıfları*. Yay. Haz., İsmail Yücedağ vd., Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2000.
- Pedani, Maria Pia. “*Osmanlı Padişahının Adına*” *İstanbul’un Fethinden Girit Savaşı’na Venedik’e Gönderilen Osmanlılar*. Çev., Elis Yıldırım, Ankara: TTK Yayınları, 2011.
- Pedani, Maria Pia. “Some Remarks upon the Ottoman Geo-Political Vision of the Mediterranean in the Period of the Cyprus War(1570-1573)”. *Frontiers of Ottoman Studies*. Ed. Colin Imber-Keiko Kiyataki-Rhoads Murphey, Volume II, New York: I. B. TAURIS, 2005, 23-37.
- Rumeli Eyaleti(1514-1550)*. Yay. Haz., Ahmet Özkılınç-Ali Coşkun-Abdullah Sivridağ, Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2013.
- Sezen, Tahir. *Osmanlı Yer Adları*. Yay. Haz., Murat Şener-Salih Dutoğlu, Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2017.
- Sezen, Tahir. *Osmanlı Yer Adları(Alfabetik Sırayla)*. Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2006.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Tarihi*. c. 2, Ankara: TTK Yayınları, 2011.
- Ünal, Mehmet Ali. *Osmanlı Tarih Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma Yayınları, 2011.
- Vatin, Nicolas. Rodos Şövalyeleri ve Osmanlılar: *Doğu Akdeniz’de Savaş Diplomasi ve Korsanlık*. Çev., Tülin Altınova, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000.
- Zinkeisen, Johann Wilhelm. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. c. 2, Çev., Nilüfer Epçeli, İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2011.

Sürelî Yayınlar

- Afyoncu, Erhan. “Rûznâmçe”. *TDVİA*, c. 35(2008), 276-278.
- Akgündüz, Ahmet. “Gedik”. *TDVİA*, c. 13(1996), 541-543.
- Aköz, Alaaddin-Yörük, Doğan. “Aksaray Sancağı’ndan Kıbrıs Adasına Sürgün Edilen Aileler”. *Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Dergisi*, c. II, sayı: I(2004), 83-142.
- Algül, Hüseyin. “Osmanlılar Devrinde Kıbrıs Seferinin Mânevî Cephesi ve Ebussuud Efendi’nin Seferle İlgili Fetvası”. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, c. 2, sayı: 2(1987), 37-41.
- Barkan, Ömer Lütfi. “Timar”. *İslam Ansiklopedisi*, c. XVII/I(1974), 286-333.
- Ömer Lütfi Barkan. “Osmanlı İmparatorluğunda Bir iskân ve kolonizasyon metodu olarak sürgünler”. *İÜFM*, c. 11, sayı 1-4(Ekim 1949-Temmuz 1950), 524-569.
- Bilgin, Feridun. “Kıbrıs’ın Fethi İçin Yapılan Hazırlıklar(Arşiv Belgelerine Göre)”. *Mukaddime*, sayı: 6(1), (2015), 79-100.
- Bostan, İdris. “Piyale Paşa”. *TDVİA* c. 34(2007), 296-297.
- Bostan, İdris. “Kılıç Ali Paşa”. *TDVİA*, c. 25(2002), 411-412.
- Bostan, İdris. “İnebahtı Deniz Savaşı”. *TDVİA*, c. 22(2000), 287-289.
- Çelik, Şenol. “Türk Fethi Sonrası Kıbrıs Adasına Yönelik İskân Çalışmaları”. *Türklük Bilgisi Araştırmaları: Kaf Dağının Ötesine Varmak Günay Kut*, c. 27, sayı: 1(2003), 263-304.
- Çelik, Şenol. “Kıbrıs Seferi Sonrasında Kıbrıs Adası İle İçel Kıyılarının Korunmasına Yönelik Çalışmalar ve Hıristiyan Korsanların Buralara Saldırıları”. *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. IV, sayı: 3(1998), 289-302.
- Çevikel, Nuri. “Osmanlı Türklerinin Kıbrıs’ı Fethinin(1570-71) Meşruiyeti Meselesi”. *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. III, sayı: 4(1997), 358-399.
- Çiçek, Kemal. “Kıbrıs(Osmanlılar Dönemi)”. *TDVİA*, c. 25(2002), 380-383.
- Dağlı, Yücel. “Evliya Çelebi Seyahatnamesi’nde Kıbrıs”. *İkinci Uluslararası Kıbrıs Kongresi*. Yay. Haz. İsmail Bozkurt-Hüseyin Ateşin-M. Kansu, c. II, Gazimağusa: Kıbrıs Araştırmaları Merkezi Yayınları, 1999, 427-442.
- Emecen, Feridun. “Selim II”. *TDVİA*, c. 36(2009), 414-418.

- Erdoğru, Mehmet Akif. “Kıbrıs Türk İdaresine Nasıl Girdi: Bir Fetih ve Tarihçiler”. *OTAM*, sayı: 44(Güz 2018)341-349.
- Erdoğru, M. Akif. “Beyşehir ve Seydişehir Kazalarından Kıbrıs’a Sürülmüş Aileler”. *Tarih İncelemeleri Dergisi*, c. XI(1996), 9-56.
- Ertürk, Volkan. “Akşehir Sancağından Kıbrıs Adasına Sürülmüş Aileler”. *SDU Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sayı: 23(Mayıs 2011), 45-58.
- Dündar, Recep-Aydın Mesut. “Karaman Eyaleti Niğde Sancağından Kıbrıs’a Göçürülen Aileler”. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, sayı: 47(2012), 225-256.
- Dündar, Recep. “Kıbrıs’ın Fethi”. *Türkler*, c. 9, Ed. Hasan Celal Güzel-Kemal Çiçek-Salim Koca, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002), 667-678.
- Gökbilgin, M. Tayyib. “II. Selim”. *İslam Ansiklopedisi*, c. X, (1966), 434-441.
- Gökçe, Turan. “1572-73 Yıllarında Kıbrıs’ta İskân Edilmek Üzere Karaman ve Rûm Vilâyetlerinden Sürülen Aileler”. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, sayı: III(1999), 9-74.
- Gökçe, Turan. “İç-il Sancağından Sürülüp Kıbrıs’ta İskân Edilen Aileler”. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, sayı: II(1998), 1-78.
- Hess, Andrew C. “The Battle of Lepanto and its Place in Mediterranean History”. *Past and Present*, 57(1972), 53-73.
- İlgürel, Mücteba. “Canbolatoğulları”. *TDVİA*, c. 7(1993), 144-145.
- İnalcık, Halil. “Timar”. *TDVİA*, c. 41(2012), 168-173.
- İnalcık, Halil. “İmtiyâzât”. *TDVİA*, c. 22(2000), 245-252.
- İnalcık, Halil. “A Note On The Population Of Cyprus”. *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, c. III, sayı: 4(1997), 1-11.
- İnalcık, Halil. “Ottoman Policy And Administration In Cyprus After The Conquest”. *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi(14-19 Nisan 1969): Türk Heyeti Tebliğleri*. Ankara(1971), 59-79.
- İnalcık, Halil. “Kıbrıs Tarihinin Ana Meseleleri”. *Türk Kültürü*, c. 1, sayı: 4(1963), 31-36.
- Ronald C. Jennings. “The Population, Taxation, and Wealth in the Cities and Villages of Cyprus, According to Detailed Population Survey(Defter-i Mufassal) of

- 1572". *Türklük Bilgisi Araştırmaları*, Ed. Şinasi Tekin-Gönül Alpay Tekin, sayı: 10(1986)(Raiyyet Rûsumu: Essays to Halil İncik on his Seventieth Birthday by his Colleagues and Students), 175-189.
- Kandemir, M. Yaşar. "Ümmü Harâm". *TDVİA*, c. 42(2012), 321-322.
- Karaca, Behset. "XVI. Asırda Teke Yöresi'nden Kıbrıs'a Yapılan Sürgünler". *Osmanlı*, c. IV(1999), 649-652.
- Kunt, Metin. "Devlet, Pâdişâh Kapısı ve Şehzâde Kapısı". *Osmanlı*, Ed. Güler Eren, c. 6, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999), 34-56.
- Küçükdağ, Yusuf. "Kıbrıs Tekke ve Zaviyeleri". İkinci Uluslararası Kıbrıs Kongresi. Yay. Haz. İsmail Bozkurt-Hüseyin Ateşin-M. Kansu, c. II, Gazimağusa: Kıbrıs Araştırmaları Merkezi Yayınları, 1999, 381-402.
- Kütükoğlu, Bekir. "Lala Mustafa Paşa". *TDVİA*, c. 27(2003), 73-74.
- Kütükoğlu, Mübahat S. "Mühimme Defteri". *TDVİA*, c. 31, İstanbul(2006), 520-523.
- Mumcu, Serap. "Venedik Baylos Raporlarında Turgut Reis(1550-1565)". 2. *Turgut Reis ve Türk Denizcilik Tarihi Uluslararası Sempozyumu 1-4 Kasım 2013 Bildiriler*. c. 1, Ed. Cihan Yemişçi vd. Bodrum(2015), 54-66.
- Numan, İbrahim. "Lefkoşa Mevlevîhânesi". *TDVA*, c. 27(2003), 126-127.
- Orhonlu, Cengiz. "Osmanlı Türklerinin Kıbrıs Adasına Yerleşmesi 1570-1580". *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi(14-19 Nisan 1969): Türk Heyeti Tebliğleri*. Ankara(1971), 91-97.
- Özcan, Abdülkadir. "Gönüllü". *TDVİA*, c. 14(1996), 152-154.
- Özcan, Abdülkadir. "Gurebâ Bölükleri". *TDVİA*, c. 14(1996), 201-202.
- Sahillioğlu, Halil. "Ze'âmet". *İslam Ansiklopedisi*, c. 13(1986), 477-479.
- Soucek, Svät. "İnebahtı Savaşı(1571) Hakkında Bazı Mülâhazalar". *Tarih Enstitüsü Dergisi*, sayı: 4-5(1973-4), 35-48.
- Tamçelik, Soyal. "Kıbrıs'ın Fethini Meşrulaştıran Dini Sebepler". *Türk Kültürü*, c. XXXII, sayı: 374(1994), 373-380.
- Yavuz, Hulusi. "Hâdimü'l-Haremeyn". *TDVİA*, c. 15(1997), 26-27.

Diğer Kaynaklar

Tezler

- Altı, Aziz. “22 Numaralı Mühimme Defteri'nin (H.981/M.1573) Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (s. 215-351)”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri, 2013.
- Bostancı, Muharrem. “19 Numaralı Mühimme Defteri(Tahlil-Metin)”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 2002.
- Çakır, İbrahim Etem. “10 Numaralı Mühimme Defteri'nin(s. 179-356) Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2006.
- Çelik, Sıtkı. “21 Numaralı Mühimme Defteri(Tahlil-Metin)”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1997.
- Dündar, Recep. “Kıbrıs Beylerbeyliği(1570-1670)”. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya, 1998.
- Eren, Yunus. “34 Numaralı Ve H.986/1578 Tarihli Mühimme Defteri(s. 1-164) İnceleme- Metin”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Kiss, Tamas. “Cyprus in Ottoman and Venetian Political Imagination, c. 1489-1582.”. Dissertation Thesis, Central European University, Budapest, 2016.
- Ok, Tuğba. “23 Numaralı ve 1573-1574 Tarihli Mühimme Defteri/s.221-281”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, 2018.
- Paşazade, Orhan. 9 Numaralı Mühimme Defteri(977-978/1569-1570) . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2006.
- Tabakoğlu, Hüseyin Serdar. “Akdeniz’de Osmanlı-İspanya Rekabeti, 1560-1574: Teşkilat, Denizgücü ve Savaş”. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 2016.
- Teneş, Özge. “33 Numaralı Mühimme Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi(s.1-190)”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2019

- Tosunoğlu, AyŖe. “*XVI. Yüzyılda Kastamonu Sancağı*”. YayınlanmamıŖ Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1984.
- Ŗener, İlkay. “*16 Numaralı Mühimme Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi(1-119)*”. YayınlanmamıŖ Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2012.
- Yücel, Kazım KürŖat. “*18 Numaralı Mühimme Defteri*”. YayınlanmamıŖ Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1996.

DİZİN

Dizinde, sancak adları, defterde adı geçen önemli ümera mensupları, dirlik veya terakki alan bazı grupların isimleri yer almaktadır. Defterin 40. sayfasından 72 sayfasına kadar olan tezde de 153-183. sayfalar arasını kapsayan bölümü hariç, 699 hükmünde geçen sözcükler, tezin sayfa numarası ve defterin hüküm numarası baz alınarak hazırlandı. Yukarıda bahsettiğimiz bölüm ve defterin transkripsiyonundan önceki bölümlerde yer alan sözcükler, tezin sayfa numarasına göre ele alındı. Defterin transkripsiyonu tezin 74. sayfasından başladığı için yoklamalardaki sözcüklerin, transkripsiyondan önceki bölümlerde yer alan sözcüklerle karışma ihtimali yoktur. Defterin hüküm numarası ve tezin sayfası numarasına göre, “h. 689/297” gibi gösterildi.

A

Adana: 40, h. 19/78, h. 35/82, h. 100/99, h. 276/147, h. 310/187, h. 312/189, h. 368/206, h. 598/271, h. 687/296, h. 689/297.

Ağrıboz: h. 237/136, h. 240/138, h. 242/138.

Aksarây: h. 25/79, h. 113/103, h. 118/104, h. 174/120, h. 344/200, h. 364/205, h. 440/227, h. 569/262, /570, h. 578/265, h. 591/269, h. 653/286.

Akşehir: 26, 39, 54, 69, h. 12/76, h. 51/86, h. 69/91, h. 137/109, h. 209/129, h. 326/193, h. 373/208, h. 395/214, h. 397/215, h. 402/217, h. 440/227, h. 456/231, h. 458/231, h. 466/234, h. 473/236, h. 507/246, h. 526/250, h. 527/251, h. 544/256, h. 560/260, h. 584/267, h. 585/267, h. 586/268, h. 605/273, h. 631/279, h. 652/285, h. 675/292.

‘Alâ’iyye: h. 104/100, 165, 169, 172.

Amâsiyye: h. 211/129, h. 239/137.

Ankara: h. 16/77, h. 224/133, h. 267/145, h. 278/148, 159, 162, 163, 166, 170, 171, h. 345/200,

Aydın: h. 82/94, h. 229/134, h. 245, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 170, h. 389/212, h. 424/223, h. 433/226, h. 558/259, h. 560/260, h. 607/273,

‘Ayntâb: h. 198/126, h. 243/138, h. 457/231.

Avlonya: 22, h. 4/75, h. 26/80, h. 27/80, h. 37/82, h. 56/88, h. 74/92, h. 105/101, h. 115/103, h. 116/103, h. 122/105, h. 130/108, h. 141/111, h. 144/111, h. 149/113, h. 200/127, h. 205/128, h. 229/134, h. 258/142, h. 259/142, h. 272/146, h. 285/150, h. 291/151, h. 294/152, h. 302/185, h. 309/187, h. 317/191, h. 326/193, h. 337/198, h. 185/202, h. 309/187, h. 317/191, h. 326/193, h. 337/198, h. 341/199, h. 356/203, h. 358/204, h. 359/204, h. 372/207, h. 381/210, h. 392/213, h. 423/223, h. 425/223, h. 429/225, h. 430/225, h. 431/431, h. 432/225, h. 434/226, h. 460/232, h. 461/233, h. 468/234, h. 235/469, h. 480/238, h. 487/487, h. 492/241, h. 493/242, h. 508/246, h. 518/249, h. 521/249, h. 524/250, h. 528/251, h. 544/256, h. 553/258, h. 588/268, h. 601/272, h. 603/272, h. 626/272, h. 632/279, h. 635/280, h. 636/280, h. 644/283, h. 645/283, h. 648/284, h. 649/285, h. 664/289, h. 680/294, h. 694/300.

B

Batum: h. 344/200.

Beyşehir: h. 46/85, h. 62/89, h. 66/90, h. 68/90, h. 69/91, h. 71/97, h. 95/97, h. 111/102, h. 114/103, h. 115/103, h. 126/106, h. 133/108, h. 136/109, h. 151/114, h. 155/115, h. 156/115, h. 166/117, h. 170/118, h. 181/121, h. 184/122, h. 190/124, h. 212/130, h. 217/131, h. 218/131, h. 219/131, h. 226/133, h. 227/133, h. 230/134, h. 267/144, h. 293/152, h. 308/187, h. 342/199, h. 308/210, h. 384/211, h. 386/211, h. 387/211, h. 389/212, h. 398/215, h. 439/227, h. 441/228, h. 459/232, h. 479/238, h. 481/238, h. 495/242, h. 496/242, h. 544/455, h. 544/256, h. 559/259, h. 569/262, h. 602/272, h. 612/274, h. 617/276

Birecik: 35, 67, 96/90, h. 132/108, h. 271/146, h. 365/205, h. 688/297.

Bolı: h. 92/96, h. 171/119, h. 175/120, h. 223/132, h. 233/135, h. 252/140, h. 268/145, 153, 154, 161, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 170, 171, h. 324/192, h. 331/195, h. 338/199, h. 437/227, h. 443/228, h. 463/233, h. 500/243, h. 557/259, h. 571/263.

Bozok: 26, 60, h. 260/142, h. 267/145, h. 311/188, h. 330/194, h. 372/207, h. 407/ 219, h. 411/219, h. 417/221, h. 422/222, h. 561/260, h. 562/260, h. 672/292, h. 696/300.

Bölükbaşı: 34, h. 139/110, h. 203/127, h. 206/128, h. 281/149, h. 282/149, h. 283/149, h. 402/217, h. 419/221, h. 488/240.

C

Cânîk: h. 155/115, h. 164/117, h. 489/241, h. 540/255.

Canpolâd: h. 39/83, h. 40/83, h. 42/84, h. 100/99, h. 128/107, h. 129/107, h. 173/119, h. 346/200.

Cebele: h. 135/109, h. 152/114, h. 316/190, h. 321/192, h. 323/192, h. 465/233, h. 502/244, h. 503/244, h. 624/277, h. 625/277.

Cebel-i Aclûn: h. 142/111.

Ç

Çâşni-gîr: h. 210/129, h. 267/145, h. 330/194, h. 583/267.

Çeribaşı: 44, 55, h. 205/128, h. 226/133, h. 233/135, 157, 176, 178, 179, 180, h. 323/192, h. 482/238, h. 552/258, h. 572/264, h. 590/269, h. 638/281, h. 658/288, h. 662/289, h. 663/289, h. 698/301

Çorum: 44, 66, h. 196/125, h. 486/239.

D

Divriği: 60, h. 8/75, h. 150/114, h. 249/140, h. 490/241.

Dukagin: h. 24/79, h. 253/141.

G

Garib yiğit: h. 48/86, h. 73/92, h. 127/106, h. 136/109, h. 167/118, h. 169/118, h. 217/131, h. 218/131, h. 268/145, h. 292/152, 171, h. 303/185, h. 346/200, h. 350/203, h. 374/209, h. 384/212, h. 416/222, h. 426/224, h. 436/227, h. 501/245, h. 513/248, h.

514/248, h. 520/250, h. 533/254, h. 535/254, h. 549/258, h. 573/265, h. 608/274, h. 612/275, h. 666/291, h. 667/291,

Gazze: h. 511/246.

Girne: 22, 23, h. 646/284.

H

Haleb: h. 25/79, h. 34/82, h. 90/96, h. 208/129, h. 244/139, h. 271/146, h. 409/220, h. 474/237, h. 482/239, h. 5009/247, h. 510/247, h. 515/249, h. 539/255, h. 563/262, h. 583/268, h. 687/297,

Hama: h. 164/117, 151/h. 289, 248/h. 515, 280/h. 634.

Hamid: 39, 47, 58, 58, 63, h. 38/83, h. 197/126, 157, 162, 163, 165, 166, 168, 169, 171, 172, h. 297/185, h. 366/207, h. 375/209, h. 385/212, h. 406/219, h. 472/236, h. 536/255, h. 544/256, h. 638/282, h. 642/283, h. 657/289, h. 686/297,

Hüdâvendigâr: h. 1/74, h. 46/85, h. 71/91, h. 89/95, h. 96/, h. 97, h. 104, h. 126/, h. 197/, h. 299/, h. 388/212, h. 400/216, h. 437/228, h. 438/227, h. 454/231, h. 536/255, h. 554/258, h. 565/261, h. 575/264, h. 591/269, h. 638/281.

Hums: 116/h. 162, 131/h. 219.

İ

İçil: 15, 22, 25, 45, 46, 55, 69, 70, 81/31, h. 106/101, h. 165/117, h. 325/193, h. 333/195, h. 335/196, h. 336/197, h. 373/208, h. 446/229, h. 447/229, h. 448/229, h. 450/230, h. 484/239, h. 522/250, h. 527/251, h. 537/254, h. 550/257, h. 552/258, h. 564/261, 262/569, 263/572, h. 596/270, 275/616, 276/618, h. 619/276, h. 620/276, 276/621, h. 622/277, h. 630/278, h. 660/288, h. 662/289, h. 663/289.

İbasan: 42, 45, h. 15/77, h. 17/77, h. 43/84, h. 44/ 84, h. 45/84, h. 101/100, h. 119/104, h. 140/110, h. 176/120, h. 182/122, h. 229/134, h. 251/140, h. 285/149, 180, 180, 180, h. 317/191, h. 332/195, h. 340/199, h. 424/223, h. 454/231, h. 580/266, h. 581/267, h.

603/273, h. 605/273, h. 615/275, h. 635/280, h. 636/280, h. 644/283, h. 650/285, h. 660/288, h. 661/289.

İnebahtı: h. 656/287, h. 671/291.

İskenderiye: h. 251/140, h. 286/150, h. 301/185, h. 555/258.

K

Karahisâr: h. 179/121, h. 225/133, h. 252/141, h. 261/143, 155, 162, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, h. 352/202, h. 423/223, h. 520/249, h. 554/258, h. 692/298.

Karahisâr-ı Şarkî: h. 72/91, h. 423/223.

Karesi: 44, 51, 64, h. 132/108, h. 163/117, h. 190/124, h. 238/136, 160, 167, 168, 171, h. 443/228.

Kars: h. 288/150.

Karlı-ili: h. 64/90, h. 95/96.

Kastamonı: h. 16/77, h. 134/109, h. 147/113, h. 161/116, 165, 166, 167, 168, 171, 222/132, h. 286/150, h. 296/184, h. 401/217, h. 478/237, h. 501/244, h. 556/259, h. 641/282, h. 659/288.

Kayseriyye: h. 112/102, h. 270/146, h. 440/227, h. 566/261, h. 590/269, h. 653/286.

Kengırı: 64, 69, 70, h. 73/91, h. 91/96, h. 108/101, h. 163/117, h. 224/133, h. 250/140, 160, 61, 163, 164, 168, 170, 171, 176, h. 320/199, h. 408/219, h. 463/233, h. 513/247, h. 557/259, h. 607/273, h. 654/286, h. 695/300.

Kerkük: h. 311/188.

Kırkkilise: h. 64/90, h. 98/99, h. 232/135, h. 233/135, h. 631/279, h. 655/286.

Kilîs: h. 83/39, h. 83/40, h. 84/42, h. 91/72, h. 100/99, h. 128/107, h. 353/202.

Konya: h. 10/76, h. 49/86, h. 60/89, h. 138/110, h. 325/193, h. 328/194, h. 459/232, h. 466/234, h. 532/252, h. 572/263, h. 593/270, h. 596/270, h. 604/272, h. 639/281,

Kusun: h. 311/188, h. 315/190, h. 643/283, h. 678/293.

Kütâhya: h. 91/96, h. 273/146, h. 274/147, h. 275/147, h. 300/185, h. 311/188, h. 320/199, h. 355/203, h. 376/209, h. 412/220, h. 427/223, h. 428/224, h. 433/226, h. 567/262, h. 591/269.

L

Lârende: h. 181/121, h. 287/150, h. 325/193, h. 336/197, h. 532/252.

Leccûn: h. 131/109, h. 134/109, h. 266/144, h. 315/190,

M

Ma'arra: h. 82/94, h. 135/109, h. 148/113, h. 197/126, h. 208/129, h. 210/129, h. 265/144, 175, h. 598/271, h. 606/273, h. 662/289,

Malâtiyye: h. 267/145, h. 311/188, h. 369/206, 370/207, h. 418/221, h. 627/278.

Mar'aş: h. 55/87, h. 151/114, h. 198/126, /h. 213/130, h. 229/134, h. 256/141, h. 651/285.

Menteşâ: h. 70/91, h. 92/96, h. 159/116, h. 166/117, h. 179/121, h. 183/122, h. 231/135, 154, 161, 164, 165, 166, h. 345/200, h. 418/221, h. 419/222, h. 558/259, h. 565/261, h. 686/296,

Mora: h. 65/90, h. 180/121, h. 237/136, h. 239/137, h. 240/138, h. 138/242, 367/206. h. 692/298.

Musul: h. 690/297.

Muzaffer Paşa: h. 4/75, h. 65/90, h. 93/96, h. 120/105, h. 271/147, h. 273/147, h. 294/153, h. 311/190, h. 429/226, h. 471/236, h. 504/246, h. 519/250, h. 524/251, h. 561/261, h. 562/261, h. 588/269, h. 603/273,

N

Niğbolı: h. 512/247, h. 557/259.

Niğde: h. 25/79, h. 47/85, h. 270/146, h. 431/225, h. 532/253, h. 567/262, h. 590/290, h. 614/275, h. 629/278, h. 684/295, h. 689/297.

O

Ohri: h. 28/80, h. 114/103, h. 117/104, h. 119/104, h. 120/104, h. 121/105, h. 143/111, h. 156/115, h. 185/122, h. 187/123, h. 204/128, h. 215/130, h. 227/133, h. 257/142, h. 269/145, 177, h. 307/186, h. 313/189, h. 329/194, h. 334/196, h. 339/199, h. 354/203, h. 357/203, h. 361/204, h. 381/210, h. 393/213, h. 462/233, h. 467/234, h. 511/246, h. 531/252, h. 534/253, h. 541/255, h. 611/274, h. 669/291, h. 670/291, h. 676/293, h. 699/302.

P

Prizrin: h.24/79, h. 32/81, h. 53/87, h. 58/88, h. 99/99, h. 194/125, h. 195/125, h. 207/128, h. 236/136, h. 245/139, h. 253/141, h. 254/141, 182, 183, h. 301/185, h. 319/191, h. 420/222, h. 421/222, h. 445/229, h. 504/245, h. 542/255, h. 543/255, h. 566/261, h. 610/274, h. 611/274, h. 682/295,

S

Safed: 62, h. 77/93, h. 123/105, h. 124/106, h. 379/209, h. 405/218, h. 464/233.

Saruhân: 162, 163, 166, 169, 170, 171, /h. 654.

Selanik: h. 50/86, h. 61/89, h. 337/198, h. 648/284.

Selimiye: h. 289/151.

Sis: h. 115/154, h. 174/120, h. 255/142, h. 418/222.

Sivâs: h. 9/76, h. 88/95, h. 100/99, h. 146/112, h. 147/113, h. 155/115, h. 211/129, h. 214/130, h. 230/134, h. 249/140, h. 263/143, h. 327/193, h. 417/221, h. 491/241, h. 577/265, h. 637/281, h. 668/290,

Sultânöni: 162, 165, 166, 167, 170, 171, h. 298/184,

Ş

Şam: 49, 47, h. 162/116, h. 226/133, h. 318/191, h. 368/206, h. 379/209, h. 405/218, h. 442/228, h. 516/248, h. 548/257, h. 584/267, h. 677/293,

T

Tarsûs: h. 18/78, h. 19/78, h. 21/78, h. 54/87, h. 153/114, h. 330/194, h. 411/220, h. 436/226, h. 474/236, h. 643/283, h. 672/292, h. 678/293, h. 679/294.

Teke: h. 62/89, 95/98, h. 171/119, h. 231/135, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 176, 178, h. 416/221, h. 506/245, h. 544/255,

Trablus: h. 88/95, h. 498/243, h. 499/243, h. 587/268, h. 592/269, h. 609/274, h. 623/277, h. 641/282, h. 677/293.

Trabzon: h. 239/137.

Ü

‘Üzeyr: h. 182/122, / h. 606.

V

Vezîr Mustafa Paşa: h. 37/82, h. 61/89, h. 75/92, h. 164/117, h. 180/121, h. 186, h. 189/123 h. 190/124, h. 199/126, h. 210/129, h. 247/139, h. 265/144, h. 267/145, h. 302/185, h. 330/194, h. 353/202, h. 428/224, h. 435/226, h. 439/227, h. 455/230, h. 462,/233 h. 467/234, h. 503/244, h. 511/246, h. 521/249, h. 551/257, h. 558/259, h. 561/260, h. 572/263, h. 575/264, h. 583/267, h. 586/268, h. 597/271, h. 630/278, h. 631/279, h. 675/292, h. 688/297, h. 697/301.

Vize: h. 43/84.

Y

Yanya: 38, 68, 69, h. 3/74, h. 14/77, h. 29/80, h. 30/81, h. 33/81, h. 44/84, h. 52/87, h. 57/88, h. 63/89, h. 67/90, h. 75/92, h. 109/102, h. 110/102, h. 145/112, h. 149/113, h. 157/115, h. 158/115, h. 160/116, h. 177/120, h. 178/120, h. 180/121, h. 193/125, h. 199/126, h. 258/142, h. 262/143, h. 263/143, h. 277/148, h. 349/201, h. 360/204, h. 367/206, h. 368/206, h. 415/220, h. 444/228, h. 460/232, h. 468/234, h. 469/234, h.

527/251, h. 529/252, h. 538/254, h. 613/275, h. 628/278, h. 640/282, h. 669/291, h. 670/291, h. 673/292, h. 683/295, h. 698/301,

Yeniçeri: 16, 20, 24, 25, 27, 34, 44, 49, 71, h. 79/93, h. 80/93, h. 139/110, h. 164/117, h. 168/118, h. 202/127, h. 206/128, h. 228/134, h. 239/137, h. 279/148, h. 280/148, h. 281/149, h. 282/149, h. 283/149, h. 284/149, h. 314/189, h. 316/190, h. 331/195, h. 342/199, h. 350/220, h. 351/202, h. 367/206, h. 377/209, h. 378/209, h. 390/212, h. 402/217, h. 467/234, h. 488/240, h. 494/242, h. 552/258, h. 669/291, h. 670/291, h. 674/292, h. 692/298, h. 693/299, h. 699/302,

Yayabaşı: h. 139/110, h. 206/128, h. 281/149, h. 350/202.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Kenan Kaya
Sürekli Adresi : Elmalıkent Mah. Arzu Sok. Nu: 46 Ümraniye / İSTANBUL
Doğum Yeri ve Yılı : 13.08. 1991
Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim :

İlk Öğretim : Doğubayazıt YİBO 2006
Orta Öğretim : Dr. Reşat Erden Anadolu Lisesi 2010
Lisans : Atatürk Üniversitesi 2014
Yüksek Lisans : Bahçeşehir Üniversitesi 2016-2019
Enstitü Adı : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Program Adı : Tarih Anabilim Dalı

Yayımları: *100 Yıl Önce Erzurum Yöresinde Ermenilerle Yaşanan Olaylar*. Ed. Gürsoy Solmaz, Erzurum: Mega Ofset, 2014, 149.

Çalışma Hayatı: -